CCI.
685
Stiftsbibliothek
des
Chorherrenstifts
Klosterneuburg

Can: Reg: Claustroneoburgensi Bibliothecæ
inte inscripta 7 Sept: 1656.

602

STIFTSBIBLIOTHEK
KLOSTERNEUBURG

1/1; F. 88; 13./X. 1912. Hermann Geiffer.

terre audire sapiencia salomonis. Et ecce plus salomone hic
Omni mynimite suggest iudico ei gratiam hac. Et deprecab
ur illa. qa peccata egerunt ad predicacionem ionee. Et ecce plus io
Nosb. In assumpcione bte marie vgis lectio l. sapiencie. Ego
resedi in altissimis. et hereditate dni moratur. Tunc precepit. et dixit mi
ator omium. et qui fecit me requiescere in tabnacolo meo. et dixit mihi. In ia
cob habita. et in israel hereditare. et electis meis mitte radices.
Et sic in syon firmatus sum. et sanctitate sanctificata similiter requiescere
fecit in me potestas mea. Et radicavi in populo honorificato. et parte dei
mei hereditas illius. et in plenitudine sanctorum detencio mea. Sicut cedrus
exaltata sum in libano. et sicut cypressus in monte syon. Sicut palma exal
tata sum in cades. et sicut plantacio rose in iericho. Sicut oliva speciosa
in campis. et sicut platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis. Sicut cyna
momum. et balsamum aromatizans odorem dedi. Sicut murra electa de
di suavitatem odoris. In illo tpe. Cum sedm lucam.
Intravit ihs in quoddam castellum. et mulier quedam martha nomine excepit
illum in domum suam. Et huic erat soror nomine Maria. Que etiam sedens
secus pedes dni audiebat verbum illius. martha autem satagebat circa
frequens in ministerium. Que stetit. et ait. Dne non te curat quod soror mea
reliquit me solam ministrare. Dic ergo illi ut me adiuvet. Et re
spondens dixit illi dns. Martha martha. solicita es. et turbaris erga
plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit.
que non auferetur a ea. In octava b marie vgis lectio l. sapiencie.
Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris. et flores mei fructus
honoris. et honestatis. Ego mater pulchre dilectionis. et timoris. et agnitionis. et sancte spei. In me gratia omis viae et veritatis. in
me omis spes vite. et virtutis. Transite ad me omes qui concupiscatis me. et
a generationibus meis impleamini. Spiritus enim meus super mel dulcis. et here
ditas mea super mel. et favum. Memoria mea in generacionem seculorum
erit. Qui edunt me adhuc esurient. et qui bibunt me adhuc sitient. Qui audit
me non confundetur. et qui operantur in me non peccabunt. Qui elucidant
me vitam eternam habebunt. Et hec est hon nat. Augustini epi l. l. Sapie. Me vita etna habet. Ipse
est princeps trium firmamentorum gentis rector. trium stabilimentorum
populi. Qui ignis effulges. et thus ardes in igne. Qui ignis auri solidi
ornatum et lapide pretioso. Quasi oliva pullulas. et cypressus
altitudinem se tollens. In accipiendo ipsum scola glie. ut ueniret
est in estimacione vitutis. In ministerio altaris sti glam tedit sanctis

amici. In accipiendo autem partes de manu sacerdotis et ipsi sacerdotes myrtea ante aram illius. Corona etiam qui plantaverunt cedri in monte libano sicut arantilli circumdederunt qui ramis palme oblaco autem sinamb ipsorum coram omni synagoga illius. Et in illuminacione fugies in ara appellabunt oblacione excelsi regis primum manu sua ignem ut habacione et libamint de sanguine uve effudit ibi in fundamento altaris.

Ecclesiasticus. Ho qd a nobis. In festo sce marie. Odore dulcis erat

Dominus possedit me initio viarum suarum ante quicquid quidem fuerit a principio abeterno ordinata sum et ex antiquis antequam fierent. Nec dum erant abyssi et ego iam concepta eram. nec dum fontes aquarum eruperant. nec dum montes gravi mole constiterant. Ante omnes colles ego parturiebar. Adhuc terram non fecerat et flumina et cardines orbis terre. Cum preparabat celos aderam cum certa lege et gyro vallabat abyssos. cum firmabat sursum et librabat fontes aquarum. cum circumdabat mari terminum suum et legem ponebat aquis ne transirent fines suos. Cum appendebat fundamenta terre eo eram cuncta componens et delectabar per singulos dies ludens coram eo omni tempore ludens in orbe terrarum et deliciae meae esse cum filiis hominum. Nunc ergo filii audite me. Beati qui custodiunt vias meas. Audite disciplinam et estote sapientes et nolite abicere eam. Beatus homo qui audit me et vigilat ad fores meas cottidie et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit inveniet vitam et hauriet salutem a domino.

Initium sci evangelii secundum Matheum.

Liber generacionis ihu xpi filii dauid filii abraham. Abraham genuit ysaac. Ysaac autem genuit iacob. iacob autem genuit iudam et fratres eius. Iudas autem genuit phares et zam de thamar. Phares autem genuit esrom. Esrom autem genuit aram. Aram autem genuit aminadab. Aminadab autem genuit naasson. Naasson autem genuit salmon. Salmon autem genuit boos de rahab. Boos autem genuit obeth ex ruth. Obeth autem genuit iesse. Iesse autem genuit dauid regem. Dauid autem rex genuit salomonem ex ea que fuit uxore urie. Salomon autem genuit roboam. Roboam autem genuit abiam. Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Iosaphat autem genuit ioram. Ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioatham. Ioatham autem genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam. Ezechias autem genuit manasseen. Manasses autem genuit amon. Amon autem genuit iosiam. Iosias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigracione babylonis. Et post transmigracionem babylonis. Iechonias genuit salathiel. Salathiel autem genuit zorobabel. Zorobabel autem genuit abiud. Abiud autem genuit eliachim. Eliachim autem genuit azor. Azor autem genuit sadoch. Sadoch autem genuit achim. Achim autem genuit eliud.

NATVRAS rerũ uario labentis ꝛeu.
Pstrinxi tituli tempa lata eius.
Beda di famulus tui fixa obsecꝰ pennẽ.
Qui regis astra sup nite tuere diẽ.

Incipit liber bede prbri de natura rerũ. Incipiũt capitula.

I. De quadrifario di opere.
II. De mundi formatione.
III. Quid sit mundus.
IIII. De elementis.
V. De firmamento.
VI. De uaria altitudine celi.
VII. De celo supiore.
VIII. De aquis celestib.
VIIII. De circulis mundi.
X. De plagis mundi.
XI. De stellis.
XII. De cursu planetarũ.
XIII. De ordine earũ.
XIIII. De apsidib earũ.
XV. Quare mutent colores.
XVI. De zodiaco circulo.
XVII. De .XII. signis.
XVIII. De lacteo circulo.
XVIIII. De cursu ꝛ magnitudine solis.
XX. De nata & situ lune.
XXI. Argumẽtũ d cursu lune psigna.
XXII. De eclypsi solis ꝛ lune.
XXIII. Vbi ñ sit ꝛ quare.
XXIIII. De cometis.
XXV. De aere.
XXVI. De uentis.
XXVII. Ordo uentoꝝ.
XXVIII. De tonitruo.
XXVIIII. De fulminib.
XXX. Vbi ñ sint ꝛ quare.

Incipiunt uersus bede presbiteri.

XXXI. De arcu.
XXXII. De nubib.
XXXIII. De ymbrib.
XXXIIII. De grandine.
XXXV. De niue.
XXXVI. Signa tempestatũ & serenitatis.
XXXVII. De pestilentia.
XXXVIII. De natura aquarũ duplici.
XXXVIIII. De estu oceani.
XL. Cur mare ñ crescat.
XL.I. Cur sit amarũ.
XL.II. De rubro mare.
XL.III. De nilo.
XL.IIII. Aquis tram necti.
XL.V. Terre positio.
XL.VI. Terra globo simile.
XL.VII. De circulis tre
XL.VIII. Gnominica de hisde.
XL.VIIII. De tre motu.
L. Incendiũ ehtne.
LI. Diuisio tre.

Explicunt capitula.

Liber sce maie Innenburga claustrali

Incip expositio de natura RERVM. I.

PERATIO DIVINA QVE SE cula creauit ⁊ gubnat quadriformi rōne distinguit. Primo q̄ hec in uerbi di dispensatione ñ facta. s; etna sunt. q̄ nos apl̄o testante tempa selaria p̄destinauit in regnum. Secdo qd in matia informi partī elemta mundi facta s. ubi q̄ uiuit in ētinum creauit omia simul. Tercio qd eadē matī es secundū causas simul creatas. ñ iā simul. s; distinctione: sex p̄mor dierū in celestē terrestreq; creaturā format. Qrto q̄ ex eidē creature seminib⁹ ⁊ p̄mordialib⁹ causis toci⁹ seli temp⁹ natali cursu pagit. ubi pat usq; nunc opat ⁊ filij ⁹ u ēiā coruos pascit ⁊ lilia uestit. Ipso quidē p̄ncipio De mundi formatione. II. Tertio dē. conditionis facta sunt. celū ⁊ tra. angli aer. ⁊ aqua de nichilo. Die ū p̄ma lux facta ē. ⁊ ipsa de nichilo. Secdo firmamtū in medio aquay. Tercio spes maris ⁊ tre. cū eis que tre radicē inherent. Quarto luminaria celi. de lumine p̄mo die facto. Quinto natatilia ⁊ uolatilia de aquis. Sexto reliqua animalia de tra ⁊ homo. carne quidē de tra. anima ū de nichilo creat⁹. q̄ in paradiso quē dnis ap̄ncipio plantauerat ostituit. Septimo dnis requeuit. ñ creatē gubnatione. cū in ipso uiuam⁹ ⁊ mouēm⁹ ⁊ sim⁹. s; anoue subē cātione. Qd sit mund⁹. III.

MVNDVS est unū ūsitas omis. que ostat ex celo ⁊ tra. q̄tuor elemtis in spem orbis absoluti globata igne quo sydera lucent aere. q̄ cuncta uiuentia spirant. aquis que terrā cingendo ⁊ penetrando cōmunitat. atq; ipsa tra que mundi media atq; ima librata uolumine circa eā uniuersitate pendet immobil. Verū mundi nomine etiā celum ap̄fecta absolutaq; elegantia uocat. Nam ⁊ ap̄ grecos abornatu cosmos appellat. De elementis. IIII.

Qtuor elemta sibimet. sic nata. sic etiā situ differunt. Terra enim ut gūissima. et que ab alia natura sufferri ñ possit. imū increatis optinet locū. Aqua ū q̄nto leuior tra. tanto ē aere gūior. Qui si forte aquis in uase aliquo subdat. stati ad supiora ut leuior euadit. Ignis quoq; matialit accens⁹. ctinuo naturale. sui sedē sup. aera quert. s; ne illuc puenat. ī mol

lem aerem cui circumfusione deprimit euanescit. Que tn
quada natē propinquitate sibimet ita cōmiscent. ut tra qdē
arida et frigida. frigide aque societ. Aqua ū frigida et humi
da. humido aeri. Porro aer humid et calid. calido igni. Ignis
q; calid et arid tre societ aride. Vn et igne mtris et maere nu
bila trenaq; corpa uidem. De firmamento. v.
Gerv subtilis igneeq; nate. rotunduq; et a centro tre eqs
spacis undiq; collectū. Vn et conexum medūq; quacūq; cīna
tur. inenarrabili celeritate cotidie circūagi sapientes mun
di dixert. ita ut rueret si n planetay occursu moderat. Argu
mto syderū intentes. que fixo semp cursu circūuolant. sep
tentionalib breuiores gyros circa cardinē pagentib. cui uer
tices extremos quos circa celi spera uoluit. polos nuncupant.
glatiali rigore tabentes. hoy unus ad septentionale plagā ēsur
gens. boreus. alt deuexus in austros treq; opposit. australis uo
cat. que intiora austri sēptuta sea nominat. De uaria altitu
Nos aū ita mund hoc polo excelsiore se dine celi. vi.
attollit. ut undiq; enant hec sydera. Verū eade qbq;
pximis sublimiora eduntur. eadeq; dimsa. longinqs utq; no
sublimis indetectu postris uidet. hic uertex sic in illa tre
diuexitate tnsgressi illa se adtollunt residentib que hic ex
celsa fuerant. Opponente se ot medios uisus globe tray. ado
ut septentones que nob auertice pendent. inqbdam i dia
elocis qndecim tn in anno dieb appareant. De celo supi
Gerv supioris circuli ppo disetū tmno. oris. vii.
et equalib undiq; spacis collocatū uirtutes ornnt an
glicas. Que ad nos exeuntes. etherea s corpa sumunt. ut
possint hominib ia medendo similari. eadeq; ibi reuise
deponunt. hoc ds aquis glatialib tempaunt. ne inferiora
succedent elemta. Dehinc inferi celū. n uniformi. s; multi
plici motu solidauit. nuncupans eū firmamtū ppt susten
tacionē supioy aquay. De aqs celestibs. viii.
Aquas sup firmamtū positas celis quidē spālib humi
liores. s; tn omi catura corpali supiores. Quida ad
mundationē diluuii seruatas. alii ū recti adignē sydерū
tempandū suspensas affirmant. De circulis mundi. viii.

QVIQVE circulis mundꝰ diuidit. quoꝝ distinctiõibꝰ. quedã partes tempꝝ sua incoluntur. quedã immanitate frigoris. aut caloris inhabitabiles existunt. Primꝰ ẽ septentrionalis frigore inhabitabilis. cui sydã nob numq̃. occidunt. Secundꝰ solsticial' a parte signiferi excelsissima nob ad septentrionale plagã uersꝰ tempat' habitabil'. Terciꝰ equinoctial'. medio ambitu signiferi incedens. torridꝰ inhabitabil'. Quartꝰ brumalis a parte humillima signiferi. ad austrinũ polũ uersꝰ tempat' habitabil'. Quintꝰ austral'. circa uerticẽ austrinũ q̃ tria tegtur frigore inhabitabil'. Tres autẽ medii circuli inequitates tempoꝝ distinguunt. cũ sol hunc solsticio. illũ equinoctio. tertiũ bruma teneat. Extremi enim semp sole carent. unũ ꝗ athile insula uniꝰ diei nauigatione ad aquilonẽ mare ogelatũ inuenit. De plagis

CLYMATA idẽ plage mundi s. IIII. MVSDI. x.

Orientalis ab exortu solsticiali ad brumale. occidental' ex hinc usq; ad solsticiale austral'. inde ad occasũ brumale. Porro septentrionalis ab occasu solsticiali usq; ad exortũ eidẽ partis. earꝗb orientale ꝛ occidentale ianuas celi nominant. Hec i medio tũ tire positis. habent equalia. Nã sub aquilone degentib brumal' dies breuior. ꝗ solsticial' pluior. ortũ occasũq; dilatant. alias plagas angustat. Itẽ ap australes. utq; pfata dies moderatior. supdictã diuersitatẽ immutat. Sicꝗ uq; solsticiali exortu bruma occas ex eadẽ linea respondeat. Nã ꝛ cunctis exortib sol eodẽ in p totidẽ sex semp mses ogrit occasus. De stell. xi.

STELLE lumẽ a sole mutuantes cũ mundo uti. ut pote uno loco fixe. ꝛ ũ stante mundo uage ferri dicunt. exceptis his quę planete idẽ erraites uocant. easq; diei aduentu celari. nec umq; celo decidẽ. fulgor' plenilunii. ꝛ sol' pbat diluculũ. qmuis uideam' igniculos exethere lapsos. portari uentis. uagiq; lumẽ sideris imitari trucib cito. coorientib uentis. Sydã aut alia s inliquorẽ soluti humoris fecunda. alia ocreti impruinas. aut coacti niues. aut glaciati ingnidines. alia flat teporis. alia uaporis. alia roris. alia frigoris. Nec solũ erraitia ut saturnus cui tusit ymbri ferri fuit. s; ꝛ quedã fixa polo. cũ erraitiũ fuerint accessu. ut radius impulsa ut sucule in fronte thauri. qs obiꝰ greci

pluuio nomine hyadas appellant. Quin & sua spontanea que
dam statutisq; temptib⁹. ut hedoy exortus. & arcturi. qui
pridus septenbs cū procellosa grādine surgit. ⁊ nimbos orion
& canicula que nimium feruens. xv. kl' augusti eingit. De
HYEM celū terrāq; vii. sydā pendent. cursu planetarū. xii.
certis discreta spacis. que uocant errantia. ōtrū mundo
agentia cursū. idē leuum illo semp in dextra pcipiti. Et qm
uis assidua dūsione in mise celeritatis adtollant abeo. rapi
antq; in occasus adūso tm ire motu psuos queq; passus adu
tunt. nec uiferi. nec supi. ppt obliquitatē signiferi uagantia.
radus au sol' ipedita anomala. t' retrograda. t' stationaria fi
SVNT planetarū De ordine eorū. xiii. Vnt.
satni sydē nata gelidū. xxx. annis signiferū pagens.
Inde iouis temperatū. annis. xii. Tertiū martis feruidū. an
nis duob⁹ medi⁹ sol. ccc. lx. v. dieb⁹ ⁊ vi. horis qdrante. In
tra sole uenus que ⁊ lucifer ⁊ uesper. ccc. xl'. viii. dieb⁹ aso
le numq; absistens partib⁹. vi. xl. longius. Maximū illi mer
curii sydē. viii. dieb⁹ ociore ambitu. m̄ aī solis exort⁹. m̄p⁹
occas splendens. numq; abeo. xx. duob⁹ partib⁹ remotior.
Nouissima luna. xxvii. dieb⁹. ⁊ tcia diei parte signiferū ofi
cens. demmorata incotu sol' biduo nō oparēs uicelo. Sat
ni sydē & martis. cū plurimū dieb⁹. c. lxx. iouis. xxxi. vi. aut
cū minimum denis de tētis dieb⁹ ueneris. lx. viii. aut cū mi
nimum. lii. mercurii. xiii. aut cū plurimū. xviii. Occul
tant ū meantes cū sole partib⁹ numq; ampli⁹ undenis. sepe
ū & aseptenis erumpunt. De apsidib⁹ eorū. xiiii.
SVNT aū suicuiq; planetarū circuli. quos greci apsidas
uistellis uocant. aliq; qm̄ mundo qm̄ tra aūticib⁹ duob⁹
quo appellauer polos centrū celi. nec n ⁊ signiferi ē obliqui
unt eos sti. Vna aū hec ostant rōne ēcinl. semp indubita
ta. ḡ abalio planetarū cuiq; centro apsides sue excurgunt.
idōq; duūsos hnt orbes motūq; dissimiles. qm̄ intiores apsi
das necesse ē breuiores ēē. Igit' atre centro. apsides altissime
sunt. satno in scorpione. iouī in uirgine. martī in leone.
solī in geminis. uenerī in sagittario. mercurio in capcorno.
Oediis omniū partib⁹ & econtrio adtre. centrū humilli

me atq; p.rime: sic fit ut tardi moueri uideant cū altissi
mo ambitu ferunt. ñ quia accelerent tardentue natales
mot qui eti ac singuli sunt illis planetis. S; quia deductas
a sūma apside lineas coartari ad centrū necesse ē. sic in ro
te radius. idemq; mot. alias maior. alias minor. centri ppin
quitate sentit. O ortū aut uagari qm diu mutcino s tre. cū
abscedant in altitudinē minui. lune maxime sublimitans
appbat. De quib si plenius scire uelis. lege plinū sedm ex quo
ē ista nos excerpsim. Q re mutent colores. xv.

SVVS quidē cuiq; color ē. satno candid. iouī clarius.
marti igneus. lucifero gaudens. uespo refulgens. mer
curio radians. lune blandus. soli cū ortū ardens postea di
es. S; coloris ratio altitudinē tempat. Siquidē ex similitu
dinē trahit. in quax aera uenere subeundo. tinguntq; app
pinquantes. utcūq; alienu meat circulus. frigidior in pal
lorē. ardentior in ruborē. uentuos in horrorē. sol atq; cō
missure apsidū. extremeq; orbite ātia in obscuritatem.

ZODIACVS ut signifer ē De Zodiaco circulo. xvi.
circulus obliquus. xii. signis ostans. pquē erraites
stelle ferunt. Hec aliud habitatur uitris. quā d illi subia
cet. reliqua apolis squalent. Veneris tn stella excedit. cū bi
nis partib; luna qq; p tota latitudinē ei uagat. s; omino
ñ excedens eum. Ambis mercurii stella laxissime. ut tam
a duodenis partib. tot s eni latitudinis ñ ampli octonas
petet. Heq; has equalit. s; duas in medio ei. & sup quinq; in
fra duas. Sol dein medio fert. int duas partes. flexuoso
draconū meatu inequalis. O artis stella. iiii. modis. iouis
media & sup ea duab satn duab ut sol. De. xii. signis. xvii.

SIGNA. xii. ut a causis annalib. Vagentiliū fabulis no
mina supsert. Ham arietē martio misi; ppt ammonē.
ioue tribuunt. un & inei simulachro arietis cornua fin
gunt. Thaurū apli. ppt eundē iouem. qd in iouē ouers
sit fabulose. Castorē & pollucē. maio. ppt insigne uirtutis.
Porro cancrū iunio. qndo sol ad inferiora redit. d cancer
impuls retro cursū dirige soleat. Leonē quē occidit her
cules iunio. ppt uim ardoris assignat. Virginē augusto.

quia tunc exhausta coloribus tellus nichil pariat. Libram sep
tembri. obequinate diei ⁊ noctis. Scorpionem & sagittarium equ
nis cruribus deformatum. ppter fulmina missum ipsoru october ⁊
nouember accipiunt. Capricornum decembris. ppter capram iouis nu
tricem. cui extrema pisci similia pingunt. quibus mensis ultimi
ma sint pluuialia. Aquarium ianuario febram pisces. obmu
sesq; imbriferos tradunt. Singulis autem signis. xxx. partes tri
um decades deputant. eo quod sol. xxx. diebus ⁊ x. semis horis
illa peurrat. amedio mensis. idem. xv. Kl'darum die sep incipies.

De lactro circulo. xvm.

Lacteus circulus ⁊ figura candidior pmedium celi uricem. quem uulgo dicunt ex splendore solis in
eo currentis ita fulgere. sed frustra. cum abillo numquam nisi impar
te sagittarii. ut geminorum tangat. inquibus candidum circulum
signifer cingit.

De cursu ⁊ magnitudine solis. xix.

Sol igne dicunt. aqua nutri. multoq; hunc luna
ampliorem. lunam utpote eem maiorem. Sed & cunctis unus mag
nitudinis apparet. Quod enim nobis quasi cubitalis uidetur nimie
celsitudinis distantia facit. Alioquin maior in dis oriens.
& brittannis apparet occidens. Qui dum natura sit igneus. mo
tu quoq; nimio calorem adauget. hic cursu uariante. dies ⁊ men
ses tempora diuidit ⁊ annos aerisq; tempiem accendendo. ut re
cedendo. ptempora ratione dispensat. ne si semper in his de
moraretur locis alia frigor adsumet.

De luna ⁊ sinu lune. xx.

Luna nimium. nec escere dicunt. sed asole illustrata
aparte quamlibet adeum paulatim. Labeo recedendo. Lei appin
quando. nobis candida parte reuoluit Latina. Et die quidem es
cente supma. cerni noua luna. utpote supiorem soli. ⁊ ad
aquilonia sub eunte. Decrescente u erectam & deiecta in
austros. plena au. soli semper aduersa. sublime humili sole.
humileq; sublimi. quam lucere dodrantis semuncias horarum
adicientem usq; adplenum orbem detrahentemq; in diminutio
nem uncia. xiiii. au partes sol' semper occultam eem. Nouissi
ma u pmamq; lunam eadem die. Lnocte nullo alio insigno
ariete aspici.

Augmentum de cursu lune p signa. xxi.

Luna zodiacum tredecies. in duodecim suis afficit mi
sibus. duobus scil' diebus ⁊ vi. horis. ⁊ bisse. idem. viii. unciis sum

hore ꝑsingula signa decurrens. Si g̃ uis scire inquo sig
no luna uerset. sume lunã quã uolueris computare. utpo
te. xii. multiplica ꝑ. iiii. fiunt. xl. viii. partire ꝑ nouem.
nouies quinq; quadrais quinqs. Quinq; g signis exq luna
nata ē exactis. que haut dubie uneodē quo sol ē sydē sēp
accendit. in sexto iam signo luna. xii. cõmorat. Qd si u
nũ remanserit. vi. horas signi sequentis noueris ēe cõple
tas. Si duo xii. sita. xviii. si. iiii. diē integrũ. Si. viii.
octies senas horas. idē duos adiectos ēe dies. Ex quib tam
horis ꝑtina semp signa binas subtrhe meminto. Oposũ ē enim
in singulis signis. horas minutatim diuidē ꝑuinciias. Vn
in ꝑsenti quamuis adnonas portiones tria remanserit. nõ
horas tñ. xviii. s; x. vi. sexti signi. xii. luna cõplebit. Et
hec quidē luna in ꝑma t media parte signi cuilibet nata
ꝑmpta ē oputacio. Sin aũ alias qd ꝑmo signo luna ac
censa. t dempserit. t retinuerit partes tot sequentib ꝓiã
retrahere. t adicere recorderis. viii. horis. in luna ꝑ qnq;
dieb in sole oputatis. De eclypsi sol ylune. xxii.

Sore o Intuentu lune. lunãq; tre obiectu nob phi
bent occultari. S; solis defectũ ñ nisi nouissima ꝑmaue
fieri luna q uocant cornũ. Luna aũ ñ in plena. Non posse
ũ totũ sole adimi tris uncedente luna. sitq; maior ēet q
luna. Omnib aũ annis fieri utriusq; sydis defect. statutis
dieb horisq; subtrta. Hec tñ cũ supne fiant uq; ēni. aliqn
ꝑt nubila sepi globo tre obstante oueritatib mundi. Et
lune defectũ aliqn qnto mse apriori. solis v septimo eun
de bis in. xxx. dieb sup tras occultari. s; ab aliis hoc ēni.
qnda in. xv. dieb utrũq; syd defecisse semel. ia mira rõne
lunã in occasu defecisse. utroq; sup tras ospicuo sydē. Sed
ne singulis mse sib eclypsis fiet latitudo signifer lunã supi
inferiusue transimittit. Vbi ni fit yqre. xxiii.

Defectus sol aclune. uesptinos orientis incolẽ ñ sentiu
unt nec matutinos adoccasũ habitantes obstante
globo tra. Heq; enim nox aut dies. qñ uis eadē toto orbe
simul ē. obpositu globi noctẽ. aut ambitu diẽ afferente.
Tempe enim alexandri magni luna defec in arabia. ora noc

tus sedā. eademq; insicilia exoriens. & solis defectū qui
fuit. ipsamo & fomeo osulib. ii. Kl' mai. campania ho
ra diei int septimā & octauā armenia int. xa. ma. et xii. ma. sen
COMETE sunt stelle De cometis. xxiiii. sit.
Flammis crinite repente nascentes. regni mutacionē.
aut pestilentiā. aut bella. t' uentos estusue prendentes.
Quay alie mouent errantiū m. alie immobiles herent.
Omnes ferme sub ipso septentione. aut aliq ei parte nonc ta.
s; maxime in candida que lactei ceuli nom accep. breuis
simū q cinerent spaciū. vii. dierū adnotatū ē. Longissimū
laxar. spargunt aliqn & errantib stellis cetisq; crines. s;
cometes nunq in occasuya parte celi ē. De aere xxv.
AER ē omne q' inani simile uitale hc spm fundit. In
fra luna uolat auiū nubiūq; et tempestatū. capax ubi
& ia potestates aeree supna sede detbate. cū torinto diem
iudicii. duri te dapnande pstolant. et exq hominib appa
rentes. aeria corpa s mertis similia sumūt. Nam sup lu
nā que aeris etherisq; ofinio currit. omā pura ac diurne
lucis s plena. Cui uicinia tange fert olimp. Anob aut p
nocte cinunt sydā. ut reliqua lumina eteneb's. Supior
ū & serenā aer celo. inferior aū q exalationib humidis cor
porascit. tre deputat. ubi s. ignis. gndo. nix. glacies. et spe tespestatū
procellay. que dnm de tra laudare iubent. s; & ipse aliqn
celū uocat. Vn et petrus aer celos undiluuio pisse. cū aer tur
bulent eet ousus inundas. et celi celoy dicunt. sydere celi
aerioy istoy tamq supiores inferioy. De ventis. xxvi.
VENT ē aer omot et agitat. sic flabello breui pot adp
bari. Hec aliud intelligit. qm fluct aeris. q ut clemens
aer. ex quibda montib excelsis. uelut opssus et coangtatus.
ordinatione di cogit et expmit inuentos. ad excitandos
fluct estq; tempandos. Ethusis aū partib celi nomina di.
uersa sortitur. De ordine ventor v o. xxvii.
VENTORV. iiii. cardinales s. Quoy pm septentio q
& apartias. flat rectus. ab axe. faciens frigora et nubes. Huic
dext circi q & tci. faciens nues et gndines. Sinistro aqlo. q
& boreas. nubes ostringens. Sed's cardinalis. sub solanus. q

& afeliotes. abortu intonans solis tempat. Cui adeats
uulturn. q & calcias cuncta desiccans. A sinistris eurus nu
bes generans. Terci cardinalis auster. q & notbus. humid.
calid. atq; fulmineus. huic adeats. euro. auster calid. A si
nists. euronotbus tempat calid. Venti australes. qe arbu
mili flant. maiores in mari tempestates faciunt. quã septen
trionales. Jõq; p austros noxius peipue tremot. Quart cardi
nalis Zephirus. q & faboni hiemẽ resoluens. floresq; pducens.
Cui dext affric q & lybs. tempestuos tonitrua generans & ful
mina. A sinists chorus. q & argestes. moriente nubila. ĩundia
faciens serena. Sunt aũ q dã peculiares quibq; gentib uenti
ñ ultra certũ pcedentes tminũ ut athenienslib scyro. paulo
abargeste deflexus. narbonenslib circius. q nec adiuenna
quidẽ eusdẽ pinciae pueniet urbẽ. Duo s aut ext bos ũq;
spe magẽ quã uenti. aura. zaltan. dura enĩ ẽ lenis mot. aeris
untra. altanus in pelago. De tonitruo. xxviii.

TONITRUA dicunt ex fragore nubiũ generari. cũ spe
uentor earũ sinu decepti. sese ibidẽ usando pertantes
& uirtutis sue mobilitate inqualibe parte uolent erupen
tes. magno decrepant murmure. instar exilentiũ de stabulis
qdrigarũ. Tuesice quelibe parua sit. magnũ tñ sonitũ dusplo
sa emittit. FULGURA nubiũ De fulminib. xxviii.
ad tu nasci in modũ silicũ dissor decurrente simul & to
nitruo. s; sonitũ tardius audit. qm fulgur oclos penetre. Nam
omniũ rerũ dissio. ignẽ creat. quidã dicunt dũ aer inse ua
porat. aqm de unis. zignẽ caunat de supiorib trahat. ip
sis dfligentib horrisonos tonitruor crepitus gignu. Et sig
nis uicerit. fructib obee. si aqua pdee. Jõ aũ fulminis ignẽ.
uim. bre maiorẽ adpenetndũ. qr subtiliorib elementis factus ẽ
qm qui nob inusu est. Vbi non sint zquare xxx.

HIEME zestate rara fulmina. qr in hieme gelid aer q cqd
accipit ignei uaporis extinguit estate calidi uapores. ra
ro tenuesue densant innubes. sine qb ñ fulgat. Que rõ scythia
Aegyptũq; pmunt a fulmine. cui subiacet italia. ũ in tiore hi
eme zestate numbosa. sep qdam uernat. Vel autũnat. De aere. xxxi.

AERUS in aere qdricolor ex sole adusto. nubibq; format.

dū radius solis in mussus caue nubi. repulsa acie in sole re
fringit instar cere. imaginē anuli reddentis. qz de celo ig
neū. de aqs purpureū. de aere iacinctinū. de tra gmineū
trahit colorē. Rarius aut estate quā hieme. rraro noctib.
nec ñ in plenilunio cnit. ut pote de luna refulgens.

NVBES coacto guttatī aere oglobantur. De ymbrib. xxxii.
Qui fumali leuitate uapores aquay de tra mariq; sustol
lens. qmdiu ī minutissimis stellis osistunt. sua ui suspendit
in aerū. qua t sol ignie decocti. t aeris rtine mutati dulcescūt.
ut marina aqm humo. t dulcē. marinis herbis infundentes.
in otriū solem tnsferre saporē. De ymbrib. xxxiii.

YMBRES ex nubiū ocreti guttulis. dū in maiores stillas
coeunt. aeris amplo ñ ferente natura. nē uento impellente.
nunc sole dissoluente. pluuialiū ad tras dilabuntur. s; pluui
as uocam lenias rnuges. Imbos aū repentinos rpcipues.

GRANDINIS lapilli ex De grandine. xxxiiii.
stillis pluuie. frigoris rueni rigore oglaciatis in aere co
agulantur. s; eiusdem niue dissoluunt. rinēdiu sepo quā noctu de
cidunt.

NIVES aquay uapore. De niue. xxxv.
nec dū densato in guttas. s; gelu pripiente formantur. qs
in alto mari. ñ cade phibent. Signa tpestatis t serenitatis. xxxvi.

SOL in ortu suo maculos. ul subnube latens. pluuiū die
plagit. si rubeat sincerū. si palleat tempestuosū. Si ēca
uus uidet. ita ut medio fulgens. radios ad austrū raqui
lonē emittat. tempestatē humida rueniuosa. Si pallido
in nigras nubes occidat. aquilonē uentū. Celū si uespe ru
bet serenū die. si mane tēpestuosū sigeat. Ab aqlone fulgor.
& abeuro tonitrua tēpestatē. rab austro flat. estū prendit.
Luna. iiii. si rubeat quasi aurū. uentos ostend. Si sumo ī cor
nuculo maculis nigrescit. pluuiū misis exordiū. Si in medio.
plenilunio serenū. Jtē cū in nocturna nauigatione scin
tillat adremos. tēpestas erit. t cū delfini undis sepo exiliunt.
quo illi ferunt inde uentos exurget. rum nubes discusse ce
lū aperiunt.

PESTILENTIA De pestilentia. xxxvii.
nascit aere t siccitatis t caloris t pluuiay intempantia.
pmertus hominū corrupto. qspirando t edendo pcept. luem

mortēq; generat. Vnde sepi' omē tp's etatis inpcellas turbi
dinesq; brumales uerti ospicim'. S; hec cū suo tpre euenerit
tēpestates. cū ū alias ydigia ul' signa dicunt. De HALVRA

AQVARŪ duplici natā formant aq duplici. xxxviii.
& reformant omia que enuit intra. Hā salse imari
ouenientes. mortalib' fructus nutiunt. in tris aere dulces.
aptius alendis fructib'. sitiq; sedande ogruunt. S; que harū
natal' sit querit. utq; aū dephendit. dū matutinū refundi h
pmarinoy cineres. illa phumū diffusa queant. Maris ū fre
tib' crebris tiax spacia distinguit. ut & gentū tmunos int
claudant. ratinis opib' omis pinciaf p comertia dirent.

GSTVS occeani luna sequit. De estu oceani. xxxviii.
tamq; ei' aspiratione retrorsū trahit. eiq; inpulsū refun
dat retracto. Qui cotidie bis affluere & remeare. uni' semp
hore dodrante & semuncia tūsimissa uidet. eiq; omis cursus
inledones ratinas. idē in minores est diuidit. & maiores.
S; ledon. aqinta ratiocesima luna inchoans. qt horis accurrit.
tot rapeurrit. Maluna aū atria decima. ra xxviii. incipies.
citior in accessa. s; tardior in recessa. vii. dieb' & v. horis pseue
rat. imedio sui semp luna pma. xv. ma ostendens. & pequinoctia
ul' solsticia solito ualidi' exestuans. P octonos aut annos. ad
pncipia mot' raparia incremta. certissimo lune reuocant
ambitu. Illa semp aquilonia tenente mitiores. quā cū in au
stro digressa frenisu uim suā exercet. Cur mare nesciat. xl.

QVOD oare fluuiorū occursu ñ auget. dicunt natalit
salsis uadis fluentū. dulce osumi. ul' uentis. aut uapo
re solis abripi. ut lacis lacunisq; pbam'. in breui monito
desiccatis. Vel ia occulto meatu. in suo refluere fontes. & so
lito psuos amnes gssu recurre. Marinis aū aqs dulces super
fundi. utpote leuiores. ipsas ū ut gtuoris natē. mag susti
nēs supfusas. Cur sit amar v o. xl. i.

MARE idcco dicunt salsū pmanere. tot fluminib' ac
pluuiis irrigatū. qd' exhausto asole dulci tenuiq; liquore
quē facillime trahit. uis ignea. omis aspior crassiorq; li
gat. Jōq; sūma equoy aquā dulciorē ee pfunda. s; in dul
cib' aquis. lune alimtū ee. sic sol' in mari. De rub' mari. xl. ii.

ppriо

MARE rubrū nomē a roseo colore trahit quē tū ī natu
ralī bī. s; uicinis litorib⁹. que sanguineo colore ru
bent inficit. Idoq; inde mineū, alii colores picturay. ru
breq; gemme legunt. Scindit aū in duos sinus. quoz psi
cus aquilonē. arabicus petit occidentē. qui centū. xv. milia
passuū distat ab egypto mari. De Nylo. xl. iii.
NYLI flumine qd' int ortū solis & austrū enascit, p plu
uias intrat egypt, ppt solis calorē ymbres & nubila respuens.
Oense enī maio. dū ostia ei⁹ quib⁹ ī mare influit. Zephiro fla
te undis eiectis harenay cumul⁹. pstruunt. paulatī intumes
cens. ac retro ppuls⁹. plana irrigat egypti. Vento aū cessante.
ruptisq; harenay cumulis. suo redditur alueo. Aqvis trinc
AQVA creator orbē medio ambitu pcinxit. di. xl. iiii.
que ex omī parte incentrū tre uergit. & interiora ni
tens decidē ī posset. ut cū tra arida ī sicca ostare pse ac sī
humore nequiret. nec rursus stare aqua ī sustinente tra.
mutuo amplexu iungerent. ac sinus pandente. Ita ū pme
ante tota int. ext. sup. infra uenis ut iuiculis discurren
tib⁹. atq; & iā insūmis iugis erupente. De terre dispositio
TERRA fundata ē sup stabilitatē suā. ne. xl. v.
abyssus sicē pallio amict⁹ ei⁹. Sicē enī ignīū sedes ī ē. ī m
ignib⁹. aquay ī in aquis. spē ī inspū. sic tre arcentib⁹ cunc
tis. ī ī se loc⁹ ī ē natā cohibente. & q cadat negante. que
in centro. ī in cardine mundi sita. humillimū in cētis ac
medū tang. gīussima locū tenē. cū aqua. aer ī ignis in le
uitate natē. ita ī situ. s; ad altiora pueniant. Terra i globo
ORBEM tre dicim⁹. ī qd' absoluti orbis sit similē xl. vi.
forma. in tanta montiū capoz disparilitate. s; cui⁹ am
plexus. si cuncta linearū oppendant ambitu. figurā abso
luti orbis efficiat. Iī enī fit ut septentrionalī plage sydera
nob apparant. meridiane numq. Rursq; hec illis ī ēnan
tur. obstante globo tray septentriones ī cernit trogrodi
te ī confinis egyptus. nec canopū italia. quāuis eiusde or
bis pene dimidio maior pars a oriente ad occasū. quā ame
ridie ad septonē habitetur. hinc calore. illinc rigore phi
bente accessum. De circul⁹ terre. xl. vii.

Octo circulis tota quarte dierũ distinguit. Prim⁹ ab in
die parte australi. p rubri maris incolas. & affrice mari
tima ad columnas herculis pueniit. quo equinoctii die me
dio gnomonus. vii. pedum umbrã. iiii. pedes longam
reddit. Dies ũ longissim⁹. xiiii. horas eq̃noctiales habẽ. Se
cund⁹ ab occasu in die p medios uadit. ipsas. arabiã. syriam.
cyprũ. cretã. lybiam & septentrionalia affrice attingens un
bilic⁹ eq̃noctio. xxxv. pedum umbrã. xxvii. pedes longã fac.
Dies aut maxima. xiiii. horarẽ. accedente bis q̃nta parte uni
hore. Terci⁹ orit ab indis in auro. p xinis. tendit p caspias partes.
taurũ. pamphiliam. rhodum. cycladas. syracusas. catenẽ
gades. gnomunis cuncte umbrã. xxx. viii. unciarẽ faciunt.
longissim⁹ dies horarẽ. xiiii. atq; dimidie cũ tricesima uni
hore. Quart⁹ ab alto latẽ in aut. pephesum mare cycladũ sep
tentrionalia sicilie. narbonensis. gallie. exortiua affrice ma
ritima tendit ad occasum. Gnomini. xxi. pedũ respondet
umbre. vi. pedũ. Longissim⁹ dies h̃t horas. xiiii. tertias
duas uni⁹ hore. Quinto ĉculo oriuent. ab intro ortu caspii
maris. bactrii. armenia. mecedonia. tarentũ. tusciũ mare.
baleares. hispania media. Gnomini. vii. pedũ. umbre. vi.
maxim⁹ dies horarũ. xv. Sext⁹ amplectit caspias gentes cau
casiũ. samotracyã. illirios. campaniã. etruriã. massyliã.
hispaniã. traconensẽ. mediã. inde plusitaniã. Gnomini
pedes. viii. ymbre. viii. Longissim⁹ dies horarẽ. xv. addi
ta noua parte uni⁹ hore. Septim⁹. ab alta caspii maris. ora
incipit. uadit q; p tcie auersa. ueneciã. cremonã. rauennã.
tisalpinã galliã. ireneũ. cetiberiã. Gnomini. xxx. v. um
bre. xxx. vi. amplissima dies. horarẽ. xv. i q̃ntarẽ partiũ
hore triũ. Octauus. atonai. p meotiũ lacũ. i sarmatas. dacos.
partes q; germanie. gallias ingdit. Longissim⁹ dies horarẽ. xv.
His ĉculis antiqui duos ꝓponunt. unum p insulã. meroen.
& ptholomaida rubri maris urbe. ũ longissim⁹ dies. xii. ho
rarẽ. dimidia hora amplior. altum p sienen egypti. quiẽ
horarẽ. xiii. duosq; subiciunt. ꝑmũ p ypboreos. i britan
niã. horarẽ. xvii. altum scythicũ ripheis iugis in thilen.
in quo oriuant⁹. noctesq; p uices. Gnomici d isde. xl. viii.

VOBIRICI quē gnomon appellant umbra in egypto meridiano tpr
equinoctii die paulo plus. quā dimidiā gnominis mſurā
effic̄. Jn urbe romana parſ gnominis de ē umbra. Jn oppido an
cona ſup ē. v. tcesima. Jn parte italie que uenecia appellat.
hisdē horis umbra gnomini parſ fit. Simili m quidē ē ſup
alexandriā. v. milib. ſtadiū ſolſticii die medio nulla umbm.
iaci. ſic ī india ſup flum. hiſpaſim. qd & apd trogodiras
quadragesima ante & p ſolſticiū die fieri dicunt. mediis xc.
dieb in meridiē umbrā iaci. ſ; in meroe insula nili. v. milib
ſtadiū. aſyene. bis in anno abſumi umbs ſole. xii. ma tauri par
tem & xiiii. ma leonis obtinente. De tre motu xl. viii.

TERRĒ motū uento fieri dicunt ei uiſceribus instar ſpon
gie cauernosis incluſo. q hanc horribili fremore p currens.
reuadere nitēs uario murmure ocurit & se tremendo. t dehiscen
do cogit effundē. Jn cauā tra his motib ſubiacent. ut po
te uenti capadocia harenosa aut. & ſolida carent. Hecq; eni
fiunt. in celo mariq; tinqllo. reuenas inuenas tre odito. rhoc
ē in tra tremor. qd in nube tonitruū. hoc q hiatus q fulm
fiunt ſimul cū tremotu rinundatione maris eodē uidt ſpū
infuſi. t reſidentis ſinu recepti. De incendio etne. L.

TERRVS ſicilie que cauinosa rſulphure ac bitumine ſtra
ta. uentis pene tota rignib patet. ſpū introrſus cū ig
ne ocreſtante. multis ſepe locis fumū. t uapores. t flam
mas eructat. t & uento acri incubente. harenas lapidūue
moles egerit. Jn montis etne adexplū gehenne ignū. tam
diutinū durat icendiū. q insulas eolidū undis nutri. dū aqe c
curs. ſpm ſecū. in imū pfundū rapiens tamdiu ſuffocat donec
uentis tre diffuſas fomita ignis accendat. Hinc ſcyllei. canes la
trare fingunt. dū pcul nauigantes undas fremore trent.
qs ſorbente uoragine olidit eſtus. De diuiſione tre. L.

TERRAS orb unius. oceano cinct. intres diuidit partes.
europā. aſiā. affricā. Origo ab occaſu ſolis. & gaditano fre
to. q irrumpens ocean athlantic. in maria intiora diffun
dit. hinc intrantī. dextera affrica. leua ē europa. Jn has aſia
magnitudine opat alius duab. tinum amnes. tanais. rnilus
. xv. passuū in longitudine. qs duxim fauces oceani patet. v.

in latitudine. Europa g̃ ab occidente usq; ad septentionem.
asia ū a septentione. p̃ oriente ad meridiem. atq; inde africa
a meridie. usq; ad occidentem extendit. Expliciunt de natura re
rū. Incipit lib. ii. Incipiunt CAPITULA.

i. De tempib̃ horis ymonitis. 1
ii. De die. 8
iii. De nocte. 8
iiii. De ebdomada. 9
v. De mense. 9
vi. De mensib̃ romanorum. 9
vii De solsticio. 9
viii. De tempib̃ 9
viiii. De annis. 9
x. De bissexto. 10
xi. De ciculo decennouenali. 10
xii. De saltu lune. 10
xiii. Continentia ciculi eidem. 10
xiiii. Argumenta titulorum paschalium. 11
xv. De sacrato tempore paschalis. 11
xvi. De mundi etatib̃. 11
xvii. Cursus mordo temporum. 11
xviii. De secda etate. 11
xviiii. De tercia etate. 12
xx. De q̃rta etate 12
xxi. De q̃nta etate. 12
xxii. De sexta etate. 13

TEMPORA monitis. De tempib̃ horis ymonitis. i.
horis. diebus. mensib̃. selis. ymetatib̃. diuiduntur. Momentum est
minimum atq; angustissimum tempus. amotu syderum dictum. Est
enim extremitas hore breuis mutuallis. Cum aliquid sibi sol
cedit. atq; succedit. Hora grecum nomen est. ymn latinum sonat.
hora enim finis est temporis. sicut ymora sunt fines maris. fluuiorum
uestimentorum. Constat autem. iiii. punctis. x. minutis. xl. momentis.
Et notandum. ppter errorem cauendum quia corpus parum natum. par
tim auctoritate. Et consuetudine mutat. Natam ut annum omnem. xii.
mensis lunares hbre. Consuetudine ut menses. xxx. diebus opinta
ri. Auctoritate ut ebdomadam. vii. ferias ostare. De die ii.
DIES uulgaris est. sol presentia superiorum. quam prime. xxiiii. ho
ris implet. Hunc chaldei ipse mutuos sol exortus. egyp
tii mutuos occasus. romani a medio noctis in medium. umbri
et athenienses. a meridie opinant ad meridiem. moyses autem a ma
ne ad mane unum diem appellat. Sed dno surgente uespere sabbati.
lucescebat uespera sabbati. ut homo de luce lapsus in tenebras. dein
ceps tenebris rediret ad lucem. De nocte. iii.
NOX est sol absentia. tria umbra odii. mortalibus ad requiem
facta. ne ope diuturno auida deficiat humanitas. Vigi
diorem ibi ad opa minuenda. membra fouenda. plurior. Cum

partes sunt. vii. crepusculū. idē dubia lux. unt lucē & tene
bras. Hō creperū dubiū dicim⁹. Vesp̄ū apparente stella hui⁹ no
minis. Conticiniū q̄ndo omnia silent. In tempestū q̄ē medū
& inactuosū noctis temp⁹. gallicinū q̄n gallus resonat. Oratu
tinū unt abscessū tenebrarū noctis. vaurore aduentū & dilu
culū quasi iā incipiens. parua diei lux. hec & auroram & solem

Ebdomada. vii. dieb⁹ stat. De ebdomada. iii. | p̄cedens
Octauus aū idē p̄m⁹ ē. adquē redit. eoq; rursus ebdoma
semp ordinat. his nom̄ gemiritas. aplanetis indidit. hrē secre
dens asole spīn. aluna corp⁹. amarte sanguinē. amercurio inge
nū vlinguā. aiove tempantiā. auenere uoluptatē. asatno tar
dnatē. S; ses siluester ferias appellari ostituit. p̄mū diē dnicū
nuncupans immitat hebreos. q̄ p̄mā sabbati. secdam sabbi. &
sic cetas anumero appellant. apud q̄s ebdoma totidē & iā annis
pagit. qui ebdomada. q; ebdomadas indieb⁹ similit habebant &
annis. Quinq̄gesimū diē pentecosten. annū ūiubileū. idē libra
tem uocamus. De mense. v.

Mensis lunaris incremto lune. seniq; oficit dū xxviii.
semis dieb⁹. paulo pl⁹ q̄m zodiacū pagit. s; facilitas opitandi tri
cenis. vun tricenis dieb⁹ lune mses altnat. Solaris aū mnsis. xv.
diab⁹ horis ē amplior. exquib⁹ xi. epactas dies adcrescunt. qb⁹
sol lune cursū singulis annis exupat. Duodecies enī uicen &
bini. cc. lxii. faciunt. & undecies uicen vq̄tini. eunde nume
rū complent. S; hebrei mses aluna nascente. romani akal' inci
piunt. egyptii aq̄rto kalendas septembriū. usq; in nouū kl'arū
earunde. xxx. dieb⁹ suos mses putantes. Reduos. v. dies int ka
lares appellant. q̄ p̄mi adsol' cursū mses tminare cepet. ne lu
ne uelocior & dubi⁹ curs⁹ impedimtū eis faceret calculandi.

Romani auctore romulo. x. De mensib⁹ romanor. vi.
mnsib⁹ annū. dieb⁹ v. cccliii. agebant. Qui p̄mū mse gen
tori suo marti dedicauit. sedin ad aptionē frugū nominauit
aplem. Tertiū maie mat mercurii. & q̄rtū iunom sacuit.
Quintili vsextili. q̄ nē anatiuitate iulii cesaris vaugti tum
pho nuncupant & cetis sequentib⁹ anumero nom̄ imposuit.
Quos inicia. kl'das appellauit. q̄ tē Kalata idē uocata inca
pitoliū plebe. dicto q̄nquies t septies. ūbo Kalo idē uoco. qd'

dies superest. ad nonas pnuntiabat. Nonas aut. qn nono an
te die ostuerent in urbe seruari qd eet meo mense faciendum.
porro ante diem. q medium diuidit mense. Siquare enim & rustica lin
gua diuide e. his numa duos menses adiciens. ianuarium ante ianu
februarium a februo dio illustrionum nominando. ccc. l. iiii. dies
annum adcursum lune disposuit. que uti cesar. xi. dies adiectis.
sicut hodie seruat instituit. De Solsticio & equinoctio. vii.

Solsticia & equinoctia bina putant. viii. Kl' ian. iuliis. ap
lisq; & octobris. octauu scil' in partib. capricorni. cancri. arietis.
& libre. s; equinoctialis dies omni mundo equalis e. Vario autem lucis in
cremento. in meroe longissim dies. xii. horas equinoctiales & viii. par
tes unius hore colligit. alexandrie u. xiiii. horas. in italia. xv. in
brittannia. xvii. u estate lucide noctes haut dubie testantur.
Idq; cogit ro cdi. solsticii dies. accedente sole. ppi uice mun
di. angusto lucis ambitu subiecta tre continuos dies. hire senis
mensib noctesq; ediuso adbruma remoto. Qd fieri in insula ty
lepytheas masiliensis scribit. vi. dierum nauigatione in septen
trione abrittannia distante. De temporib. viii.

Tempora sunt uices mutacionum. quib sol accedendo. ut
recedendo. annu tempat orbem. hyems enim longi illo mo
rante frigida e & humida. uer illo redeunte humid & calid.
estas illo sup feruente. calida & sicca. autumn illo decidente
sicc & frigid. Hec antiqui. vi. die. an ro februarias & maias
augustasq; & nouembres inchabant. ut solsticia & equinoctia in
medio eent tempor. Ver aut orientem cpat. q te earis oia
oriunt. Estas meridiano. eo qd pars ei calore flagrantior sit.
Autumn occiduo. eo qd obofinium caloris & frigoris. que mor
bos hat. Hyemps septentrioni eo qd frigore torpeat. De an

Annus solaris & ciuilis e. du sol. ccc. lxv. dies. viii.
dies & quadrante zodiacum pagit. Que romani abru
ma. hebrei ab equinoctio uerno. greci a solsticio. egyptii in
choant ab autumno. Annus lunaris comunis. xii. lunis ide die
bus. ccc. l. iiii. embolisim. xiii. lunis & dies. cccis. lxxx. iiii.
implent. aluna paschali sumtes initium. Annus magn e du
omia sydera certis cursib exactis. ad locum suum reuertunt. que
sexcentis annis solarib iosephus dicimpleri. De bissexto. x.

BISSEXTVS ex quadrantis ratione p quadrigenniū
oficit. dū sol ad id signū ex quo egressus ē. nonis. cccl.xv.
diebus. s; qto diei parte sup adiecta reuertit. Vbi gia si nunc
equinoctiale celi locū oriens intuerit. in hc anno sequente me
ridie. tcio uespe qrto medio noctis. qnto rursū in eadem ortu re
currens. necessario die pmonet augendū. ne si forte ñ addat
p. ccc.lx.v. annos. eqnoctiū ūnale. brumali die ueniat. Que
egyptii anno suo expleto. idē. iiii. kl. septēbis. romani. vi. kl
martii. uñ i nom accep. intponit. Breuiori aū i uulgari ratio
ne bissextū retrdatio generat solis. ñ ad eandē lineā. p ccc.lx.
v. dies plene redeuntis. Que si ubi gia. in eqnoctio ūnali. qd
uiuata egyptios. xii. kl'arū apliū die p uenit. surgente a medio
orientis diligenter adnotaueris. hc anno sequente. die uidel
eodē. aliqnto inferi. oriri. & tcio. qrto. qnto q; anno. eandē
diminutionē. in tantū augeri repies. ut ñ die aī sup adias.
xi. kl'. apl'. eqnoctiū facturus sol. a medio surgat orientis.
eandē scil tardnatē incetis seruitur ex ortibus. De circulo
decennouenali. xi.

CIRCVLVS decennouenalis. ipt xiiii. lunas paschales nicena synod instituit. eo q' ad
eundē anni solaris diē. unaqueq; luna. p xviii. annos ine
narrabili cursu redeat. qui duuidit in octo ad as i endecades.
hoc ē in octo & xi. annos. Octo enim anni lunares. totidē an
nos solares duob tantū diebus tnscendunt. Quos alt ad ex
plentū accurrit endecadis. alt rōne saltus adsumit. Duo
quin endeca solaris. uno die tnscendere lunarē. licet qdam
uolent hos dies ex bissextis octo annos supplere nitant. cū
bisextus solet uniise februario. supfluos i lune. ficto tempi
nichil pnudicare. i ipsi nullū endecadi bissextū addant.
Vt g aptius dicā. duo lune dies. qui sup s in octoade. du
os qui desunt in endecade cōplebunt. De Saltu lune. xii.

SALTVS lune locus & hora. citior incensionis ei. p xviii.
annos efficit. Quinis enī quidā singulas lunas xx viii.
semis diebus cōputantes incensiones earū medio diei. i medio
noctis. semp altnant. ñ in hoc tn ueritatē natē. s; calculan
di facilitatē uqtunt. Nam si natura queras. luna pmi
nsis. que nc meridie. i sedi que nc in medio noctis accen

dñi. anno futo. hora ix. mōtis i dimidio mōtis. i nō
adecima parte dimidii mōtis. aī medii diei. t' noctis il
lustrat. Hec ī distinctio ī adcertū embolismi. t' cōmunis
anni ūminū. s; adequā diuisionē. xviiii. tendit annoy.
sicq; p xviiii. annos lunares. accensio sese p' occupando.
uni diei spaciū amittens. ultimū decennouenalis cycli an
nū. ccc. lxxxiii. dieb' facit cōputari. Q's si fac negligas
p xv. decennouenales cyclos. quinta decima t' luna ū p'ma
cputat occurret. De ēnema ēculi cāde. xiii.
Cyclus idem paschalis. vii. ē lineis deputat. Prim'
ordo ōtinet anno' ab incarnatione dñi uni' singlis an
nis augmēto. pficientes. Secds indictiones romanoy que
unse semp. xv. annoy cursu reuoluunt. Terci epactas. xi.
lunares que p singulos annos solares. ad cursū lune succrescunt.
& ad lunā klarū querenda. semp adicuunt posite. xi. kl'
april'. Quart' ocurrentes septimane dies. que posita ē no
no kl' april' ppt dispendiū bissexti necessario. xxviii. an
nis implent. Quay racio cogit. cyclos decennouenales. xx.
viii. describi. ut singuli ocurrentes. singlos cyclos incho
ent. totaq; sūma pascal' calculi. d. xxxii. annis explicet.
Quum' ciclum lunare. quē trib' annis decennouenalis p
cedit. xviiii. annis etiā ipse cōpheisus: Sext. xiiii. lu
nam qua uetes pascha faciebat. que a. xii. kl' aprilis
usq; in. xiiii. kl' mai. uario decursu uagantes. temp' in
censionis ab viii. id' martias. usq; in nonas aplis accipiunt.
d. xiiii. aut luna usq; ad. xiiii. anni sequentis dies s. ccc.
l. iiii. si cōmunis ē. Si embolism' ē. ccc. lxxx. iiii. Septimo
dies dñici pasche repunt. ab xi. kl' aplis. usq; in. vii. kl'
maias. obrōnē embolismoy licent extenti. Vltimo luna
festi pascal'. a. xv. usq; in. xxi. ppt diē dñicū uariata. adi
mit enī. saltus noctē. addit ū etatē. que pomnē cyclū
adoleuit. S; in hoc nox adimit. d' aī luna deficit cōpu
tat. Hatutalit ū nox ipsa pseuerat. que nox initiū ē
fiti anni. & cycli incipientis exordiū. Ppt d' idē ulti
mus annus epactay. xviii. tunc retinens. p'mo anno.
ī. xi. ut in cetis annis fieri solet. s; xii. dies ad cōmodat.

Et qr. xxx. dies cū fine reuoluunt. nulla epacta in pn
cipio cycli ponit. Argumta mulo. paschalis. xiiii.

SIHOSSE uis. q̄ sint anni a incarnatione dni. sexto
qt fuerit ordines indictionū. ut puta. v. anno tiberii
principis. xl. vi. hos p xv. multiplica fiunt. dcxc. Adde
semp regulares. xii. qr qrta indictione sedm dyonisiū
dns natus e. & indictione anni cui uolues. ut puta in psen
ti una fiunt dcc. iii. Istis anni natiuitatis dni. Si uis sci
re quota e indictio. sume annos dni. & adice tria. partire
p xv. & q̄ remanserint. ipsa e indictio psentis anni. Si uis sci
re q̄ sint epacte lunares. partire annos dni. p xviii. & qd
remanserint. multiplica p xi. Item partire p xxx. & rema
nent epacte. Si uis scire ocurrentes. septimane dies. sume
annos dni. & eoyde qrtam partē adice. his q; iiii. adde. qr
v. ocurrentes fuerit. anno natiuitatis dni. hos partire p vii.
i remanent epacte solis. Si uis scire quot sit ann ciculi dece
nouenal. sume annos dni i unū addens. qr sedo eide anno
natus e. Partire p xviii. & q̄ remanserint. ipse e ann ciculi
decennouenal. Si uis scire quot cyclus lunaris e. sume an
nos dni & duos subtrahens diuide. p xviii. & q̄ remanserint ip
se e ann ciculi lunaris. Si uis scire bissextile annū partire an
nos dni p iiii. qm remanserint. tot s anni abissexto. his
g adcertū inuentis. facile die pasce lunaq; reperies. Qd sip atq
ap̄senti anno. ubi gra. pc. scire uelis pascha. epactas tm i co
currentes sol dies inuenire suffic. Partire aut centū p. xviii.
i remanent. v. Illas g sexto epactas. centesimo qs quinto anno
fuitas. Eode in centū. p xxviii. diuidens. eas centesimo qs
. xvi. anno inuenies. De Salomono tepis pascal. xv.

Deo aut pascha ii adeunde redit anni die. sic ips dnice
natiuitatis. q̄ ibi natiuitatis ipsi memoria tm sollepnis habe
at. hic u utte uente i mistia celebrent. i muna capiant. Vn
i nom ipsū pasce tristitū de morte aduta significans ogruum
q; mistis temp in qrit. Primo ut eqnoctio tiscenso. tenebre
mortis aueta luce uincant. Dein ut pmo mse anni q dr m
sis nouoy utte noue gaudia celebrent. Tcio ut resurrectio die
tcio facta. i tcio tpe seli. idē sub gra manifestata cū ia ante

legem ꝛ sub lege in ꝓphico lateret enigmate initia lune septi
mana ueneret. cui & ipsa te lune. ocursio nitis glam. de terre
nis ad celestem doceat mutari ortum atq; ad ultimu ut di
es dnica o dicione lucis insignis. & triumpho xpi ueneranda. nsa
quoq; resurrectione nob exoptabil' in memoria reuocet.

De mundi etatib. xvi.

Sex etatib mundi tpa distinguit. Prima etas ab adam usq; ad noe ortuens gnationes. x. an
nos u mille. dc. l. vi. que tota pitt diluuio. sicut infancia mer
ge solet obliuio. Secda a noe usq; ad abraha. gnationib simult
copleta. x. annos au. cc. xcii. que in lingua inuenta e. id e he
brea. a puericia namq; homo incipit nosse loqui. p infantia que
& in nom accep que fari id e loqui nipot. Tercia ab abraha usq;
ad dauid. gnationes. xiiii. annos u. dcccc. xl. ii. ortuens & q
ab adolescentia sua incip ho posse gnare. Matheus gnationu
ex abraha sup sit exordiu. q & ia gentiu pat ostructus e. Qrta
a dauid usq; ad tnsmigrationem babylonis generationib eque uix
ta matheu. xiiii. annis autem. cccc. lxxx. tbus porrecta. a qua regu
tepa cepunt. uuuenilis enu dignitas regno e habilis. Quinta de in
usq; ad aduentu saluatoris in carne. gnationib & ipa. xiiii. porro an
nis. d. lxxx. viii. extenta. in q ingrauu senecture fessa. malisq;
crebrioribus plebs hebrea quassatur. Sexta que ne agit nul
la gnationu. t tempu serie certa. si; ut etas decrepita ipsa tuci
seli morte finienda.

Curs & ordo tpor. xvii.

; iuxta hebos. m. dc. l. ii.

Primo ig etas ortuet annos; iuxta. lxx. intpres. ii. cc.
xl. ii. Adam annor. c. triginta genuit seth. q & pabel natus
e. Seth annos. c. v. genuit enos. q cep inuocare nom dni. Enos
annor. xc. gnuit caman. Caman annor. lxx. gnuit malehel.
q intpratur plamacio dni. Malehel annor. lx. v. gnuit iareth. Ia
ret annor. c. lx. ii. gnuit enoch. q tnslat e a do. Enoch annor
lx. v. gnuit mathusalam. o cupiscuit filii di filias hominu. Ma
thusalam annor. c. lxxx vii. gnuit lamech. gigantes natis. La
mech annor. c. lxxx. ii. gnuit noe q archa edificauit. Noe an
nor. dc. uenit diluuiu.

De Secda etate. xviii.

Secda etas ortue annor iuxta hebreos. cc. xcii. iuxta. lxx.
intpres. dcccc. xl. ii. t adiecto in lxxii. Sem annor. ii. p
diluuiu. gnuit arfaxat aq chaldei. Arfaxat annor. xxx. v.

genuit sela. aquo samarite & indi. Sela annoꝝ. xxx. gnit
heber. aquo hebrei. heber annoꝝ. xxx. iiii. gnit falech tris
edificat. Falech annoꝝ. xxx. gnit reu. di primi adorant. Reu
annoꝝ. xxxii. gnit seruch. regnu scytarum inchoat. Seruch
annoꝝ. xxx. gnit nachor. regnu egyptioꝝ nascit. Nachor
annoꝝ. xx. viii. gnit thara. regnu assyrioꝝ & sycinioꝝ exo
rit. Thara annoꝝ. lxx. gnit abraha senetamus odidit baby
lonia. Zoroastres magica reperit. De tercia etate. xviii.

Tercia etas ornat annoꝝ. dcccc. xl. ii. Abraha annoꝝ
lxx. v. uenit in chananea. & centu annoꝝ. gnit ysaac. Ha
primo gnit hismahel. aq hismahelite. Ysaac annoꝝ. lx. gnit
iacob. regnu inchoat argyuoꝝ. Iacob annoꝝ. xc. gnit ioseph
memphis in egypto odit. Foroneus grecie leges ded. Joseph anno
c. x. uixit. grecia subargo segetes hre cepit. hebreoꝝ seruit
annos. c. xl. vii. Cycrops athenas odid. Athlans astrologia
inuenit. Moyses annos xl. rexit isrl. & lacedemon odiuit.
Josue annis xxvi. Erictonius in troia quadrigam iungit. Iu
dices a moyse. usq; ad samuel pfuerit annoꝝ. ccc. v. Othoniel
annis. xl. cathmos thebeoꝝ rex grecas litras inuenit. Doth an
nis. lxxx. aphion musicus claruit. Deborra annis. xl. primus
latinis regnauit picus. Apollo medicine arte inuen. cytharam
reperit. Gedeon annis. xl. orpheus linusq; musica claruerunt.
Mercuri lyram odidit. Abimelech annis tb. iste. lxx. fris suos occi
dit. Chorus in grecia inuenit s. Thola annoꝝ. xxx. tb. pam reg
nat in troia. Gair annis. xxii. Carmentis latinas litras reperit.
Septe annis. vi. hercules se flamis iniecit. Abessa annis. vii.
Bellu troade decenno uenale surrexit. Aialon annis. x. hic
in septuaginta iudtib ñ habet. Labdon annoꝝ. viii. eneas
uenit italia. troia capta e. Samson annoꝝ. xx. ascanius al
ba odid. heli annis. xl. regnu sicinoꝝ finit. arca testamti ca
pit. Samuel & saul. annis. xxxx. iii. lacedemnioꝝ regnu exorit. De. iiii. etate.

Quarta etas ornat annos iuxta hebreos. cccc. lxxiii. lxx. in
ipres. xii. adiciunt. David annis. xl. cartago a didone
odit. Gad. nathan. & asaph. ppheuerit. Salomon annis. xl q
templu edificauit. Annos. cccc lxxx. ministratores. xii. adici
unt copletis. exq apparet. samuel. saul. xl. annis pfuisse. Ro

xvi.

xx.

boam annis. xvii. regnũ isrl. & iuda diuidit. Abia annis. iii.
pontifex abimelech insignis habet. Asa annis. xl. i. Hieu ꝓpha
occidit. ab asa rege isrl. Josaphat annis. xxv. helias & heliseus
abdias. micheas q; ꝓphant. Ioram annis. vii. edom defecit
de regno iude. Ochozias annũ unũ. helias rapit. Athalia an
nos tres. ionadab filio rachab sacdos claruit. Ioas annos. xl. Za
charias filio ioiade lapidat. & helyseus mortuus. Amasias annis
xxviii. amos ꝓphauit in isrl. cartago odit. Ozias annis. l. ii.
olimpias a grecis instituit. Assyrios regnũ in medos transfert. & ab heli ꝓncipio stetersat. in. cccv. Ioatham annis. xvi. osee
iohel. esayas q; ꝓphant. romulus nascit. Achaz annis. xvi. ro
ma odit. isrl in medos transfert. Ezechias annis. xxviii. ro
mulus centũ senatores ostituit. Manasses annis. l. v. numa
duos mses adiecit. sybilla samia claruit. amon annos. ii.
Tullius in re publica censũ exegit. Iosias annis. xxxi. thales
fisicus claruit. Ioachim annis xi. hui anno tcio nabuchodo
nosor iudeã cep. Sedechias annis xi. tẽplũ ihierolimis icen
Quinta etas ꝑtinet De q̃ma etate xxi. Iesũ est.
annorũ. d. lxxx. viii. hebreorũ captiuitas. annis. lxx.
iudith historia ascribit. Darius annis. xxxvi. hui secdo an
no. iudeorũ captiuitas solut. tẽplũ in hierolimis exstruit. Xe
rxes aũ regni ei. int. lxx. annos captiuitatis iudaice oclu
dit. Xerses annos. xxi. herodot historiogꝑphus agnoscit.
Sophodes ꝛ euripides tragedi celebrant. Artaxerses ãnos
xl. esdras legẽ. neemias hierolimã restaurat. Darius q̃ no
tus annos. xviii. plato nascit. Artaxerses annos. xl. hes
ter historia cõplet. Artaxerses q̃ꝛ ochus annos xxvi.
Demostenes ꝛ aristotiles ꝑdicant. Xerses ochi filius annos. iii.
xenocrates claruit. Darius annos. vi. huc usq; regnũ ꝑsarũ.
deinde grecorũ. Alexander hierosolimã cep. alexander annos
v. nã. vii. ei anni cũ ꝑsarũ regib supputant. Ptolomis lagi filius
annos. xl. machabeorũ liber in choat ꝑm. Philadelph annos
xxx. viii. lxx. int̃ꝑtes claruerũt. & uergetes annos. xxvi. iesus
sapie librũ cõposuit. Philopator annos. xvii. machabeorũ li
ber sds inchoat. Epiphanes annos. xx. iiii. romani gros ob
tinuerũt. Philometor annos. xxxv. hẽ antiochus supans iu

deos oppsit. Euergetes annos. xxviii. brut hispaniā sub
egit. Soter annos. xvii. traces romanis subiecunt. uarro
ciceroq; nascunt. Alexander annos. x. siria p gabinii du
cē subiecit romanis. Ptolomis. cleopat filia annos. viii. salus
tius historiogph nascit. idē rethorica ars rome. Dionisi an
nos. xxx. pompei iudeā cep. Cleopat annos. ii. huc usq; reg
nū grecoy. nē romanoy. Egyptus romanis subdit. Julius
cesar annos. v. hic por monarchiā tenuit. ab hoc cesares ap
pellati.

Sexta etas dinet De Sexta etate.

annos pmos. dcc. viii. Octavian annis. l. vi. hui anno
xlii. dnis nascit. Cōpletus abadā annis. iii. dccc. l. ii. iux
ta alios. v. c. xcviii. Tyberi annis. xxiii. hui anno. xviii.
dnis crucifigit. Gai annis. iiii. maths euglin scribit. Claudi
annis. xiiii. Petr romā. oare alexandriā petit. et euglin edid.
Nero annis. xiiii. petr et paul. cruci gladioq; tdunt. Vespa
sian annis. x. hui sedo anno. titus hierolimā subiitit. Titus
annis duob. hic facund ipi fuit. Domitian annis. xvi. io
hannes in pathmos religat. Nerua unū annū. iohes apls
ephesū rediens euglin scripsit. Traian annis. xviii. symon
epc hierolimoy crucifigit. et requiescit iohs apls. Adrian annis
xxi. aqla intpres habet. Antonin pi annis. xxii. mses. iii.
ualentin et marcion agnoscunt. Antonin minor annis. x.
viii. catafrigarū heresis exorit. Cōmod annis. xiii. theo
docion intpres habet. Helius anno. i. ptinax nich hī histo
rie. Seuerus ptinax annis. xviii. simmach intps habet. An
tonin caracalla annis. vii. qnta edicio. hierosolimis inue
nit. Oartin annū unū. hui breuitas utie nich gestoy hī.
Aureli antonin annis. iiii. sexta edicio nicapoli rept. sabel
li ort. Alexander annis. xiiii. origenes alexandrie claruit.
Maxim annos. iii. hic pseqr xanos. germanosq; uic. hic de
parthis et psis tumphau. Gordian annis. vii. fabian epc. ro
me celebrat. Philipp annis. vii. hic pm xan impator fuit.
Deci anno uno. antoni monach claruit. Gallus et uolusian
annis. ii. nouatiana heresis exorit. Valerian annis. xv. cū
gallieno. cypian martyrio coronat. Claudi annis. ii. iste
gothos abillyrico expulit. paul samosathen heresim odid.

aurelian annis. v. hic psequit xanos. tacit anno uno. Abus
annis. vi. manicheor heresis exorta e. Carus annis. ii. iste de
psis triumphau. Diocletian ⁊ maximian annis xx. isti psecun
tur xanos. Maxim & seuer. anno uno. Constantin annis. xxi.
nicena synod ogregat. Constantⁿ ⁊ ostans annis. xxiiii. antropo
morfitarū heresis orit. Ossa andree ⁊ luce. ostantinopoli tnsfe
runt. Julian annis duob. hic ex anno pagan psequ xanos. Io
uinian anno uno. hic cū omi exercitu xan efficit. Valentin
an cū theodosio annis. xi. q̄ iuliano obfide x. milicia fuerat
puatus. Gothi heretici efficiunt. Gracian annis. vi. ambrosi
⁊ martin epi claruerunt. Valentinian cū theodosio annis. viii.
ieronim in bethleem pdicat. Theodosi annos. iii. cū archadio
⁊ honorio. anachoreta iohs claruit. Archadius annis. xiii. cū
fre honorio. Johs crisostom ⁊ augustin epi claruerī. Honorius
annis. xv. cū theodosio minore. cyrillus alexandrie claruit
Theodosi minor annis. xxvi. ephesena synod nestoriū odepnat.
Marcian annis. vii. calcedonense ociliū gerit. Leo maior an
nis xvii. egyptius errore dioscore lapsat. Zenon annis. xvii.
acefalor heresis orta e. corp barnabe apli reppit. Anastasi
annis. xxvi. fulgenti epe pdicat. Justin annis. viii. acefa
lor heresis abdicatur. Justinian annis. xxx. viii. hui sexto
anno. pm dyonisii circul inchoat. Wandali africa extin
guunt. Justin minor annis. xi. armeni fide x suscipiunt. Ty
beri annis. viii. erminigild rex gothor martyrio coronat.
longobardi italiā capiunt. Mauric annis. xxi. Gregori ro
me floruit epe. goth Katholici effectis. Focas annis. viii.
saxones in britannia fide x suscipiunt. romani ceduntur
apsis. Eracli annis. xxx. vi. iudei in hispania xani efficiun
tur. Eraclones cū matre sua martina. annis duob. Constan
tin fili eraclii. mses. vi. Constantin fili ostantini annis
xxviii. eclypsis solis facta e. indictione. vii. q̄into nonas
maias. Constantin fili ostantini supioris annis. xvii. hic
sexta synodū aposuit. Justinian fili ostantini annis. x.
africa restaurata e impio romanor. Leo annis. iii. tyberi
de hic q̄ntū agit annū. indictione pma. Reliquū sexte eta
tis. d̄o soli patet. finit. De stella veris & mercurii. sati. iouis. ⁊ martis.

Ita q; stella ueneris ⁊ mercurii hoc a supiorib⁹ trib⁹ plane
tarum stellis differunt. q̃ numq̃ n̄ in solis uicinia horisq;
matutinis. siue uespertinis cernunt. Hamq; satur. iouis &
martis stella. ita erraticos. hoc ē. semetipsis dissimiles ortus
habent ⁊ occasus. ut tri omni tpr̄ noctis. zodiacū ēculū lustrando
gradatim appareant. Que tri hoc habent p̄ p̄ū. ut aliqn̄ regulare
uideant̄ sui cursus ordinē tenere. quē ot signiferū ēculū age
solent. aliqn̄ tpr̄ n̄ pauco. uno uloco osiste. ⁊ instar syde
rū que in celo fixa tenent̄. absq; ulla status sui motione cir
cuire. aliqn̄ nouo ⁊ insolito ordine. retro gradū ouertē. aliqn̄
in supiores uel inferiores sue signiferi partes. flexuoso draconū
meatu deuiare. Quod philosophi radius sol' fieri putat. Vn̄
& illud poete. Sol tpa diuid eui. Oritur nocte die radiisq;
repentib⁹. astra ire uetat. cursq; uagos statione morat. Ve
rum nos. & hoc sic recta celestis cātē miracla. illi ordinatione
disponi ēdum⁹. q̃ sic psalm⁹ ait. numat multitudinē stellarū.
& omnib⁹ eis noia uocat. q̃ & fidelissimo suo famulo. & q̃dē phi
losopho studiis sublimit̄ imbuto. numq̃ nosti ait ordinē celi
& ponis rōnē eius in tra? S; forte aliquē mouet. un̄ nouerint.
ul' se nosse putauerint philosophi. que planetarū in ethere su
mū locū. que infimū. que medū teneret. Sciat g̃ q̃sq̃s ille
ē. qui de uelocitate. siue tarditate cursus illorū. hoc oprehenderit.
qui que uicinora nob⁹ s̄. eiusmodi moueri uident̄. que ū longi⁹ re
mota. tardi⁹ cursū agere. & si utq; uni⁹ eidēq; uelocitatis ēē o
strutta sint. Sic g̃ inquit. stella satur. n̄ iō maiore tempe zo
diacū. q̃ sol siue luna circuit. q̃ tardioris cursus. iuxta natura
ē putanda sit. s; qui ultiores. uidēcet longiores ethereas metas

Circulus hodiac⁹ De zodiaco circulo. | pagit.

q̃. xii. signis ostat oī ex parte. eque uicin⁹ ē tre. Verū sol
cū e regione signorū tras ēcurrit. n̄ oīb⁹ in locis. eque uicin⁹ ē tre.
s; cū in q̃ntā semis partē sagittarii deuenit. p̄ rim⁹ tre ē. Cū ū
in q̃ntā semis fere partē. geminorū longissime a tra remot⁹. iōq;
signifero circū p̄ rim⁹ fit.. Cū ū fuit longi⁹ a tra remot⁹. minor
nob⁹ uidebit̄. & longinq̃ ⁊ tardior. Cū ū fuit p̄ rim⁹ tre. maior
putat̄. uelocior q; in tuentib⁹. Oedie ū tam stature. q̃ ueloci
tatis. cū aut pisces. aut uirginē tāsit. Q̃d subiecta meli pic
tura declarabit.

Incip̄ ꝓfatio lib̄ bede pb̄ri de tempoꝝib̄.

Dehatura rerum rōne tempoꝝ duos q̄ndā
ꝑstricto sermone libellos discentib̄ ut rebat̄ neces
sarios cōposui. Quos cū frib̄ quib̄dā dare atq; ex
ponere cepisse. dicebant eos breui multo digestos ee quā uel
lem. maxime illi de tempib̄. cui ꝓpt̄ rōnē pasce potius. uide
bat̄ usus indigere. suadebant m̄ lati aliq̄ de tēpoꝝ statu. cursu
ac fine. disserere. Quib̄ ocius parens. ꝑspectis patrū uenabi
lib̄ sēptis. pluriore de tempib̄ librū edidi. put ipso largente po
tui. q̄ etīn̄ ꝑmanens. tempa q̄n uolunt ostituunt. rq̄ nouū tempoꝝ
fines. immo ipe labentib̄ tempoꝝ curriculis. finē cui uoluerit im
ponet. In quo uidel̄ ope ne quē forte offenderet. d̄ hebraicam
magis ueritatē. quā lxx. ūslatoꝝ edicionē inseli ꝑcedentis. se
rie secut̄ sim. & illā q̄; ꝑ oma quotiens discrepare uidebat̄ in
serui. ut legens simul utrūq; ospiciat. & d̄ ampli sequendum
putat eligat. Fixa aut̄ stat m̄ sententia quā anullo pruden
tiū redarguendā autumo. ut sic reuentissim̄ eide hebraice
ueritatis intīpres. obtrectatorib̄ sui opis. ñ dāpno inq̄t. ñ rep
hendo lxx. s; omib̄ his aplos pfero. Ita rego ofitent̄ pfitear. q̄
ñ rephendo uetes gchronogphos. q̄ ūslationē lxx. intīptum
m̄ secuti. m̄ put libuit pbant̄ habuisse otēptui. sic & in pces
su huiūce opusculi nr̄i monstrabit̄. S; omib̄ his chronogphis
hebraice ueritatis integram pfero puritatē. quā pēminentis
simi doctoꝝ. hieronim̄ in libris hebraicaꝝ questionū. augtin̄
in libro de ciuitate dī. Eusebi ipse chronogph̄ in ēcio historie
ecclastice libro. ex ūbis ioseph̄i historici adūsus appionē grā
maticū scribentis. breuiorē tempū seriē quā in lxx edicione.
uulgo ferunt. otineri cōpbant. Hec; hanc ampli sequendā.
ihu. qui. lxx. magnis diuinisq; laudib̄ ad celos tollunt du
bitant. quoꝝ q̄sq; dicta ꝑspexerit. credo mox nr̄o labori. ca
lūpnia face desistet. si n̄ hē tīn luuidis. d̄ absit otemplat̄ ob
uiib̄. Verū ut cūq; ferant. hec mea sēpta legentes. primo
editū. ꝑ captu meo. libellū t̄ dilme abbam̄s huc berecte ꝑ
currendū. atq; examinandū offero. multū depcans. ut si
q̄d tu utuꝑabile in eo deꝑhendis. statim m̄ corrigendū in
sinues. Ut ordinate ac rationabilit̄ actū uideris. mecum

do qui donauit. ⁊ sine quo nichil possum facere. deuotus
gras agas. Si quē sane ut illud offendit. cur aliqd de hui
modi negotio temptare psumpserī quare debis que spar
sim in ueterū scriptis. inueniri poterant. ipse nouū opus
edere studueri. audiat dicente sco augustino. qd ideo neces
se ē plures a plurib fieri libros diuso stilo. ñ diuisa fide. ⁊ de
questionib eisdē. ut ad plurimos res ipsa pueniat ad alios sic.
ad alios aut sic. audiat ⁊ me. pme simplicē respondentē.
cui displicē. t' supfluū uidet' q' hec rogatu frūm. undecūq;
collegi. utriusq; libelli tenore eclusi. dimittat ea legenda si
qui uelint. ⁊ ipē de emunctorib patrū fontib. que sibi suisq;
sufficē arbitret' hauriens. mecū nichomin debita frūtate
intemerata uisa custodiat. Explic psat. Incipiūt capi.

i. De computo. t' loqla digitor.
ii. De minutissimis tpor spaciis.
iii. De ētmoda tpor rōne.
iiii. De rōne unciar
v. De die.
vi. Ubi pm dies seli sit.
vii. De nocte
viii. De ebdomada.
viiii. De ebdomadib. lxx. ppbicis.
x. De ebdma etatū seli.
xi. De mnsib hebreor t' egiptior.
xii. De mnsib romanor.
xiii. De kalendis nonis ⁊ idib.
xiiii. De mnsib greor.
xv. De mnsib anglor.
xvi. De signis. xii. mnsiū.
xvii. De lune cursu psigna.
xviii. Jtē de lune discursu si qs signa ignorat.
xviiii. Jtē de eode si qs opitare nesē.
xx. Quota sit luna i kl'das qsq;.
xxi. Que sit feria i kl'dis.
xxii. Argmtū d' qlibet luna t' feria.
xxiii. De etate lune si qs opitare ñ potē.
xxiiii. Qd horis luna luceat.
xxv. Qn t' qre luna. t' pna t' supina. t' uideat erecta.
xxvi. Qua rōne luna cū sit situ inferior. supior sole aliq tes uideat.
xxvii. De magnitudine t' defectu solis ⁊ lune.
xxviii. De effectiua lune potentia
xxviiii. De ocordia maris ⁊ lune.
xxviiii. De eqnoctiis ⁊ solsticiis.
xxx. De dispari longitudine dierū ⁊ uario statu ūbrar.
xxxi. Causa ineqlitatis. dierū eorunde.
xxxii. Quib in locis pares sunt umbre t' dies.
xxxiii. De qnq; ēculis mundi. ⁊ sub tganeo sydерū meatu.
xxxiiii. De. iiii. tpib. elemtis. humoib.
xxxv. De annis natuitalib.

xxxvi. De disparib' antiquor' annis. bissextilis annus.
xxxvii. De ratione bissexti.
xxxviii. De mensura cremti bissextilis.
xxxviiii. Quare .vi. k martii in kalen'.
xl. Q'd luna quadrante habeat.
xl i. De saltu lune.
xl ii. Quare luna aliquotiens maior
xl iii. quã opinat' appareat.
xl iiii. De ciculo decennouenali.
xl v. De embolismis ¬ annis omnib'.
xl vi. De ogdoade ¬ endecade.
xl vii. De annis dnice incarnationis.
xl viii. De indictionib'.
xl viiii. Argumentũ inueniendi quota sit
indictio.
l. De epactis lunarib'.
li. Quom' errant q'da inp'mi misis
iiii. uitio. Argmtũ q'sit epacte lunare.
liii. Argumtũ q' sint epacte sol' q'n
bissextilis annus.
lv De reditu ¬ cõputo articulari
utq; epactar.
Argmtũ de eo quota luna lvii.
in k' ianuarii. lviii.
Item argumtũ quot' sit ann' lviiii.
cycli lunaris t'd' cennouenalis.
De qrta decima lune pasce. lviiii.
Argmtũ inueniendi eã. lx.
De die dominico pasche. lxi
De luna ipsi' diei. lxii.
Q'd int' pascha ¬ azima distet. lxiii.
Typica pasche intpratio. lxiiii.
De ciculo magne pasche. lxv.
De .vi. hui' seli etatib'. lxvi.
De cursu etatũ earde. (lx) vii.
De reliqs sexte etatib'. (lx) viii.
De tria opinione fideliũ q'n lx viiii.
ueniat dns. De tepib' antix. lxx.
De die iudicii. lxxi.
De .vii. ¬ octaua etate lxxii.
seli futuri.
lvi. De cyclo lunari. Explicunt capitula. In lib' de temporib' De cpi
computo l'loquela DIGITORVM. i.

ETEOPON ch ratione. dno adiuuante dicturi. necessariũ ori duxim' utilissimã p'mo. pmptissimãq; flexus digitor'. paucis p'monstra re sollertiã. ut cũ maximã computandi facilita te dederim'. tũ paratiore legentũ ingenio. adinuestigandam diluciddadaq; oputando seriem tempũ ueniam'. Heq; ostepnen da paruiq; pendenda e regula. cui' oms pene sacre scpture ex positores. ñ min' qm litterar figuras. monstrant' amplexi. De niq; ¬ multi alii alias. ripe diuine intpres historie hiero nim'. in euglice tetatu sententie. hui' adiuntũ discipline ñ dubitauit assume: uidelicet ñ ot' iouinianũ hereticũ. nup tias mag'. qm uirginitate laudante scribit. Ostendit namq;

maioris numeri circularis indigitis significatio. coronā uir
ginitatis. Hamq; sic maior numerus uirginitatis deputat sig
nificationi. sic maior beatitudo uirginitatis. q̄ nuptiar. Cen
tesim⁹ inq̄t. ⁊ sexagesim⁹. ⁊ tricesim⁹ fruct⁹ quāq̄m de una tra ⁊ de
una semīe nascit tm multū differt ⁊ numo. xxxx. referunt ad
nuptias. nā ⁊ ipsa digitor⁹ oiunctio. ⁊ quasi molli osculo se oplec
tens & federans. maritū pingit ⁊ oiungē. Rx. aduiduas. eo q̄ in
angustia ⁊ tribulatione sint posite. uī ⁊ insupiore digito dep
munt q̄ito q; maior ē difficultas. exprte quonda uoluptatis il
lecebris abstinere. tanto mai⁹ ⁊ pmiū. Porro centesim⁹ numerus
queso diligent lector adtende a sinistra tmsfert ad dexterā. ⁊
hisdē q̄dē digitis. s; ñ eadē manu. q̄b⁹ in leua manu nupte signi
ficant. ⁊ uidue circulū faciens. exprimit uirginitatis coronā.
Cū ḡ dicis unū. minimū in leua digitū inflectens in mediū palme artū infiges. Cū dicis duo. sedm a minimo flexū ibidem
impones. Cum dicis tā. tertiū simlit adflectes. Cū dicis. iiii.
minimū leuabis. Cū dicis. v. sedm a minimo simlī eriges.
Cū dicis. vi. tertiū medīomin⁹ eleuabis. medio dū taxat solo.
q̄ medi⁹ appellat ī medio palme fixo. Cū dicis. vii. minimū so
lū cetis ī leuatis. sup palme radice ponet. Cū dicis. x. unguē
indicis. in medio figes artu pollicis. Cū dicis. xx. summitatē pol
licis int medios indicis ⁊ pudicis. art⁹ immittes. Cū dicis. xxx.
ungues indicis. ⁊ pollicis. blando oiunges amplexu. Cū dicis xl.
intiora pollicis latera. ⁊ dorso indicis sup duces. ambob⁹ dū tax
at erectis. Cū dicis. l. pollicē extiore artu instar grece litte. Γ.
gamme curuatū ad palmā inclinabis. Cū dicis. lx. pollicē ut
sup curuatū indice ccū flexo diligent a fronte pēnges. Cū dicis
lxx. indicē ut sup circūflexū. pollice ī misso. sup implebis. un
gue illi⁹ dū taxat erecto. tmsmediū indicis artū. Cū dicis. lxxx.
indicē ut sup circūflexū pollice in longū tenso ī plebis. ungue
uidl illi⁹ in mediū indicis artū infixo. Cū dicis. xc. indicis in
flexi unguē radicis pollicis erecti infiges. Hactenus in leua. Cen
tū ū in dexta. quom⁹ xx in leua faciēs. Cc. in dexta. quom⁹. xx. in
leua. Ccc. in dexta. quom⁹. xxx. in leua. Codem m ⁊ cetā usq;
d cccc. trē mille in dexta. quom⁹ unū in leua. Duo in dexta
quom⁹. ii. in leua. Tria in dexta. quom⁹. iii. in leua. & cetā

usq; ad viii. Porro. x. cū dicis. leuā medio pectoris supinā
adpones. digitis tm̄ adcollū erectis. xx. cū dicis eande pec
tori expansā late suppones. xxx cū dicis. eande pna s; erec
ta pollice cartilagini medii pectoris immittes. xl. cū dicis. eidem
pnes; erecte pollice umbilico impones. xx. cū dicis. eade pna
fem̄ leuū desup oph̄endes. xxx. cū dicis. eande supinā femori
suppones. xxxx. cū dicis. eand pnā femori suppones. xc. cū dicis. ead
lumbos apphendes. pollice adinguina uso. dt ū. c. ꝛ cc. ꝛ cetā
usq; ad. dccc. eode q̄ diuim̄ ordine. indextā corpis parte ople
bis. Decies aū centena milia cū dicis ambas ⅌ man̄ insertis in
uicē digitis implicabis. Est ꝛ alti modi opus articulati decurtes.
q̄quo specialit adpasche rōnē pruce cū adhanc exordine uen
tū fuit. oportun̄ explicabit. Pot aut ꝛ de ipso quē pnotauī
cōputo quedā manualis loquela tā ingenii exercendi. quā
ludi agendi grā figari q̄ litis. q̄s singillati expssis. ūba que his
de litis ēuenit alti q̄ hāc q̄; nouit industriā tm̄ ꝛ si pcul posito
legenda atq; intelligida ōtdat t necessaria queq; phec occulti
inuendo significans t imptos q̄sq; q̄ diuinando deludens. Cui
ordo ludi t loquele tal ē. Cū pmā alphabeti litā intimare cu
pis. unū manu teneto. Cū sedam. ii. Cū tciā. iii. ꝛ sic exordi
ne cetas. Vbi grā. si amicū int̄ insidiatores positū. ut caute se
agat āmone desidas. iiii. ꝛ xx. ꝛ xviii. ꝛ v. ꝛ ii. ꝛ vii. ꝛ v. digi
tis ostide. Hui nāq; ordinis litē caute age significat. Sot ꝛ ita
scribi. si causa secretior exigit. S; h geoy opito. litisq; facili
disci simt atq; agi posst. Qui ñ ut latini paucis isdēq; gemina
tis. suos numos solent ex pme litis. Verū toto alphabeti sui ca
ractere i numoy figās expenso. tres q̄ pl⁹ s numos notis singlis de
pingunt. eunde pene numi figāndi quē scribendi alphabeti or
dinē sequentes hoc m̄. i. Α. alfa. ii. Β. beta. iii. Γ gamma. iiii. Δ
delta. v Ε. epsimo. vi. Ϛ notanameri. vii. Ζ zeta. viii. Η ita. viii.
Θ. teta. x. Ι iota. xx. Κ kappa. xxx. Λ labda. xl. Μ mi. l.
Ν ni. lx. Ξ xi. lxx. Ο o. lxxx. Π picope. xc Ϙ notanume
ri. c. Ρ ro. cc. Σ summa. ccc. Τ tau. cccc. Υ hy. d. Φ phi. dc.
Χ chi. dcc. Ψ psi. dccc. Ω o. dcccc. Ϡ enados.
Qui ꝛ idō mox numos digitis significare didicerit. nulla int̄
stante mora litās q̄; part̄ hisde pfige sciuit. Verū hec hacten

; eande i umbilico erectā supinabis. l. cū dicis

nunc ad tempa quantũ ipse tempoꝝ ꝺctor ordinatorq; dñs
adiuuare dignabit. exponenda ueniam. De trimoda tẗpoꝝ rõne. ii.

TEMPORA ꝗ a tempando nom̃ accipiunt. siue ꝗ unũ ꝗq;
illoꝝ spaciũ separati. tempatũ sit. seu ꝗ mõtis. horis. dieb.
mẗsib. annis. sclisq; & etatib. oma mortalis uite curricula ui
te tempent. De quib. singulis put dñs dederit expositũ. primo lec
tore admonem. trimoda ratione opiniũ tempis ee discretũ. Aut
enim nata. aut ꝺsuetudine. aut certe auctoritate decurrit. Tripa
quide auctoritate in bifariã diuisa. humana uidl ut olympia
des quatuor annoꝝ. nundinas octo dierũ. indictiones. xv. annoꝝ
ambitu celebrari. diem quoq; q ex qdrantib. ꝺficit. mẗse februa
rio ul augusto. unt Kalari greci. egyptii. romaniq; psuo quiq;
captu uusserunt. Diuina aut ut septima die sabbatũ agi. sep
timo anno aruali ope uacari. quinqgesimũ annũ iubileũ
uocari. dñs in lege pcepit. Nam & si barbare gentes ebdoma
das hre pbent. aplo tñ ꝺi mutuasse ñ latet. Consuetudine
ũ humana cfirmatũ est. ut mensis. xxx. dieb. putaret. cũ
hoc nec solis nec lune cueniat. Siquide luna. xii. horas mi
nus. salua rone saltus. sole ũ decẗ horas. & dimidia plus hre
qui sollertius exquisiere testant. Porro. nata duce reptũ est
solis annũ. ccc. lx. v. dieb. q qdrante ꝺficit. lune ũ annũ si
comunis sit. ccc. l. iii. si embolism. ccc. lxxx. iii. dieb tim
nari. totũq; lune cursũ decennouenali circulo ꝓhendi. s; &
erraticia sydera suis queq; spaciis zodiaco circũferri. Que na
tura ñ iuxta ethnicoꝝ deãtia dea creatrix una de plurib. s; ab
uno uero ꝺo creata e. qñ sydeib celo insitis pcepit. ut sint in
signia. & tempa. & dies. & annos. De minutissimis tẗpoꝝ spatiis. iii.

HORA duodecima pars diei e. Siquide. xii. hore die com
plet. dño attestante qui ait. Nonne. xii. hore sunt diei. Si
quis ambulauerit in die. ñ offendet. Q qmuis allegorice se die
discipulos ũ q ase illustrandi fuerant. horas appellauit. solito
tñ humane cõputationis ordine numerũ definiuit horaꝝ
Verũ notandũ e qr si oms anni dies duodenis horis putent
estiuos necesse e dies longioribus brumales ũ breuioribus horis in
cludi. Si ũ oms horas equiperare hoc e equinoctiales hre uolu
mus. brumali diei nichomin pauciores. estiuo necesse e plu

Seta dicta a secundo aq gentiles phylosophe setã ve putabant. Secundã aũ grece nomen ipsãt forma l setã. a secundo dicta a uno sequ:

Indictiones dicte ꝗ. a certo anno, indemo.

Initio q; mẗse luna crescẗ xiii mõtha 7 un
cia uel mõtis 7 a thomo.

cursu.

Menses lunares e xxviii dies 7 xi hore
7 xxxi mõtha. excepto uncia uel
mõtis 7 a thomo.

l. ut significet aut tẗspestate. aut serenitate.

res tribuam. Recipit autem hora. iiii. punctos. x. minuta. xv.
partes. xl. momenta. cinquibus dia lune computis quinq; punctos.
Non enim hee diuisiones temporum naturales. sed uidentur esse odicti
ue. Nam cum calculatores necesse est. ut die. in. xii. uel hora in. iiii.
aut. x. aut. xii. aut. xl. aut in alias quasibet minores maio
resue quod distribuere particulas. quesiere sed uocabula. quibus id quod
uolebant nuncupare. et alterutrum dinosce possent. horam uidel
appellantes. quod certum tpis hora. idem tmin sit sicut cuestuntoy fluui
oy. maris quoq; fines. oras uocitare solemus. Punctos uero. aparuo pun
cti. tnscensu. quod fit in horologio. Minuta uero a minore uocantur
partes apparticione circuli zodiaci. que tricenis diebus pmen
ses singlos findant. porro momenta amotu siderum celerrimo nun
cupantes. cum aliquod sed breuissimus in spacius cedere accedere atq;
succede sentit. minimum autem omnium. et quod nulla ratione diuidi
queat temporis athomum grece. hoc est indiuisibile. siue insectibile
nominant. quod obsui pusillanimitate gramaticis poti quam calcu
latoribus usibile est. Quibus cum uersum puerba uerba pp pedes. pedes
psillabas. sillabas prempa diuidant. nlonge quidem duo tpa. breui
unum tbuant ultra quid diuidant nisi intribus? hanc athomum nun
cupari placuit. et qui mathematici in explorandis hominum
genituris. ad athomum usq; puenire ostendunt. Dum zodiacum cir
culum in. xii. signa singula in partes. xxx. partes item singulas
in punctos. xii. punctos singlos in momenta. xl. momenta singula
in stenta. lx. distribuunt. ut osiderata diligenti positione stel
lae. fatum ei qui nascitur. quasi absq; errore deprehendant. Que qu
uana tanta fide aliena est observatio. neglecta ea uideam potius
quod apls ad celeritate resurrectionis intimanda. huiusmi tpis uo
cabulo utitur dies. Omnes quidem resurgem. sed non omnis immutabimur. in
athomo. in ictu oculi. in nouissima tuba. Hec pterea undum. qu
et si calculatores necessario discant. plurimi septores indif
ferent breuissimum illud tpis spacium quod palpebra oculi nri mo
ueri potest. quod in ictu pungentis tiscurrit. quod secari et diuidi ne
qt. nec momentum. nunc punctum. nec athomum uocant.

Punctos apungendo dicit. quia punctorum certe designationis in horologio designat.

Athomum grece indiuisibile uel insectile. quia est celerrima radius quasi ipsi omnis uisus adeo tendunt.

Vsi clarum quoq; diuisione nosse De rone vsi cl ax. iiii.
que nimium tpibus rebus aliis quam numeris est apta oputandis.
ignobilis in tempo est. Quibus qr et dispse passim hystorie et ipa

sacra scriptura uiii nomina partiū & figuras eay paucis
affigere cuiauum?

As. siue assis. xii. uncie. Deunx. siue iabus. xi. uncie.
Decunx. ꝗ dextans. x. uncie. Dodrans. siue dodras. nouē
uncie. Bes. siue besse. viii. uncie. Septunx. siue septus.
septē uncie. Semis. vi. uncie. Quincunx siue quingus.
v. uncie. Trens. siue treas. iiii. uncie. Quadrans siue qua
dras tres uncie. Sextans siue sextas. ii. uncie. Sescunx
siue sescuncia. una uncia ꝗ semis. Vncia. xxii. ꝗ iiii. ss.
Semuncia. xii. ss. Due sextule siue sescle. viii. ss. idest
tcia pars uncie. Sicilic. sex ss. Sextula. siue sescle. iii. ss.
Dimidia sextula. siue sescle. ii. ss. Scripulus sex silique.
Hec unquā ponderū uocabula ul' karacteres. ñ modo ad
pecuniā insuranda. uerū adqueuis corpa siue qpa metien
da ueniunt. Vñ ꝗro. ꝗ mos obtinuit. ut in cautione opu
tor pueri. unū ꝗ duo. sepi asse ꝗ dipondio mutent. Item tressis
qrtis. qnquis. sexis. ꝗ cetā huiūmoi. qi tres asses. iiii. asses pfe
runt. ꝗ ineundē modū seqntia numor q pluma. Siue g hora
unā. siue die integrū. siue īnse. siue annū. seu certe aliud
aliqd maior minue qpis spaciū. in xii. partiri uis. ipa duode
cima pars uncia ē. Reliquas. xi. deunce appellant. Sin sex
partiris. sexta pars sextans. Quinq; reliqe dextans. ꝗ ut
alii dextas uocitant. Sin. iiii. diuidas. qrta pars qdrantis
nom. residue tres dodrantis accipiunt. Et hui disciplinē re
gula solutē. q' plerosq; turbat imprios. qr philipp' in expo
sitione beati iob estū maris oceani. cotidie bis uenire de
scribens. adiunxerit hē uni' eqnoctial' hore dodrante
tisinusso. tardi sine intinussione. siue die uenire. siue noc
te. Porro. si qtria qd diuidē cupis. tcia partē trien. duas
residuas. bissem nuncupabis. Sip duo. dimidiū semis ap
pellat. Sic ꝗcta que ūbo meli' oloquentis. q. scribentis. sti
lo disci parit ꝗ doceri queunt. Item de corpib' siue milia
riū. siue stadiū. siue iugerū qpicā. siue & cubitū pedeue.
aut palmū. partiri opus habebis. pfata ratione facies.
Veniq; ꝗ in exodo dimidiū cubiti semis appellat. narran
te moyse q' habuerit arca testamti duos semis cubitos

longitudinis ac semissem altitudinis. Et in euglio qrta
pars toci mundani corpis. idē tta mystice qdrantis nōie
censet. cū mittendo in pena peccatori dr. Non exies in. do
nec reddas nouissimū qdrantē. idē dn luas trena peccata.
ut beat augtin exponit. Hoc enī inqt ī peccator audiuit.
Terra es. ī in tta ibis. Qrta siquidē pars distinctoy imbroy h
mundi. ī ea nouissima tta inuenit. ut incipias a celo. sedam
aerē numeres. a qm tcia. qrta tta. q a ia in expositione eu
uglii ūscriptū ē. erat aut parasceue. hora qi sexta. huic
discipline meminit dies. Non enim ia plena sexta erat
s; qi sexta. idē pacta quinta. ī aliqd ē de sexta eē cepit.
Hum q aut isti dicent. qnta ī qdrans. aut qnta ī trien. aut
qnta semis. aliqd hmodi. De die. v.

Dies ē aer sole illustrat. nom in sumens qd tenebs
disiungat ac diuidat. Ha cū in pmordio creaturay
tenebre eent sup faciē abyssi. dixit ds. fiat lux. & facta est
lux. Et uocauit ds lucē die. que diffinitio bifarie itelli
git. hoc ē uulgariter ī ppria. Vulg enī omne. die solis psentia.
sup tras appellant. Ppria aū dies. xxiiii. horis. idē circui
tu solis totū orbē lustrantis implet. q secū semp ī iuq; lum
diurnū circūferens. in minore aeris spacio noctu subtras.
qm sup tras. in diu credit exaltari. Qd multoy quidē &
nroy ī sclariū litteray testat auctoritas. s; nos uni patris augti
ni testimoniū ponē sat ē. Vic in libro questionū euglii sedo
lxx. duoy disciploy sūma figuralit explanans. Sic. xxiiii.
horis totus pagit. atq; lustratur. ita mystiū illustridi orbis p
euglin intimatur. in lxx. duob discipulis intimat. Vicies quat
enim tim. septuagies dipondi. Vic idē in libro de genesi. ad lit
tera pmo. d n dicendū ē. q cū cito pactū eet hoc op dī. ta diu
stetit. lux ñ succedente nocte. donec diurnū spaciū pageret.
& ta diu mansit nox luci succedens. donī spaciū noctiū tpis pte
riret. ī mane fieret die sequentis. uno pmoq; in sacto. Si si
hoc dixero uereor ne ridear. ī a bhis q certissime cognouer.
& a bhis q possit facillime aditere. qd eo tpr q nox a pd nos
eas partes mundi psentia lucis illustret. p qs sol a occasu in
ortū red. ac p hoib p comemorata ecclastes sententia d sole.

Qui phylosophos li die q dicit mocanū
uergi solem.

xxiiii. horis ñ dcē pcantū
gyri toti alibi die alibi
nocte. Et paulo post

australis g̃ pars inq̃t. cũ hĩt sole. nob dies ẽ. cũ aut̃ parte aq̃lonis
circuiens pueniẽt. nob nox ẽ. Hon tñ in alia parte ñ ẽ dies. ubi
psentia sol ẽ. n̄ forte poeticis figmtis cor inclinandũ ẽ. ut cre
dam sole mari se imergẽ. atq; in lotũ ex alia parte mane surgẽ.
Qmq; si ita eet abyssus ipa psentia sol illustret. atq; ibi eet dies.
Posset enĩ ꝛ aq̃s illuminare. qn̄ abeis n̄ posset extingui. s; hoc mo
struosũ ẽ suspicari. An ũ sol creationẽ pmtiue lucis ecuitu q̃ ne
psole fit agebat. pma q̃dẽ sedaq; die aq̃s abyssi que omnẽ tiam
texerant. tcia ũ aerem uacuũ sua circũuagatione lustrauit. Sꝛ
et enĩ quida patrũ. qui in eo q̃ septũ ẽ. in pncipio creauit ds
celũ et tiam. tra aut̃ erat inanis ꝛ uacua. et tenebre erant sup
facie abyssi. informẽ celi et tre ꝛ aque. omnũq; elementoꝝ ofu
sionẽ putant ee designata. ita ut nec aq. n̄ tra. n̄ celũ. s; eoꝝ
omnũ una ut ita dicaꝝ seminaria sit. indicata matiei. Joq;
n̄ inuenientes mundi locũ pme lucis capacẽ. necessario cunc
ta que de. vii. pmis diebꝫ leguntur. alii ꝓ ꝓ suetudo nri seli se tenet.
alii pscrutando dogmatizant. S; multo facilior ẽ sensꝫ. si iuxta
tdiciones patrũ eque katholicoꝝ celi nomine ecclꝫ celi supioris
itelligat ee monstrat. Terre noie tell ipa suis qbꝫ ꝛ nĩ ẽ finitũ spa
cii inclusa. excepto q̃ mch uirentiũ germinũ mch uiuentiũ
pduxerat animantiũ. Abyssi uocabulo. infinita aq̃ diffusio.
omnẽ alluentiũ tra. in qua medio pmodũ firmamtũ celi ee
factũ. comemorat. Denq; scs cleñs aplꝫ discipulꝫ ꝛ roma
ne eccle tciꝫ pꝫ petrũ epc. in sexto hystoriaꝝ suaꝝ libro. ita sebit.
In pncipio fecit ds celũ ꝛ tra. Terra aũ erat inuisibilis ꝛ inordinata.
et tenebre erant sup abyssũ. ꝛ spc di ferebat sup aq̃s. Qui spc di.
iussu di. qi ipsa odtoris manꝫ lucẽ sepauit a tenebs. ꝛ pꝫ illud
inuisibile celũ. istud uisibile pduxit. ut supiora quide habitacu
lũ facet anglis. inferiora ũ hominib. Spt te g̃ iussu di aqua que
erat sup facie tre secessit. ut tra t pducet fruct. Consentit
huic ambrosiꝫ mediolanensis antistes. in libro exameronse
cundo. S; et basiliꝫ cesarie capadocie epc. q̃ in q̃rto eidẽ opis lib.
oggeniẽ inq̃t aque. ꝛ appareat arida. uelamtũ subducit. ut e
spicua fieret. que interim n̄ uidebat. Hieronimꝫ q; sacre sep
tuae doctissimꝫ intpres. in expositione pphice sententie q̃ dic
tũ ẽ. q̃ dicebas in corde tuo. in celũ ascendã. sup sydã di exaltabo

ꝛ hystorie

solũ meũ. meminit celi supioris. ita scribens. Vt aũ q̃ de celo
corrueret. ista dicebat. Vt pq̃m de celo corruit. si adhuc in celo po
sit. quom dic̃ ascendã in celũ? S; qz legim̃ celũ celi dno. cũ eet
in celo. idẽ firmamẽto. in celũ ũ solũ dnũ ẽ cupiebat ascendẽ. ñ
humilitate. s; supbia. Sin aũ pq̃m de celo corruit. ista loquit̃. uer
ba arrogantie debem̃ accipe. q̃ nec p̃cipitat̃ quiescat. s; adhuc
sibi g̃ndia repmittit. ñ ut int̃ astra s; sup astra di sit. Qm̃ũ g̃
nos uestigia patrũ sequentib̃ conice dat̃. cũ dicet ds. fiat lux.
mox tenebre que abyssũ texerant abiert̃. Et lux a oriente me
dias int̃ undas emergens. cunctam tre superficiẽ opuit. latitu
dine sui fulgoris. boreales simul australesq; nec ñ & occiduas
horas attingens. paulatiq; se completo diei unĩ spacio subducẽs.
inferiora tre gyrando subiit. atq; aurora p̃cedente diẽ secũ.
tciũq; simili ordine opleuit. hoc tm̃ a solari lure differens. qd
caloris totu carebat. & tq̃ sydã ñdũ erant. p̃scis adhuc tenebs
noctes illas relinquebat obscuras. Qd si cui uidt̃ incredulũ mea
tus aquay luminis ee capaces. uideat opa nautay q̃ olei aspgine
pspicuũ ꝯ pfundũ maris efficiunt. ꝛ intelligat rerũ odtorẽ dm.
multo amplĩ sui oris afflatu. qm̃ alibẽ aquay pfunditatẽ u
lustrare potuisse. maxime cũ tenuiores te aque fuisse cdant̃.
puſq̃ eas odtor in cõgregationẽ una cogeret. ut apparere posset
arida. Et die q̃dẽ uulgarẽ dns sententia quã ꝛ sup̃ posui defini
unt dies. Hone. xii. hore sunt diei? Moyses aut̃ pmũ ita de
scripsit. & factũ ẽ inq̃ens uespe & mane. dies uñ. Quẽ hebrei. chal
dei. ꝛ pse. sequentes. iuxta pme odtionis ordinẽ diei cursum.
a mane ad mane deduct̃. umbray uidt̃ temp̃ luci subponentes.
at ot̃ egyptii a occasu ad occasũ. porro romani a medio noctis
in mediũ? umbre. ꝛ athenienses. a meridie ad meridiẽ dies suos
oputare maluerũt. diuina aut̃ auctoritas que in genesi dies a
mane usq; ad mane oputando se ee decreuit. eade in euangelio tocĩ
diei tps a uespo inchoari ꝛ osũmari sancit in uespã. qz qui in ex
ordio mundi prĩ luce uocauit die. dein tenebs̃ nocte. ipse i fine
sclorũ p̃mo nocte. gia sue resurrectois illustrũt. ꝛ sic die se disci
pulis ostendendo osecũt. qs & uespa p̃cedente ouescendo. ꝛ se pal
pandũ offerendo. sps q̃; sci gram̃ tribuendo. plenĩ̃ sue resurrectio
nis fide ofirmauit. & tq̃ te p̃creata luce factũ ẽ uespe ꝛ mane

dies unus. nunc autem uespa sabbi lucescit in prima sabbi. ipa
mutacio trpis nos q; a paradysi qnda lumine trnslatos in cual
lem Lacinay. iam in apeccoy teneb's ad celeste gaudiu trnsferen
dos ee designat. Heq; enim alter qm nocte diei proposita pot explu
cari q dns in exemplu ione tres dies. ⁊ tres noctes in corde tre fue
rit. ubi sine dochico si diei parasceues partem q sepultus e cum prima
nocte. pnocte ⁊ die accipias. hoc e. pro toto die sabbi noctem ⁊ diem
integrum. ⁊ noctem dnicam cum eodem die illuscescente ac phoc incipi
ente parte. pro toto habes. profecto triduum & tres noctes. Hem to autem
quertur. qre ppls isrl. qui diei ordinem iuxta moysi traditionem a
mane semp usq; ad mane seruabat. festa tri oma sua. sic & nos
hodie facim? uespe incipiens. uespe osumauerit. dicente legis
latore. a uespa usq; in uespa celebrabitis sabba ura. V primus
Quo sane in loco pm seli dies sit. n nulli seli dies sit vi.
querentes. viii. kl'day apliu. alii. xii. kl'day. apliu die ma
gis adnotandu putarunt. Vno utq; hoc e. eqnoctii argmto ni
tentes. quasi ron ogruat. ut qd's in pncipio partib; luce tene
brasq; diuserit. ibi ⁊ pcipue te capit mundi. u nc eqnoctiu fie
ri credat. bene quide inquirentes. s; n plene q dicent prui
dentes? multo itaq; pru acturi. si tps equinoctii. n pmo di
ei quo lux. s; qrto luminaria s facta pot assignarent. Ibi
naq; tepis initiu statuit. luminarib odtis dix. ut sint in
signa & tpa & dies ⁊ annos. Hiam pcedens triduu ut omib;
usu e absq; ullis horay dmnsionib. utpote nec du factis sy
derib equali lance lum tenebrasq; pendebat. Et qrto demu
mane sol a medio pcedens orientis. horis umbratum suas pli
neas currentib. equinoctiu qd annuatim seruaret. in choau?
positus uidt cu pmo tris oriret. in eo celi loco que phylosophi
quarta parte arietis appellant. eundeq; pacto annuo ecuitu.
p dies. ccc. lx. v. & vi. horas repetiturus. Cui augmto qua
drantis efficit. ut ipse uernalis equinoctu punctus in mane. in mu die.
in uespe. in medio noctis occurrat. luna edtio uespe plenis
sima. neq; enim quid impfectu creator equissim instrueret.
stellis una fulgentib; a medio apparens orientis qrta parte
libre. qua equinoctiu autumnale asseuerant. tenuit initiuq;
paschale suo osecutu exortu. Heq; alia seruandi paschae regu

la ē. quā ut equnoctiū uernale plenilunio succedente ꝓfi
ciat. Ac si ut una die plenitudo lune p̄cesserit equnoctiū
iam ñ p̄mi m̄sis. s; ultimi luna putet. Oportet enim ut sicut
tē p̄mo sol potestatē diei. deinde luna cū stellis potestatē noctis
accepit. ita ⁊ nunc ad insinuandū nr̄e redemptionis gaudiū
p̄mo dies noctē longitudine adequet. ac deinde luna plenissima
eam luce ꝓfundat. certi utiq; mysterii gr̄a. qꝫ uidl̄ sol ille crea
tus omniū illuminator astroꝝ. eternā uerāq; lucē significat. q̄
illuminat omnē hominē uenientē in hc̄ mundū. luna aut̄ & ⁊
stelle que ñ ꝓpo ut dicit. s; aduentitio. ⁊ a sole mutuato fulgent
lumine. ipsū ecclē corp̄. & quosq; uirtum sēos insinuant. q̄ ut
luminari ñ illuminare ualentes. celestis grē munꝰ accipere sciunt.
dare nesciunt. atq; in celebratione maxime sollēpnitatis xp̄c
ecclē debuit ante poni. que ñ ñ p illū luceret. Ham siq̄ plenilu
nū paschē ante equnoctiū fieri posse ostenderit. ostendat ut
ecclam p̄riusq̄ saluator ī carne ueniret. exstitisse ꝓfectā. t̄ quē
libē fidelīū aīī p̄uentū grē ullꝰ aliq̄d posse supne lucis habere.
Heq; enī sine rōne paschalis observantia tp̄is qua mundi salu
tē & figurari ⁊ uenire dicebat. ita diuinitꝰ ē ꝓcurata. ut neq; p̄
ma die q̄ lux facta ē. neq; sēdā qua firmamētū. neq; tētia q̄ arida
apparuit. neq; mox q̄rta inchoante q̄ sol eq̄noctialis tanquā
sponsus ethalamo ꝓcessit. s; ad uespā tandem oriente luna sor
tiret exordiū. t̄ ex spectata ē enim hora que illuminationē
ecclē olim in ē uentura designaret. ut sic in mystio sacficii
celestis nec unū solū. nec aq̄m sola offerri licē ne uidl̄. ipsa
oblatio ut dō tm̄. t̄ tm̄ hominū oueniat. s; sanguinē uue
torculari crucis expssū nr̄e fragilitatis aqua temperaꝰ. gnū
q; fruīnti passionis mola ostitū aqua miscēꝰ. ut iuxta qd̄
apl̄s ait. adherentes dō unus cū eo spc̄ efficiū ualeamꝰ. ita & ⁊ ia
in eidem sacficii tp̄r observando. nec solis tantūm cursū que
ritemꝰ. quasi quidē dīn credentes. s; ult̄ nr̄i curā sublunarū.
iuxta eos q̄ dicit. nubes latibulū eiꝰ. nec curā considerat. ⁊ circa
cardines celi ꝓambulat. nec item lune solisꝰ plenū capiemus
exortū. q̄ iuxta pelagianos absq; grā supna beati ē quēamꝰ.
uerū iuxta eū q̄ dix̄. ds m̄s mēa eius p̄uenie me in nr̄i pas
che celebratione equnoctiale solis exortū. cuncta uidl̄ tene

bray offendicula deuuncentis. plenilunio nrę deuotionis eues
tigio sequente dedicem⁹. Hanc mosayci paschę rōnē. diē ꝓpte
resurrectionis pfec̄. qui ñ uenit soluere legē. s; adimplere. De
quib⁹ singulis suo loco osequenti⁹ put dn̄s dederit exponemus.
nunc admonere oportet. xii. kl'day aplium die occursū equi
noctii. ante triduū hoc ē. v. x. kl'day earundē primū
seli diem ēē notandū. cui⁹ adindiciū primat⁹. ibi reor anti
qs. initiū zodiaci circuli uoluisse pfigere neq; illa die l'ro
manoy l'ceteę egyptioy mīsis annuisse. cui⁹ hoc causa fieret
ortē. s; nec abhis gentib⁹ quāuis se greci iactitent. uerū aban
tiquioribꝫ chaldeoy astrologia cepit. aqb⁹ abrahā patarcha
ut iosephus testat edoctus. ut dm̄ celi syderūq; ꝓuisione cog
nouit. ipsā mox disciplinā. uetati⁹ intellectā egyptioy gen
ti. cū apud eos exularet adueniit. Ꝓ Iam & in libro beati iob.
q ñ longe p⁹ abrahā extitit in Zoroht idē signa horoscopi le
gim⁹. Igit̄ iuxta zodiaci quidē diuisionē. xv. kl'day aplium
qn̄ facta ē lux sol arietis signū ingredit̄. Iuxta ū pme sue odi
tionis ordinē. xii. kl'day initiū siu circuit̄. yomniū simul tē
poy cap̄ adtollit. Iuxta q' anatholi⁹ laodicie antistes. de equi
noctio scribens euidenter astruit. In qua die inquit. inuenit̄
sol ñ solū ascendisse pmā partē. uerū & iā quadrā iā in ea die
hre idē in pma ex. xii. partib⁹. hęc ē aut̄ particula pma. ex
xii. uernale ē equinoctiū. ipsa ē initiū mīsiū ycap̄ circuli. &
absolutio cursus stellay que planete idē uage dicunt̄. ac finis
duodecime particule. & toci⁹ circuli ūmunus. ū ueritissime in
tellexit & elegantissime pmisit. ñ nisi in eq̄noctio uernali qn̄
tū ad naturam cap̄ ēē signifer. & ibi. xii. signa que ab illo par
ticule nuncupant̄ initium ibi hre. & ūmunū ūi q̄dramē quē
bissextū diximⁿ. ibi saltū lunę incipe ac finiri. ibi annū mag
nū. hoc ē planetay. cursū exordium. finēq; sortiri. De no
Nox dicta qd' noceat aspectib⁹. l' negotiis humanis. Cte. vii.
siue q' in ea fures latroneq; nocendi aliis. occasionē nanciscant̄. l'st aut̄ nox solis absentia ūtay umbray odti. donec ab
occasu redeat. ad exortū. iuxta q̄d naturā ei⁹ i poeta dicebat.
ruit inq̄t oceano nox. inuoluens umbra magna ūtamq; polū.
Et salomon sacris litt̄is expssit. q pascit̄ int̄ lilia. donec aspiret

dies. ⁊ inclinent umbre eligantur utq; sensu decessionem noctis
inclinationem appellans umbras. Iam qm̃ p condicionib⁹ pla
garum q̃b⁹ solis incursus intendit. & splendorem ei⁹ anob⁹ obiec
tio terrene molis excludit. inumbratio illa que noctis nata e.
rta erigit. ut adsydā usq; uideat extendi. merito ꝯria uicis
situdine idem lucis exortu umbras inclinari. noctem uidl̃ depmi.
pelliq; signaunt. Quā uidl̃ umbrā noctis adaeris usq; ⁊ etheris ofi
niū phylosophi dicunt. exaltari. ⁊ acuminatis instar pi
ramidū tenebis lunā que infima planetarū currit. aliqndo
oringi atq; obscurari. nulluq; aliud syd⁹ talem enclypsin. hoc
e defectū sui luminis pati. eo d̃ circa fines telluris solis splen
dor undiq; diffusis ea libere que telluri pcul absunt aspi
ciat. ioq; etheris que ut lunā s spacia diurne lucis plena sep
efficiat. l̃ suo uidl̃ l̃ syderū radiata fulgore. Et qm̃ nocte ce
ca pcul accensas faces intuens. ecū posita q; loca eodem lumi
ne pfundi nidubitas. tam ⁊ si tenebis noctis obstantib⁹ n ampli⁹
qm̃ solas facū flamas cne pualeas. ita inquit purissimū illud
& parimū celo uane diffusis ubiq; syderū flamis semp lucidū
fit. s; ꝓpeditis aere cssiori nris obtutib⁹ syda quidem ipsa luce ra
diantia parent uerū reddita eaeis illustracio nparet. Luna
ū aiunt. cū infimas sui circuli absidas plena petierit. n nūq.
umbra memorata fuscari. donec paulatim centrū tre egressa.
rursū a sole cernat. uerū ne hoc omni pleniluuio paciatur.
latitudinem ei signiferi que. xii. partū e diusaq; absidarū
altitudinem succurre. Iam qn umbra facienda tria simul
ocurre necesse e lucem corp⁹. & obscuratū locū. ⁊ ū lux corpi ex
tior. ū umbra sn̄ tmino augescit. ū lux corpe maior. ibi um
bra paulatim rarescendo deficit. argumentant solem tta ee maio
rem. quius obinmisa longinquitate modic⁹ ee uideat. atq; ido
noctis umbra q sensim decrescat. priqm adetheria pungat
deficere. Hemunt hui umbre ac noctis ⁊ beat ambrosi⁹ insexto
exameron libro ita dicens. Omnī ille idem moyses putauit dicen
dū qmtū de spatio aeris occupet. umbra tre cū sol recedit ano
bis diesq; abducit. inferiora aeris illuminans. ⁊ quemadmodū in
regionem umbre hui⁹ incidens lune glob⁹ eclypsin faciat. Est
autem noctis umb mortalib⁹ ad regem corpis data. ne opis auida.

⁊ ubi lux cæpori par e. ibi eqlis umb dr. iacitur.

ꝺtinuata labore deficet. ac pireꝰ humanitas. ꝛ ut animantib⁹ q̃b⁹dã. quē lucē solis ferre nequeunt. ipsis cū bestiis quę p̃sentiã uirent humanã. discurꝛ sandi ũq; ac uictũ quęritandi copia suppeteret. iuxta q̃ indi laudib⁹ psalmista decantat. Sol cognouit occasũ suũ. posuisti tenebras ꝛ facta ē nox. in ipa pꝛtransibt omꝭ bestię siluaꝛ. ꝛ cetã. qm̃ mira pꝛuisio creatoris ita tẽpauit. ut ũ obsolis longinq̃tatē rigid̃tatē. ibi adopa breuiandaꝛ fouenda sit membra pꝛlixior. quiꝛ in hyeme qm̃ estate uniuso orbi longior. ꝛ in ipa hyeme multo scythis qm̃ afris ē pꝛductior. sic cū ia estate multo longior in scythia. qm̃ in affrica dies flagat. Nam si ñ tanto breuior qm̃ ardentior. lybiã dies ureret. totã minuꝛũ iam dudũ ꝺsumeret. Noctis sane partes sunt. vii. crepusculũ. uespũ. ꝺticinũ. intempestũ. gallicinũ. matutinũ. diluculũ. Crepusculũ ē dubia lux. Nam crepeꝛũ dubiũ dicim⁹. hoc est int̃ lucē & tenebras. Vespum apparente stella eiusdē nominis de q̃ poeta. Ante diē clauso ꝺponit uesp olympo. Gallicinũ. qn̄ omia ꝺticescẽt. idē silent. Intẽpestũ media nox. qn̄ oib⁹ sopore quietis nich opandi opus ē. Gallicinũ. qn̄ gallicantũ leuant. Matutinũ. int̃ abscessũ tenebraꝛ. ꝛ aurore aduentũ. Dilucidũ. q̃ incipiens parua diei lux. Hęc ꝛ aurora pꝛtingens. usq; ad solis exortum.

De ebdomada. viii.

Ebdomada grece a septenario numo nom̃ accepit. humana quidē ꝺsuetudine septenus solũ acta dieb⁹ ſ; scꝛpture sacre auctoꝛitate multis speb⁹ insignis. Que tn̄ cuncte nifallor. adunã finē exspectant. nos scilicet ammonentes. p⁹ opũ bonoꝛ pfectionē inspe sci gia ꝑpetuã spare quietē. Prima q̃ singularis illa ebdma. ꝛ aqua cete formã capescunt. diuina est opatione sublimis. qꝛ dñs sex dieb⁹ mundi ornatũ cōplens septima reqeuit ab opib⁹ suis. Vbi notandũ q̃ ñ io senari numer⁹ ē pfect⁹. qꝛ dñs meo mundi opa pfecit. ſ; sic augin⁹ ait. io dñs q̃ oia simul creare ualebat. in eo dignat ē opari. qꝛ numer⁹ ē ille pfect⁹. ut cū phc opa sua pbaret ee pfecta. q̃ suis pm⁹ partib⁹ implet̃. idē sex ta tcia. ꝛ dimidia. quę s̃ unũ duo ꝛta. ꝛ siml sex fiunt. Ad h⁹ exemplũ diuine ebdomadis seda hominib⁹ obseruanda mandat̃. dicente dño. Sex dieb⁹ opaberis. ꝛ facies omia opa tua. septi

mo aũ die sabbi dñi di tui. ñ facies omẽ op⁹. Sex enĩ dieb⁹ fec
dñs celũ & terrã mare ⁊ omia que in eis s. ⁊ requieuit in die sep
timo. Que appo di ebda tia opitabat antiquit⁹. Prima sabbi
t una sabbi. siue sabboy seda sabbi. tcia sabbi. qrta sabbi. qn
ta sabbi. sexta sabbi. septima sabbi. t sabbm. ñ q' omis sabboy
hoc ẽ requietionũ. dies ee potuerint. s; q' a requietionũ die
que suo noie ⁊ cultu singlaris excellebat. pma t seda t tcia t
cete suo queq; censerentur ex ordine. Verũ gentiles eũ obser
uationẽ appo isrl' ebdis ediscerent mox hanc in laude suoy
defleaere doy. pmã uidl' die soli. sedam lune. tciã marti. qr
tã mercurio. qntã ioui. sextã ueni. septimã satno dicantes. eis
de utiq; monstris suos dies quib⁹ & et tamia syda osecrantes. ta
⁊ si diuiso ordine putantes. Carisimabat enĩ sehre a sole spm.
a luna corp⁹. a marte feruore. a mercurio sapiam ⁊ ubũ. a ioue
tepantiã. a ueneie uoluptate. a satno tarditate. Credo qr sol
in medio planetay posit⁹. totũ mundũ spe unstar caleface &
qi uuificare uidr. ecclaste attestante q de ipo loqnsant. gy
rans gyrando uadit spe. ⁊ in circulos suos reuert. luna phu
moris mysteriũ cunctis incremtũ corpib⁹ suggerit. martis stel
la utpote soli paxima. calore simul ⁊ nata ẽ feruens. mercur⁹
ppetuo cca sole discurrendo qi in exhausta sapie luce radia
ri putabat. iupit frigore satni. ⁊ ardore martis hinc in te
pat. uen⁹ luminis uenustate q. ex sol' uicinitate percipit suo
cnentes allic aspectu. satn⁹ eo tardior cetis planetis. q ⁊ su
prior inced. nã. xxx. annis signiferũ coplet. in iupit. xii.
annis. tci⁹ mars duob⁹ annis. qrt⁹ sol. ccc. lxv. dieb⁹ ⁊ qdran
te infra sole uen⁹ que ⁊ lucifer ⁊ uesp. ccc. xl. viii. dieb⁹ a so
le nũq. absistens partib⁹ sex. ⁊ xl. longi⁹. paximũ illi mercurii
syd⁹ noue dieb⁹ octore ambitu in aĩ sol' exort. in occas splen
dens. nũq. abeo. xxv. duab⁹ partib⁹ remotior. nouissima luna
xxvii. dieb⁹. ⁊ viii. horis signiferũ oficiens. Hec g erat stul
ticia gentiliũ falsa raciocinatione subnixa. qui qi iure
pmã die soli. qr maximũ ẽ luminare. sedã lune. qr secdm
luminare ẽ se osecre putabant. dein ordinata alternatione
tcie diei. pmã a sole stellã. qrte pmã a luna. qnte sedam
a sole. sexte sedam a luna. septime tciã a sole pponebat.

ferias ũ hr̃e clerũ ꝑm papa siluester ꝛ clero eloquutt. Cui do so
li uacarii nunq̃ militiã ꝛ negociationẽ licꝫ exercere mũ
danã. dicente psalmigpho. Vacate ꝛ uidete. qm̃ ego sum ds.
tẽq; apl̃o. nemo militans do implicat se negotiis sclarib.
& ꝑmã quidẽ diẽ qua ꝛ luxꝫ in principio facta. & xẽ resur
rectio celebrata. dnicã nuncupauit. Qd̃ illi nom̃ iã olim
ꝑmis eccle tpib fuisse indictũ. testat iob̃s q diẽ in apocalipsi.
fui in spũ indi dnico. Deinde sedam feriã. tciã feriã. qrtã
qntã ꝛ sextã de suo adnectens. sabbm exuetis septã reti
nuit. mlueritq grãmaticorꝫ ferulas. q sic kl̃das nonas ꝛ id.
tta & iã ferias plurali tm̃ numo ꝓferenda ee decnuit. Ter
cia spes ebdis in celebratione pentecostes agit. septẽ uidl̃
septimanis dierũ ꝛ monade. hoc ẽ. l. dieb; impleta. Qua
die ꝛ moyses ardentẽ ascendens in montẽ. legẽ de celo ac
cepit. ꝛ ap̃c in linguis igneis spc̃ sci gtãm de celo misit. Qr̃
ta septimi m̃sis erat ebdã. q sollempnitatib ꝑclaris. pene to
tus expendebat̃. int̃ qs ꝑcipue dies ꝓpitiatiois eminebat.
qua sola pannũ pontifex derelicto foris ꝓ lo sci scorꝫ intra
bat. annuis antea fructib hoc ẽ frumti uini ꝛ olei exor
dine collectis. significans ihm̃ pontificẽ magnũ. impleta
dispensatione carnis. p ꝓpũ sanguinẽ celestis regni ianuas
ingressurũ. ut appareat nc̃ uultui di pnob. q foris adhuc
positi ꝑstolam̃. ꝛ diligim̃ aduentũ eius. Q notandũ. qꝫ sic
qdã inmundi plegẽ. prima tcia ꝛ septima die uigebant̃
illustrari. sic ꝛ ꝑm tci ac septim̃. m̃sis suis qq; cerimoniis
exuere sollepnes. Qnta ebdã septimi anni q toto ꝓpls
ab agriculandi opẽ legis impio uacabat. dicente dn̄o. Sex
annis seres agrũ tuũ. septimo cessabis. Sexta anni iubi
lei. hoc ẽ remissionis. ebdã ẽ quę. vii. ebdomadib annoꝝ
hoc ẽ. xl. viii. annis texit̃. Qua expleta hoc ẽ. l. dem̃
anno incipiente tubę clari resonabant. ꝛ ad om̃s iuxta
legẽ possessio reꝑtebat̃ aqua. De ebdomadib. lxx ꝓphetis. viii.

Septima spes ebdis ẽ q̃ ꝓpha daniel uiit̃. more qdẽ
legis septenis annis singulas ꝛplectens ebdas. s; noua
ratione ipsos annos abbreuians. duodenis uidl̃ m̃sib
lunę singulos detminans. embolismos ũ m̃ses qd̃ annus

Idẽ septimi m̃sis. p septenis sui ordinis numero. ebdã appellat. t ete xlii. m̃ses ebdã appellantẽ p septenarii numi rone. q p vii. dies ꝑmã fecerẽt. Secundũ naq; secũ dn̄ augustinũ. pontificẽ oi die pannũ intrasse sci scorꝫ. ꝫ ii obtulisse sacficiũ sanguinis in quibus hac una designati die. Qua ꝛ exercitus memoratẽ semel in anno intrasse. semel uidl̃ offerendo sacficiũ sanguinis.

xi. epactarũ dieb' accrescere solent. ñ lege patria. tcio l' alto
anno singulos adicient. s; ũ adduodecimũ numerũ augescen
do peuenirent. p unegro anno partẽ inserens. Hoc autẽ fecit
ñ ueritatis cognitionẽ querentib' inuidendo. s; ppne mo
re ipsũ querentiũ exercendo ingenuũ. malens tacq; suas
margaritas a filiis clausas fructuoso sudore inuestigari.
qm̃ p fusas a porcis fastidiosa despectione calcari. Verum
ut hec apti' elucescant. ipsa tã angli ad ppham uideam' dicta.
Septuaginta uiq; ebdomades ad breuiatẽ st̃ sup ppl'm tuũ. &
sup urbem scam tuã. ut ꝯsumet' p uaricatio. & finẽ accipiat
peccatũ. & deleat' iniquitas. & adducat' iustitia sempitna. &
impleat' uisio & ppha. t unguat' scs scoꝝ. Hulli dubiũ q̃n
hec uerba xpi incarnationẽ designent. q̃ tulit pcca mun
di. legẽ & ppias impleuit. unct' ẽ oleo letitie ꝓ participib' suis.
& d' ebdomades. Lxx. pseptenos annos distincte. cccc. tos. xc. an
nos insinuent. S; notandũ d' easdẽ ebdas ñ simplicit' adnotatas
siue ꝯputatas. s; ad breuiatas asserit. occulte uidl' lectorẽ ad
monens. ut breuiores solito annos nouerit indicatos. S cito q̃
iniq; & animaduite ab exitu sermonis. ut tũm edificet' hierlin
usq; ad xpm ducẽ. ebdomades. vii. t ebdẽs. lx. ii. erit. t iterũ
edificabit' platea t muri in angustia tpis. Chra narrante di
dicim'. d' neemias cũ ẽet pincerna regis artaxersis. xx. an
no regni ei' mse nisan. impetuerit ab eo restaurari muros hie
rlin templo multo añ cyro pmittente. ꝯstructo. ipm q̃; op' ut
dictũ ẽ in angustia tpis pfec. adeo scil' a finitimis gentib' im
pugnat'. ut structores singli gladio tenes accincti. una ma
nu pugnasse. alta muri recuperasse narrent'. Ab hoc q̃ tpe usq;
ad xpm ducẽ. ebdas. Lxx. cputa. hoc ẽ annos duodeno ꝯ msi
um lunariũ. cccc. xc. q̃s annis solares. cccc. Lxxv. Siqd' ꝓse
a psato. xx. anno regis artaxersis usq; ad mortẽ darii reg.
nauerit annis. cx. vi. ex hinc macedones usq; ad interitũ cleo
patre annis. ccc. in romani usq; ad septimũ decimũ tyberii
cesaris annũ monarchia tenuer' annis. l. viii. q̃s simul ut
diximus anni. cccc. lxxv. t obtinent' circulis decennouenalib'
xxv. Decies nouies enim uicini t quini fiunt. cccc. lxxv. Itq;
singulis ccul' embolismi. vii. accrescũt. multiplica. xxv. p. vii.

Secundũ de repatratione tẽpli nihil
pret fundatiõnũ fuisse adhuc re
structũ.

l. una parte ppli

fiunt.c.lxx.v. qui s embolismi mses. cccc. lxxv. annoy.
Si g uis scire qt annos lunares face possint. parere. c. lxxv.
y. xii. duodecies deni 7 qterni. c. lx. viii. xiiii. g annos
faciunt. 7 remanent mses. vii. Hos unge ad sup scriptos.
cccc. lxx. v. fiunt simul. cccc. lxxx. viiii. Adde 7 mses
supfluos septe partesq; octauadecimi anni impii tyberii
q dns passus e 7 inuenies atepe pfinito adei usq; passionem
ebdomadas. lxx. adbreuiatas. hoc e annos lunares. cccc.
xx. adei u baptismu qn unct est scs scoy. descendente sup
eu spu sco sic columba. Non solu ebdas. vii. 7 lx. ii. fuisse co
pletas. s; 7 parte iam. lxx. ebdomadis inchoata. Ctp eb
domadas inqt. lx. duas. occidet xpc. Qn erit ei ppls q eu
negatur e n stati p. lx. duas ebdas. 7 vii. s; in fine. lxx. eb
domadis. occis e xpc. Qm io qntu conice possum. segrega
ut aceris. qr de hac erat plura relatuy. Nam 7 xpc in illa
crucifixus. 7 ppls pfido n in unpassione uerum otinuo ex
q a 10he pdicari cep negat e. Qd au seqr 7 ciuitate 7 scua
riu dissipabit ppls cu duce uento 7 finis ei uastitas. 7 pfi
ne belli. statuta desolatio. n ad lxx. ebdas pinet. Pdic
tu enim fuerat. q ipe ebdomades ad x usq; ducatu pringent.
s; septa pdicto aduentu 7 passione ipsi. qd 7 p hanc ppls q
eu recipe nollet eet euenturu ostend. Duce enim uenturu.
tytu dic. q. xl. anno dnice passionis. nta cu pplo romano
ciuitate. 7 scuariu dissipauit. ut n remaneret lapis sup
lapide. Verum his participatione plibatis. mox adexponen
du ebde qn omiserat. redit euentu. Confirmabit aut pac
tu. multis ebdis una. hoc e ipsa nouissima. inq tr 10hs bapta
t dns 7 apli pdicando. multos ad fide ouerunt. Ctundimi
dio ebdis deficiet hostia 7 sacficiu. Dimidiu ebdis hui. qn
tus decimi anni tyberii cesaris erat qn inchoata x baptisma
te hostiay purificatio fidelib paulati uiescere cepit. nte q
seqr. 7 in teplo erit abhominatio desolationis. 7 usq; ad suma
tione 7 fine pseuerabit desolatio. ad sequentia tpa respic.
Cui pphie uertate 7 hystoria ueteru. & nroy hodieq; te
poy testat euent. Totu io pphe testimoniu ponentes. qn
tu facultas suppetebat. exposuim. qr hoc & aplerisq; lec

torib' ignorari. ꝛ speciale gen' ebdomade flagitare cogno
uim'. fallunt enim qui putant hebreos annis talib' usos.
alioquin tota uetis instrumti series uacillat. nec ullus
etas tamen qinta scripta ē debet intelligi. s; ad lune cursū stin
gi. Ut geos quidē uetes legum'. ccc. l. iiii. dieb' annū ad lune
cursū putantes. octauo semp anno. xc. dies qui nascunt. si
quadrans cū. xi. dieb' epactae octies oponat. partē int̄ ka
lasse. Intres uidl' mises tenay dierū distributos. iudeos aū
numq̄. s; alto tcio anno mise lune. tciū decimū que embo
lismū uocitam' inserere solitos. sic notissima q̄rte decime lu
ne paschal' apte rō. pbat. Sciendū sane qd' affrican' ebdo
madary cursū que nos in. xvii. t. xviii. tyberii cesaris an
nū q̄ dnm passum credim'. iuxta chronica eusebii p̄duxim'
ab eode quo nos incipiens exordio. xv. eidē imp̄atoris an
no. q̄ eū passū credit putat ē ꝓplectū. ponens annos reg
ni psay. cxv. macedonū. ccc. romanoy. lx. s; diligens
lec̄ q̄ magis sequendū putauerit eligat. De ebdomada
Octava spes. ebdis uniformis. etatū scli x.
Ē sola sine circuitu reuolutionis exstans. ad figurā p
omā pme ebdomadis labentib' hui' scli cficit etatib'. Prima
eni die facta ē lux. ꝛ pma etate homo in paradysi amenita
te locat'. Diuisa luce a teneb's. factū ē uespe & mane. & sepa
ratis di filiis a semine nequā. n longe p' natis gygantib' cor
rupta ē oīs ita. donec creator penitens se hominē fecisse
mundū diluuio pde disponet. Sed a die firmamētū inme
dio librat' aquay. sed a etate archa in medio fert' aquay.
hinc fonte abyssi subportata. illinc celi kataractis ꝓlata.
Que hūt uespa. qn filii ad a pedes aboriente mouentes q̄ in
ostruenda supbie turrē aueneri. linguay diuisione multa
ti. ꝛ abinuicē s dispsi. Tercia die aq's in egregationē una ꝓ
actis. apparuit arida. siluis herbisq; decora. & tcia etate fir
matis in cultu demonū nationib' abrahā patriarcha. cogna
tionē patriāq; deserens. scōy semine fecundat'. Adueniet &
uespa. qn gens hebrea malis coacta pnnib' ot di uoluntate
regē s petit. q̄ mox ordinat'. pmo dni sacdotes. pphasq; tru
cidat. pmodū ipse cū tota gente gladio pit allophilorum.

Quarta die celū luminarib⁹ ornat⁹. quarta etate gens illa celesti fide inclita. regno dauid. & salomonis glosa templi & ciū sissimi. altitudine totū nobilitat⁹. in orbē. Sed accepit & uespera. qn crescentib⁹ peccatis. regnū illū achaldeis dissipatum. templū diritū. & tota gens ē babylonia tīslata. Quinta die pisces auesq; aquis educte hi patriis remanēt undis. ille aera tīaq; ꝓuolant. q̄nta etate multiplicat⁹ in chaldea ꝓpls isit pars celestiū desiderioꝝ penitus fulta hierosolimā petunt. pars uolatu destituta uirtutū. int̄ babylonie fluenta resident. Successit uespa. qn imminente iā saluatoris aduentu gens iudea. ꝓpt̄ scelerū magnitudinē. romanis tributaria facta insup & iam ꝓ alienigenis ē regib⁹ ꝑssa. S exta die tīa suis animantib⁹ implet⁹. ꝓ homo ꝑm̄ ad imaginē di creat⁹. moxq; exci late dormientis sūpta costa femina fabricat⁹. sexta etate ꝑ conantib⁹ ꝓphis filio di in carne q̄ hominē ad imaginē di recrearet. apparuit. q̄ dormiens in cruce sanguinē & aqm̄ de latere. unde s̄ ecclam ꝑsecraret emanauit. Hui⁹ etatis uespa cētis obscurior. in antiq̄ē ꝑsecutione fuita. Septima die ꝑsūmatis opib⁹ suis ds requeuit. eāq; scificans. sabbm nuncupari ꝑcepit. Que uespā habuisse nō legit⁹. Septima etate iustoꝝ anime ꝑ optimos hui⁹ uite labores in alia uita ꝓpetuo requiescunt. que nulla umq̄ tristicia maculabit⁹. s; maiore insup resurrectionis glā cumulabit⁹. Hec etas hominib⁹ tē cepit. qn ꝑm̄ martyr abel. corpe q̄ dē tumulū. spū aut̄ sabbm ꝓpetue quietis intuit. Pficiet⁹ aut̄ qn receptis sci corpib⁹ int̄ta sua duplicia possidebunt. letitia sempīna erit eis. Tripsa ē octaua. pq̄ sextus psalm⁹ inscribit⁹. Credo q̄ in sex hui⁹ seli etatib⁹. septima ꝗ octaua illi⁹ seli ē etate supplicandū. In qua quia iusti gaudia. s; repbi sunt supplicia ꝓcepti. psalm⁹ hic ingemit pauore incipit curitt. finit⁹. Dnē ne in furore tuo

Marguas me. & reliq. De mīsib⁹ hebreoꝝ & egyptiorꝝ. xi.

MENSES dicti a mīsura. qua quisq; eoꝝ mīsurat⁹. s; meli⁹ a luna que greco sermone mene uocat⁹. Hā & apud eos menses uocant⁹ menes. S; & ap̄ hebreos hieronimo teste luna q̄m iare nominat⁹. mīsib⁹ nom̄ dedit. Vnde & ihc filio⁹ syrach q̄ utiq; hebraice scīpsit de luna loquens ait. O ensis secdm nom̄ ē ei. i. lune.

Sed in Anatholii q̃ intrem diei meridie
dicebat: poſt exclusi synecdochicos. ut
accipias xiiii. lune diem. cui fine unme
labat agni. ⁊ accipias uneui ꝓxte diei
cui uneio lex fiẽ fine tẽi datur: qd
ſimulte ꝓxime ñ latebit. Hſaq; ⁊ poſſe
inuenirī ſagaci ꝓſtituẽ duo dies mun.

Sed in mathaeo. in mense primo. in
l. ab agni occisione oputent. ponentes uidl primi mſis resi
duos dies. numo. x. & vii. qr. xiii. pores fuerant añ pascha
tñ sacri. Sed i. xxx. tcii. iii. q fiunt simul dies. l. cũ ostet
duos mſes. lunares. ñ lx. ſ; l. viii. dieb tñ minari. Jõq; si pas
chalis mſis. xxx. dieb oputat. xvii. sui cursus dies p pas
cha retinuit. sedm iam mſe ñ. xxx. ſ; uñ. xxx. dieb debe
re ocludi. ac hoc in suma temp̃is memorati. ñ pl qm uñ. l.
dies inuenirī. ñ forte putandũ ẽ. synecdochicos que ẽ regula
sce septe frequentissima a parte totũ oputari. Verũ hec ut
cuiq; acta l oputata fuerint. claret tñ hebreos ad lune cur
sũ suos mſes obseruare osuesse. nec alit in genesi recte sentiendũ. ũ noe cũ suis. xvii. die sedi mſis arcam ingressus. ⁊ xxx.
vii. eide mſis die p diluuiũ egressus asserit. quã annũ solis in
tegrũ hoc ẽ. tcc. lxv. dierũ ee descptũ. qr uidl luna que p

Sed luna luna q ẽ xv. añ equinoctiũ ñ fiet pascha.
ſi illa q p equinoctiũ accendit. Illo mſis ꝓ
prio anni. in q maior pars lune. i. aprilis.

d amiq eni mense suos. ñ a solis ſ; a lune cursu cõputare sole
bant. Vñ quos in scptura sacra siue in lege. seu añ legẽ qta die
mſis. qd factũ dictũue sit. indicat. ñ aliud q lune etas signi
ficat. a qua semp hebrei qb credita s eloqa di amiq patrum
more mſes. obseruare ñ cessant. Primũ mſe nouoy q paschae
cerimoniis sacrat ẽ usan appellantes. q ꝓpt multiuagũ lune
discursũ. nunc in martiũ mſe. nc incidit in aple. nc aliqt di
es mani mſis occupat. S; recti aprili deputat. qr semp in po ut
incip l desinit l totus in cludit. ea dũ taxat regula cui & sup
memini m obseruata. ut que. xv. p equinoctiũ luna cecidit p
mũ sequentis anni mſe faciat. que ũ ante nouissimũ pceden
tis. sicq; p ordinẽ sedis eoy mſis. ianus maio. tci siuan iunio.
qrtus thamul iulio. qnt tammi augto. sext elul septembrio.
septim theseri octobrio. que ꝓpt collectionẽ frugũ & celeberri
mas in po festiuitates nouũ annũ appellant. octauus mares
uan nouembrio. nonus casleu decembrio. decim thebeth ia
nuario. undecim sabath februario. duodecim adar martio
simili ratione cõparat. Qs uidl mſes. ꝓpt lune ccultũ. q. xx.
viii. semis dieb stat tcenus. uñ tricenusq; dieb alternantes.
sedo demũ l tcio anno exacto. mſe siuplũ q ex annuis. xi.
epactay dieb ofici solet. intkalant. Vñ ñ nullo moueor seru
pulo qm maiores nisi die qua lex data ẽ que ẽ tcia mſis tcii.
l. ab agni occisione oputent. ponentes uidl primi mſis resi
duos dies. numo. x. & vii. qr. xiii. pores fuerant añ pascha
tñ sacri. Sed i. xxx. tcii. iii. q fiunt simul dies. l. cũ ostet
duos mſes. lunares. ñ lx. ſ; l. viii. dieb tñ minari. Jõq; si pas
chalis mſis. xxx. dieb oputat. xvii. sui cursus dies p pas
cha retinuit. sedm iam mſe ñ. xxx. ſ; uñ. xxx. dieb debe
re ocludi. ac hoc in suma temp̃is memorati. ñ pl qm uñ. l.
dies inuenirī. ñ forte putandũ ẽ. synecdochicos que ẽ regula
sce septe frequentissima a parte totũ oputari. Verũ hec ut
cuiq; acta l oputata fuerint. claret tñ hebreos ad lune cur
sũ suos mſes obseruare osuesse. nec alit in genesi recte sentiendũ. ũ noe cũ suis. xvii. die sedi mſis arcam ingressus. ⁊ xxx.
vii. eide mſis die p diluuiũ egressus asserit. quã annũ solis in
tegrũ hoc ẽ. tcc. lxv. dierũ ee descptũ. qr uidl luna que p

semi anno ubi gra p nonas maias. xvii. exiuit anno
sequente. xxvii. p die nonas maias occurret. Hoc tandu
sane q nimiu fallant qui mse diffiniendu. l abantiquis
definitu arrumant. qndiu luna zodiacu circulu pagit.
Que nimiru sic diligentior inqsitio natay edocuit. zodiacu
qde. xxvii. dieb. 7. viii. horis. suiu cursu ordine. xviii. dieb
7. xii. horis. salua sui saltus ratione oficit. loq; rectiu ta defi
niendu. q misis lue sit luminis lunaris circuit. ac redinte
gratio de noua ad noua. Solaris au misis digressio sit solis.
p. xii. parte zodiaci. ide signiferi circuli. que. xxxv. dieb
7 x. semis horis implet. xx. duab uidl horis ac dimidia. lu
nari mse pductior. l quib. xi. epactay dies. 7 qdrans annu
atim subcresce solet. Duodecies enu uicenu ibim. cc. lx. iiii.
faciunt qs ee horas. xi. dieru hinc facile patet. quindecies
uicenu 7 quatuu eande suma oficiunt. Porro duodecies se
mis. sex faciunt. que annue s hore qdrantis. Siqde luna.
xii. suos mses. xi. dieb. ut dictu e. 7 qdrante breuiores to
tide solis msib agens. in his tande p agendis 7 redecies zo
diaci ambitu lustrat. S; in utroq; mse oputandi asuetu
do l auctoritas t certe opendiu. calculandi iste pualuit.
Ham n solu lune mses q calculandi necessitas cogit 7 icenis
un icenisq; dieb ordinat. s; 7 luna supfluu que iuxta na
ture ratione infine anni debuerat unt kalari. pleriq; ubi
libe unt kalant. & q e giuus tm unt se calculatores dissidet.
ut uno n nuq eodeq; die hic. xiiii. ille. xv. ali. xvi. asseue
rent luna ee putanda. nec n 7 solis annuos mses dissimilli
ma regula diuso queq; gens ordine metiu. Denique egypt
ii qpmu ppt otiore lune discursu. ne uidl error calculan
di eius uelo citate gigniet. ad sol cui mot tardior facili
potat com phendi. suos mses oputare cepunt. Supto ab
autumnu 7 pr p mordio icenis hos pdunt include dieb.
Quo ru pmus mis thoth. iiii. kl day septembru. Scds
faosi. iiii. kl octobru. Tci athyr. v. kl nouebu. Qrtus cho
eac. v. k decb. Qint tybi. vi. k ianuar. Sext mechir. vii.
k febr. Septim famenoth. v. k martiay. Octauus farmu
thi. vi. k apliu. Non pacho. vi. k maiay. Decim pauni. vii.

Primo anno minor e annus luno. xi. dieb. De duob dieb 7 iii. horis q s inter ambenu 7 msan efficu. tci decim cursus lune.

Vbi iste fac cindolisinu. ille n facit. 7 ubi ille bissexu. iste n.

Kiuniarū. Vndecim epifi. vii. Kiuliarū. Duodecim me
sor. viii. Kaugtay die sumit exordiū. Quē. x. Kl'day sep
tembriū die ūminantes. residuos. v. dies epagomenas t' uīt
Kalares siue addito uocant. Quib ē qrto anno diē sextū
q ex qdrantib ofici solet adnectunt. Vnde fit ut eoy anni
pmi abissexto tcio Kl'day septēbriū. cetī ū. iiii. Kl'darū
earūdē die sortiant initiū. Ipsi aut bissextiles anni. iiii.
cetī ū Kl' memoratay die ūminent. Porro dissonantia. qm
bissextilib anniś atq; in Kalati. abeis qdrantis dicimus
orti. Hon an nre tps in Kalationis que fit. vi. Kmartiay
die in opito lune t' eoydē festiuitate dieū pot cū nri an
ni ēculo recipe ocordiā. s; idē dies fest eadē luna. ubi gtā
septima. que ap nos secā sabbi. ap illos tcia sabbi oputat.

Anni Kl' Sept. usq; ad vi. Kmartias habem discordiā in bissextis anno cū alis qui addunt die unū nos ñ. ā in v. Kl' martias.

Qceta in hunc modum. De ojensib romanoꝝ xii.

VARE aū romani tā diuse longitudinis. hānt mē
ses. hec ut in disputatione chori. ipterpretati legim causa
extitit. Romulus cū ingenio acri quidē s; agresti. statū
ppri ordinaret impii. initiū mīsis exillo sumebat die q
nouā lunā orgisset uideri. S; quia ñ continuo euenit ut
eo semp apparet. s; in tardi m celeri. excertis causis uide
ri solet. orgit ut cū tardi apparuit. pcedenti mīse plures
dies. At cū celeri pauciores darent. ī singlis qbq; mīsib ppe
tuā numeri legē pm casus adduxit. Sic factū ē. ut alii. xxx.
cumū. alii. xxx. sortirent dies. Primū mense martii. cui
se filiū gredi uoluit dicaut. eo q' hoc mīse ostet. iunone
martē pepisse in frigia. quē mense anni pmū aliqn fuis
se t' ex hoc maxime pbat q' ex eo septim octauus. nonus. ac
decim indtū antiquit. anumo nom usq; hodie seruat.
Sedm mense nominaut aplē. qi aplē eo qd p in illo re
motis nubilus pruinis. ac tempestatib hiber nis. celū
tra ī mare nautis agricolis ī horoscopis apiat. Arb ores
q; ī herbe ingerīt. s; ī animantia queq; in plē se ī apī
re incipiant. Mauū tcū qrtū iunū posuit. in honorē
iudī maioy ac iuniorū. in qs diuisit. ypolin. ut altera pars
armis altera cōsilio. rem publicā tuet. Contendunt alii
maiā mcurii matrē maio nom dedisse hinc maxime p

bantes qꝫ hoc mse mercatores omis maie parte mercurioq; sa
crificabant. Iuni msis aut ex parte ppli ut diam nominat.
aut ut cuiusq; arbitrat. iunoni ap latinos antea uocat e. hoc
appellatio mensi. apud maiores diu pmansit. s; p decemuis qb
dam litis ex iunonio iuni dictus e. Iam ꝫ edes iunoni. mone
te Kalendis iunius dedicate s. Iuli osis. nom quintilis. qd a numero
sumpserat. etiam p ppositos martio duos mses seruauit. s; pos
tea in honore iulii cesaris dictatoris lege ferente marco antonio
marci filio osile iuli uocat e. qd hoc mse ad qrtu idus quintiles
iuli pcreat sit. August msis sextilis antea uocabat. donec ho
nor augusti daret ex senatus osulto. eo qd ipe die pmo hui men
sis antoniu ꝫ cleopatra supauerit. tumpiu romani ppli firma
uerit. Septemb msis. octob. nouemb. decemb. pncipale sui reti
net appellatione significantes noie qd s auerno mse idem martio. r
qd ymbres imes uimineant. Hec romuli fuit annua ordinata di
mso. q annu. x. msiu. dieru u. ccc. r. iiii. habendu ee ostituit.
Hensq; tta disposuit. ut. iiii. ex his. martu. maiu. quintilis. octob.
tenos singlos. sex u reliqui tenos bnt dies. q hodie quinas
bnt nonas. ceti septimanas. Septimanas au bntib abidib reu
tebant Kalendę ad die septimu decimu. uerु bntib quinas.
ad. xviii. remeabat initiu. Kl'day. S; cu hic numer neq; solis
cursui. neq; rationib lune oueniret. n numq usu eueniebat. ut
frigus anni estuis msib r ita calor hiemalib pueniret. Qd ubi
intigisset. tm dieru sn ullo msis noie paciebant absumi. qntum
ad id anni ips adducet. qd celi habit instanti msi apt inueniret.
S; secut numa. l. dies addidit. ut in. ccc. l. r iiii. dies quib. xii
lune cursus ofici credidit ann extenderet. atq; his. l. dieb a se
addtis adiecit alios. vi. retractos illis. vi. msib. q. xxx. habe
bant dies idem de singlis singlos. factosq; l. r vi. dies. in duo no
uos mses pari ratione diuisit. ac de duob priorem ianuariu
nuncupau. pmuq; anni ee uolunt. tanq; bicepitis di mense
recipientem. ac pspicientem in sacri anni fine finiq; pncipia.
Quida aut mant ianuariu nuncupatu. ex eo qd limes r ianua
sit anni. Secm numa dicaut februo idem plutoni q lustrio
nu potens credebat. lustrariq; eo mse ciuitate necesse erat q
statuit ut iusta diis manib solueret. S; hac lustrandi osue

Ipe forma et scribet immitatis ap egyptios.

q mnas n numerau

Calor uenaret. n numabant eos dies q remanebant p enumratos mses. x. n incipiebant anu oprare donec uenire oqruum.

purgationem petra.

Februare. e illuminare. purgare.

tudinē bene mutauit ꝓana religio. cū inmīse eodē die scē
ꝟARIE plebs unuūsa cū sacdotib ac ministris ymnis mo
dulatē uocis ꝓcessas ꝓque ꝟgrua urbis loca ꝓcedit. datas q;
apontifice cuncti cereas in manib gestant ardentes. ꝛ auges
centē bona ꝟsuetudine idipsū incētis q; eidē beatē mātis ꝗ
ꝓpetue uirginis festiuitatib agere didicit. ñ utiq; in illustra
tionē terrestris impii ꝗnquennē. s; in ꝓpennē memoriā regni
celestis. qn iuxta parabola uirginū prudentiū omīs electi lu
centib bonoꝟ actuū lampadib; obuiā sponso. ꝗ regi suo uen
entes mox cum eo adnuptias supne ciuitatis intrabunt. Pau
lo p̄ numa in honorē impariś numeri. unū adiecit diē. quē
ianuario dedit. ut tam in anno quā in mīsib singulis p̄t unū
februariū impar numerus seruaret. qi inferis deminutio par
numerus ꝟueniret. Cum romani ex hac distributione pam
pilii ad lune cursum sic greci annū ꝓpriū ꝟputarent necessa
rio ꝗ inter kalarē mīse instituerunt more grecoꝟ. Iam ꝗ
greci cū animaduerterent ueri se. ccc. l. iii. dieb ordinauis
se annū qm apparet de solis cursu q. ccc. lxv. dieb ꝗ quadrante
zodiacū ꝟficit. decesse anno suo. xi. dies ꝗ quadrantē int kala
res statuta ratione cōmutati s. ita octauo q; anno. xc. dies ex
q̄b tres mīses trenoꝟ dierū ꝟputauerē int kalarent. Hunc g
ordinē romanis q; imitari placuit. s; frustra q̄ppe fugit eos
die unū, sup āmonitum addidit. ase ad greū numerū in honorē
impariś numeri. eare ꝓcetennū ꝟuenire nuncit. atq; ordo ñ
potat. s; q exīn fit error genit. qualit eidē sit succursū. in p̄fata
chori. ꝛ p̄tractati disputatione uñ ista decerpsim. q scire uult
inueniet. Tandē gaius iuli cesar imitat egyptios ad minū solis
annū. sic hodie seruat instituit. Dece uidet dies observationi ue
ti sup adiecens. ut annū. ccc. lxv. dies quib ipse zodiacū lustr
efficēt. ꝗ ne q̄drans deess; statuit ut q̄rto q; anno sacdotes qui
curabant mīsib ac dieb. unū int kalarent diē eo scil mīse ac lo
co q̄ ap uetes mīsis int kalabat idē ante. v. ultimos mīsis febru
arii dies. idq; bissextū censuit nominandū. Omī enī int kalan
ori mīsis februari deputat ē. qm is ultim anni erat. q ē ipsū
de grecoꝟ imitatione faciebant. Iam illi ultimo anni sui mīsi
supfluos inserebat dies. uerū una re a grecis differebat. Iam

qd qdē illi faciebant vii. kl' ꝟ ar tas in quarto anno.

ꝗ ipse pluro ēntiū uocabit. atq; ido in eo mīse ēmuū censet.

q. sedis lunā fre pam phili ꝛ romulus.

illi confecto ultimo mense romani ñ defecto februario. s;
p. xx. exercitii die ei int kalabant. Terminalib scilicet iam
pactis. deinde reliquos februarii mensis dies. qerant qnq;. p int
kalationem subiungebant. Credo uetere religionis sue more
ut februarium omnium martio sequeretur. De kl'nd nomis idib. xiii.

Priscis temporib pontifici minori hec prudentia
delegabat. ut noue lune primu obseruaret aspectu.
uisiuq; regi sacrificulo nunciaret. Itaq; sacrificio a rege
et minore pontifice celebrato. idem pontifex kalata. idem uo
cata in capitolio plebe iuxta curiam kalabram que case romu
li prima est. qt numero dies a kalendis ad nonas superent pnun
tiabat. Et quintanas qdem dicto. quinques uerbo kalo. Septimanas
repetito. septies pdicabat. Verbum autem kalo grecum est. i. uoco. Et
hunc diem qe rebis dieb q kalarent primo eet placuit kl'das uo
cari. Et hinc ipse curie adqm uocabant calabre nomen da
tum. et classi qomis in eam uocaret ppls. Io au minor ponti
fex numerum dierum q ad nonas superent. kalando pdebat.
qp nouam lunam oportebat nonas die pplares qinagis eent con
fluere. in urbem. acceptos causas feriarum a rege sacrorum. securoq;
qd eet eo mense faciendum. Vnde quidam hinc nonas existimant
dictas. quasi noue initium obseruationis. Et qa abeo die semp
adiidus noue dies computarent. Porro id uocari placuit
die q diuidit mense. Iduare enim etrusca lingua diuidere est.
Vnde uidua qi ualde idua. idem ualde diuisa. aut uidua
idem auro diuisa. Non nullis placet. idus dictas. uocabu
lo greco aspecie. que apud illos idea uocat. qea die plena
specie luna demonstret. Notandum autem qinsepta sca ka
lendas cum legimus. nichil aliud qm noue ortus lune uitelligere
debemus. iuxta illud numorum. In kl'dis autem idem in mensium
exordis. offeretis holocausta domino. Quia numerum hebrei ut su
pra dictum est ñ alia mensium exordia. qm neomenias idem noui
lunia norunt. De oyesis grecorum. xiiii.

Sed et greci egyptii de qbus supdiximus. nulla in suis
mensibus kl'das. nanas idusq; distinctione obseruant.
Verum ab incipiente cuiq; mensis exordio. usq; ad minui
ei crescente simplicitate. uinenarrabilitate dierum currentium or

dine cõputando puenuunt. siquidẕ greci. Hã de egypti
oꝝ anno ⁊ mĩsib' sup' disseruim'. mutatis ex tempe ⁊ cor
rectis pdictaꝝ intkalationũ ambagib' cunctis. fixũ in xii.
mĩsib' anni uetustis ordinuere circulũ. Quoꝝ plerique; aklis
decembrib' suũ inchoantes annũ. eodẕ q romani mĩses su
os dierũ numo pstringunt. Hich quidẕ de romanoꝝ ut p
fati sum'. klis. nonis. idib' curantes. s; ap'mo usq; ad ex
tremũ augescente paulatim numo singulum quẽq; mense
cõputantes. Vocãt aũt ap' eos ipse decemb' apileos. Januari'
echinios. februari' pertyos. martius dystros. aprilis anthi
cos. Maius artemiseos. Juni' deseos. Juli' panemos. Augu
stos. Septemb' gorpeos. October ypberetheos. Nouemb'
diosi. Quo illos ordine obseruare annũ. t mĩses. ex nuper
tũ missus ad nos de roma compiũt. eoꝝ annalis ostendo.
ex canones q dicunt aplorꝝ idẕ antiqorib' litteris edocue
re ũ duodecima dies mĩsis ypberethei qrta iduũ octobriũ
ee memorãt. quo utrq; colligũt. utrũq; mĩse partũt incipe
qui utrq; die duodecima hre pbãt eundẕ. Quib' ex ia liber
sci patris anatholii. quẕ de pascha oposuit astipulãt. ubi
scriptũ e. Est q in primo anno mutũ pmi mĩsis q e. xviii.
annoꝝ circuli principiũ. sed in egyptios quidẕ mĩsis fame
noth. xxvi. die. sedm macedones. distrimĩsis. xxii. sedm
romanos ũ. xi. k aprilis. hic enim. xxii. die dystrimĩsis
eque. xxii. martii fore omdans. indicat manifeste. quia
simul utrq; mĩsis mutũ sumit. Et ne q dicat. q anatholi'
in hac sententia ñ scpsertit. xi. k. s; viii. k apl'. o iuncti
hoc ñ ita ee mĩsis egyptioꝝ famenoth. cui'. xxvi. dies ñ
viii. k s; xi. kl'daꝝ apliũ dies e. Vtrq; aũt. idẕ ⁊ q. viii.
k. ⁊ q. xi. k apl'. in anatholio legunt. xxvi. die egyptii
mĩsis in hac sententia hũt adnotata. Quẕ absq; ulla dubie
tate in. xi. k aplis. de uenire pbãt. iuxta q supi' eoꝝ an
nale describentes. signauim'. De mĩsib' anglorꝝ. xv.

Hoc ideo dic. ut ostendat q nos simul
⁊ gri parte pncipiũ mensiũ inchoam'.

Antiqui aũt anglorꝝ ppli. neq; eni m ogruũ uidet'.
aliarꝝ gentiũ annale obseruantiã. dicere ee mee reu
cere. iuxta cursũ lune suos mĩses opitauere. Vnde ⁊ alu
na hebreorꝝ. grecorꝝq; nom accipiunt. Siquidẕ ap' eos

luna mona. mīsis appellat. monath. Primq; eorū mīsis. quē
latini ianuariū uocāt. dr̄ gyuli. Deinde februari. solmo
nath. Martī. rhedmonath. Aprilis eusturmonath. Maius
thrimilchi. iuni. lyda. Iuli similr lyda. Augt ueudmonath.
Septemb. halegmonath. Octob. uinterfyllith. Nouember.
blotmonath. Decemb gyuli. eodē q ianuari nomine uo
cat. Incipiebant aū annū. ab. viii. k ianuarii die ū nē na
talē dni celebram. ipsā noctē nē nob sac scam tunc genti
li uocabulo. modranect. idē matrū noctē appellabāt. ob
causā ut suspicam. ceremoniarū qs in ea puuiles agebant.
& quiescēq; omunis eet ann. tnos mīses lunares. singlis annis
tempib dabant. cū ū emboliśm. hocē. xiii. mīsiū lunariū
annus occurret. supfluū mīsē estati apponebāt. ita ut
tē tres mīses. simul lyda nomine uocarent. ipobio annus
ille thrilidi cognominabat. hīs. iiii. mīses estatis. tnos
ut semp tpor ceterorū. Ite pncipalit annū totū induo tpa
hiemis uidelicet & estatis. disgtiebant. vi. illos mīses. quib
longiores s noctib dies. estati tribuendo. vi. reliquos hiemi.
Vn i mīsē quo hiemalia tpa incipiebāt. uinterfyllith appel
labāt. oposito noīe abhieme iplenitudo. qr uidl aplenilu
nio eidē mīsis hiemis sortiret uinterū. Hec abre . ē si iceta
mīsiū eorū qd significent nomina intpitari cu rem. Hen
ses gyuli aduersione sol. maugmtū diei. qr uī eorū pcedit.
ali subseqt nom accipiunt. Solmonath pot dici. mīsis placen
tarū. qs in eo diis suis offerebāt. Rhedmonath adea illorū rhe
da. cui in illo sacficabāt nominat. Eusturmonath. q nē pas
chal mīsis intpitat. qnda adea illorū. que cystrea uocabat.
i cui in illo festa celebrabāt. nom habuit. a cui noīe nē pascha
le tps cognominat. o sueto antiquē obseruationis uocabu
lo gaudia noue sollēpnitatis uocantes. Thymilci dicebat. q
trib uicib in eo pdiē peccora mulgerent. Talis enī erat qnda
ubtas brittannie. t germanie. de qua in brittannia natio
intuit anglorū. Lida dr̄. bland. siue nauigabilis. q in utq;
illo mīse i blanda sit serenitas auraū. i nauigari soleant
equora. Veudmonath. mīsis zizaniorū. q ea tē maxime ha
bundent. Halegmonath. mīsis sacrorū. Vinterfyllith. pot di

n similr uocabat. ille mīsis

eboliśm uinet duob mīsib q uocabant lyda. tvj. i iulio.

ci. oposito nouo noie hiemipleniu. Blotmonath misis im
molationu q' in eo peccora que occisuri erat diis suis uoue
rent. Bras t bone ihu. q nos ab his uanis auertens. t sacficia
laudis offerre donasti. De signis. xii. mensium. xvi.

Signa aut mises. sua signa inq; sole recipiant hec.
aplis arietis. mai thauri. iuni gemino. iuli cancri.
august leonis. septemb uirginis. octob libre. nouemb scor
pionis. decemb sagittarii. ianuari capcorni. februari aqrii.
marti piscium. sic quida uetera ia uersib explicauit hero
ic. Respicis aples aries fixe kldas. O mai agenorei mirat
cornua thauri. Iunius equatos celo iudet ire laconas. Sol
sticio ardentis cancri fert iuli astru. Augtu mise leo fer
uid ig ne purit. Syde uirgo tuo bachu septemb opi
mat. Equat octob sentis tpr libra. Scorpi hibnu
pcepsiubet ire nouembre. Terminat arci tenens medio sua sig
na decembri. Principiu iani sancit tropic capricorni. O ense
nume in medio soli distat syd aquarii. Pceduntur dupplice in
marcia tpa pisces. q qd de uno decembri specialr diuit de ce
teris utiq; genalr intelligendu signauit. qui uidet singla quoq;
signor medio suo mise imminent. a medio pore sumat excordiu.
De quor positione strictim nescientes instruere. obsecro
scientib; oneri risit. Undiq; gyru celi rotundissimu. pli
nea zodiaci circuli. qi phona qida amplissime spere circu
data. distincti ordines gemmay. xii. sese in uice ostingentiv
obsidunt tante s magnitudinis ut in minore qm duay spa
cio horay torti t occidere. t de loco possint moueri. Singulis
tricene partes. ob tricenos dies quib a sole lustrant asseribunt.
Dece semis hore que plus s. quia plena parte. xxiiii. horay
ii reddunt simul coputari negligunt. Ut tam e ipse duo de
cies circu acte u dies. v. e qdrantem o sumauiunt. ia qntu ad
tricenas partes addiderint patebit. Coplectusq; solis annus. in
trecentis solu. vi lx. dieb s; addtis. v. dieb e qdrante pficiet.
Primu g arietis signu. in illa celi parte. qua in medio martii
misis sol tenet oriri incipit. Consumat in illa qua in medio apl
ipse circumfert. Idoq; in octaua sua parte iuxta qsda. s; ueri iux
ta qsda egyptios. q calculationis p omnib gnari s. in qrta sua par

te locũ equinoctii uernalis ostendit. Secũdũ tauri. a illa cę
lestis circuli parte qua in medio aplis sol circũferẗ. ortus uirtũ
facientis. complet in ea. quã ipse in mani medio seruat. Tertiũ ge
minoꝝ a parte signiferi. quã sol in medio lustrat uirtũ. facit prin
cipũ ortus. ꝛ ĩo iuxta q̃sdã in octaua sua parte recipit solsticiũ.
Iuxta ũ solsticiorẽ indagine aliq̃ partib̃ pus. in defleao ad infe
riora sitũ. Zodiaci. idẽ signiferi circuli. Quintũ leonis signũ a par
te. q̃ sol in medio iulii. Sextũ uirginis a ea q̃ in medio augusti.
Septimũ libre. a ea q̃ in medio septẽbri circũagẗ inchoat ortũ.
Qua ꝛ ĩ octaua sui parte iuxta uulgarẽ opinionẽ. ſ; iuxta
enucleatiorẽ sententiã aliq̃to pri locũ autũpnali p̃bę eq̃noctio.
hinc uergente ad brumale Zonã signifero. Octauũ scorpionis sig
nũ a parte. quã in medio octobri. Nonũ sagittarii a ea. quã in
medio nouembri. Decimũ capcorni a ea. quã in medio decem
bri sol inhabitat caput attollit. ꝛ ĩo ut ut uulgo credit. in octa
ua sua parte. ut egyptius mat. artiũ docet. aliq̃ partib̃ antea
brumali solsticio dedicat mansionẽ. dein reuso ad altiora signi
feri cursu circuli. Vndecimũ aqrii sid̃ a parte solari mediantis
ianuarii. Duodecimũ. piscũ a ea de parte februarii. uerticẽ
erigens. in medio finit martii. ubi aries subsequens ortus sui
pandat uirtũ. Siquidẽ omnia signa. ꝛ si ñ forme figura regionũ
tm suaꝝ iunctione. ꝛ putandi ꝛõne cohererent. Deq̃b; poeta.
Idco certis dumsũ partib̃ orbẽ. Pduodena regit mundi sol au
reus astra. Signifer aũ lacteũ circulũ in sagittario recipit. ꝛ ge
minis. Multa hinc dici potant. ſ; hęc melĩ acloquente. quã ascri
bente fiunt. Sane q̃ de planetaꝝ. quaꝝ p signiferũ circulũ me
atus ẽ ordine. ꝛ tpr sup memorauim. tm nunc dicam. quia sol
ccc. lx. v. dieb. ꝛ vi. horis. luna ũ. xxvii. dieb. ꝛ viii. horis. Zo
diaci ambitũ lustrant. singla ũ signa. sol tricenis dieb. ꝛ denis
horis ac semisse. luna binis dieb. ꝛ senis horis. ac bisse uni ho
re plabit. Si aut queris bisse. q̃d significet. ꝛ in pncipius hui
opusculi de calculis diximus. ꝛ nc breuit repetimus. Tamo min
ẽ bisse ab integra hora. q̃nto octo. a xii. xx. a xxx. x. a xx.
Tercia enim parte subtracta. quotiens due solũ remanent. ipse due
partes bisse. ipsa tcia trien nuncupat. fiant g̃ q̃ luna tricenis
dieb. tm spacii celestis. q̃ntũ. ccc. lx. sole p̃ parte dicunt. cum

ꝛ mani. Qrtũ caneri
a ea quã in medio

regiõe cęli sine sydib.

q. nō ñ dix de v. q. ñ s ampli partes in zodiaco qm ccc. lx.

manifesta uerritas. pdat. q' ysup' pstrinxim. lunā. xxvii.
dieb. rtia diei parte tm oficere cursū. qntū. ccc. lx. v. dieb.
& qrta diei parte ostat oficere cursū ysolē qntū spacii unuo inse
luna tm in. xiii. suis solis explere circuitū. xvii. De lune
Luna cotidie iiii. punctis. siue crescens a sole cursu p signū
longi abit. seu decrescens soli uicinior. q. p die fuerat reddit.
Singla aut signa. x. punctos hnt. i. duas horas. sic ysupius
ammoniuim. Quinq; enī puncti horā faciunt. Trio si uis
scire in quo signo luna ē. sume lunā quā uolueris ut puta
quintā. multiplica p iii. fiunt. xx. partire p. x. bis deni ures.
Duob. g signis qnta luna semp a sole distat. Ite sume octauā lu
nā multiplica p iiii. fiunt. xxxii. partire p. x. ter deni tres. &
remanent duo. Trib. g signis. ysuob. punctis. octaua luna semp
a sole dirumit. Duos aut punctos. vi. partes intelligē. idē qntū
sol in zodiaco. vi. dieb. oficit tuneris. Punct siquidē hnt tres par
tes. q signū d'q; x. punctos. xxx. aū hnt partes. Ite sume nonā
decimā lunā. multiplica p iiii. fiunt. lxx. vi. partire p x. sep
ties deni septais. ysremanent. vi. Septē g signis. ysho ra una. d'ē
dimidiū signi. ac puncto. idē trib. partib; xviii. semp tunē
q cepit a sole digressa ē. Ne suspicio tibi forte argumēti fal
lentis incidat. quare ad diametrū celi d'. xv. lunā tenere nemo
q dubitet. multiplica. xv. p iiii. fiunt. lx. Partire p x. sexies
deni sexais. Sex enī signis. xv. luna semp. idē de medio spere ce
lestis a sole discēdit. siue aū. seu ret respexeris. Denique orbē lune
quoties plenissim ē. ot sole cerni oppositū. humile uidelicet soli
sublimi. ysublimē humili. q numirū cū sole estiuū tenente
circulū plena ē ipsa tenet brumale. Cū sole deuexo in brumale
plena ē. ipsa solsticiali scandē ēculo. nox longissima pdit. Ut
cū iste hoc equinoctiū in plenilunio. tū illa alterū seruat. &
q tt partib. sol eqnoctiū. t solsticiū. d'nuprime lustrauerat tnsit.
totidē partib. luna plena. t eqnoctiū t solsticiū. d' ot ē patet
esse egressa. Hic de lune discursu siqs signa ignorat xviii.
Quod siqs signorū nesciuit. lunaris tm cursū agnoscendi cupi
dus ē. nouit ipse sole cotidie partē unā zodiaci sui cōplere.
neq; enī aliud partes zodiaci. quā cotidianos solis in celo debe
m sentire. pgressius. lunā ū cotidie. xiii. partes eidē zodiaci.

Tenet luna plena sedm partē p eqnoctiū. i. qntā partē arietis. simile ē de solsticio.

ofiere. i. punctos. iiii. i una parte. & qr illa. xiii. partes
cõplente. sol una cõplet. in fieri. ut sic sup docuim. n pl cot
idiano pgressu a sole qua quatinis punctis. hoc e duodenis
partib elonget. Ponat g luna ubilibet opitare uoluerit. ut
puta in kl dis ianuariis pma. hec u pma nocte die q; uisegerit.
illu celi locu tenet. que sol. xiii. misis. eide die opleto. Vbi
seda e multiplica duo. p iiii. fiunt. viii. me ut de punctis ad
partes queniat. multiplica. viii. p tria fiunt. xxiiii. Illam g
celi parte tenet luna seda. in. iiii. nonas ianuarii. qua sol
. xxiiii. abhinc die ofecto. Vbi tcia e. multiplica ta p iiii. fiunt
xii. partire p x. decies assedecus. i remanet duo puncti. i. vi.
partes. Illa g celi parte tenet luna tcia. qua sol mse tot idi
eb. vi. p tciu nonas ianuarii. exactis. ide sexto p tciu nonas
februarii die osumato. Vbi qrta est. multiplica hec p iiii. fiunt
xvi. partire p x. decies assedecus. i remanet. vi. puncti. ide
partes. xviii. Illa g celi parte tenet luna qrta. q sol mse ex
pleto. ac. xviii. dieb p pridie nonas ianuarii. Vbi qnta e. mul
tiplica. v. p iiii. fiunt. xx. partire p x. bis deni uices. Duob g
misib expletis. adueniet sol parte celi qua luna qnta tenet. ide
die nonas martias. Vbi. viii. e. vi. id ianuarii. multiplica. viii.
p iiii. fiunt. xxxvii. partire p. x. ter deni ties. i remanent duo
puncti. i. vi. partes. Illa celi parte tenet luna. viii. in. vi. iduu
ianuarias die. q sol adtiuit e. p tres abhinc mises. i dies vi. ide. vi.
die p sexto id aprilis. Vbi nona decima e. xviii. kl febr. multiplica
xviii. p. iiii. fiunt. lxxvi. partire p. x. septies deni septais. q
remanent. vi. multiplica hec p tria. fiunt. xviii. Illa parte celi
circuuolat luna. xviii. in. xiii. kl febr. q sol p. vii. abhinc m
ses. ac dies. xviii. ide. xviii. die p. xiii. kl septemb q e octauus
iduu septembriu dies. Et ne scripul t forte arguenti fallentis in
cidat pba. addiametru anni. q. xv. tenere luna rarius q nesciat.
Multiplica. xv. p. iiii. fiunt. lx. partire p. x. sexies deni. sexais.
Sex enim misib exactis. ide medio circuit annui. ofecto tinere
sol ingrediet parte celi. q luna. xv. circuferit. Vbi qa tc. xv. ia
nuarii dies e. nimiru illa parte sol. xv. die iuli mis adibit.
iit adsuma uenia. sume. xxxv. luna que tc fit. iii. kl febr.
multiplica p iiii. fiunt. cxx. partire p x. duodecies deni. centies. c. xxv.

ubi seda e luna. qa tres partes tc puncto.

illa celi parte luna. xxxv. currit. quem. xii. mensib⁹ exactis idem toto
anni circulo mensacto. sol obtentum est. Ipsa enim pars eadem inq̃ nec
cuersat⁹ lunam suo recepit in cortu. Que ut manifestiora cuilibet
etiam tardioris ingenii reddant⁹. p singlas lune etates quantum ea die-
rum distet a sole distinct⁹ adnotare curauim⁹. Prima g̃ luna. i.
sua p̃fecit etatem. elongat⁹ a sole spacio dierum. xii. Secda. spacio die-
rum. xiiii. Tercia spacio mensis uni⁹ ⁊ dierum. vi. Quarta spacio mensis uni⁹.
& dierum. xviii. Quinta spacio mensium duoꝝ. Sexta spacio mensium duoꝝ
⁊ dierum. xii. Septima spacio mensium duoꝝ ⁊ dierum. xxiiii. Octaua
spacio mensium trium. & dierum. vi. Nona spacio mensium trium. ⁊ dierum
xviii. Decima spacio mensium. iiii. ⁊ dierum xxiiii. Yndecima spacio
mensium. iiii. ⁊ dierum. xii. Duodecima spacio mensium. iiii. ⁊ dierum
xxiiii. Tercia decima spacio mensium. v. ⁊ dierum. vi. Quartadecima.
spacio mensium. v. ⁊ dierum. xviii. Quintadecima. spacio mensium. vi. Sex
tadecima. spacio mensium vi. & dierum. xi. Septima decima. spacio
mensium. vi. ⁊ dierum. xxiiii. Octauadecima spacio mensium. vii. ⁊ die
rum. vi. Nona decima spacio mensium. vii. ⁊ dierum. xviii. Vicesima
secda spacio mensium. viii. ⁊ dierum. Vicesima pma spacio mensium. viii.
& dierum. xii. Vicesima secda spacio mensium. viii. ⁊ dierum. xxiiii.
Vicesima tcia. spacio mensium. viii. ⁊ dierum. vi. Vicesima. iiii. spacio
mensium. viii. ⁊ dierum. xviii. Vicesima. v. spacio mensium. x. Vicesima
vi. spacio mensium. x. ⁊ dierum. xii. Vicesima. vii. spacio mensium. x. ⁊ die
rum. xxiiii. Vicesima sexta octaua spacio mensium. xi. ⁊ dierum. vi.
Vicesima. viii. spacio mensium. xi. ⁊ dierum. xviii. Tricesima spacio
mensium. xii. Hec de eade si qs cōputare ñ didic. xviii.
Si qui u etiam calculandi mun⁹ idoneus. lunaris tm circu
tus existit curiosus. ⁊ huic ad capacitatem ingenioli sui cōmodam⁹
argumentum. q̃d d̃ querit inuenat. Siquidem totam annalis circuit
seriem. que. xii. mensib⁹ ornet alfabetis distinxim⁹. ita dm tamen.
ut pm⁹ ⁊ secds ordo. viceno⁹ ⁊ septeno⁹ dies. tcia aut uno amplius
oplectat. Illo uidl̃ q̃ de tcio repetitus. viii. horis supfluus accres
cit. Ut in dieb⁹ quos signare uolebam⁹ litte sufficerent. ñ singlas
has dieb⁹ s; altinis apposuim⁹. atq; ío ñ ult. o. litta alfabeti. tan
gere opus erat. Preposuim⁹ eidem opi pagina regulare. que xviii.
alphabeta huiumoi. aduersis locis inchoantia. totide annoꝝ
circuli decennouenal capet simul ⁊ mensium singloꝝ signoꝝq; uo

1. mensū elongat⁹ a sole cursu suo p mensē diē. q̃ mensē spacio sol pagit infra xii. dies.

Luna. Nota q̃ signo duo⁹ dieb⁹ ⁊ vi. horis ⁊ bissis. hoc ē dies tres partes unius hore. Ille g̃ repetito duo dies efficiunt viii. hore in anno. ecce, viii. horis. viii. annos crescit dies unus; tm ille dies ñ in uenit in pagina regulari. quia in annis inuenitur loc̃ uacuus int̃. o. q. a. int̃ eo loco. De vi. ū horis crescit dies in mil. signo. ⁊ pma q̃ ter signū multiplicat sp̃ ter.

cabulo. xii. que hoc ordine disposita ē. Juxta numerū dierū
quib⁹ luna zodiacū puolat. xxvii. lineas ht. in longitudine
nominib⁹ signoꝝ aī nōib⁹ ū mīsis retro adnotatis. ut q̄ signoꝝ
unpt ē. ex mīsiū tū notucia possit inuenire q̄ querit. Decē ū
& nouē ht in latitudine lineas. que ordinē decennouenalis
circuli sup annotato. annoꝝ numo pmonstret. Cū q̄ anno
q̄libē diē quēlibē q̄ in signo l̄ cui⁹ mīsis impartib⁹ lunā habeat
scire uoluerīs. apto codice: nota litterā. que eidē ppōsita sit diei
& recurrens ad regularē paginā in qua litterē ē distincta ogeri
es. eodēq; statim anno ex titulo frontis inuento illā q̄ querebas
littam eidē diei inuenies. atq; aī acrēt inspiciens. q̄ signū q̄ inue
mīsē e regione hat adnotabis. Ponam⁹ aliq̄d q̄ adcēta lector⁹ dua
lescat exemplū. Queris ū sit luna. ubi gīa. in kl̄ aprīl̄ anno sex
to circuli decennouenal̄. apt codicē. ī quere diē kl̄ day memoratay.
inuenies. e. littera pscpta. recurre ad paginā regularē uide
bis annū sextū. Et specto ei⁹ alphabeto. e. littera reppies. Circū
fer oclos ad latā hinc geminoꝝ extrema. illinc unū mīsis
initia deprhendes ēē notata. Ut siue erudit⁹ siue simplex es
lector. pata te q̄ cupiebas inuestigasse letaberis in sup & toto il
lo anno q̄b⁹cūq; dieb⁹ e. littā uideris assēptā. siue crescentē siue de
scentē. in his de celi partib⁹ lunā nouis ēē ousatā. Si enī hoc
argīnto indētīnto ac crementō siue lucis. in adūso an in cortu solis
sit posita luna reqris. S; si ēh scire desideras. adeit argīntū xx.
uetusta egyptioꝝ observatione traditū. Q̄ta sit luna in kalnd q̄b⁹q;.

Si ē triple
ut luna
Ueū scil. abusio.

PRIMO decennouenal̄ circuli anno in q̄ nulle s epacte
in kl̄ ianuar̄. nona ē luna in kl̄ febr̄. x. in kl̄ martii. viii.
In kl̄ aprīl̄. x. In kl̄ mai. xi. In k. iunii. xii. In k iulii. xiii.
In k augti. xiiii. In k septemb. xv. In k octob. xvi. In k nouēb
xviii. In k decēb. xviii. Post nuōs pregularib⁹ singloꝝ mī
siū sume. quib⁹ annuas addens epactas luna quota sit luna
p kl̄das quasq; sine errore reppies. Si enī uis scire q̄ta sit luna.
in kl̄. ianuar̄. anno sdo circuli decennouenal̄. tene nouē re
gulares adde epactas. xi. fiunt. xx. uicesima ē luna. Si uis
scire quota sit luna in k. iunii anno tcio. tene regulares. xii.
adde epactas anni illi⁹. xxii. fiunt. xxx. iiii. Tolle. xxx. re
manet. iiii. q̄rta ē luna in k. memoratis. Q̄d si q̄s obiecit. ut

Ido dicunt n ēē epacty in illo anno q̄a
n apponunt. quō ēē h ē i xi. Et apt. ubi ē
sotes epactarū. xxx ē luna. Verū q̄ ut
lo anno luna. q̄ta sit in kl̄. uniūcuq; mīso.
Incōtis ū annis epactas habent⁹ ī hos
regtres. semp q; ad luna q̄rendā in kl̄.
ut regtres sdm egyptios.

hui⁹ ꝓcedentis argumti alicubi ordinē uacillare. doceat ipe
inbuiūmōi q̃stionib; indagandis uetati⁹ ⁊ opendiosi⁹ arg̃mtū. ⁊ nos
libenter gratanter; accipiem⁹. Hoc autē ꝓcedens q̃d omemorauim⁹ ar
gumtū. ⁊ ñ nullis adūnsscribendū iā dedim⁹. ⁊ in ꝓncipiis hui⁹
nri opusculi ꝓfigendū ee censem⁹. Porro ꝓsens arg̃mtū. q̃d de luna
kl'day q̃renda posuim⁹. hoc tm loco omemorasse ⁊ docuisse suffi
ciat. Hā cognita q̃ta sit in kl'. luna. facile eiā ceīs cuiq; mīsis
dieb⁹. qua sit etate. cantato ipo mīse. ⁊ ccurrentib⁹ digtis appa
rebit. Sunt aū anni tres. circuli decennouenal'. in quib⁹ idem
arguūmtū stabilitate sui tenoris oseruare nequeat. Octauus uidl'
xl⁹. ⁊ xviiii. Cui causā mutandi uaria facit accidsp̃sa p̃annū em
bolismoꝝ insertio. Siquidē anno. viii. luna kl'day maiay.
iuxta rōnē quidē arguūmtū. xxviii opinat. s; ꝓpter embolis
mū q̃ in martio mīse inserit. xxvii. ꝓbat existere. Item in k.
uliias iuxta arg̃mtū. xxx. fieri potuit luna. s; ꝓpter adiectio
nē diei quē supfluitas embolismi attulerat. fit. xxviii. Item
anno. xi. q̃ luna embolismi ꝓ die nonas decemb's accendit. fa
cit luna. xxviii. ee in kl'day martiay. cū hanc rō arg̃mtū.
xxviii. tē existē doceat. Item anno. xviii. q̃ luna embolismi
tēia die nonay martiarū incip. cogit luna. in k. oaii. xxviii.
opinari. cū xxviii. sedm arg̃mtū calculationē canat. Quo eiā
anno. rō salt⁹ lunaris. de q̃ in sequentib⁹ dicem⁹. fidē eidē arg̃m
ti impugnat. Si enī ipm arg̃mtū iuxta egyptios a septēbrio mīse
ubi principiū ē anni eoꝝ inchoauerit. necesse ē ut luna in ul'ti
mīsis eo anno. xxviii. dies. ut numq̃ alias hāt. uno uidl'ra
tione salt⁹ amisso. ⁊ obiio luna kl'day augtay tēia redat. que
iuxta arg̃mtū regl'am sedā opinabat. Sīū iuxta ab q̃d supi⁹ do
cuim⁹. a ianuario ꝓncipiū arg̃mtū sume mauit. eodē ordine
luna in kl'. decēb⁹. vii. incurrit que iuxta arg̃mtū. vi. fieri de
buisse putabat. Quia numqū luna nouemb mīsis. una amit
tit die. q̃ ꝓ. xxx. osuetis. uñ. xxx. solū dieb⁹ cogit ee osten
ta. Que ꝓfecto oia meli⁹ colloquendo. q̃ scribendo docent.
Non aū tīs istorie omemorandū. q̃d h arg̃mtū a septembo q̃dā
incipiant. ponentes eidē septembrio. regulas. v. octobo. v.
nouembo. vii. decembo. vii. cetā. ut sup̃ nos posuim⁹. Qd ob
auctoritate egyptioꝝ rōnabilit ꝓs agit. ut a q̃b⁹ origo eō

Hoc tam mentito ut illū die mīsis
operare negligat q̃m ultimū habitis.
ut si fuerit. xii. ñ numabis etatis
lune q̃m habuerit in kl'. mīsis deq̃
agit ñ. xii.

Hic ideo de tuno silent ut q̃ā ñ nullo fi
at. s; ideo posuit ulim ut ēmnū ostē
deret. q̃a in his trib⁹ mīsib⁹ turbatur.

putandi sup̃ta est horũ quoq; & in cõputando anni principi
um intent. Verũ alius aptius multo & expeditius uidet. ut cõ
putatio omnis quantũ ñ necessitas rõnis obstitit. a principio an
ni sui & ĩa apud romanos incipiat. & usq; ad ũ ultimũ anni rato
atq; intemerato ordine pcurrat. Q̃ sit feria in kalend q̃sq; .xxi.

Sed & aut huic traditur argũtũ. ad uenienda die kalendarũ pmptissimũ. ita dũ taxat. ut alius uetus regularib quod in hoc pepactas facis. in illo facias p̃ ĉurrentes septimane dies. Habet g̃ regĩares ianuari. ii. feb. v. mart. v. apr. i. mai. iii. iuñ. vi. iul. i. aug. iiii. septẽb. vii. octob. ii. nou. v. decẽb. vii. Qui uidl regĩares hoc specialit̃ indicant. quota sit feria p kalendas eo anno quo. vii. ĉurrentes assẽpti s dies. cetis ũ annis addes ĉurrentes q̃q; in p̃senti fuint adnotati ad regulares m̃sũ singulos. & ita die kalendarũ sñ errore semp reppies. Hoc tñ memor esto. ut imminente anno bissextili. in ĉurrentũ ultimũ ter duos ẽ dies. eo tñ numero quẽ intermissus es. in ianuario februarioq; martis. At in kl dis primũ martius. pillũ q̃ in circulo ĉtinet. solis ĉputare incipias. Cũ g̃ die kl dari ubi gĩa querẽ uis. iañ dicis. ianuari. ii. adde ĉurrentes septimane dies q̃ fuerint anno. q̃ ĉputas. ut puta. iii. fiunt. v. quinta feria intrant kl de ianuarie. Sit anno q̃. vi. hñt ĉurrentes. sume q̃nq; regĩares m̃sis martii. adde ĉurrentes. vi. fiunt. xi. Tolle. vii. remanent. iiii. feria q̃rta s. kl de martie.

1. Pari ñ incirculo

Secũ romanos sit hi 7 hoc ido in bis qi anne bissextũ s. Cũ recipiant inter gratiam ĉurrentũ. qa p bissextũ s.

1. sexta feria fuerit non dies añ kl apr.

Argumtũ de q̃libet luna l feria. xxii.

Est & ĩa uet argũtũ. ñ m̃ de kl dari. uerũ de q̃rũlibet inter kl das dierũ luna. l feria dinoscenda reptũ. ali quo quide g̃ui addiscendũ. s; maiori tñ nob auc tortiate ĉtinũ. atq; io minoribus nĩa eque sollertia tradendũ. Si g̃ uis scire hoc. l illo die. q̃ta sit luna. ĉputa dies a principio m̃sis ianuarii. usq; in die de q̃ inquiris. & cũ scieris adde etatẽ lune q̃ fuit in kl das ianuarii. partire omñ. p l. viii. Et si ampli. xxx. remanserint. tolle. xxx. & q̃ sup ẽ. ipsa ẽ luna diei q̃ queris. Ite sinis scire b l illo die. q̃ta sit feria. ĉputa dies. a kl. iañ. usq; in die de q̃ inquiris. & cũ noueris adde feriã que fuit die kl dari ianuarii. Et si bissextil ann ẽ & ĩa bissexti die p q̃. tñ fierit. arguñtare meñto. Partire omñ p. vii. & q̃ remanẽ. die t septimane que sit. ucũq; queris ostendet. Q̃ ita solũ sñ labore

currit argumentum. si numerum mensium singlorum per kl'das nonas. et id.
memoriter decantare obserscas. Ianuari in kl'. i. in nonis. v. in
idib. xiii. februari in kl'. xxxviii. in nonis. lx. vi. in idib. lxx.
iiii. Apl in kl'. xc. i. in nonis. xc. v. in idib. c. iii. Mai in kl'. cxxi.
in non. cxx. vii. in idib. cxxx. v. Iuni in kl'. l. c. ii. in non. cl. vi.
in idib. c. lx. iiii. Iuli in kl'. c. lxxx. ii. in non. c. lxxx. vii. in
idib. c. xc. vi. Aug in kl'. cc. xiii. in non. ccxviii. in idib. cc.
xxv. Sept in kl'. cc. xl. viii. in non. cc. xl. viii. in idib. cc. l. vi.
Octob in kl'. cc. lxx. iiii. in non. cc. lxxx. in idib. cc. lxxx. viii.
Nouib in kl'. ccc. v. in non. ccc. viii. in idib. ccc. xvii. Decb in kl'.
ccc. xxx. v. in non. ccc. xxx. viii. in idib. ccc xl. vii. et in ultimo
die ipsi mensis. ccc lx. v. hoc est die kl. ianuarii. Annus hat dies.
ccc. lx. v. et si bissext euenit. d. ccc. lx. vi. sabba. l. ii. Sig scire
uis ubi gra anno q p kl'. ianuarii. viii. est luna. qta sit luna. in
kl'. mai. dicto. Mai in kl'. c. xxi. tolle kl'. remanet. cxx. Add
de. viii. fiunt. c. xx. viii. partire p. l. viii. qnqgies. nouies
bini cendecies octus. tolle. c. xviii. remanet. xi. xi. est luna in kl'.
mai. Si uis scire qta est luna. in. xv. kl'. iunii. dicto. Iuni in kl'.
cl. ii. tolle. xv. kl'. remanet. c. xxx. vii. Adde. viii. fiunt. c.
xl. vi. partire p. l. ix. qnqgies nouies bini. cendecies octus. tol
le. c. xviii. remanet. xx. viii. xx. viii. est luna. in. xv. kl'. iunij.
Si uis scire qta est luna. vii. id decebs. dicto. Decb in idib. ccc.
xl. vii. tolle. vii. id. remanet. ccc. xl. adde. viii. fiunt. ccc.
xl. ix partire. p. l. viii. qnqgies nouies qni. cc. xc. v. Tolle. cc.
xc. v. remanet. l. iiii. tolle. xxx. remanet. xx. iiii. xx.
iiii. est luna. die memorato. Iuuat huic argumentum
usum. si calcu lator ultima qnqgesime nonę partis diligen
ti memorię omnda. Quinqgies nouies seni. ccc. l. iiii. Qnqgies
nouies qni. cc. xc. v. Qnqgies nouies quin. cc. xxx. vi. Qnqgies
nouies tni. c. lxx. vii. Quinqgies nouies bini. cxviii. Quinq
gies nouies asse. l. ix. Quod ordine die septimanę qcuq; uolue
ris tpr adiuncto. kl'day ianuarium die reqris. Si enim uis scire ubi
gra anno q kl'de ianuarie. v. feria celebrant. viii. kl'day octobrium
die que feria sit. dicto. Octob in kl'. cc. lxx. iiii. tolle. viii. kl'oc
tob. remanet. cc. lx. vi. Adde qnta feria. que fuit in kl'. ian.
fiunt. cc. l. xxi. partire p. vii. septies triceni. ducenti decus. Sep

in nonis. xxxvi. in idib. xl. iii. Mart. in kl'. lx.

tres octoni. q̃nq̃is seris. remanent. v. q̃inta ē feria p. viii. kl'
octobris. Ut de etate lune siqs cõputare ñ poi. xiii.

Quod si adõ quisq; desesperat hebes ē. ut absq; omni labore cõputandi lune cursũ scire voluerit. in nitat alphabetis que in annali videt libello iuxta cursũ distincta lunare ē. ũ duos lune c̃curr̃. idē q̃nq̃genos & nouenos dies tria tenent alphabeta. & quãcũq; litte rã luna in hac etate semel hr̃ eandē p̃ totũ annũ simili in nota rã. in eadē semp̃ etate hr̃e ñ desinet. n̄ forte q̃d rũ raro accidit. embolismoy hec rõ in mutet. ubi gr̃a anno tcio cycli decennouenal luna que. xxx. dies habitura ē semp̃ ab. a. nudo incipit. sed a ē. in b. tcia in c. similit nudis. idē nullo puncto adnotatis. & sic ex ordine sue litta queq; seruat etatē lune. Ite luna que uñ. xxx. dies habita ē. ab l. subnotato incipiens. sed a semp̃ i. in. tcia ē. in. h. simili figa notatis. ⁊ sic ex ordine recurrens luna sua cuiq; litte restituit etatē. Disenendi enũ gr̃a. p̃mũ detius alphabetũ nudis utrimq; litis. sed in subnotatis. tcũ sup̃ notatis determinandũ. puidit antiq̃tas. Qt horis luna luceat xiiii.

Tradit quoq; argũmentũ uetes. q̃ luna cuiscũq; etatis. qt horas luceat exploret. Qua enũ p̃ma luna in quinque. iiii. punctos lucet. adicit hic numerus a sed a luna cotidie. usq; ad plenilunũ. detrahitq; deinde parib̃ spaciis in deminutionē. & ĩ si nosse uis luna sed a qt horas luceat. multiplica p. iiii. duo. fiunt. viii. partire p. v. qr. v. puncti hora faciũt. q̃nq̃es asse q̃nquis. & remanent tres. Hora g̃ ⁊ tres punctos. luna lucet. ii. Ite multiplica tria p. iiii. fiunt. xii. partire p. v. q̃nq̃es binis decies. & remanet duo. duas horas. ⁊ totidē punctos. tcia luna lucet. Ite ũ ad. x. luna p̃uenis. multiplica p. iiii. fiunt. xl. partire p. q̃ita parte. q̃nq̃es octoni q̃dragis octo horas lucet decima luna. Et ne argũmentũ dubiũ fore arbitreris. tene. xv. in quinq̃ ⁊ ũ p̃ noctem luna candet. ex q̃re. multiplica p. iiii. fiunt. lx. partire p. v. q̃nq̃es duodeni. sexagis. xii. horas. idē nocte integrũ. xv. luna p̃ lustrat. Item si nosse uis. xvi. ⁊ xvii. ⁊ cetē deinceps qt horas luceant lune. recole p̃singlas q̃ntomin̄ sint. a. xxx. ⁊ ñ oputandi fundamentũ cripidinē strue. ubi gr̃a si nosse uis. xxv. q̃diu luceat luna. dicto. q̃ntomin̄. a. xxx. patebit. qr. v. multiplicata. p. iiii. qt q̃ni. uies. partire. p. v. q̃nq̃es qt uies. iiii. g̃ horis splendet. xx. v.

Hora hr lunaris. v. punctos. ⁊ xii partes.

i. duodecies q̃nq; puncios.

quom & .v. luna. Et quide hoc argmtu tpr equinoctiali le
gitima. fixum statione plabit. uerũ longissimis imbru
ma noctib. Et ne estate breuissimis. quarũ alias. xii. horay
spaciũ longe ñ ascendere. alias neq; adhoc pungere posse
ostat. Qua rõne lunã. xii. horas lucere credam. nisi forte
putam ñ eq̃noctiales horas intelligendas. s; singulas q̃sq; noc
tes psue mãsura longitudinis. aut breuitatis in xii. particulas
quas horas uocitem equa distributione finiendas. Qn l. gre luna l.
SVNT q̃ dantas explorare conati dicant. pna. l. supina. l. videat
noua lunã quies supino cornu utq; uidet erecta. xx.v.
tempestuosũ mense. quies erecto uno. serenũ portendere. qd
longe ee alit natal rõ. pdit. Qd enim. Huic credibile e lune sta
tũ qui fixus in ethere pmanet. psub iacentiũ mutatione fla
broy l. nubiũ. posse aliorsũ quã fuerat oitu. rea qi fute me
tu tepestatis. aliquito alei cornu. q. natue ordo poscebat attolle
maxime cũ ñ omib. mtris. ide fluctuantiũ possit existe flat
auray. lune aũ stat ide. eadeq; sit. puariante solis digssu ousio.
Dicunt enim ea sic ibeat dugtin in expositione psalmi decimi. do
cet ñ bre lun. ppriũ. s; a sole illustri. s; qn cũ illo e ea parte ad
nos bre q̃ ñ illustrat. rio nich in ea lucis uideri. cũ aũ incip ab
illo recede illustri ab ea ea parte q. lit adita. rnecessario uici
pe a cornib. donec fiat. xv. it sole. Te enim sole occidente orit. ut
q̃sq; occidente sole obseruauit. cũ eũ cepit ñ uidere: ousus ado
riente luna surge uideat. atq; in ea alia parte cũ ei cepit ppin
quare illa partem ad nos oute. q. ñ illustrat. donec ad cornua
redeat. atq; in omino ñ appareat. qr te illa pars que illustrat
sur su e ad celũ. adita aũ illa quã radiare sol ñ pot. Cũ g die
scente sol a meridianis plagis ad boreales paulati partes ascen
dert. necesse e luna que eo tpr nata e: ociori tnsitu sole ad bo
realia signa pcurrat. atq; io cũ noua p occasũ solis uidet. que
ad septentione solaris occasus occasura e. nimirũ ñ uacta. s; sup
sole sita e. q inferiora ei illustrine eqlia pene cornua prende ac
instar nauis supina ire uidet. At reuso p solsticiũ estiuũ ad
inferiora cursim tendat necte e. Vn fit. ut que ad australe par
te solis q occiderat occasura e. absq; ulla dubietate cũ primo post
occasũ solis apparet. ñ ia sup illũ. s; uacta illũ ad meridie posi

Qua luna ñ est in aere. nã in ethere nulla tepestas est.

Nauis

ta uidet. atq; ro aquilonalia ei lata sole aspectante cernit. erec
ta pgredi. Semp enim luna auersis sole cornib rotunda sui par
te pandit ad illu. Cui ordine romis agit. ut q dies longior. eo
sit luna noua excelsior. q breuior atq; ad meridie decliuior
e dies. eo deiectior noua luna enat. nim uulgi creuit opinio lu
na cu supina. excelsior incedet turbines tempestatu. cu u erecta et
in austros deiectior. uiq llnate designare. qs numiru stat est
annu uertentis ut sex misib quib; decsent dies. multo clemtior
aeris mot. q reliqs. vi. Cade ro e qia lune decscentis. quare ma
tutino in exorto. nc erecta. nc supina pareat. eade ro cur in
t diu sepe pna pcedat. numiru solis ea radius supiore ex loco
tangentib;. Hon g lune ousio que natal e et fixa. pot fuu
insis portendere statu. s; q curiosi s huumoi reru colores. t lu
ne. t sol. t celi ipsi. aut stellay. siue nubiu mutacione. t ali
is qbusdam indiciis. sepe statu aeris q sit futuus explorant. De
inq; luna quarta si pura fuit neq; obtusis cornib dare reli
quis dieb. usq; ad exactu mse in dtuu. serenitatis existimat.
Nec cetera talia. Q rone luna cu sit sui i fior a sole aliques uideat. xxvi.
Nec mutari op e. cu luna p australia signa currentem
multo inferi ac uicini tre qua sole cu hisde moratur inpar
tib circuire uiderim. qr uidl multo inferior ni solu sole. s;
Ueneri o. ac mcurio que infime stellay s. luna in cimo ae
ris hui turbulenti. et puri decurrit etheris. Denique multi
philosophoy sole abee a luna. uin. xx. partes. qmtas luna ip
sa atra pdiderunt. Phytagoras uuy sagacis animi. atra ad
luna. c. xxvi. milia stadioy. ee collegit. ad sole ab ea duplu.
in ad xii. signa iplicatu. s; merito quere ac mutari quisq;
curiosius pot. qre luna in solsticiali eculo decrens. qnto al
tior estuo sole curre. tanto breuores uideat face umbs.
Vn paucis intimandu e. q hc lune pgressu ult sole in uiq;
celi plaga. et australi uidl et septentrionali signifer signat
latitudo. porro in australi ipsa qq; luna eusde deiectio
uuat. Siquide signifer ide ccc. quide. lx. v. partib. et
quadrante pceli ambitu long. s; xii. e partib latus. Ha
ru tm medias sol luna oms puagare solent. Que cu
australes illi deuenit in locos aliqnto humilior. hib

d atra ad luna. c. xx. vi milia stadiorum. hc uin tonus. A luna ad mercurium emitonium. A mercurio ad uenere emitonium. A sole ad marte tonus. A marte ad iouem emitonium. A ioue ad saturnum emitonium. A saturno ad xii signa tonus et semis.

b e una. uii diuis medias.

no sole apparet. non solũ qz uicinior ē tre. s; ꝛ ia qz q̃nq; fere
partib aliquies. siue ꝛ ia lex solaris cursus. ũ minos in meridiē tam
sit. ꝛ q̃nto ampli in ũora austri penetrat. tanto deiectior nr̃is.
qui ea ab aquilone speculam̃. paret obtutib. dr ea solsticiali gra
dit incurso aliq̃n sepe elatior sole uidet. estuo. qz eij ꝓpinquior
sit tre q̃ sol. q̃nq; ē. l. vi. partib aliq̃n solis ũ minos ad aq̃lonē uis
cendit. ꝛ idcirco nr̃is obtutib q̃ in ũra positu utrũq; sydd de inferio
rib aspectam. tanto eminentior celi culmina pete uidet. q̃nto
magis borealis sese recip in partes. Qd hoc pbabit exemplo. In
bis noctu in aliq̃m domũ p g̃uide certe ecclam longitudine lati
tudine ꝛ altitudine pstantē. ꝛ in numera luchnay ardentiũ
copia pilli cui natalis ē nr̃is honore repleta. unde q̃s due maxi
me admirandi opis fari suis queq; suspense ad laquearia catenis.
s; que t extrinsi uicinior. ipsa q; ē subiacenti. paulũ to uici
nior. Tanta aũ uastitas dom tanta ē longe distantiũ celsitudo
faroy. ut magis noctio usu lucē comasq; flamay. quã ipsa ig
nũ ualeas uasa dinosce. Humiũ u farib appinqre incipiens.
recto intuitu oculos ad faros ꝛ p faros ad ot posita. laquearioy
t pariets. loca sustuleris. illa t altior que uicinior ē farus appa
rebit. ꝛ q̃nto accesseris. tanto t que submissior ē. uidebit ēe sus
pensior. donec pspecta certi uertate. cuncta ut sũt posita cog
noscas. Ita g ꝛ nos. infra duo magna celi luminaria sit. quia
utrũq; habem ad meridiē. q̃ hoc qd inferi ē in septentrionē.
se subrigendo magis magq; nob appiat. eo nob oculos ad illa ꝛ p
illa dirigentib ad celũ uidet ēe illo sublimi. deiecti incedere
manifesta rõne patebit. De secessib atq; intuallis sol ꝛ lune. xxvi.

Hypparcus. In eo ope q scribit de secessib. atq; intuallis. so
lis ꝛ lune. doce magnitudinē solis. mille. d ccc. ꝛ lxxx.
partib potiorē ēe q. tram. Terrã demũ. xxvii. partib potiorē
ēe q luna. multoq; solem altiorē ēe q luna sit. xxvii.

De magnitudine uel defectu solis siue lune. De magnitudine l d fectu solis ꝛ lune.

De magnitudine solis siue lune plini secds. in ope pulcherrimo natalis
hystorie ita describit. Manifestũ ē sole in tuentiũ lune oc
cultari. luna ꝛ nr̃i positu suo auferente. tiaq; lune ac sube
uiste repentinas obduci tenebs. rursũq; illi umbra sydd
hebetari. neq; aliud ēe noctē. q tre umbrã. stati autẽ atq;

Vetere obiectu.
ac uices reddi.
eosde solis radios
luna

ñ menstrui s̄ utriq; defectus. ꝓpter obliquitatē signiferi. lu
neq; mutuagos ut dictū ē flexus. ñ semp̄ in scripulis paruū
ogrueme sydерū motu. Hec ratio mortales animos subducē mœ
lū. ac uelut ñ ostemplantib⁹ triū maximay rerū natē paruū
magnitudinē detegit. Non posset q̄ppe sol totus adimi ñ ut simul
dente luna. sicā maior ēt q̄ luna. Tercia exuiq; uastitas solis
apt̄. ut ñ sit necē amplitudinē ei⁹ oculoy arg̃ntus atq; o iectu
ra animi scrutari. unusū ē q̄ arboy in limitib⁹ porrectay in qd
libē passuū mille umbras parib⁹ iaciat. uiruallis tāq; toto spa
cio medi⁹. Et paulo p⁹. Certū ē in q̄t solis defectū ñ in nouissima
p̄mane fieri luna q̄d uocant coitū. Luna aū ñ in plena semp̄q;
cita q̄n̄ p̄xime fuit. O mīb⁹ aū annis fieri uiusq; syderis defe
ctus statutis dieb⁹ horisq; subtā. nec ñ cū supne fiunt ūq; cer
ni. aliqn̄ ꝓpt̄ nebula sepi⁹ globo tē obstante. o uexitatib⁹ mundi
int̄ ducentos annos hypparci sagacitate cōpt̄ē. S; ne gentilis tīn
uri dictis uideam o sūmare: capitulū. ex ecclē doctores q̄d
de hoc senserint q̄ram⁹. Beat⁹ hieronim⁹ int̄p̄tans euglii sententiā.
q̄ dictū ē in dm̄ passione tenebrē factas sup̄ uniūsā tīā. q̄ sep̄ serē
int̄ot euglia suspicant deliqū solis q̄ueris estatisq; tēp⁹ acci
dere solet discipulos ad obumptā sup̄ resurrectione dm̄ int̄p̄ta
tos. cū defect⁹ solis nūq̄ ñ ortu lune fieri soleat. Nulli aū dubiū ē
pasche tēpe lunā fuisse plenissimā. De effectiua lune potencia.

xxviii.

De effectiua lune potencia. beat⁹ ambrosi⁹ in libro q̄rto exameron. ita omemorat. Similia
de lune rōne oueniunt. que de osorte ei⁹ ac frē omemorauim⁹.
Siquide in id se induit ministerū. in q̄d ex frē. ut luminē tene
bs. foueat semina. augeat fruct⁹. Habē ex pleraq; afrē distinc
ta. ut quē toto die calor humorē tē siccauit. eundē exigue
noctis tēp̄r ros reponat. Nam ipsa luna larga roris asserit. Ve
rumq; cū serenior noxē luna p̄nox. tē largior ros fert⁹ aruia p̄
funde. ipleriq; subaere q̄escentes q̄ mag̃ sublumine fuissent
lune. eo pl⁹ humoris se capite collegisse senserint. Vñ in canticis
dicē ap̄c de ecclā. Quō caput meū repletū ē rore. ꝛ cōmes mei gut
tis noctis. Tū dein minuit. ꝛ auget. ut minor sit. cū resurgit
noua. ꝛ cū sit inminuta cumulet. In q̄ grāde mysteriū. Nam
ex defectu ei⁹ cōpatiunt elementa. ꝛ p̄cessu ei⁹ que fuint exinanita

1. ex magnitudine tēp̄. ꝛ lune. pbat̄ magnitudo solis. ℣ 1. ut q̄ntū distat mensē lunatib⁹ radix a radice arborū. tīn distet ea q̄ sūmitas umbre earundē abstinēt. i. sūmitas ūbre. a sūmitate ℣ umbre.

1. q̄ medi⁹ esset sol int̄ illas arbores.

q̄ ꝓpe plena ē cū ē. xv. Ergo aut xiiii. xv. aut certa xviii. aut xviii. aut xvi.

cumulant. ut animantiũ cerebra marinorũ humida. Siqdẽ
plenioresostree reperiri ferunt. multaq; alia cũ glob luna
ris adolescescent. De arborũ quoq; uirtutis. idẽ allegant. q hoc
usu ppo cõperert. Hec beati ambrosii ũba & architectorũ om
niũ ars rectudian usus affirmat. qui obseruandũ pcipue
docent. ut a. xv. luna usq; ad. xxii. arbores pcidant. Ex
quib t liburne texende. t publica queq; s opa facienda. His
eni tũ octo dieb cesa maties in muuis seruat acarie. reliqs
aut dieb pcisa. & ia eodẽ anno uirtna uermiũ labe exesa in
puluerẽ uertũ. Qui hoc q; obseruant. ut p solsticiũ estiuũ.
rodẽ p mse uliũ raugtũ usq; ad kl iañ. matias cedant. His
naq; misib arescente humore sicciora rio fortiora s ligna.
S; r lapis selennes in pside potentie lunaris effectũ mirifice
demonstrat. qui lune ornens imaginẽ. fulgore candido ni
ueoq; tnisluce. atq; uxta cursũ astri ipsi. t augeri dieb singlis
phibet. t minui. His assertionib osentanea basili cesaree capa
docie reuerentissim antistes. in sexto exameron libro. serib
dicẽs. Opinor aut d r animalib creandis cetisq; omnib quetta
pduẽ. ñ parua oferẽt ex lune mutatione formatio. Quodo eni
laxiora eorũ corpa uidentur. r uacua cũ senescẽt. in integ r re
pleta cũ crescẽt quo humorẽ quenda cũ calore pmixtũ inte
rius his latentẽ infundit. Qd ita ee demonstrat hi q subdiuo
dormientes lucente luna. p quã surrexerint iuenũt capita
sua largissimo rore madentia. s; r recentes carnes. si sub luna
iacuerint. fluuida. mox putredine corrũpuntur. idẽq; signi
ficat pecorinũ cerebrũ. t r uisca marinorũ aialiũ que sunt
humectiora. nec ñ arborũ medulle. t r paulo p. S; aeris mot
his de ipsis omutatiõib ornẽt. sic lune nouitas attestat. q
ex longa plerũq; serenitate subito nubiũ glomerationes. ip
turbationes exsuscitat. Euripor q; meatus refluus hoc in
dicat. t r recipcatio syrtium. que uicine habent oceano q s
plune scematib octari locorũ accole pdiderẽt. Euripi & mutũq;
parte solti s ppalent fluenta auertere reliq omni tpe. cũ ũ
luna nascẽt. nullo m possũt qescẽ s; uehementi feruore semp
exestuant. donec luna rurs appareat. sedationẽ cõmotis tur
binib adlatura. De concordia maris r lune. xxviii.

q lymphe urna nauis extabulans

r. lunaris. Denominatiũ e idẽ lune. que qa r mene ap eosdẽ greos dr.

qa qn accendit luna semp e aut ros. aut modica tempestas aut uentus.

r. an nouilunii t p plenilunii sumi let qs unũ e ea plenilunii. Neq. in dicat malinis nouilunii qdẽ r ple nilunii oia cũ luna feruent. idu ab ũ ledonib oia malinis minuitur. q fortior e malina i pma luna qm insedã.

Maxiꝰ autē p̄ omnib̄ admiranda tamen oceani cū lu
ne cursu societas. q̄ ad omnē eiꝰ ortū. omnēq; occasū. ip
se quoq; emisso suu feruoris. q̄ grece reuma uocant. impetu.
intra late diffugat. eodēq; reuocato detegat. ac dulces flumi
nū occursus salsis habunde omisceat simul ꝛ accumulet un
dis. Nec mora preuente luna recedens. & ipse natali. hec dul
cedum mīsureq; relinquat. tamq̄ lune q̄bdā aspirationib̄ in
uitus inuitus pertrahat. Et uerū eiusdē uicessante inmīsurā
p̄priā refundat. Sicut enim luna uxta q̄ & supꝰ docuimus
.iiii. punctorꝫ spacio cotidie tardiꝰ oriri. tardiꝰ occidē quā
pridie orta ē. t occiderat. solet. ita & iā maris estus. uīq; si
ue diurnꝰ sit & nocturnꝰ. seu matutinꝰ & uespertinꝰ. eidē pene
tp̄is intuallo. tardiꝰ cotidie uenire. tardiꝰ redire ñ desinit.
Punctꝰ autē. quinta pars hore ē. Quinq; enī puncti horā faci
unt. Vnde fit. ut q̄ luna. in duobꝰ suis mīsibꝰ. idē diebꝰ. l.viii.
quinq̄gies ꝛ septies tūre orbē circuit. estus oceani p̄tempꝰ idē ge
minato hoc numero. idē. c. ꝛ xiii. uicibꝰ erundet. ad supiora
& tot eque uicibꝰ suū relabat in alueū. Q̄a luna. in. xx. viii.
diebꝰ uicies octies tūre ambitū lustrat. ꝛ in. xii. horis q̄ adna
turalis usq; mensis plenitudinē sup̄ s. dimidiū tūre circuit
orbem. ut que ubi grā p̄uto mīse supūtā meridie. nē media
nocte sub tūta sole accendenda osequat. p̄tantundē tp̄is ge
minatus estus sui uicibꝰ q̄nq̄gies septies maria alta tumescunt.
obicibꝰ ruptis. rursus q; unse ipsa residunt. q̄ luna in dimidio
mīsis spacio. hoc ē in. xv. noctib̄ ac diebꝰ quatdecies tūram circū
labitur. insup ꝛ dimidiū tūre semel. Vnde fit ut oriente plena ues
pere teneat. que pridē noua uespere occidente tenuerat. ma
re pridē tp̄is uicies nouies adfluit simul ꝛ remeat. ꝛ sic luna
p̄ dies. xv. ut diximꝰ natali cursus sui tarditate de occiden
te in oriente uespertina refundit. & que matutina hodie ori
ente tenebat. p̄ diem. xv. matutina in occidente uidebit. ita
& iā estus oceani nīc uespertinꝰ p̄ diem. xv. fit matutinꝰ. at ū
matutinꝰ cotidiano detractus impedimēto uespertinꝰ assurget.
& quo luna p̄ annū. idē mīses. xii. suos. q̄ sunt dies. ccc. l. iiii.
xii. uicibꝰ minꝰ. hoc ē trecenties q̄dragies ꝛ bis. tūre ambit or
bem. estus oceani tp̄r eodē. dc. lxxxx. iiii. uicibꝰ. ꝛ ipse tūras ad

Pene addit̄ est quo maiꝰ spacū ꝛ mi
nuit q̄ sit illō q̄ p̄ lune t oceanū ac
cessū recessuq; tardat. Sū uīs scire
in q̄ sit mai. inenus pārē tūā moū
ti sup adiecta. p̄putandi facilitate.
facili enī ꝛpiant. xxx ii. mōnta.
q̄. xxxi. ꝛ sōmus. ꝛ sexta pars unī mo
nti. cū tīi hi uerū sit. Est u. dodrans
ꝛ sōmunera. uīs aū ñ uerū s; uerī
proximū. p̄ illā uni mōnti tertiam
partē supaddrā. facilitatis ꝛ dari
ꝛpiandi.

i. p̄ xxviii. dies. q̄ naturalis mīsis lune
xxviii. dies fit. ꝛ xii. hores. tam uti
n̄ puncta duob̄.

q̄a mane occidit tūre luna.

do die matutinꝰ. q̄ illa luna q̄ apparet
uespe in xv. mane. in xvi. occidet.

Malina dr annalis luna. Ledo. aut qi lesa unda.

Nasci. nec matutino osueu in estu. Et siqdē estu uespertino.

Qd bis qnisse fit malina 7 dis ledo. qd q dūdē mensem.

lunt acresilit. Innitat aū lune cursū mare: ñ solū omuni ac
cessu ⁊ recessu. s; ꝗtā quodā suu statuis pfectu defectuq; pemm. na
ut ñ tardior solū q. pdie. uerū ꝗ maior minor ue cotidie rede
at est. ꝗescentes qdē malinas. decescentes aū placuit appellare
ledones. q altūnante pseptenos octonosue dies successu mise unise
quēq; qdriformi sue mutatios uarietate disptuunt. sepe qdem
equa utq; sorte septenis dieb ac dimidio cursū osumantes. sepe
ul uentis impellentib aut repellentib. ⁊ alia qlibꝗ accidente siue
naturali ui cogente tardi. etiue uenientes. aut min ampliue
solito feruentes. na ut aliqtens ordine turbato malina plu
res sibi estus hoc mise pauciores uindicet in alio. Vñ utq; mo
tus nec uespertino nasci. nec matutino osueuit in estu. Et siquide
estu uespertino ⁊ nouilunio. ⁊ plenilunio instante malina nasci
cogerit. idē est cotidie pseptē maline dies subsequentes fit ma
ior ⁊ uiolentior estu matutino. Similit matutino si fuit mali
na orta subestu. matutin iā maiori pdies otegit. equore tras
porro uespertin. finib qs matutin estus cepit otent. ultī cursū
extendē negligit quis qbdā inmisib utq; est indissimili poia
cremto pficit. Quanto aut pl est maior litora trasq; otexit ⁊ flu
uios. ac freta cōpleuit. tanto lati recedens eadē litora maris ex
haurire atq; euudare osueuit. Vñ uideat q pot. an uerū sit qd
philippo teste ferunt qdā atq; ofirmant. illā inmisā maris ocea
ni effusionē pomniū regionū ac patriarꝗ fluuios trauā. uno pūctō
tpis fieri. Scim enī nos q diuisū britannici maris lit incolim.
qd ū hoc eqr estuare cepit ipsa hora aliud incipiat. ab estu de
feruere. ꝗ hinc uidr quib dā. qꝗ recedens aliunde alior sū
unda recurrat. tūnq; relictis qs adiecta finib. priores festi
na repetat. ioq; se adtps malina his litorib abiens amplis
abducat. ut alibi aduenien ampli exundare suffici
at. Qd ex lune cursu pot facillime deprehendi. Vbi gtā hoc
mare posita circa brumale solis ortū. ⁊ solsticiale ei occasū. lu
na cuiscūq; etatis. siue sup tra seu subtra fit. estū solet attollē.
at posita circa brumale solis occubitū. ⁊ solsticiale ei exortu
reflectē. porro aliis inpartib mundi ab ea celi plaga recessum maris
luna q hic signat accessū. ñ solū aut s; ꝗ in uno eodēq; litore
qui ad borea mei habitat. multo me ici estū maris omnē. qū

Ñ est gloss.

ortū ⁊ solsticiale ei occasū. luna cuiscūq; etatis siue sup terrā. seu sub terra fit. estū solet adtollere. ad posita circa brumale solis

ad austrũ multo seruus accipe parũt & refunde solent. Seruan
te quibq; in regionib lune semp regiam societatis admare q.
cũq; semel accepit. Q malina quinq; fere añ noua siue plena
dieb. Iedone uide añ diuidua sepi incipe cõpim. i. octauam. i. cca eqno
cia duo maiores. solito est assurge. in aes ũ bruma. i magis
solsticio. sempq; luna in aqlonia. i. aeris longi recedente mi
nores. q. cũ in austro digssa ꝓpore nisu uĩ sua exercet. est af
flue natal rõ cogit. Q denos aũ i nouenos annos. iuxta luna
ris ciculi ordinẽ & ia maris curs ad principia mot. i. paria incre
mita recurrit. De equinoctiis ⁊ Solsticiis. xxx.

Q equinoctiis. qd. viii. k apliũ. i. viii. k octobũ. i. de solsticiis.
qd. viii. kl'day iuliay. i. viii. k ianuariay. die sint notanda.
multoy late i. sapientiũ scl'i. i. xanoy sententia claret. Denq;
plini scl's ide oiator i. per i. phylosoph. in libro sedo natal hystorie
Sol aũ inqt. ipe. iiii. diffias bit bis. eqta nocte diei. uerno ⁊ au
tũno in centrũ incedens tũe octauis in partib arietis. ac libre.
bis pminutatis spacis in auctũ diei bruma. viii. in parte capcor
ni. Noctis ũ solsticio uide in partib canc. in eqlitatis causa ob
liqtas significri cũ pars eq mũndi i. celi sup subtq; tras oib fiat mom
tis. S; que recta i exortu suo osurgunt signa longiore tctu te
net luce que ũ obliq. ociore tũseunt spacio. S; ⁊ hypocres ar
chiat ambigono regi scbens panni spacia. qlit ad pcauendas
imbecillitates se obseruare deberet. ita dic. Itaq; exordiũ inci
piam. a solsticio. ide ab viii. kl'day ianiay. ex qdie humor cor
pib cresce. usq; in eqnoctiũ uernũ. q's dies. xc. Hoc tps auget
hõis flegma. exq frequent nascit hõib catarrũ. i. destillatio
uue. i. punctio laterũ caligo. i. tinnit auriũ. i. odorare nichil
possũt. Tali g tpr utẽ calidis. i. odo ferus. i. lasefatis. i. optimis cibis. pip ha
bentib ⁊ synape raro lauare. Cap ũ sũ in minussione pgare. ui
no indulge dies. xl'. v. in p. i. fine. prime. Seqntes aũ s ex sup dicto
die. viii. k. apl'. usq; ad viii. id maias. s dies. xl. v. His dieb
augent hõib humores dulces. ide sangs. Vtere bene olentib
cibis. i. acerrimis. Itẽ ex die. viii. id maias. usq; in die. viii. kl'.
iuliias. xl. v. His dieb escit bilis amara. hi ẽ cola rubea. Vtẽ ci
bis dulcib. uino indulge. ieunia minime exsequ'e. Itẽ incip
tps estiuũ. ex die viii. kl'iulii. ipo monito incrementa fellis ru

Solsticiũ dr solis statio. ñ qd stet aliqn sũ motu. s; qd tmunos altitudinis ⁊ humilitatis ponat ut altendrim ad aqlonẽ. descensiois ad austrũ.

i. escendo t' decescendo.

i. cũ ẽ ynoctiũ uernũ.

bei amittunt. ⁊ colere nigre accrescunt. q̃ ee ostat usq; ade
q̃noctiũ autumni. ⁊. usq; ad tpia frigoris. Vte cibis dulcibus
cunctis. ⁊ bene oleatib⁹ ⁊ frigidioribꝰ ⁊ q̃ uentre mollianꝰ pdi
es. ax. A ve q̃noctio autumnali. q̃ ee ex die. viii. kl octob usq;
in die octauũ kl day ianuarias. desinit nig fellis amaritu
do. ⁊ humoris cessitudo auget. Vte cibis calidis. ⁊ acrimis oib⁹ q̃
min⁹ lauabis. Ex die supius scripto. usq; in occasũ uergilias.
h ee in die. vi. id⁹ februarias. s dies. xl. vi. in occasũ pliadum.
De hac hora hoib⁹ sanguis accescat. Conuenit q̃ comedere lenissi
mos cibos. ⁊ indulgere uino. dies s hibni. xl. vii. Hec q̃de gen
tiles. q̃b⁹ ñ dissimilia de tpi q̃ p plures eccle tradidere magist
dicentes. viii. k apl in eq̃noctio uerno. dñm oceptũ. ⁊ passum.
eunde in solsticio brumali. viii. k ian natũ. Ite beatũ pcur
sore. ⁊ baptistã dñi. viii. k oct. in eq̃noctio autũnali oceptũ. q̃
mestuo solsticio. viii. k iulias natũ. addita insup expositione
q̃ auctore lucis etne cũ creatio lucis tepoarie oceptũ simul q̃
nasci deceret. ⁊ penitentie ũ pconie que oportebat minui. cũ in
choata minoratione lucis genari partũ ⁊ oceptũ. Verũ qr sic in
tone paschali dudicim⁹. eq̃noctiũ uernale. xii. kl day aplium
die. cunctoꝝ orientaliũ ⁊ sentencus. ⁊ maxime egyptioꝝ q̃s
calculandi ee ptissimos ostat specialit annotat. ceos q̃; tres
tempoꝝ articulos. putam⁹ aliqnto pri qm uulgaria scpta cũ
nent ee notandos. Vt enĩ de eq̃noctio uerno q̃ cap ee me
motay. viii. mutationũ annaliũ. mundi origo docet bre
uit loqm. regla tenet ecclastice obseruatois. anticeno ofir
mata ccilio ut pasche dies ab. xi. k apl. usq; in. vii. k maias
inquirat. Item katholice institutois regla pcipit. ut añ uer
nalis eq̃noctii tnsgssũ. pascha ñ celebret. Qui g. viii. k day apliũ
die putat eq̃noctiũ. nec ee id aut añ eq̃noctiũ pascha celebra
ri. licitũ dicat. aut añ. viii. k day apliũ die pascha celebrari li
citũ neget. Ipm q̃; pascha q̃d dñs pdie. q̃ pateret cũ discplis
fecit. aut nono k day apliũ die ñ fuisse. aut añ eq̃noctiũ fuis
se ofirmet. Non enĩ nri tm tpis. s; et legalis. ⁊ mosaica decrit
institutio. ñ añ tnscensũ hui eq̃noctii. die festi paschal ee ce
lebrandũ. sic attestante anatholio eudent docet. filo ⁊ iose
phus. sic ⁊ eoꝝ antiqores agathobolus. ⁊ abeo erudit aristobol⁹

Hi cũ celebrat añ eq̃noctiũ.

expaneada. qui un' ex illis. lxx. seniorib' fuit. qui missi fue
runt a pontificib' ad ptolomeū regē. hebreorū libros uertere in
greci sermonē. q; multa ex traditionib' moysi ponenti regi pcūc
tantiq; respondert. Ipi g eū questiones exodi ponent. diuerunt.
pascha ñ pri' ēē immolandū q eqnoctiū uernale transiret. Vñ et
nos necē ē obseruandā uetustatis regula dicam' apte. ⁊ pascha ante
eqnoctiū. tenebrosq; deuitas. ñ immolandū. ⁊ hoc eqnoctiū. xii.
kdas apliū die. sic ñ solū auctoritate patrū. s; ⁊ horogolica ōside
ratione docem'. S; ⁊ cetera tria tempor huiusmodi ofinia. simili rōne
aliqt dieb'. ante. viii. k. sequentiū ēē notanda. De dispari longitu
dine et uario statu umbrarū. xxxi.

SIQUIDEM eqnoctial' dies omni
mundo equal' ⁊ una ē. Verū solsticial' ⁊ cetera omnis. diuise lon
gitudinis. pro ne clymatū disparitū ⁊ umbrarū. Qd' ⁊ libri ul' ara
nor' gentiliū industria edita ⁊ testes idonei. q de utrisq; partib' et
borealib' scil' ⁊ meridianis aduenere luce clari pandunt. Denique
beat' ambrosi' in libro qrto exameron de tpib'. ⁊ discursu sol' disputans. ait inter cetera. O edio q; die minor umb' q. k' in principio ē diei l' fi
ne. ⁊ h' ap nos in parte occidentis. Certis q p duos toci' anni dies sine
umb' fuerunt in partib' meridianis. eo q' solem h' mes sup' uertice' suū
undiq; p circuitū illuminant'. un ⁊ ascii dicunt' grece. Pleriq; et
ferunt sic e regione exalto fieri solem. ut p angusta puteorū aq.
que in profundo ē uiderint refulgere. Isti aut dicunt' in meri
diano. q amphiscii uocant'. eo q' umbrā earūdem latere transmittat.
Et paulo p. Sunt enim in hoc que nos incolim' orbe terrar. circa
meridie' positi. qui in australe plagā uideant' umbrā transmit
tere. Hoc aut fieri dicit'. sumo estu cū aquilone' sol dirigat. Cui
paria scribit. basilius et ipse in expositione genesis. s; ⁊ plinius
secds. scl'arib' latis. s; ñ ot empnendis hec ipsa latius exsequens
ita scripsit. Vara horoscopi ñ eade ⁊ usui. in. ccc. stadiis. aut
ut longissime. in. d. mutantib' se met umbris solis. Iaq; um
bilici que gnomon appellant. umb' in egypto. meridiano tpe
eqnoctii die paulo plusq dimidia gnominis insurā efficit.
in urbe roma nona pars gnominis de ē umbra. in oppido an
chona sup ē qinta decima. in parte italie q ueneta appellat'.
his de horis umb' gnomini par fit. Simili m' q' ē sup' alexan
driā. v. milib' stadiū solsticii. die medio nulla umbrā iaci.

1. sui umbra.

2. cū sol altius uoluitur

Vbi gra si habuerit gnomon iiii. pedes. in medietate umbrā facit.

Liber s maie Innerwburga claustrali

pinteũq: eius expiũtu gia factũ. totũ inluminari. exq apparere
tũ sole illi loco sup uerticẽ ee. d' ꝯ india sup flum hyspassim fieri
tpr eodẽ. onesicrit sepsit. ostatq: in berenice urbe trogodytay.
unũ stadiũ. iiii. dccc. xx. in eade ptholomaide oppido d' in mar
gine rubri maris ad pmos elephantoꝝ uenat odtũ ẽ. hoc ide an
solsticiũ quadragenis quinis dieb. totide postea fieri. ipeos. xc.
dies in meridiẽ umbras iaci. rursq: in meroe insula. hec cap que
gentis ethyopũ. v. milib stadiũ. asiene in ampie nilo habitat.
bis in anno absumi umbras. sole duodecimcesima tauri partẽ. et a
xiiii. leonis obtinẽte. In indie gente oretu mons ẽ malaus nõie
iuxta que umbre estate in austrũ. hieme ad septentonem iaciunt.
Qndeciũ noctib. ibi apparet septento. In india patalis celebem
mo portu. sol dext orit. umbre in meridiẽ cadunt. Septento
nẽ ibi alexandro morante adnotatũ. pma ũ parte noctis. as
pici. onesicrit ei dux sepsit. qb in locis indie umbre ñ sint
septentonẽ ñ aspici. ex eo loca appellari ascia. nec horas dinu
merari ibi. et tota trogodytice umbs. bis. xl. v. dieb. in anno.
erat hostenes in citriũ cadere pdidit. Sic fit ut uario lucis in
cremento in meroe longissimi dies. xii. horas eqnoctiales. ꝯ viii.
partes uni hore colligat. alexandrie ũ. xiiii. horas. in talia
xv. in britannia. xvii. ũ estate lucide noctes. haut dubie re
pmittunt. id d' cogit rõ. credi solsticii dieb occidente sole ppn
uerticẽ mundi angto lucis ambitu subiecta tire oinuos dies
hre senis msib noctesq: ed iũso ad brumã remoto qd fieri in in
sula thyle pytheas massiliensis scribit. vi. dierũ nauigatioe
in septentone a britannia distante. Hec de longitudine dis
pari solsticialiũ dierũ plini in texendo et iani brumaliũ die
rũ. que sit in partib longitudo subintelligndũ reliqt. s; ex
noctis utq; tpr que sit msura eque clarũ reddidit. qz necee
ẽ. cuicũq; sint longitudinis. dies simul ꝯ nox. xxxi. horay
spaciũ opleant. S; notandũ d' hec de thyle alit scribit soli
nus. Thyle inqt ultima inq estiuo solsticio sole de canc sydẽ
facente insitũ. nox nulla brumali solsticio. pin nullus di
es. Qd plini q; in libro. vii. ñ pmisit. ultima inqens omniũ
que memorant thyle inq solsticio nullas ee noctes. indicauim
canc signũ sole inseunte nullasq; ot p brumã dies. Hoc qda

illis qs dicit de alexandria

In uno die ñ mutat umbra an dies
xl. v. solsticii. ꝯ p solsticiũ una die
y. xl. v.

Quierit cur ñ eande parte dix leo
nis tenere solẽ intrantendo. q dix
i eundo intrauro. Deby cũ pars
reusiois ocordare parti ẽnsimo
nis. Dix n. octauã decimã par
tẽ thauri solẽ tenere cũ absu
mitur ũbra inmerde. mtriq. in
tralendo xiii. leonis tenere. Des
cũ v. partes. s; ido hoc qz cũ sol
supiora scandit. i pma die xviii.
partes thauri. parte meroes absu
mit ũbre. tta ꝯ quito die totã in
sula ẽnsont. ꝯ in solito more ũbrã
insula eade habeat. Indescendedo
aũ tang parte pmã ipi insule sit
ũbra xviii. parte leonis. sic fit ut
xviii. parte leonis absumatur ullie ũ
bra ũ absupra ẽ cũ sol supiora aq
lonis mederit.

Plini ꝯ Solini sic uoluerit qd xl. v. die
an solsticiũ estiuũ. ꝯ xl. v. p. nulli
in tyle nox inteuenit.

qz ibi grã solsticii o estiui dies. x. ꝯ xii. horas habit. necee ẽ ut brumalis hat.

senis nisi fieri arbitrantur. Causa inequalitatis dierum exinde. xxxi.

Causa autem inequalitatis eorundem dierum. tire rotunditas est. Hec; Hec; enim frustra insequitur diuine in omnium litteras paginis orbis tire uocat. Est enim reuera orbis idem uir medio loci mundi positus. ni in latitudinis solum gyro. qui instar scuti rotundo. s; instar poli pyle undique uersum equi rotunditate psimilis. Hec; enim uirtute mole magnitudinis quis enormem montium uallium; distantia quantum in pyla iudicem unum digitum tam addere l demere crediderim. Talis quamuis tita mortalibus ad inhabitandum data solis circuitus sep in hoc mundo. lucentis certa ratione ostitutionis di. alibi diem exhibet. alibi noctem relinquit. in qua sicut ecclastes ait. oritur sol in occidit in locum suum reuertitur. ibique renascens gyrat per meridiem. in flectitur ad aquilonem. necnon et circuiens orientalibus quibusque priusque occidentalibus subeat idem linea positus. mane. meridiem. uesperam adducat. eidem tempus longitudinis dies usque; toto anno sic in noctes faciat. Item necnon et omnibus sub aquilonis in austri plaga mutuem in eadem linea positus. per totum anni uicissitudinem. uno eodemque tpis puncto sol medium celi ascendat. igneus orbem. nec tempus eo dem uisque puncto uel hora oriatur. aut occidat. s; cum plaga austri circuiens hibno tpi per puehit eosque meridianum tire lat inhabitat. an quam nos oriens adit. s; serius dimittit occidens. quam nos quadam septentione positus globo tiraz obstante tardius ei ortum. s; citius fortium occasum. Et cum idem uestuo degens circulo. multo nobis quam subeo idem habitam an ort apparet. multo diutius uidet occasurus. quam eisque in meridiano tire situ ousam. in pri illum eidem tire obiectu cinie uetant. in pea oci amnte cogunt. ioq; illi breuiores nobis dies estate longiores hiit in hieme. quam ndesolari gyro timin. s; de stellaz quoque omnium subduisis poli plagis currentium potest situ cognosci. Et adhuc quippe fac rotunditas. utin nulla et clarissima australi syda clymatis nobis nunquam pareat. et nisi septentionalia illi in parua exparte celent. Denique; ipsos septentiones quam nobis sup uiuice ascendit. neque occidit umquam. in cinit urogodyticem in ofinis egypti. porro ipsou syd per maximum. in di quida noie cultum. in solum nos britanni. s; ne italia quidem potest uidere canopum. in quam lux stellaz longinquorib paulatim minorando subtrahit. in deficit. s; quam tire moles obposita. spacium pcludit aspectandi. que cuncta demonte quolibet pgrandi undique circumhabitato uellem facillime pbari. Qb in locis pares sint umbre l dies. xxxiii

De luna 7 v. planetis dic.

Sed quia sup̄ distanciā dierū solsticialiū int̄ eos qui īme
ridiē. ⁊ septentionē abinuicē s̄ remoti. plimi sedi dictis osten
dim̄. uidet̄ opportunū. ⁊ eadē nō latū. ⁊ sonantiā q; dierū inter
eos q̄ in q̄cūq; mundi parte sub eadē aboriente inoccidentē du
cente linea cōmorant̄. eidē declarare sermomb̄. Igit̄ in. vi. natal
hystorie lib̄ de his scbens. plura s̄ inq̄t segnīta mundi q̄ nr̄i ēculos
appellauere. greci parallelos. Principiū hīt indie pars usa ad aus
trū. patet usq; arabiā ⁊ rubri maris accolas. Commenet̄ gredosi.
carmani. pse. elimei. parthiene. naria. susiane. mesopotamia.
seleucia cognominata. babylonia. arabia adpet̄s usq; syria cele.
pelusiū. egypti. inferiora que cora uocant̄. alexandria. affrice.
maritima. cyrenaica oppida oia. thaps̄. hadrumetū. clypea.
chartago urica. utq; hippo. numidia. mauritania utq; ath
lanticū mare: colūne hercules. In hoc cēli circūplexu eq̄nocti
die medio umbilic̄ que gnom̄ uocant̄. vii. pedes lonḡ umbrā
ñ ampli q̄. uiii. pedes longā reddit. noctis ū dieq; longissima
spacia. xiiii. horas eq̄nociales hīt̄. breuissima ecētio. x. Se
quens circulus incapit abindia uergente ad occasū. uadit p̄ me
dos. parthos. psepolimetima. psidis. arabiā citeriorē. iudeā
lybani montis accolas. amplectit̄ babylonē ydumeā. samariā.
hierosolimā. ascalonē. ioppen. cesareā. phenicen. ptholomaide.
sydonē. tyrū. bertū. botruntripolim. biblū. antiochiā. la
odiciā. seleuciā. cilicie. maritima cypri. austrina creta. lili
beū. siciliā. septentionalia affrice ⁊ numidie. Umbilic̄ eq̄noc
tio. xxxx. v. pedū. umbrā. xxviii. pedes longā fac̄. dies aut̄
noctq; maxima. xiiii. horas eq̄nocialiū est. accidente bis
q̄nta parte uni hore. Tertī circul̄ abindis. unaio p̄ximis
orit̄. tendit p̄ caspias portas. medie p̄xime cataoniā. cappado
niā. taurū amanumsiū. cilicias portas. solos. tharsū. cypru.
phesidiā. pamphiliā. syden. lycaoniā. lysiā. patarū aan
thū. caunū. rhodū. coum. halicarnasū. gnidū. dori. dachū.
delū. cycladas. medias cithyū. malean. argos. laconiā. elim.
olimpiā. messanā. peloponensi. siracusas. catanā. sycliā. me
diā. sardine austrina. kartelam. gades. gnominis cuncte um
brā. xxxx. vii. unciarū faciunt. longissim̄ dies ē eq̄nocialiū
horas. xiiii. atq; dimidie. cū. xxxx. uni hore. Qr̄to subiacet

duo puncti s. q: v. puncti horā faciūt

ii. momentum. ⁊ tcia pars momti
tcies cū ductū momtū ⁊ tcia
pars momti horā efficiunt. i. xl.
momta.

circulo. que ꝯ abatto latte imaui. cappadocie austrina. galacia.
misia. sardis. smyrna. sipulus. imolus mons. lydia. caria. ionia.
tallis. colophon. ephesos. milet. chios. samos. icariū. mare cycladū.
septentrio athene. megara. corynthus. sycion. achaia. parrasium. ephy
rus. septentrionalia sycilie narbonensis. gallie occortiua. hyspanie.
maritima. a Kartagine noua. vsq̃ ad occasū gnomini. xxi. pedū. res
pondent umbre. xv. pedū. longissim dies hr̃ eq̃noctiales horas. xiiii.
vt̃ias duas uni hore. Quinto ortuent segmto. ab ortu caspii ma
ris. bactri. hibna. armenia. misia. frigia. hellespont. tyas. tenedos.
abios. cepsis. troū. ida mons. cyzicum. lamsacū. senope amisū. hera
clea. in ponte. paflagonia. lemn. ymbrus. thasus. casandria. thes
salia. macedonia. larisa. amphipolis. thessalonice. palledesus. bo
rea psalia. carstū. euboea. boeotū. calcis. delphinia. carnania. ae
tholia. appollonia. brundisiū. tarentū. tauri. locri. regiū. lucani.
neapol. puteoli. tuscū mare corsica. baleares. hispania. media gno
minis. vii. pedū. vmbs. vii. magnitudo diei. sūma horay eq̃noctia
liū. xv. Septima diuisio. ab exta oph̃nsio q̃ ortuet urbs roma. ap̃lectit caspias gīnes.
caucasū. sep[illegible]tentionalia armenie. appollonia sup̃ rhundacū. nicea
media. nicea. [illegible] calcedone. bizantiū. lysimachea. cherronesū me
nalensiū. ab [illegible]dera. samothracia. maronea. enumbessia. thracia.
media. pornia. illyrios. dirrachiū. canusiū. apulie. extrema. ca
pania. tuscia. pisas. luna. luca. genua. liguria. antipoli. mas
sylia. narbone. tracone. hyspaniam. traconense media. vnde
plusiana. gnomini pedes. viii. umbre. viii. longissima spacia horay
eq̃noctialia. xv. addita nona parte uni hore. ut nigidio placuit. v.
Septima diuisio. ab alta caspii maris hora incip. uadit sup̃ cal
latim. bosphorū. boristhenen. stomos. thracie aūsa. triuallos.
illyrici. reliqua adriaticū mare. aq̃leia. atinū. uenetia. nice
tia. putauia. uerona. cremona. rauenna. anchona. picenum.
marsos. peligros. sabinos. umbria. arminū. bononia. placen
tia. mediolanū. oia q; ab apennino. tinsq; alpis gallia. aq̃tania.
uienna. pyreneū. celtyberia. umbilico. xxxv. umbre. xxxv.
vi. ut tñ in parte uenetie exequet umbra gnomini. amplissi
ma dies horay eq̃noctialiū. xv. q̃ntay partiū. hore trium.
Hactenus antiqy. exacta celebrauim. sequentiū diligentissimi q̃
sup̃ e tray sup̃ ib assignauere segmtis. Danei pmeotū lacū. ce

sarmatas. usq; boristenen. atq; ita p dacos. partesq; germanie
gallias oceani. litora amplexi. q̃d eet horar. xvi. alterũ p ypo
boreas ꝛ britannia horar. xvii. pstremũ sythycũ aripheis
iugis in thylen. unde dies ꝛ minuerentur. ut diu noctesq; puices
idem. ꝛ añ principia q̃ fecim posuere circulos duos. Primũ pin
sula meroen. ꝛ ptholomaide in rubro mari. a delephantorũ
venatus odrita. ibi longissim dies. xii. horar eet. dimidia ho
ra amplior. secũ psyennen egypti eunte. q eet horar. xiii. hec
de plinii scdi. septus excerpta. hec mirisq; oculis habent locum. xxxcviii

Sed e quo de tempib loquentes De. v. circul mundi. ꝛ subtra
necee hium. aliquies equnoctial t solstici al. neo sydv meam.
t brumal. meminisse circuli. t zone. ꝛ de his paulo lati dicendũ
putauim. Solet. h. phylosophi inequalitates tpoy. t cursuũ
sol annuũ his distinguere uocabulis. ut equnoctiale uocent
zonã. t circulũ illã celi regionẽ qua sol circa equnoctia solsti
ciale. qua circa solsticiũ brumale. qua in hieme mundũ con
sueuit ambire. Circuli aũ t zone uocant. eo q̃ ecursu solis
efficiunt. Quib equnoctial que media ẽ zona. equali spacio
tras sup subtq; ecũflectit. At solsticial tã parũ spacii subtris
q. brumal agit sup tras. Itẽq; brumal q sup tras angust ẽ. tan
tã hit amplitudinẽ circuit subtra. quãtã solsticial sup terrã.
q minuit sol in equnoctio tm spacii noctu subtris. quãtũ int
diu sup tras exigit. tanto utq; discrimine. sub boreas partes
occult quanto ultus it suũ deflectens ad austros. Porro in bru
ma. tm subtre inferiora longe lateq; circũfert. q tm in solsti
cio sup terre edita longo latoq; ecũlabit flexu. similit esti
uo idẽ solsticiali decurrens in circulo. tã breuẽ sub aqlonia
tre loca noctu fac digressũ. q. sup meridiana et loca diebus hib
nis breuẽ fac ascensũ. Sic enim quelibet anni utentis nox illã
hit longitudinẽ. q. añ. vi. mises huit. ꝛ p. vi. mises habita ẽ dies.
ita oi nocte sol tm agit it subtra. quãtũ añ. vi. mises egit. ꝛ p. vi.
mises actur ẽ sup tra. tm ne noctu ad aqlonẽ. quãtũ it in medio gyras
ad meridiẽ. s; ꝛ stelle omis explewo. vi. misiũ celo. illã celi plagã int
diu q. noctu antea lustrido ecũeunt. eande replicato rotude misiũ
tpr repetentes. solitis noctu tm signum excubiis. tanto latiorẽ qq;
subtris. quanto angustiorẽ sup. itẽq; tanto breuiorẽ subt. quanto p

Tamen adpinge te ad aqlonis partes
quatũ adpingit p vi. mises ad
Austrum.

ductore sup̃ tĩas cursũ pagentes. Vñ fit ut in anno solari
arctur orion ⁊ canis. s; ⁊ lacteus ecul ceteq; milicia celi una
uice pl tĩre orbẽ q. sol ipe circũeat. Latra hos sane circulos solis
tres. duos utrobiq; eculos septentionale ponunt ⁊ australe. quos
septentional semp nris usib apparens. ñ sol s; acti. ⁊ q eca ea s stellas
ambitu oficat. ⁊ q uicinitate caret sol. frigid ee ñcessat. cui simil
e austral ⁊ ipe oblonginqtate sol gelid. obq; tĩre obiectũ nob semp ab
sons. Deq uoq; in di laude dr. Qui fac arctur ũ ⁊ oriona ⁊ hyadas.
⁊ ñtiora aust. Et alibi. Qui extendit aqlonẽ. sup uacuũ. q̃ eminet
hos ⁊ poeta. Qinq; tenent celũ zone. quas una coruscos sep sole
rubens ⁊ torrida sep abigne. Ipa e eqnoctial. Qm qz semp sol aut
psens. hinc l in. aut uicin lustr. numq ũ subiecta tĩras exusta
flamis ⁊ cremata omnis uapore torrent. q. ecũ extreme. deat
leuaq; thunt cerulee glacie ocrete. atq; ymbrib atis. Septen
tionale dic. ⁊ australe. qb subiecta oia obsol mollioraq; syderũ
absentiã infesto rigore ⁊ gelu pmunt ecno. teste ipo mari ogelato. q abinsula diei uni nauigatione distat adboreã. Has
int mediãq; due mortalib egris. munie ocesse diuũ. solsticia
le brumaleq; sigcat q uicina ui utrimq; feruentis ⁊ gelidas s
tepate. ioq; ambas dicẽt habitabiles. idẽ habitaciõi abiles. ⁊ nec
frigoris ĩmanitate. nec caloris mortaliũ ase repellentes acces
sũ. quis una solum posset pbare habitata. Neq; enũ l antypo
darũ ullaten effabulis accõmodand assens. Valiq; refert
hystoric uidisse l audisse l legisse se qui meridianas inpartes
sole tĩsierint hibnũ. ita ut eo pteigũ relicto tĩsgssis ethyo
pũ feruorib tepatas ultr eos hinc calore. illinc rigore. atq; mor
taliũ habitabiles reperint sedes. Denq; sollertissim natas in
qsitor plni q ñ negat tĩa. ⁊ si sit figã pinee nucis nichomin un
diq; incoli. uide q de his sebens zonis dicat. Circa inqt due tĩn
int exusta ⁊ rigentẽ. temperant. eeq; ipe ñ pot ire abuna ad alterã
ñ puie pp incendiũ
syderis. Facillimũ sane has zonas dant exemplũ. q gelidis
simo hiemis ĩrigore ad focũ oblongo semate factũ se se calfi
cat ũ ignis ipe qi media zona ⁊ proxima queq; illi prs intangi
bilia s obardore. que ũ longi s aflamis. hic l in remota omu
ni frigore torpent. Porro que int h utinq; tpata s. ⁊ ad cale
faciendũ accõmoda. siue exuna siue exutq; ignis parte sta

solsticiali ⁊ brumali.

Comun dr qi munis man.
Vñ. ⁊ pugnab omin arnis.
⁊ maria inmanium.

re uoluerunt. qui hc sibi algide noctis uitenebris. subdiuo
adlucē fotūq; parauerunt. Qui si ccurre ignis uimodū solis
posset. qnq; numerū circulos redderet. Quia ū stat. lineas. v.
fac. Ynā uimedio feruida. duas ccūgelidas. totidē uitbas tē
peratas. De. iiii. temporib clementis humoribus. xxxv.

Tempas anni. iiii. qb sol pdiūsa celi spatia discurrendo
subiectū tēpat orbe. diuina utiq; pcuramte sapia. ut
ñ semp eisde omorat in locis feruoris auiditate mundanū
depopulet ornatū. s; paulatī pdiūsa cōmigrans. trenis fruc
tib nascendis. maūandisq; tempaūta custodiat. dq tēpaūto
uidet tpib indutū nomī. t certe qr quada sue simultudine qli
tatis adinuicē otēpata uoluunt tpa recte uocant. Hiemps
enī ut pote longi sole remoto. frigid ē & humid. uer illo sup
tras redeunte humidū ꝛ calidū. estas illo sup feruente calida
& sicca. autumn illo adinferiora decidente. sicc ꝛ frigid. sicq;
fit ut amplexantib singulis medio moderamine. que circa se
sunt orbis instar adinuicē cuncta ocludant. quib equē qli
tatib disparib quide pse: s; altūt adinuicē societate onexis.
ipa q; mundi elemta ostat ee distincta. Terra nāq; sicca ꝛ fri
gida. aq frigida ꝛ humida. aer humid ꝛ calid. ignis ē calid &
sicc. iōq; hec autūno. illa hiemi. iste ueri. ille oparat estati.
s; ꝛ hō ipse q a sapientib microcosmos. idē minor mund appel
lat. eisde poīa qlitatib hr tēpatū corp. imitantib numerū
singlis eius quib ostat humorib. modū tēpor quib maxi
me pollet. Sangs siquide q uere crescit humid ꝛ calid. co
lera rubea que estate calida ꝛ sicca. colā nig q autūno. sic
ca ꝛ frigida. flegmata q hieme frigida s. ꝛ humida. Ut q de
sanguis in infantib maxime uiget. in adolescentib colera
rubea. melancolia. in uīsgssorib;. idē fel cū fece nig sanguis
admixtū. flegmata dñant in senib. Ite sangs eos mqb maxi
me pollet. fac hilares. letos. muscdes. multū ridentes. ꝛ loqntes.
colā ū rubea. macilentos. multū uī comedentes. ueloces. au
daces. iracundos. agiles. nig bilis. stabiles. gues. opositos mo
rib. dolososq; fac. flegmata. tardos. somnolentos. obliuiosos
gnat. Hor aū principia tēpor diuise ponūt diuisi. Ysidorus
nāq; hyspaniensis epc. hiemē. viii. k. decēbs. uer. viii. k mar

Mag. uniqq; tēp simultudinē qndā
hr pcedentis tempis. ū uer hr simultu
dinē hiemis. qndā estas ueris. autūni
estatis. hiemps autumpni.

vii. estate. k lunii. autumnii. x. k septemb hie dixe exortii.
Greci aut romani quoq; in hoium disciplinis poti q. hyspani
orii auctoritas sequi osueuit. hieme. vii. id nouemb. ver. vii.
idus febr. estate. vii. id maii. Autumnii. vii. id augti icho
are decimum. hiemis uidl. estatis initia uespertino t matu
tino uergiliae. ortu occasuq; signantes. ne ueris et autum
ni cui pliades media fere. die t nocte oriunt. t occidunt
ponentes in gsii. Veruq; in libris cosinogfioq; auctoritas
ac nobilissimis. ita eade tpa ad lineam distincta repperimus.
adnotato et a ortu uergiliae. viii. idus nouemb maias. occa
su q; earunde. viii. id nouemb. Plinius sed in libro sedo na
tural hystoriae eode m distinguenda idicauit. s; ho ecclasti
cus anatholius mope suo paschali cui de equinoctiis. et solsti
ciis deq; horae ac momtoq; creditis subtilissime disputasset
ita disputationem suam simul et ipsi libellum tminauit. Hoc autem
ni ignores d ipsa. iiii. que pdixim tpoq; ofinia. licet misiu
sequentiu. kl dis adpari mo mentu unu qdq; tu medii te
poq. ide ueru et estatis. autumni. et hiemis teneat. et exinde
tempu pncipia inchoant. uni misi i nu um kl de initiant.
s; ita unuq; tps inchoandi e. ut alq; ap ma die ueris tps
eqnoctii diuidat. et estatis. viii. k. iulii. et autumni. viii. k. oct.
hiemis. viii. k. ian. similit diuidat. Vbi aut di pls in lege tem
poq facet initia. testat septa que pcepit dies. Observa mense
nouae frugu et uerni pmu tpis. et faciet phase. dno do tuo. Que
secuti egyptii ee uidnt. ex eo qd eruditissim eoq antistes
pteri ant. Illud et a oportet adtende. qd errent nimiu
qui pmi misis initiu lunaris curs. a. xxv. die misis fame
noth. qe. xii. k ap l omino ee estimant. eo qd te initium
uerni tpis abbis qui hoc inuenisse uoluerit. cui oi diligen
tia phiau ee uideat. Vocat aut uer. qd in eo cuncta uetiet
hoc e uirescant. estas abestu. q in ea maturandis fructib
dat. autum de autumnatione fructu. q in eo colligunt. por
ro hiemps. a doctorib frig uitat et sterilitas. et hec qdem
nis partib tempoq uocabula agnuunt. uerum in dos ubi
alia celi facies. alii s ortus syderu. binas in anno. bina ha
bere phibent messes. media in illas estates hieme. echesiaq

collec trone

sanoes c

echesia yem v q uocat echesia. i estate aqlo.

Qiio oriunt uergiliae uespe. 7 occidit mane. initiu hiemis e. Qiio occidunt uespe 7 mane oriunt initiu e estatis. Initiu ueris e qn oriunt iugiliae media die. t occidit media nocte. Initiu autem autumni e qn occidunt media die. 7 oriunt media nocte.

Sic d anatholi dicit aut solsticiu aut eqnoctiu tempu diuidit. Sic enim in me dio tempoq. 7 fiunt. xl. v. dies an se. 7 p se. xl. v.

i hieme.

flatu. nrā ūbrumali. lenesibi auras & mare nauigabile par
rant. s; & egypt nrā hiemē media. maxime campos herbis flo
reos. & situas fert hrē pomis onustas. De annis lunarib. xxxvi.

ANNVS ul abinnouando cuncta que natali ordine ūnsie
rant. ul accuitu tpis nom accep. & uetes annū p cēcūpone
solebant. ut cato dicē in originib oratoū. annū ūminū. i. cēcum
minū. ⁊ ambire dicē p cēcure. Est autē ann lunaris. ē ⁊ solaris. ē & &
erraticū discret stellaū. ē ⁊ omniū planetaū un quē magnum
specialit nuncupant. s; lunaris ann qdrifarie accipit. Prim
ē namq; cū luna. xxvii. dieb ⁊ viii. horis zodiacū pcurrens
ad id signū exq egressa ē reuīnit. Secds duob dieb ⁊ iiii. horis p
lurior. qui ofuete mīsis appellat cū sole aq noua digressa ē. xxviii.
dieb. ⁊ xii. horis exactis. ia defecta repetit. Terci qui. xii. mīsib
huiūmi. idē dieb. ccc. l. iiii. explet ⁊ uocat cōmunis eo q duo
sepissime tales part currit. Qrt qui embolism grece dr. idest
sup augmētū. ⁊ hī. xiii. mīses. idē dieb. ccc. lxxxv. iiii. qui
uīq; apd hebreos in principio mīsis paschal incip. ibideq;
finit. apd romanos ū abincipiente luna mīsis ian. sumit initi
tiū. ibiq; ūminat. Jtē sol ē ann cū adeade loca sydeū
redit pactis. ccc. lxv. dieb ⁊ vi. horis. idē quadīte tocius
diei. Que pars quat ducta. cogit inpōni unū diē qd roma
ni bissextū uocant. ut ad eandem circuitū redeat. Quint sola
ris gyrian bissextil ē. cētis tb una die pliior. quo ofecto sol
ad cuncta signoū loca eisdē dierū noctiūq; quib ann quadri
enniū reuertit horis. Annus erraticū stellaū ē. q illaū queq;
zodiaci ambitū plustrat. de q supi diarim. Ann magn ē cum
omia simul erratica sydā ad sua qdq; loca que simul habuere
recurrunt. De q iosephus in primo antiquitatū libro cū longeui
tate primoū hominū describet. ita meminit. Nullus aut ad
uta moderna ⁊ annoū breuitate. qb nē unum uta oparas.
antiqū putet falsa que de illis s dicta. ⁊ eo q nē uta tanto ī
ducat. tpi credat. neq; illos adutte illi longitudinē puenisse.
Illi naq; cū eēnt religiosi ⁊ ab ipo dō facti. cū que eis pabula
opportuniora ad manus ips existerent pparata. tantoū annoū
curriculis rite uiuebant. deīn ppē uirtutes. ⁊ glosas multa
tes qs uigil pscrutabant. i. astrologiā ⁊ geometriā ds eis am

S; tū secundū uerr. q luna. xiii. par
tes currit ī una q; dū 7 viii. horis.
i. qrta parte una partis.

Si. ap nos ī sicē. si abinitio primi mīsis
qrtū ad lunā. i. abaccēsione lunę apē.

pli uiuendi spacia adonauit. quę nūq̄ nē hauit ediscere
potuissent. ñ. dc. uiuēt annis. ⁊ tot enī annoꝝ curricla
magni ann̄ implet. Annū aū ciuile. i. solarē. hebrei abequi
noctio uerno. asolsticio greci. egyptii abautumno. abru
ma uiciniuit romani. De disparib̄ antiquoꝝ annis. xxxvii.

Hęc de annis sunt dicta natalib̄. Cetū antiqs diuisarū
gentiū ꝓplos diuise inobseruatione annali. auero de
uiasse ꝯtā beat̄ augustin̄ edocet. Qui cū in. xv. de ciuitate di
libro ot̄ eos agit. qui ī scam sēptuā putabāt. alit̄ ꝑmis seci
tpib̄ annos oputasse. idē tante breuitatis. ut un̄ ann̄ nīt.
decē illos hūisse credat̄ dicentes. cū audierit quisq; t̄ lege
rit. dcccc. annos quēq; uixisse debet intelligē. xc. decem
q̄ppe illi anni un̄ē nīt. ⁊ x. nīi. c. illi fuer̄. Dicit unt̄ alia.
ꝯ aū alit̄ annū tunc fuisse oputatū ñ sit incredibile. adici
unt d̄ apd̄ plerosq: sēptores hystorie reppert̄ egyptios hūis
se. annū. iiii. mīsiū. acarnaas. vi. mīsiū. lauinios. xiii. mī
siū. Plini sed̄s cū cōmemorasset relatū fuisse quenda uix
isse. cl. ii. alios. x. ampli. alios ducentoꝝ annoꝝ. hūisse uta
alios. cccꝝ. q̄sda ad. dꝝ. alios ad. dcꝝ. ñ nullos ad. dcccꝝ. ī ꝓuenis
se. h oia insertia ꝓpoꝝ accidisse arbitrat̄ ē. Alii q̄ppe intēt
estate deūminabāt. annū. ⁊ alīm hieme. alii quadripartis
tēpib̄. sic arcades int̄. quoꝝ anni trimestres fuer̄. adicunt
ē aliqn egyptios q̄ꝝ paruos annos q̄tnoꝝ mīsiū fuisse sup̄
dixim̄. lune fine limitasse annū. ⁊ taq; ap̄ eos int̄. ⁊ singula
milia annoꝝ uixisse ꝓdunt̄. xxxviii.

De Ratione bissexti. ñ noua nē cudere. De rōne bissexti.

S; quę inepta rogatu amico q̄nda dixi ī his inserere
placuit opculis. ut p̄ ꝓfationē ogruā ita subiecī. Sic int̄q̄ lu
na satū quē dicit loc̄ ⁊ hora ctior incensionis ei p. xviii.
annos effic̄. ita est̄ rio bissextū ñ alia causa q̄ tardinas solaris
curs̄ gitat. Sī enī ñ nulli q̄ facilitate oputandi absq; labo
re oprehendant. q̄nta bissexti crescentis particla ꝓ singulos
annos t̄ mīses. t̄ ī septimanas. ⁊ dies incessant̄ adumpleat̄.
nec tū dicē nouīt q̄lit̄ eadē particla ēsset. t̄ q̄ sit causa.
q̄ue rō crescētū ipi. q̄d ue nascēt̄ erroris infesti. si ñ ipse dies
bissexti suo iuxta morē necessariū int̄kalaret̄ in ordine.

Bissext⁹ q̃ ex q̃drantis rõne ꝑ quadriennium ofiert. Quadr̃
te nãq; solent appellare q̃rtã partẽ cuilibꝫ rei. ubi grã.
pecunie ꝓpis. loci. ꝛ ĩo q̃rta pars diei. q̃ xxviii. horis cum
sua nocte adimplet. idẽ hore. vi. q̃drans ofuete uocat. Qua
dr̃tis aut hꝫ ꝑ q̃driennium indie integrũ colligendi ꝛ suo in
loco int̃ Kalandi h ẽ rõ. Quia sol annuum celi ambitũ. ꝛ. xii.
signa ĉeuli zodiaci notissima. ñ in. ccc. lx. v. dieb⁹. s; sup ad
dr̃tis. vi. horis adimplere cognoscit. Vn̄ fit. ut si ubi grã ñ equi
noctiale celi locũ mane orienſ intuerit. in hc anno seqnte me
ridie tcio uespe. q̃rto medio noctis. q̃nto rurs in exortu di
ei. ut pote cõpleto diei toci circuitu recurrat. sicq; necessario
die supfluũ admoneat. ubilibꝫ int̃ponendũ. anniq; q̃rti ple
nitudini ee copulandũ. quẽ egyptii anno suo sollẽnit exple
to idẽ q̃rto Kl'day septẽbriũ. romani aũ. vi. Kday martiarũ
die. uñ ꝛ bisseztũ uocant. int̃ Kalare ofuerunt. Qd' si q̃ calcu
lator ẽ facere negligens. ccc. solũ ac. lxv. dieb⁹ omis se annos
agere debere putauerit. magnũ s̃ mox inueniet annui cir
cuit occurrisse dispendiũ. ita ut p̃ aliqt annoꝝ uertentiũ
curricula estiuis m̃sib⁹. uernũ tps. uernis brumale. bruma
lib⁹ autumnale. autũnalib⁹ estiuũ. se offendisse ꝑsus opinta
tor horrescat. Si sane cuique de signifero ꝛ celi ambitu pau
cis diam⁹. forte hit in ognita. huic uulgari ꝛ fortassis opendio
siori ac manifestiori rõne satisfacẽ curauim⁹. ut q̃ celi signis
intendere puerili in scola ñ didic. satẽ horologii lineis intꝫ
que necessaria q̃rit apphndat. Et hic q̃ sciat solẽ moribus su
is ꝛ tarditate cotidiana q̃dr̃tis h⁹ annui disponente opẽ crea
toris ee ministrũ. Quẽ diligentior inq̃sitio declarat. ñ adean
de horologii lineã. ꝑ ccc. lxv. dies posse plene reduci. S; si ubi
grã p̃sentis anno in eq̃noctio uñali q̃ iuxta egyptios q̃ calcula
toꝝ tenet palmã. xii. Kday aplũ die solet uenire a medio
orientis surrexit. eode die p̃ annũ aliqnto infer⁹ oriri. ꝛ tcio.
q̃rto. q̃nto q; anno. eande diminutionẽ in tm natali sui ẽsus
augeri tempantia. ut ñ dies bisseztilis antea iuxta morẽ int̃
Kalaret. Lã. xi. Kday aplũ die fiat⁹ eq̃noctiũ in q̃nto an
no a medio surgat orientis. eande in cho min⁹ tardtatis sue
ostantiã in cetis q̃; ꝑ totũ annũ seruatur exortib⁹ simꝫ occasib⁹.

Sed & mensura crementi De mensura crementi ario bissextil. xxxviii.

bissextilis ne te nrā lateat sententia dici mus q̃dran
tem eiḋ̃ diei .i. sex horas p annū. accrescere. horā p duos mses.
dimidiū uero hore p unū mse solis dico natale. Porro q̃dm̃tē hore
.i. punctū. p dimidiū msis. qs solē nouim zodiacū circulū.
idē. xii. signa horoscopi. p. ccc. lx. v. dies. .i. vi. horas ambire.
singla aut signa eiḋ̃ zodiaci. p. xxx. dies. .i. x. horas. ac semis
sem. natali cursu pagere dimidiū ū signi cuiq; p. xv. dies. v.
horas. & q̃dramē uni hore p currere. nec omino putam suscipienda eorum sententiā. qui nocti nich tribuentes. tres m̃ horas p
annū bissexto accrescere ofirmant. Qd si ita ē ñ añ annoy. viii.
circuitū. dies qui creuerat totus cōpleret. Die nāq; totū idē
cū sua nocte. xxiiii. hre horas & uulg ignobile nouit. Qui cū
tot p q̃driennū ñ habilis negat impleri. q̃ rōne. q̃ta pars ei p singu
los annos. iiii. annoy. negat impleri. Verū si qs nrām in hoc
sententia putat assertionē. legat beati aurelii augini q̃ tū
de sca trinitate libellū. ū de senarii numeri in quo mund
factus ē. pfectione disserens. & hui quadritus mitionē facere.
immo .i. eū certi mysterii gratia p omptim oditoris sapiam puisū
factūq; docere ñ omisit. Vnū enī in qt .i. duo. .i. tria. sex fiunt.
Qui numer pprīa pfect dr. q̃ partib suis oplet. Habet enī eas
tres. sexta. tcia. .i. dimidia. nec ulla pars alia que dici possit.
quota sit inuenit in eo. Sexta q̃ unū ē. tria duo. dimidia ta.
Vnū aū .i. duo .i. ta. osumant eundē senariū. Cui pfectionē no
bis septa sca omdat. in eo maxime q̃ ds. vi. dieb pfecit opa sua
& sexto die fact ē hō ad imaginē di. .i. sexta etate gnis humani
fili di uenit. .i. fact ē fili hōis ut nos reformaret ad imaginē di.
Ann .i. uni si. xii. mses integri osident. qs tcem dies oplent. tale
q̃ppe mse uetes obseruauerunt. que ecuit lunaris ostnd. senario
numo pollet. Qd enī ualet. vi. in pmo ordine numoy. q̃ ostat
ex unis. ut pueniat ad. x. hi ualet. lx. in secdo ordine. q̃ ostat ex
denis. ut pueniat ad centū. Sexagenari q̃ numer dierū. sexta
pars anni ē. Et paulo p. Lin inqt p senariū pmi uers multipli
cat. tanq; senari. scdi uers. .i. fiunt sexies sexagen. ccc. .i. lx.
dies. q̃s integri. xii. mses. S; qm sic mse circuit. lune ostndit
hoib. sic ann ecuitu sol anumadus ē. restant aū. v. dies. &

q̄dranſ di[illegible] exa ei. ut ſol impleat curſu. annūq; ꝛcludat.
q̄uor enī [illegible] q̄dramtes faciunt unū die. quē neceſſe ē int
kalari excurſu q̄driennio q̄ biſſextū uocant. ne tpor or
do turbet. ī ipſos .v. dies ī q̄dramte. ſi ꝛſidem ſenari numer
meis plūmū ualet. ꝓmo qr ſic fieri ſolet. ut a parte totū ꝛputet.
ī ſ iam dies .v. ſ; poti. vi. ut q̄dranſ ille accipiat pdie. in qm
ipſis .v. dieb. ſexta pars mīſis ē. ipſe aū q̄dranſ. vi. horas hī. tot
enī dies .i. cū ſua nocte. xxiiii. hore ſ. q̄rtū pars q̄rta que ē
q̄dnis diei. vi. hore ſunt inuenuntur. ita in anni curſu ſena
ri numeruſ plūmū ualet. Hec de tanti doctoris excerpere
dictis libuit. ut de natura biſſexti mee puſillanimitatis ſenſū rele
gens. ī ſolū hē pſenas horas annuatī creſcere: ſ; ī multiplice eide
ſenarii numeri pfectionē q̄ ī ann ipe ꝛſtat exore doctiſſimi ce
ſatoris intelligas. Q̄r ſexto kl̄ndas martias mīkalet xl

OB HOC aut biſſexti die in mīſe februario placuit mīkala
re romanis. qr hic breuior cetis. & extrem anni mīſis erat.
uerū ī o ñdū expleto eo quēadmodū egyptii ī greci decurſo
toci anni ſui ciculo. face uolebant. ne oīno de ſciſſa lege ſua
ueti. initiū martii mīſis. a februarii fine ſe iungent. Sdo ñ an
vi. kdas martias die q̄. deū tīminū colentes tīminalia ſac. q̄. xxiii. mī
ſis eide die ſemel inſtituerant. maluī die mutare. prſus non
audebant. S; his rite tīminalia celebratis. ſic tande neceſſarios aliq̄diu
pplures. ciscente aut petates ſeli ptia unū q̄dranti impone
bant die. heu miſere deſipientes q̄ neſcientes eū cui regnū ñ
erit finis q̄ dixit. ego ſū pnciptū. qd & loqr uob. tīminū diui
no cultu honorandū ī ei ſac ac ſacrificia credebant agenda. ſ;
multo miſeri dentes q̄ hītes pmiſſione regni celeſtis. his potius
que tīmino q̄ fine hītū ſ obnoxia. ptiuri adherere. q̄ ad etnā uolunt pe
rare ſine fine uicturi. Q̄d & luna quadrante habeat xli.

Ut aut hec. meminiſſe debe calculator. ut lunā mīſis febru
arii cetis annis. xxviii. dierū. anno aū biſſextili oputet. xxx.
ſiue illā aī int kalarū q̄dramte. ſeu ꝓmodū tīminari iungat.
Cui adiectione diei efficit lunare. te annū ſi cōmunis ſit. ccc.
l.v. Si embolismi. ccc. lxxxv. dieb oplen. Pala nāq; apparet
q̄dramte de qua ſermo ē. ñ ad ſolis tīmīn. ſ; ad lune curſū equ
punere. Quia ſi lune q̄dramte accōmodare negauerit. ſ; bis

q: ſi aī vi. k. mīcalaſſet. te ia ñ xxxiii. die ſ. xx uū. ſac ſua celebraſſent. qd omīno nefas erat.

Vſualiter dies qa ī illo loco multos dies uetes mīcalabant. i. xc.

sextili anno eidem quintanis mense lunare februario cui yantea
solebas aptaueris. fit profecto ut ya. xiiii. luna paschalis eidem
anni. p die q debuerat. aduenuat. ioq; paschalis rō uacillet. y
ut mox anni curs turbe. statq; ille semp inuiolabil' ceuli de
cennouenalis magq; turbat eunat. Qua re oportet ut dictante
quadrantis rōne quarto anno que bissextile dicim. in una eadeq;
sexta kl'day martiay linea. ubi gra. tcia quartaq; solem pone
feria. ita y tc ibidem luna ubi gra tcia simul ac quarta opitare
memmerim. ac semp industria. puigiles. ut cū luna mensis fe
bruarii tc una die plq solebat hre fecerim. mdieb tm kl'day
martiay excepto solu. xi. ceuli decennouenal' anno. ipsa qm
yantea q osueuat. luna seruat etate. Ha y io maxime lune
quadrante dandu monem. ne luna maior solito in k oartu existen
do ratu paschal' obseruantie cursu recto atmite flectat. Quib
aut quisue tpor particlis idem lune quadrans accrescat. maiore
questu indiget. Haq; cu ipso quadrante e crebra embolismor
mtruptio. y sat q; ro ne tota discurs lunaris mensura adpuru
dinosci queat obsistat

De saltu lune. xl. ii.

De q tm saltu ueri simile apparet. q eu citior q uulgo putatur. lunaris incensionis loc y hora pceret. Ha qm fieri pos
set. ut p annos denos y nouenos. unu necee eet solito dieru luna
ri numo auferri. sm h uelocitas aliq lunaris gyri paulatim toto
celi decennouenal' tpi p curaret. Quom q tarditate cursu so
laris agi pbatu e. ut un p quadriennium ei cursu dies augeat. Hui
au uelocitatis. y ita dica anticipatio. tm y si ordo nfacile pa
tie. mensura ne qq latie. Constat enim qd diminutio illa atq; abla
tio diei uni. q qm agit p denos y nouenos annos tota oficat. hora.
p annos singlos y uno puncto. y xviii. parte uni puncti au
get. Dies naq; xxiii. horas ht. eqb cu xviii. totide annis
circli decennouenal' distribuens. remanet. v. Has p. iiii. mul
tiplica. qd uidl hora. iiii. punctis fiunt. xx. Da singlos an
nis singlis y remanet un. He diuide p xviii. y uidebis q ad
ad saltu lune oplendu. ut diximus annuati. hora y punct. q
xviii. pars puncti uni accescat. Si g unis hisdeq; l'articlis
tpor. t celi climatib lune celebrat accensio. s; semp aliqnto
cuiq pcedente mse pueniebat. ut sit un un. anno. xviii. tm

ii una luna duos dies habeat sic senarius numerus in anno bissextili duos dies habet.

q pars nuno certo noie appellatur. dr enim momentum. oscentum.

que n sal' eet. xviii. y punaret.

Ce hoc i ultimo anno decennouenalis circuli · sedm solē · sedm lunā ū in primo.

In cr̄ū ē nāq; crescēta an decrēta sit.
Incertū ē nāq; an crēta an decrēta sint.

Anatholi n̄ eo ordine hāc cyclū suū q̄ nos. Hā ū apd nos ē septim ann ē set ogdoadas. ap illū ē xuu. ann cyclū suū. Ergo lunę q̄ fuit anno pte ruto i. xiii. viii. non adiē. xi. s; xii.

sub and mutatione ē saltū hē ut sit satt. ⁊ si sequ anno. i. xiii. in eq̄noctio xx. ap illū eū viii. k. apl. Est q̄ int nos ⁊ illū una luna semp. quou ā ille amendie admndie. Sic eū ap multos diūsitas habē int̄ū dies. sic ⁊ q. etas lunę. Itaq; septimo anno cycli nr̄i ē luna xi. k. apl. vi. x. k. vii. viii. k. viii. viii. k. viii. q̄ ille octa uā hāc. adiecisq; illi xii. seqm anno hoc ē ogdoadis ⁊ xx.

ut q̄ fuerat q̄rta. in v. anno i. k. apl. q̄ debuerat ꝑputari xv. ꝑpt̄ saltū lunę ꝑputabit xvi.

seqm vi. anno

ꝑputare

ꝑputare lunā

aut in omnu. aut in ēbolismo.

Hāq; embolism semp ē ultim in xviii. circulo. sic pm ⁊ sedē semp cōmunis est.

sedm solē hoc.

statur dies. Diūsis aū locis cōcili decennouenal. diūsi q̄q: calculatores hē eundē lunę saltū int̄ponendū. idē m̄sem lunarē. q̄ cētis annis tcenos dies hr̄e ꝓsueuerat. Vn. xxx. dierū ē faciendū putauere. Et rō q̄dē natāl inpmptu ē. Cū buiūmōi crēta ⁊ decrēta sol ⁊ lunę in partib eq̄noctij ou. ū primo crēta s. int̄ū finēq; sortiri. Sol q̄dē int̄ū. lunę ū autūnal loco eq̄noctij. Denq; anatholi q̄ uerissime eq̄noctio uerno int̄ū m̄sū. ⁊ cap cōcili toci tīmnūq; decernit. n̄ ipē hanc i capite ⁊ in fine sui cōcili decennouenal. s; xuii. ei anno q̄ē ultim ogdoadis mutacionē lunę posuit, faciens illā ascendē in eq̄noctio de. viii. in. xx. dr ū uicto rius tcio an finē ogdoadis anno. hāc int̄serendā censuit. lunā k. day ianuariū de q̄rta in. xvi. ottens. Porro egyptii in quoy sententia katholica nē ꝓsentit eccla. eandē mutationē primo anno cōcili decennouenal affigit facientes epactas lunę annuas quay loc ē in. xi. k. apl. De. xviii. in nulla hac saltū. Soq; annū eundē sinbissext assit. dieb. ccc. l. iii. ꝓsumantes. Qd ⁊ dyonisi in epla sua tangē uidr. cū ait. d. xv. luna paschal festi anni. ūdi grā pcedentis usq; ad q̄rtā decimā seqntis. si omnis ann ē. ccc. l. iiii. dies habeb. si embolism. ccc. lxxx. iii. Qd si un dies pl. minue ꝓtigit. eundē error ē. excepto uidel anno primo. sepe dicti decennouenal cycli. quē a. xiii. luna pasche ultimi. i. xviii. anni. usq; ad. xiiii. eide primi numa re curauum. Sp̄t q̄d idē ultim embolism. epactas. i. adiectiōes lunares. x. ⁊ viii. tē retinens. primo anno. n̄. xi. ut i cētis annis fieri solet. s; xii. dies ꝑpt̄ saltū accōmodat. Et q. xxx. dierū fine uoluunt. nulla epacta in principio ipsi cōcili ponit. Sed s aū ann epactas. xi. suscip. Et ro sic dixim. xxv. luna pasche primi cycli usq; ad finē ei in omnib ⁊ i embolismis annis pfixos dies nos inuenire n̄ dubiū ē. Huūmōi g cōg diūsitas. vi. solū primos cōcili decennouenal annos eq̄li nob cū etate lunā putare uictoriū. Nā deinceps inserta mutatione salt una sep die maiorē nob ea. usq; dū ab ea nos finito ea cōcilo toto uiserim hr̄e n̄ cessat. Qui pfecto salt n̄ alibi apti q. xii. k. day apliū die uidr. anno reddend. ꝑ originē uidl q. pfectum odtionis syderū. ut luna m̄sis martii. q̄ē eo sit die. xxviii. de

i. sub and

i. pasche primi an. sui.

i. i. eqnoctio.

hinc uertat innouā. S; s̄ q̄ hoc nob̄ in luna nouēbri nisis
agendū mag̃ autumeni q̄tin̄ h̄ m̄ impediūtur cū p̄ceden
tis anni fine absoluti nouū decēto annū libero possint cōpu
to ingredi. iuxta exemplū uidel egyptiorū. q̄ in penultimo
anni sui mīse q̄ē nr̄ iuli face p̄hibent. S; siue hic siue illic.
siue alibi feceris. necē ē ibidē mi fallor tres partē mīses uīn tri
cenoy cōputare dierū. Q̄re luna aliquens maior q̄m cōputat̄ parent.

Lvii. Notandū sane q̄ h̄ rō satē lunaris longa sui facit exun
dantia crescēti lunā aliquies maiorē quā putat̄ uidi. adō
ut ē die. xxx. uespascente illā ñ gēile in cēlo apparere oriatur.
Et q̄tto cēli decennouenal̄ ūnin̄. ampli instat. ūtto h̄ crebri
patiat̄. causa existente p̄spicua. q̄ satē lune de q̄ loq̄m. iā max
ima ūt̄ sit ex parte p̄fectus. S; ī innatal̄ assertione ueritatis. q̄ ex
niceno ocilio. p̄bata firmat̄. h̄ē specialē regula tenenda. ut lu
ne etatē ñ iuxta q̄sdā ameridiana l̄ dimidia p̄ meridiē. s; aues p
una hora mutari nouim̄. Quia numerū luna que uespe primo
mundo exorta ē. uespinis exēo sep̄ horis necē ē aliā aliāq; su
mat etatē singulas q̄sq; uicenis ī q̄tinis explicans horis. Sic eōt
sol q̄ mane p̄mo ortus ē. teste genesis septa a mane usq; ad mane
die opleuit unū. Qd enī rōnis ē lune mutationē meridianis cō
putari ab horis. cum nec posita ūt in cēlo. nec sit egressa sup̄ tīrā.
S; nec ulla legis sollēpnia. meridianis. l̄ p̄ meridianis. s; oīa ues
pinis incipiant simul ī o sumenti in horis. n̄ forte q̄ ad a peccās
ad aurā p̄ meridiē increpat̄ ad nō. ī de paradyso ē gaudius puls.
ad remorationē celestis uite q̄ scēli hui erūna mutauim̄. Mu ta
tio lunaris que crescētis detūtisq; pennib̄ labores nr̄os imitat̄.
in ea specialē q̄ ex sula recepim̄. debuit hora notari. ut ex ipsa
hora lunaris mutationis cotidie uersicli illi admonem̄. q̄ a
stulti ut luna mutat̄. H̄ a sapiens cū sole p̄manebit. suspirarenq;
ad illā ardentī uita pace etna beatissima. q̄ ī erit lux lune sic
lux solis ī lux solis septemplicē. sic lux septē dierū. Verū q̄
sic septū ē. a luna signū diei festi. ī q̄m̄ p̄ma lune lux aues pa
mundū irradiauit. ita omis dies festos in lege aues pa intuari.
in uespa p̄fici debere p̄cipit̄. Congruenti etas lunaris aues pri
na hora q̄. a lunde noua oriatur̄. eandēq; etatē q̄ uespe incho
at seqntē usq; seruabit̄ ad uespa. ī sic de ea paulo an uespa ac

Vt cū dicam̄ lune uitiū ī meridie q̄ defectuā sīt natura recolim̄. nos cadit hora de paradyso expulsos. ī defectum in eloasse.

Sic plenitudo sci sp̄s. q̄ p̄ septenariū designat̄ numerū. q̄ sp̄tus.

q̄ si p̄ma ē aues pa usq; ad alterā uespam p̄ma. uocat̄q; secda simul̄ aues pa usq; ad alterā uespam.

cendi a sole oriri. mox sole occidente prima oriri. et ee necce e.
Quia uidl' illa qpis hora q primu tris fulgere cepa dicit. Sin aut
p occubitu solis accendat. ñ tñ prima. pri q' uespa uidit. s; tcesi
mā poti oportet estimari. Et ia si. xx. iii. horas p occasu solis
accensa suppleuit. illa tñ q occidente sole hñ erant. ne pme
odtionis ordo turbet. usq; ad aliu ei occasu retinere debebit
etate. Hec mirū luna cū tot horas noua tñ segerit. manifesta
in celo monstrari. cū aliquies sexta ñ l' septima p accensione pa
reat hora. Sepe nāq; euenit maxime posita ea in aries una
eadeq; die illa mane simul et uespe certi motu uidl' accensio
nis circa meridie facto. Qd' si q gui huic insistens qstioni dicit.
se noua lunā eo anno q salt inserend e. hoc e cli ultimo decen
nouenal' biduo priq primā caneret multis cū testib uidisse. idē
iii. nonas apliu die. cū eide anni. xiiii. luna paschal' in celo
memorato. xv. kdas maias sit adnotata. ioq; ñ ñ p die nonas
apl'. ee prima ualeat rōneq; a nob hc causę exegerit. Hic nīa pu
sillanimitas ne sui fragilitate deficiat. ad patrē immo diui
ne auctoritatis auxiliū ocurrat. Patrē ueri auctoritatis sub
subsidio fulciri. dū nicene synodi sancta sectari. Que. xiiii.
festi paschal' lunā. tam firma stabilitate pfixit. ut decemnoue
nalis eas cū cuit nusq uacillare. nusq fallere possit. In q ui
dl' cū tu luna paschale anni deq agit. p die noñ apl' fieri primā
nulli calculantiū indubiū e. ioq; hanc alit definire nulli fi
deliū fas e. Qd enī? Hūq credendū e q illa q nos. iii. noñ apl'
noua uidim luna. nemo uidit. de illis. ccc. xviii. pontificib.
qui in nicena ocilio residebant. nemo de minorū cetu gdui.
q in illor cciliis aderant. et statutis et ñ poti intelligindū. q
cū luna anni illi paschale a die noñ apl' incipe signabant.
aliud mai pictim ph declinauerint. He uidl' si alit decnent. in
dissolubilis ille omniū annor et embolismor stat solueret.
que inuiolabilit obseruandū. diuine legis auctoritate hebre
is ridentib agnouerat. s; et specialib diuine auctoritatis indici
is obseruantia lunare q tenem defendim. Legim nāq; scri
bente beato cyrillo alexandrie epo. q bachumi monach isig
nis fact aplice gre fundatorq; egypti cenobior edidert ad mo
nasteria q regebat litras qs angło dictante pcepat. ut ñ errore

quo in prima hora. xxxx. iii. horarū tempe accendit. q deinq; accensionis hora et sequtes. xx iii. precedētē etati adiungat. et ñ oriatur donec his ex actis oriant ad uesperā uideatur.

incurrerent insolleptitatis paschal rone scirentq; luna primi
mnsis in anno omuni ⁊ embolismo. Legim eode referente cyrillo. qn sin sepsisset. synod nicena cyclu lunare primi mnsis. sufficet cyclus lapidis selenitis inpside ad exemplu ronis paschal. cuius candor intior cu luna primi mnsis escit ⁊ declinit. Legim item scribente seo paschasino lilibeo antistite. ad beatissimu papa leone. qn tpr zosimi pape: cu eet ultim circli decennouenalis ann ⁊ declinarent qda. x. kdas maias die pasche tenere celebrantes. viii. kdas die apli. i. pembolismo omune tenentes annu. q eet paschal obseruantie uertitas multiplici miraclo supne uirtutis claruerit. Queda inqt uilissima possessio mel unas appellat. in montib arduis ac siluis densissimis ostructa. Huic p parua atq; uili ope ecla ostructa e. uncui baptisterio nocte sac sca paschali baptizandi hora cu null canal. nulla sit fistula nec aq oino uicina. fons extese replet. Paucisq; q fuerat osectis cu deductoriu nullu hat. ut uenerat aq extese discedit. Tunc g sub sce memorie papa zosimo usq; ad luce aq n uenente: n osecti. qui baptizandi fuant recesserunt. Illa u nocte. que lucescebat in die dnica. x. die kdas maias fons sacer hora opeterni repletus e. Iudenti g miraculo claruit occidentaliu partiu fuisse errore. Iique tnq; qu et h de hac etate lunari qstio e ⁊ na oli beati pape leonis industria diligt exqsita. Ipsa qstio e q longa in orientis ⁊ occidentis ecclas quq; ostrousia fec. Hec ⁊ hylariu papa p tot nicenu scilu tpra nouu pete ⁊ uiuctoriu paschale circulu nouu odere psuasit. Inh qstionis etamine pfat papa leo. ad nicenie: pspo uiro doctissimo ac dissertissimo uincere sedul instans. tande unanimitate eoy q nicene synodi decretis inuincibilt ad herebant. laudabilt uincti gaudebat. Vn in meisq; in eade qstione. nichil meli agendu. nich dicendu rep pio q. q illu fecisse opio. q nob in tin scia merito auctoritate pcelit. certa uidl patru reuentissimoy sententia meis q nob dubia s ⁊ incerta sectari. Heq; enim putandu e: nos t accuti antiqs diuisitate lunaris discursus deprehende. s; salubri posse dinosce. qn in meade diuisitate potissimu sit uia seqnda.

De circulo decennouenalis circli ordine pm eusebi nouenali. xl iii.

Cesaree palestine epc. ob. xiiii. lunas festi paschal ipsumq;

qmo uiuer. g. maias. die plena spectio ostendit.

Gaudebat u. supari aboriente lib. q sofin nicen scilu definitione faciebant. quis sins occidentalib; fauere uideret.

dīē paſche inuueniendū oposuit. eo q̄ luna c̄libē etatis p̄ tantū
tp̄is adeundēat redeat anni ſolaris dīē. Hon q̄ egypt. l̄ cētā portē
tē ā ecclā. Verum eatenus lune curſū l̄ dīē neſcierīt rite inuenire
paſchale. ſ; q̄ ea que ipſis tp̄ib̄ annuatī cū labore inueſtigata et
porbē mandata ſepi inq̄ſitionē uenire ſolebant facili p̄ſiza ſe
mel regla circulari ſemp obſeruari. ⁊ ſine ſcrupulo ambigendi
potant ediſci. Denq; fert antiq̄t alexandrine eccle antiſtiti de
legatū. ut officioſe operā curāq; inueſtigationi oputi paſchalis
impendēt. q̄tenus pontifici aplice ſedis adnuntians p̄ceū dīē paſche
ſollēpnē cētos eccla p̄ncipes agnoſcē facēt. Vñ beatiſſimus papa
leo martianū p̄ncipē poſtulans ut alexandrino antiſtiti dele
garet. q̄tenus paſchale ſcī theophili. inq̄. viii. k̄ day maiay die paſ
cha uidēr affixū diligēti p̄ſcrutaret examine. arbitr̄ abeo ñ rec
te memoratū dīē fuiſſe oſcptū. int alia hoc dix̄. Studuerūt q̄dē
ſcī patres occaſionē hui errori auferre omnē hanc curā alexan
drino antiſtiti delegantes. q̄n ap̄ egyptios h̄ ſupputatioīs antiq̄t.
tūlita uidebat ēē p̄ma. p̄ quē omnib̄ annis dies p̄dicte ſollēpnitatis
ſedi aplice indicarēt. Cui ſcptis adlonginq̄ores eccl̄as indicīū ge
nerale p̄currēt. Verū ut hūi labor aliq̄n q̄ſcēt oposuit memo
rat uir circulū nē longe lateq; notiſſimū. q̄. xiiii. lunas p̄mi mē
ſis exordine oph̄ndendo dīē paſche. Qui mox ſeq̄ntē dñica futur
erat facillime c̄libet inueniendū relinq̄ret. Cui circli p̄ti alexan
drine urbis antiſtes adinq̄ſitionē ſcī pape leonis luculentiſſimā red
dens rōnē. talis reſcpti abeo meruit tenore letificari. Letificauēt
me latē dilectionis tue. q̄s fr̄ ⁊ coep̄c nr̄ neſtori pio apportauit
officio. Oportebat enī ut ab alexandrine eccle p̄ſule. talia ſcpta
adſedē aplicā mittēnt. q̄ oſtendēnt magiſtio beatiſſimi Petri apli.
h̄ abinitio p̄ beatū marcū ei diſcplīn didiciſſe egyptios. q̄ oſtat credi
diſſe romanos. De embolismis & annis communib̄. xlv.

Diuidit aū circul idē in embolismos. annosq; omunes. q̄s he
breoy q̄; p̄ſcoy auctoritate oſtat obſeruatos. Cōmunes q̄dē
annos. idē. ccc. liiii. dierū. omnens. xii. Embolismos ū idē. ccc.
lxxx. iiii. dierū. omnens. vii. Prim nāq; ⁊ ſecd omunes. Ter
cī ē embolism. Qrt ⁊ q̄nt omunes. Sext embolism. Septim cō
munis. Octauus embol. Hon ⁊ decim omunes. Vndecim emb.
Duodecim ⁊ xiii. omunis. xiiii. emb. xv. ⁊ xvi. omunis.

xvii. embo. viii. x. omunis. xviii. embo. Qui utq; sicut supra
dictum est. ab exordio primi mensis quem hebrei nisan uocant. hoc est
ab accensione lunae pascalis mutuum sumunt. Cui exordium primi
mensis hac regula debet observari. ut nunquam luna paschae. xiiii.
uel nunquam praecedat aequinoctium. si; post aequinoctio. hoc est. xii. kalendas apri
lium die. post eo egresso legitima praecedat. Unde fit ut ab viii. idus
martias. usq; in nonas apriliis dies lunaris anni sint. quaeren
das primordia. Ipsa autem luna. xiiii. cum primum. xii. kalendas apriliis
cum nouissime. xiiii. k. maias occurrendo diem festi paschalis
ab. xi. k. apr. usq; in. vii. k. maias faciat inquirendum. Embo
lismos autem sicut dionisius ista ratione probat esse. quamorum
communium uidentur dispensa supplere. quin ad solare ipsis lunaris
exequetur excursio. Quinque anni solis annuum cyclum psiglos menses
luna decurrat. in solis perfectione. xii. suis mensibus implere non praualet.
Deniq; mannus omnium adronem solaris anni. xi. dies lunae
de ee uidentur. In embolismis u. xviii. diebus eundem annum uidet
solarem luna transcendere. et thebrei quidem qui solos lunares in lege no
uerant. observabant menses iuxta naturalem lunae cursum triginta
uni triginta usq; diebus omnium annorum menses duodenos explicabant.
et tertio et secundo u decebat anno. xiii. in fine anni mensem. xxx.
dierum apponebant embolismum. Porro romani qui dispares
habent menses in uno quibusque in loco embolismos imponere deputando
uoluerunt. si; postea ubilibet medius anni triplibus uacuos ogdoadumque;
uni kalendas locum inuenire potuissent. Prima igitur embolismorum
luna. viii. nonas decembris. secundam. viii. non. septembris. tertia
u. non martii. quarta pridie non dec. quinta. viii. non nov.
sexta. viii. non augu. septima. iii. non martii. nasci dixe
runt. Sollertissime quidem potuere curantes. ut cuicumque;
etatis luna in kalendas occurrisset ipsa eidem mensis luna dicet
ee putanda. Quod uni usq; quq; ualuerunt obtinere. propter psiaxum pas
chalis lunae cursum cum cum extrema in numquam. in kalendas mani in
currant. et sedin quod et in tertium. per kalendas diem teneant. in tertium mani in
sis. si; postea apri luna sicut semper ee dicenda est. De ogdoade et en
est et alia pfati circuli diuisio quinogdoade decade. xlvi.
et endecade idem in. viii. et. xi. distinguit annos eo quod. viii.
et xi. anno luna paschae suppinas suae naturalis metas sube

omunis 7 emb

et emum

1. luna xiiii. paschal nunq an xii. k. apriliis die nunq p xiii. k. maias die occurrit.

Errant qui putant quod anni solaris simul 7 omunis et embolismi incipiant. Ha mi
no anni decemnouenalis circuli in accensione lunae mensis Arian finis est embo. ubi qua. presenti an
no quae vii. circuli decemnouenalis finis erit em
bolismi anni in accensione lunae apri quo
anno primo i. vi. decemnouenalis ab accensione
lunae apri uniuum superest commemorandum
quod quod luna embolismi nulli mensis est.
Na ann lunae minor est solare diebus xi.
qui colliguntur per annos. 7 fiunt xxx.
iii. dies. unum tertio anno embol fit. hoc est. an
gere tertium anni lunae xxx. dies; quo xi. per
dieta. xxx. iii. facium. Tres autem qui sup sti
adiecti sed; tertium annum; sequmur qui sup sti.
7 xxx. fiunt 7 vi. hos vi. duos; annus
adice. qui xxii. duos sint cxxi. bissolaris
anni. 7 fiunt xxviii. preter septimum an
num in sequi omunis. quo adiecunt stati
xxviii dies. unum mensis fit. luna duo dies
Y fiunt.

In viii. anno xiiii. kl'ri martij die xiiii. luna paschali. 7 in xi. anno xv. kl'ri martij die xiiii. luna paschalis. Idē mogdoades 7 endecades diuidit. qm viii. anno .c. xi. exceptis duob' diebus.

1. octaw' 7 undecimū. mogdoade 7 endecade.

at. 7 utriq; eoq; insolito embolismus more uni' omnis pce
dat ann'. Vt' certe q' antiquis usū ē. octo annos solares. to
tidē lunarib' annis dierū numo equari. q' aberudmorib' euo
sequentē doctorib' exptū ē. n annis. xi. adiectis neq; fieri
posse. Addindicū utriq; obseruationis ogdoadib' ē 7 endecadib'
tota luna digesta diuisio. Ha 7 greci q'nda q's 7 antiq'ssimi ro
manoq; phibent' imitari. cū adlunē cursū adhuc annos
opinarent. viii. annis omnib' parti rōne defectis. embolismis
triū mīsū partū uitabant. Si enī octies. xi. 7 q'rta parte
uolueris supputare. xc. dies hoc ē tres mīses efficies. Verū
nē sunt q' solis. viii. annos. totidē annis lunarib'. triq; solis
xi. totidē putant annis lunarib' dierū equitate oponi. Vbi
primo dicendū q'd absq; ulla ad'dictione si octo anni utriq; sy
deris. aliq'ndo longitudine concordant. semp idē face habebūt.
neq; ullū undenoq; annoq; equalitas locū inuenit. Si autē
t' semel. xi. anni amboq; sydērū simul uicipuunt simulq; ūminantur.
semp ipsū facturi s. nec erit q'ndo octonoq; d'dia redire pos
sit annoq;. Vbi ēī numer' ipse pulsand' uidendūq; q' viii. an annoq; 7 uidl' solis 7 lunē.
ni solares hīnt dies exceptis bissextis. ii. dccc. xx. Octies enī
trecentenī sexagenī 7 quinī. faciunt. ii. dccc. xx. At luna
res anni totidē uide q' hānt dies. Octies trecentenī quinq'ge
nī 7 quatūnī faciūt. ii. dccc. xxxx. ii. Adde xc. triū mīsū embo
lismoq; dies fiunt. ii. dccc. xxii. S; duo q'min' hīnt mog
doade solari duoq; bissextoq; spant adiectione supplenda. Vi
deam' 7 endecade utriq; sydis. si forte ibi sol bissextile querat
auxiliū. Vtriq; enī tps necē ē una regla oplectat'. Vndeci
es trecentenī sexagenī 7 quinī. fiunt q'tuor. xv. Sed undeci
es trecentenī q'nq'genī 7 q'q'nī. fiūt. iii. dccc. xc. iiii. Adde em
bolismoq; mīsū dies. c. xx. fiunt. iiii. xiiii. Tolle unū salt'
die remanet. iiii. xiii. Vide q' si hic opus hāt endecas solis
subsidio bissextili. ut additis uidl' duob' 7 trib' dieb' lunare
opensare sufficiat endecade. Non utriq; eget q'dramili iuua
mine adequperandā lune endecade q' duob' insup dieb' ex su
perare pbat'. s; suis poti' quib' sup habundat dieb' q' minus
ē mogdoade sol'. adimplet. liquidoq; patet in horis concorda
tione tpoq; nichil p'iudicare bissextos. S; q'q' in circlo de

1. q'dramili. pdie iiiiua. 7 q' subaud' octies
q'b' q'tus parub' octies ductis. efficiunt
duo dies bissexti. viii. annoq;.

Bissexti dies adiecūti decemnō adiecuntur. s; ad solare. i. ad xx viii. annoq;

cennouenali incurrerint omis uiq; sydera iuxta q' supi do
cuim eqlit ee pficuos. Denuq; ut rei ipsi euscerem initia. primo
anno circli decennouenal' nulle s epacte. qn in .xi. k aprit.
lune finit e cursus. Ite nono eide anno circuli .i. p dies .ii.
dccc. xxx. ii. Nono kl'day aplii die .xxx. e luna. Qd' i epac
tay que te. xxviii. s ordo manifeste testat. Qd g op erat adco
pletione lunaris ogdoadis duos solaris curs sup adice dies. ide
decimu i nonu klru aplii. si hoc duo bissextiles potant pfice
dies. Nong duo dies. q nogdoade sol' alunari ogdoade minus
s duoy intkalatione bissextoy. s; duoy mag dieru q nendeca
de sol' alunari pl s adiectione supplent. Hec nocq. q' satu lu
ne que quida nogdoadis initio ponunt nendecade ponendu
memoratum. Ubicuq; n. intposueris. eode pposita qstio fine
soluet. Et hi circulus decennouenal' mses solares. cc. xxviii.
Lunares. cc. xxxv. Dies exceptis bissextis. vi. dccc. xxxx. v.
Decies nouies enu duodenu. cc. xxviii. Adde. vii. fiunt. cc. xxxv.
Ite decies nouies trecentenu sexagenu i qnu. vi. dccc. xxxx. v.
Decies nouies trecentenu qnqgenu. i qnu. vi. dcc. xxvi. Adde
embolismos. vii. misu dies. cc. x. fiunt. vi. dccc. xxx. vi. Sub
trahe unu sat lunaris die. i uno eodeq; dieru numo sol' i lu
ne cursu decennouenale cyclu includere pbabis. Ite ogdoadas
sol' hi mses. xc. vi. Lune aut. xcviii. Endecas u sol' menses
hi. c. xxx. ii. Lune au. c. xxx. vi. Denumo dieru sup dictu
est. De annis dnice incarnationis. xlvii.

PRIMO Decennouenalis circuli uersu. tepoy ordo pfigit.
quem greci calculatores adiocletiani pncipis annis obseruia
uere: s; dyonusi uenerabilis abbas romane urbis. i utriq; lingue
grece. uidl' ac latine. ñ ignobili pdit scia. paschales scribens
circulos. noluit eis sic ipse testat. memoria impii i pfectio
ris innectere: s; mag elegit ab incarnatione dni ñri ihu xpi
annoy tpa pnotare. quatin exordiu spei nre nou nob existet
e causa reparationis humane ide passio redeptoris ñri euidenti
eluceret. qui in pmo suo ccilo .d. xxx. secdm dnice incarnatio
nis annu. in capite ponendo manifeste docuit. secdm dnice
car sui circli annu. ipsu ee q' ide sacro sce incarnationis mys
teriu cepit. Quia enu lunaris circulus decennouenal' e. solaris

ff
i. in nono anno. i. xi. kalendarii
aplii die. Qnis eni erant lune i. xi.
klru aplii die. Epacta nominatur.

i. de mnsib lune ne dic ut sit accordia.

A primo xpi cycli decennouii initii.

y recursus ordo i se sua
p uestigia reuoluit. eude
decennouenat lunarisq;

Secdo anno primi usus cycli.

Qui incarnat e dns

Curreniaiisq; fuit dies ante k. apr.

aii. xx. vi viii. oficit annis. multiplicatis pse in unice ambo
bus suma. d. xxxx. vi diuos colligit annos. Qua tande re
plicata tot solaris lunarisq; cycli annii eas epactas lune
solis q; dies ocurrentes. eande xiii. luna eunde dnici pasce
die ac luna ipsi ex ordine restituens. Qd i uictori quis alii
institutionis paschale odens descripto tot annos ceculo mani
feste probauit. Qua g secdo anno circuli que primii dionisius
scripsit. d. xxxx. tertius ab incarnatione dni oplet e ann. Sp
e numeriii iuxta ocurs syderii. ille inq incarnari dignat
e. Qua hic secds ann decennouenat. xviii. e cycli lunaris
xi. hnis epactas. v. ocurrentes. septimane dies luna paschey.
xiiii. viii. k aplis oia tempora fuere simillima. Q sicet q tempora pascha
more nce ecclis usitato die dnica facet. Sp numeriii dies quom
hic adnotatii e. vi. k apl uenuret. ac luna hret. xvi. Denique;
dyonisi ipse nob qdam tacere q dicam unpaschalib q scripsit ar
gumtis ostend. i adinuenendii quot sit ann circli decennouen
nat sume annos dnii. i prius q hos p. x. i viiii. partiam. pcip
adice significans illo icarnato unii circli decennouenat annii
ia fuisse oplecii. Item adsciendii quot sit ann cycli lunaris
sume monet annos dnii. i subtrahere sep duo. ac sic p. x. i viiii.
partiri. ut uidl duob q reliq tempora erat annis sublatis octos calca
latos p. x. viiii. parte diuidens. q reliquii foret teneret. Porro
adinuestigandii qt sint epacte lunares annos dnii rite sumere
diuide multiplicare. Inde diuide. s; nullo dempto l addito iu
bet. Qua numeriii secdo decennouenat cycli anno incipientes
epacte adinuenendii suii statii addi qd t demi. de annis dnii.
q secii inchoauerant. minime poscebat. Inde si uelim scire ad
iectiones sol. i. ocurrentes septimane dies sume annos dnii iu
bee. i addita qrta parte. iiii. insup regulares sep adice docet.
ac sic tande p. vii. partiri. Quia numeriii. v. erat ocurrentes
anno q nat e dns. ut series oputandi fixa pcurte posset. nece
habebat oputator. iiii. q pcessam oputare. His g ita se hmib
annii passionis dnice diligit in qre. Hec ignota qrendi uia
e. si ii oputat erat alicubi. Ut enim ni fallor ecclie fides dnim
incarne paulo pl q. xxxx. iii. annos usq; ad sue tpa passionis
uiuisse. Qa uidl. xxxx. annos fuit baptizat. sic eugtia lu

cas testat. & tres semis annos p baptisma pdicauit. Sicut
ñ solũ in euglo suo iohs cõmemorato redeuntis paschę tpe
pdocet. S; idem in apocalipsi sua. daniel q; in suis uisioib
ꝓphice designat. Scã siqdẽ romana ꝛaplica eccla hanc se fi
de tenere ꝛ ipsis testat indiculis quę suis incereis annuatim
scribere solet. ũ tps dnice passionis in memoriã ꝓplis reuo
cans numũ annoꝝ. xxx. semp ꝛ tb annis minorẽ q. abeꝝ
incarnatione dyonisi ponit adnotat. Denq; anno abel inca
rnatione uxta dyonisium. dcc primo. Indictione. xiiii. fis
nri quitẽ fuere rome. hm se in natiuitate dni incereis scẽ ma
rie sptũ uidisse. ꝛ iñ descpsisse referebant. A passione dñi nsi
ihũ x anni s. d. c. lx. viii. Quo g ut sup memorauim. d. xxx.
duob annis circulus paschal circũagitur. His adde. xxxiii.
l poti. xxxiiii. ut illũ ipsũ q passus ẽ dns adtingere pos
sis annũ fuit. d. lx. vi. Ipe ẽ g ann dnice passionis. ꝛ resur
rectionis amortuus. Qla sic. d. xxxiii. primo ita. d. lx. vi. xxx.
iiii. g uniũsos sol ꝛ lune discurs ocordat. Et io circulis beati
dyonisii aptissi. d. lxvi. ab incarnatione dni ꝛungens annũ
xiiii. luna. in eo. viii. k apl. v. feria reperis. ꝛ diem pasche
dnicã. vi. k apl. luna. xvii. Age do gras. qe q querebas. sicut
ipe pmisit. te iuenire donauit. Nã q dns. xv. luna. feria. vi.
cruce ascendit. ꝛ una sabboꝝ. i. dnica resurrexit amortuus. nul
li licet dubitare katholico. ne legi q agnũ paschale. xiii. die
primi misis aduespã immolari pcepit. partẽ ꝛ euglo q dnũ eade
uespa tentũ audis. ꝛ mane vi. fer. crucifixũ ac sepultũ. pma
die sabbi resurrexisse phibet uideat incredulus q viii. k day
apliũ crucifixus. vi. k day eayde die surrexẽ mlto late doc
toꝝ ecclasticoꝝ astat sententia uulgatũ qnuis theophil cesa
riensis antiqu uidl uicinq; aplicoꝝ tpoꝝ doctor. in epla sy
nodaca q adus eos q. xiiii. luna cũ iudeis pascha celebrabat
una cũ cetis palestine episcopis dicẽs. Et tunp iũ ñ ẽ ut in
passione dnica tm sacrũm mysteriũ. foras limite excludebat.
Passus naq; dns ab. xi. k apl q nocte audis ẽ tradit. ꝛ ab. viii.
k apl resurrexit. qm tres dies foras tminũ excludant. Con
stitutiq; ẽ in illa synodo. ut ab. xi. k apl. usq; in. viii. kl
maias pascha debeat obseruari. Et in eo de libro sup sptũ ẽ.

Hoc erat ĩ certo septum.

Iudeis cũ theophilo excludi tres dies dnice passionis abocciden tali; q viii. Kalend apilis die di cunt xpm passũ fuisse. quo idem Theophil dicit cũ passũ fuisse. xi. earundẽ kalendarũ.

S; tam ũ ꝛ ria. viii. kl pass

Ham galli q̃cũq; die. viii. k̃ apl̃ fuissent. qn ac resurrectio fu
isse tradebat. pascha semp celebrabant. Sin ũ annũ quale
querebas in loco que putabas inuenire. n̄ potis. t̃ chronogra
phoꝝ in curie. t̃ tue poti tardinati culpã asseribe. tm̄ diligen
tissime cauens ne chronicoꝝ scpta defensando ĩtemerabile le
gis t̃ euglii testimoniũ uidearis impugnare. Dicendo dnm sal
uatorẽ. t̃ xv. aut xvi. impii tyberii cesaris. t̃ uicesimo nono.
aut. xxx. sue etatis anno sacro scm̄ crucis subisse mysteriũ.
cũ eugl̃a manifeste significet. xv. anno tyberii p̃cursorẽ dñi
p̃dicare cepisse. ipmq; mox int̃ alios baptizasse ihm incipientẽ
ia fieri. qi xxx. annoꝝ. De indictionib̃. xlviii.

Sed s ordo decennouenal' cõplectit indictiones. xv. annoꝝ
circuitu in sua semp uestigia reduces. Quas antiq roma
noꝝ industria optim̄ ad euitandũ errorẽ. q̃ de tpib̃ oboriri for
te portat instituras. Dũ enim ubi gra quilibet impator medio
anni tpe uita l' regno decedet. Sotat euenire ut eunde annũ
un̄ hystoric̄ eide regis assebet. tpib̃ eo q̃ ei partẽ regnaret. alt
ũ hystoric̄ eunde successori illi poti adtitulandũ putaret
eo q̃ hic partẽ eque ei hiret in regno. Verũ ne phuicemodi
dissonantia error tpib̃ inolescet. statuerẽt indictiones q̃b̃ uiq;
scptor. immo et uulg omne tpoꝝ cursũ facillime oseruaret. qs̄ p facilita
te q; calculandi. xv. ee uoluerẽt. ut planissimo numero ad mul
tiplicandũ pmptissimo opendiosi tmisacti. tpis stat in memo
ria posset reduci. Quida aũ putant qr qnda in re publica post
censũ. v. anno pactũ urbs roma lustrabat. ad indicũ terne
lustrationis dñi cens in dictiones ee ordinas. Incipiunt aũ indic
tiones ab. viii. k̃ octob. ibideq; tminantur. Argumtũ inueniendi
quotacũq; opinare uolueris. in dictio reppies. Sume annos
dñi a incarnatione. qtqt fuerint in psenti. ubi gra. dcc. xxv.
Adde sep tria. qr. iiii. indictione secm dyonisiũ nat ee dns.
fiunt. dcc. xxviii. Hos parare p. xv. qndecies qdragenti. dc.
Quindecies octoni centies. remanet. viii. octaua ee indictio. Si
ũ nich̃ remansert. xv. est. De epactis l vnaribus. l.

Tertia pfati ecli linea. tinet epactas lunares q̃ ad cursũ
sol' annuatim undenis dieb̃ accrescere solet. In epacte greco

Pri tertia lustratione cti lustris. i. trib̃ qnqnnis ostatur fieri in dictionem.

uocabulo. i. adiectiones dicte [illegible] qd' p annos singlos. xi.
dierū ut dixim' accumulent' augmto l' certe qi adinuenientdas
que sint lunas kl'day. xii. mſium p totū adiciunt' annū. ut sup' docui
m'. epacte iure. i. adiectiones uocant'. Et quidē p totū anni
uertentis orbē suas queq; dies h̄t adiectiones lunares. xi. Nam
ubi grā. si hodie cū scribo. v. ē luna ista. ipa die p annū. xvi.
erit luna p duos annos. xxvii. p tres. viii. Hec eadē huc que
nē ē priq. x. ⁊ viiii. annoy pacto circulo redit. s; ppte q in cir
culo decennouenali annotate s epacte lunā quota sit in. xi. k
apl' ū paschal' ē festi pnciptū signāt. Hanc pfixā sui curs re
gula semp obseruantes epactas. ut quies minore. xvi. numerū
h̄nt. paschale lunā pfectant. Quoties aut maiore. insequente
lunā pascha querendū pmonstret. Quia numerū lune paschal'
plenitudo ñ equinoctiū pire. s; sic in pncipio creataē ordina
tū ē sequi poti debē. Qñ pmū ort ē sol ūinchoatione diei ver
nū tenens equinoctiū. Deinde orta ē luna in inchoatione noctis
autumnal' equinoctiū tenens ipam particula. Vñ multū erra
re ostat eos q lune paschal' unitū. a. iii. nonay martiay die que
rendū definiunt. qi uidl' ibi nata luna añ ips equnoctiū pleni
lunū ostnd' ioq; sollēpnitay paschali inhabitabil' ē. In q sicut
dixim' pmo solem pmitiue creationis statū. ac deinde lunā ne
cē ē ascendē. Vt & hic equnoctiū tnsgssū longitudinē noctis
supet. nulla p plenilunū tota ei qitulacuq; ē longitudinē
illustret q' ad ē eccle sacramtū respice nemo fere quis am
bigat. Deq in pmordius huice opusculi aliq pstrinximus.
& ñc paucis replicem'. Quia sic luna stelle ñ a se ipsis ut
phibent. s; a sole h̄nt ut luceant. sic eccla scīq; omis ñ sue
merito uiuimus. s; grā largitaris h̄nt bonū q uiuunt. Et sic
ñ nr̄i uigore arbitrii fortitudinē nr̄am s; illo nos suscipien
te illi' misecta p uenientē custodim'. nec sufficientes sum' co
gitare aliq d anob. qi ex nobis. s; sufficientia nr̄a ex dō ē. Ita
& ita intpe q nr̄e redēptionis insignia celebram'. solaris pfec
tio splendoris q illuminat lunarem q illuminat' añ cede debē.

Sed error eoy q m errant qd' i pmi misis intuo. : Li.
q alit sapiūt. uñ an ipis satis q bm̄i leges iniqs scben
tes iniustica sebūt rat' ac uegitate uideatur ē suf fulte.

i. xi. kalend' apl'ēn die.

Regtrib' nāq; mſiū q colligunt' exetate lune in kl' mſiū. eo anno quo nulle s epacte. adiciunt' epacte annu de quo agitur ad inuenienda etate lune in kalend' mensiū alioy qñ epacte s.

Qa qta fuerit luna i. xi. kl' apl'ēn. tot ide pannū erunt epacte.

i. qrta parte arietis. uno nāq; loco signi. sol pmo ortus ē.

i. qrtā partē libre. uno nāq; loco ipi signi. pmo luna orta est.

Victorius q̃ illoꝝ cir- culos fecisset. die in prologo eidem
opis mit alia sic. Lamm nãq; a. iii. non martii. usq; in. iiii.
non apl'. dieb scil'. xxviii. obseruandũ maxime censuerit. ut
q̃cũq; eoꝝ die luna fuit nata. efficiat primi mensis initiũ. Cui lu
na. xiiii. si fer. vi. puenit. subsequens dnica. i. luna. xvi. festiui
tati paschali sn̄ ambiguo deputet. Si aũ die sabbi plenilunium
ee contigerit. ꝗ sequenti dnico luna. xv. reperiri. eade ebdoma mis
missa in altũ die dnicũ luna. xxii. missere debere pascha
diuerunt. Hec min eide dnici pagendo mystio destinarent.
q̃. xvi. nec ampli q̃. xx. ii. luna aliqn recipiunt. Cligentes po
ti in luna. xxii. die festi paschal' extendi. q̃. dnica aũ luna
xxii. ullatenus in choari. Qrtasdecimas ũ lunas mensis eide. a. xv.
k apl'. usq; in. xvii. k maias asserit ee seruandas. Ite in fine
eide plogi. Cũ ũ contigit unq̃ luna. xxvii. sabbo t' maxime die
kl'das ianuarias puenire absq; bissexto. nouit scitas uia pas
cha diuerunt nisi aut. xiii. k apl' secdm latinos q̃ numq̃ cele
brandũ es si luna oueniat penit inuenit. aut. viii. k mai
secdm egyptios. q̃ aliqties obseruandũ e. reperiri nposse. Videa
m g latinos suos. qm ondet uictori. Vic eos maxime censuis
se. a. iii. non martii nata luna efficere primi mensis initiũ. ꝗ. xvi.
luna die dnico pascha celebrandũ. Et tm die. Numq̃. xiii. k
apl' ꝗ si luna oueniat pascha celebndũ secdm latinos. s; mag
secdm egyptios. viii. k maii. Constat aũ luna. iii. non martii
nata. xiii. k apl' ee. xvi. Obsec fr sce Victori. si. iii. non martii
nata luna fac primi mensis initiũ q̃dratiomis e ut n in eo pascha
celebrem. s; poti alii differam in mse. cũ lector ciens impet
ut omis q̃ possint in primo mse pascha faciant. soli aũ q̃ mia fue
rint ꝗ in mundi sedo hoc mse celebrent. Q̃ de e rogo q̃ addis
absq; bissexto. an forte qr qn k de ian sabbo fuit. xiii. k apl'
dies in dnicũ occurrit. si bissexti' ann n e. si aut bissext int
cesserit. eade dies. ii. feria puenit. Vocere uis cũ. ii. fr fuit
xiii. k apl'. in luna. xvi. sequenti dnica. vii. k apl' luna. xxii. pas
cha rite celebrari. Cũ ũ eade dies. xiii. k apl'. luna. xvi. dnica
dies huerit. n possit in ea pascha celebrari. qr nec dũ eqnoctiũ
transie — rit. s; nec in sequenti dnica qr luna sup adulta hoc e
xxiiii. illa incedit in die. atq; hac cogente necessitate in sedi

statim sequente

i. incedit

tpa mſis paſche diffenda ſollemnia. Qui rus calculandi
pceptor q̃ principalit̃ doceas lunã. iii. non martii natã effi
ce primi mſis initiũ. et rurs ratione ipſa ſupat cõpellaris fate
ri. niſi uentuente biſſexto. nullatenus lunã hac die natã ſ;
post eam que p̃ uñ. xxx. dies fuit. accensã paſchalib festis
cõgruã. Si ũ affuerit biſſext, tunc efficit lunã ſequentis anni
primã q̃ abſq; illo fieri potat extrema tñ ſacti. Et q̃d ẽ q̃ ais
et ſi luna ouenat. xiii. k apl. nũq paſcha celebrandũ penitus
inuenit? Quom. ꝗ. pot luna ouenire paſchalib ſollẽpniis. ubi
nũq paſchalia ſ celebnda ſollepnia? Et ſi nũq. xiii. k apl. paſ
cha celebrandũ. ⁊ ſi. xvi. luna puenit? Et rtat pfecto latini
q̃ lunã paſchalẽ. a iii. non martii inchoare decernit. In qua
xvi. l. xvii. eo q̃ eq̃noctiũ ñ ꝗtanſierit. ñ licet paſcha fieri. et
mere illoꝝ ꝓpia obſeruatione cũ egyptiis poti anno in. viii.
k maias. paſcha diffendũ ſuadeſ. Si autẽ magis obſeruandũ q̃ egyp
tii docent autumas. qre ñ illoꝝ p omia ſciam ſectaris? Ierũ qd
facere ñ uis. ſ; int utq; medi incedens magis latinoꝝ qs ututpas.
q̃ egyptioꝝ qs pferis calculũ tuis legendũ ſeqndũq; ꝓtradis. nos
egyptiã calculandi diſciplinã. q̃ ⁊ tuo iudicio ⁊ uniũſal ecclẽ
ſenſu. uerior apparet ob ſeqndã nouum. In initiũ uidl primi
mſis ab viii. iduũ martiaꝝ. uſq; in nonaꝝ apliũ die. xiiii. ulu
nas paſche. a xii. k apliis. uſq; in xiiii. k maias. Porro die paſche
dnicũ. ab. xi. k apl. uſq; in vii. k ꝓaii. ⁊ hi in luna. xv. uſq; ad
xxi. ee q̃rendũ. Verũ ne nos amatores uictorii temere illũ adgſ
ſos lacerent. legant librũ doctiſſimi ⁊ ſciãſſimi uiri uictoris uidl
capiani epi de paſcha q̃ putabat. xv. k maias. celebrari debere.
in dictione. xiii. nouies p ꝓſulatũ ſilii. ⁊ q̃mi aprudentib;
et katholicis ecclẽ doctorib estimat ſit ſuus magiſter inue
nient. cui principiũ libri ẽ. cũ paſchalis ueneranda ſollẽpnitas
q̃ namq; die potiſſimũ pueniret p anni pſentis indictio
nẽ. a iii. a nob ſollicite quereret. ⁊ iuxta patrũ ueneratiliũ
ꝓſtituta. viii. k daꝝ maiaꝝ diceremus reſurrectionẽ dñi pcul
dubio celebrandã. aliqb minime rõnabil uiſa ẽ. nã reſpon
ſio. eo q̃ uictori q̃dã in cõclo paſchali quẽ edid alit die dnice re
ſurrectionis affixerit. Ecce ⁊ hẽc deſignauit quẽ nos celebndũ
parit pfiterem. ⁊ in pceſſu opis. S; nẽ inq̃t ordo expetit ut

ut tunc naſcat luna primi mſis.

cyclos quos uictorius edid patefaciam. euidenter errores dum nesciens legitimum diem definire paschalem. ut cum in primis ostensum. hoc in futurum deliquisse. in presentibus ac futuris. et auctoritate careat. et occasionem pueri persuasionis amittat. Argumentum qui sint epacte lunares. Lii.

Si autem uis cognoscere per annos singulos qui sint epacte sume annos domini qui fuerunt. ut puta in presenti. viii. indictione. dcc. xxv. Partire per. x. et viii. Decies noui et triceni. d. Lxx. Decies noues octoni cenqriqis disponduis. remanent. iii. Hos item multiplica per. xi. fiunt. xxxiii. Tolle. xxx. remanent. iii. Tres epacte. i. adiectiones lunares.

Quarto Decennouenalis circuli De epactis sol. Liii.

Quam designant epacte sol. i. ocurrentes. septimane dies uniuus sep tinos per annos. duos autem per annum bissextile usque ad septimum numerum adiectione escentes. Quia circulus habet annos qui septenos ide. xxviii. Quia numerum ni annum potest osumari qui bissext qui qirto redire solae anno cunctos septimane dies ordinat. dominica uidl. vi. fr. iiii. fr. ii. fr. sabbm. v. fr. iii. fr. Hoc et cum illos ordine percurrit. cuique suas queque anni dies habet ocrementes. He qui incolo s affixe ocurrentes specialiter qui sit nono kdas aprilis feria designant uidl ut ppi festuitatis paschal exordio posite. facillime diem epactae k. xiiii. lune qua sit feria pandant. de ph adpascal inuentionem diei dnici planum faciant it. Coting anni eade ocurrentium annua dies et calculatorem minimisse iuuat. nam. ii. k apl. vii. id apl. xviii. k. mai. et xi. kdas earum de. Cui circuli tal e curs. ut quique bissexti anno s ocurrentes ipse et annum quinquennium fuerint. et p. vii. annos fuerint. Que primo p bissextum annos. eede. et ann. vi. annos transierint. et p. vi. redeant. Que. iii. p bissextum ipe et ann. vi. annos pterierint. et p v. reuertant. et hui ordo discretionis cunctos annos uertentium oplectit dies. Notandum sane quod h gyri solaris qui xxviii. annis pagit causa fac decennouenal circlos. xxviii. debere copleri. Prique idem poia pascales obseruantie curs mse ipm redeat. ut omis numerum h circuli annuus cap ecli decennouenal instituat. Itemque ann qisque ecli decennouenal. h cap assequit. de ph hoc tota pascal obseruantie series nimin. d. xxx. ii. annis explicet. Argumentum qui sint epacte sol. et qn bissextil ann. Lm.

Quo si dundas annum mnu. remanet dies uni. q curbat ue ni semp in isde diebus fiant kalende. et alii dies. qui debi gra. si prima luna fuerunt kldem iam sequm anno ni ue prima. si. sed erit. Tercio aui anno feria iii. qirto ii. ni qrta. si qrta ppt bissextum.

Qui ubique psens datarum anno futuro i alto die uenuet. hoc e omis dies anni ppas datas hnt. siue nonarum. siue idum. siue qcuique fuerint ann kldas.

hoc e. xi. klrum aprilis. q trus e semper ante k. quam die epactarum solis.

Addens regulis. eide xiii lune pascalis ad ocurrentes. cuique numeri fuerint. Qui regules habent indictione nouem. dpnt.

Que sed p bissextum. eade et ante. vi. annos iterum et p. xi. redeant.

Qui sed p bissextum. eade et ante. vi. annos iterum et p. xi. redeant.

QVONIAM omnis atq; indiscreta epactarum. i. adiectionum solis cum bissexto cursus est. amborum partium qsit stat argumento discere. Si igitur scire qn bissextus dies sit sume annos dni. dcc. xxv. Partire hos p. iiii. et si nihil remanserit. bissextus est. Si vero unum aut duo vel tria remanent. primus aut secundus. aut tertius est annus abissexto. ut puta quatuor centenum. cccc. Quatuor octogenum. cccc. xx. qui asse. iiii. remanet unum qui primus est annus abissexto. Si vero nosse adiectiones solis. i. decurrentes septimane dies. sume annos abincarnatione dni qui fuerunt. ut puta. dcc. xxv. p indictione. viii. et. annorum qui fuerunt quinta parte semp adice. lde nc. c. lxx. qui fiunt simul dccc. vi. His adde. iii. fiunt. dccc. x. Hos partire p. vii. septies centenum. dcc. septies triceni. cc. x. et ii remanent aliqd quia. vii. s epacte solis. i. decurrentes septimane dies. Iv.

VERVM qe facillime De reditu et computum articulorum uarie epactarum. die pasche et certos quorum recursus deprehendit. qsol et lune circulum memorii tenet eo qd eosde circulos p. x. et viii. et p. xx. viii. multiplicando et partiendo sq; nouit. Omnis calculator. minuisse debet easde decurrentes solis. xxx. abhinc anno qs et parimo secundas. easde. lx. qs et iiii. easde. xc. qs et vi. easde. cxx. qs et. viii. easde. cl. qs et. x. et cetas inhc modum ee reducuntur. Quocumq; enim numero annorum insacto. decrementes scire desideras. eundem numerum uide quens hat. xxx. et icesima parte geminata. decordia uerterum cognoscis annorum. Verbi gra. ccc. decies hnt. xxx. et ppter eedem decurrentes. ccc. anno q xx. sunt fute. Si qd residui fuerit. et hadicies eodem m et in pnta qua decrementum ordo respic. hec quia circulus lunaris decennouenal e psentis anni epacte. xx. anno redeunt. Secundus abhinc. xl. Tertius. lx. Quartus. lxxx. Quintus centesimo. Sextus. cxx. Septimus. c. xl. Octauus. c. lx. Nonus. c. lxxx. Decimus. cc. et cetera similiter. Qd et de luna. xiiii. pasche cetisq; que decennouenali circulo includuntur. eque sentiendum e. Potest diligens calculator hi m et pluriores sibi tempor sequentium annotare recursus. Quib semp meminerit qua primum eum egrueere statum. Memoratu au dignum uidetur. qqda obcopendium calculandi utriq; ordine circuli et so

Nota nō omnium indictionem.

Ppter geminationem dicit in iii. anno qn bissextus est.

Regulas q processerunt natiuitate dni qn natus e.

In secundo anno apsentis. qtuq; fuerit circulo decennouen.

Nota uiminisso semp uno anno.

Inter posito et uiminisso idem xxviii. et hoc ppter articulum nuim. hoc e xxx. uel in illum adtingerit.

Vt in sequenti exemplo x. numerus xxx. partiens eo. habent in. ccc. xxx. decies. qm g decimum numerum geminabit.

Sudo anno nuo geminato

Vt in hi gra. c. qm n potest diuido p. xxx. tonii. habet enim xxx. ter. et remanent x. Si g geminatis m. facient vi. et residuos adde. Ii e x. fiunt xvi. Iii g decurrentes q erit in xvi. anno. erunt incentesimo.

Excipiunt de circulo decennouenali anni dni. Indictiones. Concurrentes.

laris uidt' ylunaris tribuerunt in articulos. Iam qm̃ man̄ hu
mana articlos hr̃ adiunctis ungib̄. xviiii. Singulis his sin
gulos aptantes annos. lunare cursu in leua manu intrinse
cus a radice pollicis incipiunt. ylinunge minimi digiti in
trinsecus eunde osumant. Hre quia manus bine articulos
exceptis ungib̄ hbt. xxviii. His singulos annos. singulis
aptant. in choantes a minimo leue digito. yin dextere pol
lice complentes. nt in lunari cyclo singulos ex ordine digi
tos expedientes adnumeru. s; obrone quadrantis p quatros
trisuersu digitos qdriennii omne signantes. ita ut mini
mor bis tni articuli digitor totide bissextiles contineat
annos. Ite p xtmor a minimis bis tni articuli digitor p xtmos
abis tnis bissextis annos totide explicent. Sedi similit sedos.
et tcii digiti tcios. totide annos equa rone oplectant. Porro
bissextilis cu trib̄ sequentib̄ annis. bis binos sibi pollicu iundi
ce articulos. Hec siue hoc siue alio quisq; sibi calculator or
dinare uolunt. in nichomin̄ circulu utusq; sydis liberi capitu
man̄. S; in numeratione huice discipline sic et cetar artu melius
uiue uocis alloquio. qstilu signantis traduntur officio. Lvi.

Hic e ppm romanorum.

Qui e verus sedin solem. qrt aut sedin
lunam. Ha pm̄ ann̄ sedin solem. sedb̄ e.
sedin lunam. Restant ern duo mses ad hue
de anno lunari.

Quinta circuli decennouenal regione lunaris Decyclo lunari
cyclus includit. a. iii. ei incipiens. ytcio cōplet in anno.
Qui ppre romanor e. yadmise ianuariu primens. Iam sic ann̄
quisq; decennouenal ecli pp legale hebreor observatione apasca
lu mse inchoat. ibideq; finit. ita et hic romanor institutione
aluna yanuarii mses inchoat atq; ibi desinit. Sic ille. sic iste.
Primu yisedin omunes annos. Tertiu hr̃ embolismu. Qrtu et
qntu omunes. Sextu embolismu. Septimu omune. Octauu
emb. Endecas q; cycli lunaris instar decennouenal circli. vii.
comunes annos. yiiii. hr̃ embolismos. yhbt omunes anni mses
lunares. xii. idē dies ccc. l. iiii. Embolismi au mses. xiii. dies ui
dl'. ccc. lxxxv. iiii. pt unu du taxat. xvii. cycli h̄ annu que
decennouenal pm̄. inq un̄ dies rone sat lunaris incipit. Et
ut manifestu fiat. singulor ex ordine cursu uideam̄ annor
yd' dyonisi in mse paschali. nos in ianuario face curem̄.
Anno lunari pmo. decennouenal. iiii. akl. ian. usq; in xiii.
kl ianuarii. qr comunis e fuit dies. ccc. liiii. Anno lunari

sedo. decennouenal. ii. a xii. k ianuarii. usq; in. v. id decemb's.
q omunis ē. fiunt dies. ccc. l iiii. Anno lunaris. iii. decenn.
vi. a iii. id dec usq; in. v. k ian. q embolism ē. fiunt dies. ccc.
l xxx iii. Anno lunari. iii. decenn. vii. a iii. k ian. usq;
in xvi. k ian. usq; in. viii. id dec. q omunis ē. fiunt dies. ccc.
l iiii. Anno lunari. v. decenn. viii. a xv. k ian. usq; in
viii. id dec. q omunis ē. fiunt dies. ccc. l iiii. Anno
lunari. vi. decen d xx. a vii. id dec usq; in viii. k ian. q emb
ē. fiunt. d. ccc. lxxx iiii. Anno lun. vii. decen. x. a vii. kl
ian. usq; in. viii. k ian. q omunis ē fiunt dies. ccc. l iiii. An
no lun. viii. dec. xi. ab xviii. k ian. usq; in. iiii. non ian. q em
bol ē. fiunt. d. ccc. l xxxiii. Anno lun. viii. dec. xii. a iii.
non ian. usq; in. xi. k ian. q omunis ē. fiunt. d. ccc l iii. An
no lun. x. dec. xiii. a x. k ian. usq; in. iii. id dec. q omunis ē.
fiunt dies. ccc. l iii. Anno lun. xi. dec. xiiii. a p die id dec usq;
in. iii. k ian. q emb ē. fiunt d. ccc. lxxx iii. Anno lun.
xii. dec. xv. a ii. k ian. usq; in. xiii. k ian. q omun ē. fiunt d.
ccc l iii. Anno lun. xiii. dec. xvi. a xii. k ian usq; in vi. id
dec. q omun ē. fiunt d. ccc l iii. Anno lun. xiiii. dec. xvii.
a v. id dec. usq; in vi. k ian q emb ē. fiunt d. ccc. lxxx iii.
Anno lun. xv. dec. xviii. a v. k ian. usq; in xvii. k ian. q co
mun ē. fiunt d. ccc. l iii. Anno lun. xvi. dec. xviiii. a xvi.
k ian usq; in non dec. q omun ē. fiunt d. ccc l iii. Anno lun
xvii. dec. i. a non dec. usq; in. x. k ian. q emb ē. fiunt d. ccc.
lxxx iii. Anno lun. xviii. dec. ii. a viii. k ian. usq; in p die
id dec. q omun ē. fiunt d. ccc l iii. Anno lun. xviiii. dec.
ii. ab id dec. usq; in p die k ian. q emb ē fiunt d. ccc. lxxx
iii. Idcirco aut. xvii. mi lunaris anni oriri. ab ipo q por explic
it ē. anni die incip. n asequenti ut ceteri ne pp saltu lune
que dicit un eide anno dies dece uideat. Sed ipsu dyonisius
decenn cyclu hmi ordine pcrens. edocuit ab eo de die q ulti
mi oclusit anni metas pmi inchoando pncipiu. Argumtu de eo qta
Potest quilt a cyclo lunari sit luna in kl'd lunaris. Lvii.
Face argmtu ad inuenienda qta sit luna kl'd ianua
rias. Sume enī cyclu lune quelibet ut puta. v. multiplica
p xi. fiunt. l. v. Adde unu semp regulare fiunt. l. vi. Parti

q in p me anni ē xi.

re p. xxx. remanent. vi. xxvi. ē luna in k ian anno. v. cy
cli lunaris. hē sume. viii. multiplica p. xi. fiunt. lxxxviii.
Adde unū regulare ē ⁊ partire p xxx. remanent. xxviiii. xv.
viii. ē luna in kl'dis sup' septis. anno cycli lunaris. viii. Tantū me
mor esto. xvii. xviii. ⁊ xviiii. cycli lunaris memorati anno. ñ unū
ut in reliquis. s; du [illegible] os adice regulares. ⁊ luna kl'day ia
nuarias sine errore [illegible] reppies.

Argumentū q̄ sit annus cycli lunaris.

IPSE aut cyclus lune si uis nosse quotū [illegible] agat annū. su
me annos dñi ut puta. dcc. xxv. ⁊ subtrahe semp duo rema
nent. dcc. xx. iii. Hos partire p. x. ⁊ viii. remanet. i. pm̄ an
nus ē cycli lunaris. Quoties aut nich remanet. xviii. ē. Et
q̄ decennouenal' circulus omunē cū lunari uia quis decennouenal' otior
currit. Si uis scire ⁊ei quot sit annus. sume annos dñi
ut puta dcc. xxv. ⁊ unū semp adice. fiunt. dcc. xxvi. Hos
p. xviii. remanent. iii. qrt ē ann cycli decennouenal'. Si
si nich remanserit ultim est. De xiii. luna paschal'. Lviii.

SEXTUS sepe dicti circuli locus amplectit lunas. xiiii. pimi mīsis. que paschal' dñica die singulis annis absq; omi
ambiguitate demonstrent. Iam que p. xiii. lunā dñica dies
occurrit. ipse ē paschal' dñice resurrectionis dies. Que quide
xiii. lunā pmū uiequinoctio. idē. xii. krum maiarū suū
uespe processū tris ostendit. Quib uinnis p annos deno ⁊ noue
nos legali tpi paschal' obseruantie discursus astat ee ophen
sos. Si fieri posset ut eade omib annis sabbi die luna. xiii. co
tigisset. nich nre paschal' obseruantie tps a legali discrepet.
Iam ⁊ ipsi uarta legis edicta semp. xiii. luna pmi mīsis ad
uespam immolantes & comedentes agni immaculati carnē
sanguineq; illi adrepellendū exterminatorē nris postib asp.
gentes idē baptismi & paschaliū celebrantes sollepnia missau
spāle superarem egyptū atq; illucescente mane in luna. xv. mī
sis eusde pimū azimoz die mirem. septēq; dies eide celebri
tatis legitimos a mane. xv. diei. usq; in uespā. xxi. mīsis ipi.
idē a dñico pasche. usq; in dñicū octauaz pasche. debita cum
uenerationē opplerem. S; qm̄ lune dies eade diuisas septi
mane deuoluit in ferias. In fin. ut q̄ ppē resurrectionē nri
redeptoris in dñicū die pasche. in tutū reseruare docemur.

Q. qn unū ē decennouenal'. ⁊ relinq̄ duo anni de lunari. ut os duos sed tra be. ut a primo anno lunaris incipiat cycli.

Q. sedo anno decennouenal' cycli natus ē dñi. Adde ē g ille ann q̄ p̄cedēt na tiuitatem.

Nide. xii. kl'rum aplum. ultimo. xx. viii. ab hinc die.

Aliquoties nra festiuitas septimo. p legaliu azimoy exor
diu die sumat ingressu. n tn umq. oungat ut nnra sollep
nitas paschal aliquē legaliu pasche dieru. Sepe aut omis in
tra se oplectat. At u hii qui dnicu pasche die. a. xvi. luna.
usq; ad xxii. celebndu estimant. duplici miseria laborant.
qr & legitimu pasce pncipiu numq. hnt. & cerebro euenit. ut
nullu dieru q in lege psepti s in sua paschali obseruatione oseqnt.
du tuespa. xiiii. diei q pascha inmiari statutu, & mane. xv. q
vii. azimoy dieru sollepnitas inchoari poepta a sua prius festiui
tate repudiant. Atq; insup inhiu pena peccati. xxii. die qui in
tota paschali institutione pmoysen. nec semel appellat inuenit
frequent. in sui pasche pncipiu sancari pcipiunt. Sunt q in alte
ram parte auia uertatis s; n minore labant errore. cu septuta
pcipiat uia regia gdiendu. & neq; ad dexterā neq; ad sinistrā
a bea diuitendu. qr. xiiii. luna usq; ad xx. dnicu pasche obser
uandu decnendo poccupant. sepi intiu pasche legalis du q ip
sa. in xiiii. luna fieri statuit. illi in. xiii. ouertunt. Et q. xxi.
statuit. scam ea celebertima osecnis qi h ad pascha minime pti
neat fundit ostennunt. qs inter alios fidi tactionis katholice
defensores. & beat theophil alexandrine antistes eccle manifesta
rone deunc. sebens impatori theodosio maiori. S; qr accide inqt
untdu solet. ut occasione. xiiii. lune insis pmi n nulli in errore
cadant. si xiii. ipa luna in dnicu die ueniat. q facto necce e ia
ieuniu solui sabbi die. qn xiii. luna monstrat. tincipim legi
oria face. Conueni itaq; diligenti aduerte. ut quies. xiii. luna
in dnicu incurrerit die. insequente ebdomada paschale die po
ti differam duplici h m. Primu qde ne. xiii. luna iuenta i sabbi
die soluam ieuniu q oseqns ne. q nec ipa lex pcipit maxime cu &
lum ipsi lune impfectu. adhuc in po globo ee uideat. Ne in
dnica die luna. xiiii. ostituta ieunare cogam indecente rem
illicita q; facientes. Hoc enī manicheoy secte osuetudo possedit.
Quo g nec. xiiii. luna uenente in dnicu die ieunare debem.
neq; oseqns e. ut si in sabbi die. xiii. eueniat. soluam ieuniu.
necessario asserim. h in septimana seqnte debere differri. Sicuti
paulo supi opbendi. n tn ex hac dilatione puaricatione aliq oca
paschale calculu ppetta. Que admodu decim numer coplectit

Terminus nr e. xxv. luna usq: ad xi.

Moysi. & secta eccle.

Qa lex n solutur i fine tcedecime. s; in ingrce decime ieuniu.

Nouenarij cetuiē adenario numero. sic xiiii. luna. rotis dat dominorū retinere xxxi.

nonū. sic ꝛ quotiēs. xiiii. luna in dnicū occurrerit die. eoq;
in eo ieiunare ñ licēat. in proxima septimana differri necē ē die
pasche. Nulla enī ex hi imminutio fieri pasche uidet. qm ipsi se
quentes dies complectunt. ꝛ reliquos. Argumēta inuenendi ea. lx.

OPORTET autē calculatorē quēq; p̄ ānū. xiiii. lunas p̄mi mē
sis. sic ꝛ epactas lunę annuas retinere memoriē. S; ꝛ si quis
has q; argūto inuenire desiderat. uideat qt sint epacte lunares
anni cuiscuiq; oputare uoluerit. Et si q̄dē xiiii. l̄ xv. s. in xii. kl
apl. l̄ xii. kdas earūdē die. xiiii. lunā uenire cognoscat. qm
mirū. xi. kdas sup̄ septas sic sepe dictū ē. ꝓpri ē omniū locus
epactas. Sin autē pauciores s epacte dimittat eas esse p dies usq;
dū. xiiii. impleat numerū. ꝛ ibi se luna pasche. xiiii. hre ñ du
bitet. Porro plures q̄ in denario numo. si hūerit epactas ꝛ has usq;
ad xxx. numerū. i. ipsi ūmnū mēsis p dies esse sinat. ꝛ sic anoua
luna inchoans. atq; usq; ad xiiii. ex ordine p̄currens. die uotis
paschalib aptū rite reppiet. S; ē hoc notandū. q̄ xiiii. luna si
omnis ē ann. xi. dieb; prius. Siū embolism. xviii. dieb tardius
q̄ p̄cedente anno mēsierat. semp redire solebat. excepto uno dum
taxat primo circli decennouenalis anno in q̄ ppt rōnē salt luna
ris. xii. dieb annotinū cursū p̄currere solet. Lxi.

SEPTIMO decennouenal circli titulo De die dnico pasche
dies pasche dnic comp̄hendit. q̄ de dnica nri saluatoris re
surrectione a mortuis exordiū cep̄. Hā cū inuetū testamto ūb ar
gumēto iudicis pascha le ps sit. obseruare p̄ceptū. uidet ut p
eq̄noctiū. ut mēse p̄mo. ut tria ei septimana. i. a uespa. xiiii. lu
ne q̄ est initiū. xv. usq; in uespā. idē ūmnū. xxi. celebret. Qrta
mei de obseruatione regula ē nob apr dnice resurrectionis im
posita. ut cū eq̄noctio mēsis censo. luna p̄mi mēsis. xiiii. uespe or
tū face uidim. ñ stati ad faciendū pascha p̄stitam. s; dnicū die
q̄ ipse pascha idē mēsiū. de morte ad uitā. de corruptione ad in
corruptionē. de pena ad glām. resurgendo face dignat ē. ex
spectantes. in p̄o tandē ogrua pasche sollēpnia celebrem. Qd
si quis obiecit ñ eq̄noctii memoriā. s; tm p̄mi mēsis. ꝛ tūc in eo
septimane posuisse legiferū. sciat qm ꝛ si eq̄noctiū nominatim
ñ exp̄mit. inh tm ipp q̄ a plenilunio p̄mi mēsis pascha faciendū
p̄cipit. eq̄noctii mēsis censū plenaria rōne depmit. Quō absq; ul

la dubietate ostat eam que prima transito eqnoctio plenu suu glo
bu ostendit. primi mnsis existe luna. Quotiens g die dnico mox
aduenante. xv. luna habem. nil nr in ips paschale alegali dis
sonat. qmuis aliis sacmtor genib eusde paschę sollemia colim.
Quoties u secdo. t. iii. t. iiii. t. v. t. vi. t vii. abhinc die. i. dnic
occurrerit. nec sic quide lege aut ppias soluim. si; euglice poti
gre sacramtis adimplem. Quia enim ę saluator nr sic theophilus
cui sup memini uenerabil alexandrine epc scribit. xiiii. qde
e traditi luna. h e. v. feria p sabbm. xv. au luna crucifix. die tcio
resurrexit. h e. xvii. luna. que tunc indnica die uidlicet inuen
ta sicuti ex euglion obseruatione cmpim. Habem g solatiu q recte
facere pascha possim. ę si dilatio fuerit osecuta. pp incurrente
necessitate. ut si. xiiii. primi mnsis in sabbo euenerit luna. aut
si in aliis an sabbm dies septimane seqntis accidit. sn dubita
tione pascha celebrem. Si u indnicu incidit. omim in septima
na sequente. ut sepi dictu e differam. ppter eas qs pfati sum cau
sas. His g demonstratis atq; patefactis. h ę consideran
du e q lex frequent causa necessitatis eos q ostrictione
ppis qda n potuerit in primo mse pascha celebrare secdo ide facere
pcepit. Qelnus e enim in necessitate positos supiora. qua infe
riora sectari. Quo in feriora a supiorib oinent. supiora aut
ab inferiori numo n includunt. Illud uero q iam posuimus
declarantes q decim numer nonu in ra se oineat. non aut
decimu oinere n possit. Qd si lex ad secdm mense insire nos
pcepit. si n possum sem pascha primo mse celebrare pp qsda neces
sitates. n intelligo cur n si. xiiii. indnicu die incurrerit. lu
na in septimana seqnte rationabilit dilatio ne pas
che facere debeam. manente primo mse ę. xv. luna in qua
saluator crucifixus e. manente ę. xvii. qn p triduu resur
rexit. u primu dnic resurrectionis xpi dies fuit uarie refert.
Et quide ut sup memoratum quida. viii. kl darum apliu. n nul
lu kl day earunde die fuisse asseuerant. Vbi notandu q si. viii.
kl day memoratay ut antiqores sepsere. resurrectio dni facta e.
quint pfecto ecli decennouenal tunc agebat ann. hns ocren
tes. vii. ę luna. xiiii. sic semp. xi. kl apl. Si aut. vi. kl aprl
dnis resurrexerit. tertius decim circli pfati ann extitit. v. hns

ocurrentes luna. xiiii. ut semp. viii. k aprilis. Porro si quando
k dax sup septax resurrectio celebrata e x. sedis circuli decenno
uenalis existens ann. ocurrentes habebat. iiii. luna. xiii. sic
semp. viii. k aplis. que cuncta. xvii. lune in qdie dnico pma
sacro sce resurrectionis s acta mysteria cursu pandunt indu
bio. Tam diligentissime cauendu ne hanc. xvi. luna ut qda
patrata ofirmando. ni solu incurtabile nre calculationis dis
pendiu. si; ce guissimu katholice fidi incurram piculu.

Vltra qa sepe memorati circuli meta pandunt. lune dnici pasche pp uariante eide dnica
occursu. vii. dieru ambitu inclusi. i. a xv. usq; ad xxi. q pcerto
dies crebertima legis s adnotatione pfiat. dicente dno. Primo mse
xiiii. die misis comedetis azima usq; ad die. xxi. eiusde misis ad
uespa. vii. dieb fermentatu ni inuenuet indomib uris. Cui pmi misis
septemq; ei dieru azimox nec regula talis e. ut que p equinoctiu.
xv. luna occurrit. pmi misis intelligat. Et hec quecuq; septe die
ru. usq; ad. xxi. dnicu accepit. paschal festi gaudius aptu por
rigat. Qd eo tociens repetio qr fuere quida q dominicu
pasche die. uerbi gra. vii. kl dax aplu die luna. xx. notantes
dicent. Et quid peccare nos ostendatis in estituendo tpr pasche
cu nullus umq calculator uetuerit. vii. k apl pascha celebrari
omib eque ofitentib te equnoctiu ee tnscensu. null negauerit
luna. xx. paschali dnico aptam? Quib respondendu qd qr. vii. kl
apl. u luna ogruerit. luna. xx. dies oportun adriserit. dnicu
pascha rite actuabit. S; qr luna que. vii. kl dax aplu die. xx.
e. plenilunii an equinoctiu hbuit. ni licet luna existente. xx.
vii. kl dax aplu dnicu pasche die celebrari. Que
u in equnoctio t p equnoctiu plena e. mox u dnic adeerit dies.
pascha legitimu dabit. Idem error. eadeq; e responsio cu
morati calculatores. xi. k apl. luna. xvi. x. kl apl. luna xvii.
viii. k aplis. luna xviii. viii. k aplis. luna. xviii. vii. k apl
luna. xx. vi. k aprilis. luna xxi. v. k apl. luna. xxii. pascha
faciendu decernunt. Qd eo sepius anno faciunt
cu inkl ian. xxv. hbunt luna. Cu u hanc
ibi. xxvii hbunt. tunc longi auertate de
uiant. qr nimiru pmo misi deputant luna.

f. in. xx. ii. faciunt pascha.

v. inkl. ianuarii.

que . iii . nonarū martiaq; nata triduo fere ante eq̃noctiū ple
na existē monstrat. & d̃. xv. xvi. xvii. die pasche dñicū fa
cere ñ ualet. eo d̃ has etates. xiiii. xiii. xii. kl'daq; ap̃lū die
tenuerit. Affecto nec reliqs suas etates quis eq̃noctiū seqntes
eiusdē dñice resurrectionis ouenientes poē hre sollempnis.

Et q̃o de pasche observatione Q'd inter pascha y alima distet. lxiii.
aliqnta pstrinarim. & iā hoc intimare placuit d̃ iuxta legis
scripturā alia pasche. alia sollempnitas ē azimoq;. Vna q̃ppe dies
pasche. i. tūsit ē. xiiii. uidl' pmi mēsis inq̃ uespa pascente agn' immo
lari iussus ē. & moox sequenti nocte tūsiuit dñs egyptioq; pmogeni
ta percutiens. & signatas agni sanguinē dom' filioq; isrl' liberans.
Sequentes ū dies. vii. idē. a xv. usq; ad. xxi. eidē mēsis azimoq;
ppe uocant. Septiū nāq; est in exodo. ubi agn' immolari. xiiii.
die pmi mēsis. ad uespā mandat. Et comedetis festinantes. Est enī
phase idē tūsit dñi. Et transibo pr̃am egypti nocte illa percutiāq;
omne pmogenitū in tra egypti. Et paulop'. Et cū dixerit uob
filii uri quē ē ista religio. dicetis. Victima tūsit dñi ē. qn tūs
siuit sup dom' filioq; isrl' in egypto percutiens egyptios & domus
nras liberans. Item in leuitico. Mense pmo inq̃t. xiiii. die mēsis
ad uespā phase dñi ē. & xv. die mēsis hui' sollēpnitas azimoq; dñi
ē. Septē dieb' azima comedetis. dies pm' erit uobis celebēr in' sesq;
omē op' seruile ñ facietis in eo. s; offeretis sacficiū ignē dño. vii.
dieb'. Et ne nos q̃spiā uerba legis alit q̃ uerritas hr̃ intellectusse
autumet. uideat doctissim' legaliū litrāq; & sacdos q̃d de his sen
tiat iosephus. Scribit in libro antiqtatū in hē modū. Xiiii. lu
na pmi mēsis agn' immolat. xv. aū luna succedit festiuitas azi
moq; q̃. vii. dieb' celebrat. Secdo ū azimoq; die q̃ē. xvi. frugū
pmitias qs metunt offert. Quē legaliū morē sacroq; & nc eccle
sue tudo ñ ignobilit imitat. Vna uidl' nocte tūsitus dñici. i.
resurrectionis ei' amortuus. q̃ impios triumphando fideles serua
re dignat ē pncipalit observans. in cui' exortu sanguis ipi' uidl'
agni inmaculati. ipsm ei' fonte regenerationis ablutū mun
dat ab omi pecto. ac deīn alios. vii. dies in memoriā eidē dñice
resurrectionis ogtua festiuitate subiungens. Ve
rū qr ipa q̃; dies pasche aferēto castigari pcipitur.
hanc euglii septa aliqn pmā azimoq; cognomi

nat. & tpmo inquiens die azimoꝝ qn̄ pascha immolabant
dicunt ei discipli. Quo uis eam⁹ & parem⁹ t ut manducet⁹ pas
cha? Ite diem. xv. m̄sis pmi. aqua. vii. dies azimoꝝ incho
ant ppt uenia pasche. pasche nomine uocat. illius cū dic.
& t ipsi non introierunt in pt̄oriū ut contaminarent. s; man
ducarent pascha. Non q legi ꝓtraria ē euglica scptura. s; q
sacramētū qd decebat hac societate nobis uocabuloꝝ uiuati⁹ incalcu
lare curauit. Salua enī subtiliori discussione possum⁹ intelli
gere. q mystica pasche sollempnia singuli nr̄m in die baptisma
tis egerunt. spāle uidl̄ exīminatorē. signo pciosi sanguinis eua
dendo spāles tnsiendo tenebras. Toto aut̄ uite pficientis tpr. q
deinceps in hac pegrinatione gerim⁹. vii. dies azimoꝝ celebram⁹.
qb⁹ sic apls docet. n̄ in fermēto malicie & neqtie. s; in azimis sin
ceritatis & ueritatis epulari debem⁹. Et q nos in baptismo ut
de potestate satane in parte sortis scoꝝ tnsire queam⁹. sincerita
te acueritate tenere necē ē. Ite q; toto nr̄e pegrinationis tpre
q septenario dierū numero uoluit. cotidiano pfectu ad me
liora tnsire pcipim⁹. qi in pascha azimis uesci. & in die⁹ ab
moꝝ pascha spālit̄ age cognoscim⁹. Typica pasce in pt̄o. Lxiii.

Na o sic tota paschali v̄ obseruantia cerimoniaꝝ. ita & tps
q agi pcepta est. totū mysteria sac redolet. In pmis naq;
equinoctiū tnsgredi. indūci pasche celebratione iuxta legis de
creta curauim⁹. ut uidl̄ sollēpnitas in q mediator di & hominū
destructa potestate tenebraꝝ mundo lucis iter apuit. & ia tpis
ordine foras q d int̄ hāt ostendat. & que nob cūne beatitudinis
lum̄ pmittit. te maxime celebret. cū solis lum̄ annuo pfici
ens increm̄to. pmā sumit de noctis umbra victoria. Dein m̄se
pmū anni. q in nouoꝝ uocat̄. in q pascha celebram⁹ attendim⁹.
Ipe aut̄ ē m̄sis in q mund⁹ iste format⁹. secundum luna. in ho ē pm⁹ in paradysi sede
locat⁹. Quia phui⁹ mystia sollempnitatis. pmā nos stola recep
turos. pmū supne beatitudinis regnū. aq in longinqua regio
ne discessim⁹. nos repetituros ee spam⁹. De cui⁹ gia regni beat⁹
apls petrus celos aut̄ nouos in qt. & tram nouā.
& pmissa ipi⁹ expectam⁹. in qb⁹ iustitia habitat.
S; in iohs in apocalypsi sua. Et dixit q sedebat
in throno. Ecce facio omia noua. Dein & iam

Q ia uice in martio fuit mundi initium. tam luna apt erat.

tertiam misis eidem septimanam in pascha observam. qd resur
rectionis dnice gaudiis aptissime ogruit. qm eadem sacro
sancta ei resurrectio tertio die facta est. et tertio tempore secli idem cum gre
celestis adventu tota ei incarne dispensatio que p resurrecti
onis osummata est glam mundo apparuit. Prima namq; secli tem
pa lege naturali p patres. media lege litterali p pphas. ex
trema karismate spiritali p se ipsum veniens illustrare dig
natus est. S; et ipsa tempore lune ousio pulcherrimum nob sacramenti
celestis spectaculum pbet. Hanc; luna q rotundi facta secmatis
a sole lumen ut sup diximus accipit. ioq; semp ex dimidio orbe
que ad sole bt. lucida est. ex alto aut dimidio. semp obscura.
d pma usq; ad. xv. lucis cremtum ad tias. a. xv. autem usq; ad
novissima. cremtum eidem sue lucis atrenis auersum. paulatim
ad celestia revertit. Quia numirum ei ousio recte paschal gau
dii mysteria signat. Quib omnem mtus nre glam. auisibilib
auferre delicis caducisq; fauorib. atq; ad sola celestis gre lucem
suspendere exemplando docem. Et si utraq; ei ousionem in bonum
delectat mtpretari. possum intelligere et crescens ad occulos hu
manos lumen lumen virtutum gias. qb; apparens in carne dnis mun
illuxem insinuet. de qb dr. et ihc proficiebat sapia et etate et gia ap
dm et hoes. Recrescens u ad celos resurrectionis ascensionisq; il
li glam designet. que in se quidem ipa mox. pfecta puenit. s;
in ao fidelium qbda lucis sue pfectib usq; ad finem secli crescere
n desinit. Resurgens enim dnis a mortuis pmo singlis ac binis ac
dem plurimis. modo. vii. m. xi. m. xii. m plq. d. frib simul.
adultimum discipulis omnib apparuit. Quib videntib ascensur
in celum pcep eos sue dispensationis esse testes in hierlm. et in omni
iudea. et samaria. et usq; ad terce ultimum. Et bene luna cum nros cres
cit ad oculos paulatim a sole recedit. Cum u ad celos parib ad eum
spacius redit. Hoc est enim qd ipse die. Exiui a patre et veni in mun
dum. Rem relinq mundum. et vado ad patrem. Et qd de illo psalmus.
d summo celo egressio ei. et occursus ei usq; ad summum ei. Qa g luna
eo sue lucis incremento q exiens a sole passionis doctrinam virtutesq;
significat. Eo aut qd ad sole rediens paulatim adinvisibile nob celi
facie recolligit. resurrectionis illi ac posteriorisq glie. miracula
demonstrat. merito a xv. paschalis uoti gaudiis apta pdicat.

plenilunium p equinoctium

Hisquidē paschalī ꝓpis alegis obseruatione suptis indicitis. here
des noui testamēti eia diē dnicā qm septā unā siue pma sabbi
cognominat. adnectim. Hec dnica die in merito que o dicione pmitiue
lucis excellens. et triumpho dnice resurrectionis insignis. i nra
q; nob resurrectione mane semp exoptabilis. Septem q; dies lu
na idē. axv. usq; ad axvi. p qs eadē dnica naturali ordine discur
rit. unūsquisq; ecclē q p totū mundū paschalib ē redempta mys
teriis apte denuntiant. Hā i septenario sepe numero unūsquisq;
designare septā osueuit. Vn qdam ppha. Septies in die laudē dixi
tibi. nil meli qm qd alibi ait. semp laus ei more meo. Et specialit
totā katholice ecclē pfectionē. eo numero figurari. iohes testat
qui ad.vii. asie scribens ecclas unūsqsq; porbem ecclē misteria pa
tefecit. Vn i ꝓoma q singulis. vii. scribit hortamīta hec uersicu
lū intexere curauit. Qui hī aures. audiat qd spc dicat ecclis. Qd
uni cuilibet dixerat hoc omib se dixisse pala pbans ecclis. Hec
min et morale nob omdat paschalia tpa sensū. In noie qdē pas
che ut de uiciis aduersitatis tristū cotidie faciam spirtale.
Innise aū nouor in q aduitu fruct aduentu suo pnuntiant.
uetertū cessationē. ut exuentes uetere hoīem cū actib suis reno
uem spū mtis nre. et induam nouū hoīem q secdm dm creat ē
in iustitia i sctate i ueritate. Et ut uegetati duisax uirtutū ea
rūq; foliis uelitati amene arboris adumbratione uelati tamq le
te atq; fructifere segetes pullulem. In plenilunio ut pfectū splen
dorē fidi i sensus geremes. a peccati tenebris segregem. In reūsa
eadē luce lunari adcelos. qdav. luna fieri incipit. ut qnto mag
ni sum humilem in omib dicentes cū aplo singli. Grā aū di sū
id qd sū. Que pfecto grā munis supni qr tcio seli tpi manifestius
effusa ē pulcherrima figurax osequentia tcia lune ebdomada.
lum ipsi qdem adtras creuerat adcelestia ia crescere inchoat
Pulchre hanc in pascha pcipim obseruare ut gre q accepim nū
qm oblti psingulos grad spirtal unsit largitori illi obediendo
uice rependere memmerim. Et certe increscente adhoies luna
ute nob actiue in reuersa ū adcelos speculatiue typ ostendit.
Et in hac nob oūsione dilectio parmi. in illa nri signat auctoris.
dum huc uers lucis ei pfect ut bona foris opem ammonet. Porro
illuc ut eadē bona opa solo supne mercedis intuitu geram. Huc

ut luceat lux uſra coram hominib⁹ ⁊ uideant bona nra opa. illuc
ut glificent patrem nrm qui in cel'ib⁹. In una ſabbi q̃ noui teſtamti
ſpria ſollepnitas ē instrutm. ut ſpe fitē nre in xi reſurrectionis
patiem in pſenti oia adusa p xi ipsa mortis tollerem⁹ in uria.
audientes ab apto. qz ſi ſpe ei⁹ qui ſuſcitauit ihm amortuus habitat
in nob. q̃ ſuſcitauit ihm amortuus. uiuificabit ⁊ mortalia corpa
nra. pinhabitantē ſpm ei⁹ in nob. Cui⁹ ſpe qz ſepuformis ē gra pot.
eadē. vii. dierū lunariū numo q̃ pſata una ſabbi. idē dies dnica
circūfert. in tmata ñ inēuenient intelligi. Verū de mysterio tem
pis paſche. ſi q̃s plenius ſcire uelit legat beati aurelii augustini. ad
ianuariū eplam de rone paſchali. De cclo magno paſche. Lxv.

Circulus paſche magn⁹ ē qui multiplicato pimuice ſola
ri ac lunari cyclo. d. xxx. duob⁹ conficit annis. siue enī deci
es nouies uicies octies deni aut noueni multipli
cent. d. xxx. duoy numerū complent. unde fit ut idē circul⁹ magn⁹
decennouenalis. lune circulos. xxviii. ſolis aut q̃uicies octies q̃
ſumari ſolent annis. x. ⁊ viii. hat circulos. Bisſextos decies no
uies ſeptenos. idē. c. xxxx. iii. menſes ſolares uicies octies. cc. xxviii.
idē. vi. ccc. lxxxx. iiii. menſes aut lunares uicies octies. cc. xxxv.
idē. vi. d. lxxx. Dies exceptis bisſextis uicies octies. vi. dcccc. xxxv.
idē cxc. iiii. milia. ⁊ c. lxxx. d. dpositis aut bisſextis. cxciiii. ccc.
xiii. Quibus memorata ex ordine miſiū dierūq; ſumā cōpleuit. mox
in ſe ipſū reuolut cuncta que ad ſolis t' lune curſū pinent eode
q̃ pueram ſemp tenore reſtaurat. Tm anni dnice incarnatioīs
ſuo certo tramite pficiunt. in mai ñ reuertunt. ⁊ indictiones q̃q fe
ram in ordine. nil ſyderū curſū atq; io nil paſchal' circuli ordinē
mouent. Qd' ut aptū clareſcat. placuit eunde plenario ordine cir
culū pſenti opculo ponē ſupto exordio. a qngentesimo. xxx. ii.
dnice incarnationis anno. Vbi pmū dyonisi⁹ circulū cepit. ⁊ pduc
to opē usq; ad millesimū ſexagesimū. iii. eide ſac ſce incarnatio
nis annū. qien⁹ legentes q̃q; non ſolū pſentē t' futurū pice. ſ; ⁊ pte
ritū omnē paſchalis ſtatū tpis inerrabili poſſunt intuitu respice.
ad dilucidationē pſce lectionis annos omis q̃ aliqn in qstione ue
nerat. qn t' quales fuerint euidenti⁹ agnoſcant. De vi. hui⁹ ſeli etatib⁹
Sex hui⁹ mundi etatib⁹ ac ſeptima Lxvi.
ut octaua quietis utq; celestis ⁊ ſup in cōparatione pme eb

qz vii. bisſexti ī mi cyclo xx. viii. anni.

qz ann⁹ decennouenal. hr. cc. xxviii. menſes.

domadus unq mundo ordinate e. aliq ita pstrinarum. et nuc
microcosmo cui uni homi q microcosmos grece aphilosophis. hi
e minor mundo solet nuncupari de eisde aliq into lati exponere
m. Prima e g mundi hui etas abada usq; ad noe ornens an
nos iuxta hebraica ueritate. aii. dc. lvi. iuxta lxx. interpres.
cc
.ii/xl. ii. Generationes iuxta uiinq; editione numero. x. Que uni
uersali e deleta diluuio. sic pma cq; homi obliuio demerge osueuit
etate. Quot enim qsq; e q sua recordet infantia. Seda etas noe
usq; ad abraham gnationes iuxta hebraica auctoritate coplexa.
x. annos aii. cc. xcii. Porro iuxta. lxx. interpres annos. dcccc.
xl. ii. Generationes ii. xi. Hec qi puericia fuit gnis ppli di. ydo
in lingua iuenita e idem hebrea. A puertia naq; icip homo nosse loq
p infantia. q hinc appellata e qd fari nipot. Tertia ab abraham
usq; ad dd. gnationes iuxta uiinq; auctoritate. xiii. Annos ii
dcccc. xl. ii. coplectens. Hec quedam uelut adolescentia fuit ppli
di a qua etate qa incip homo posse gnare. ppter a mathis eusebia gna
tionu ex abraham sumpsit exordiu. q et pat gentiu ostitutus e. qn
mutatu nomen accep. Qrta add usq; ad trinsmigtione babylonis.
annos bns iuxta hebraica ueritate. cccc. lxxiii. Iuxta. lxx.
translatione. xii. ampli. Generationes iuxta uiros q; codices. xvii.
ponit. Qs tn eusebia mathis certi mysterii gia. xiii. ponit. A qua
uelut iuuenili etate in ppli di regu qa cepuit. Hec naq; in ho
minib etas apta gubnando solet existere regno. Quinta qi senilis etas
a trinsmigtione babylonis usq; ad aduentu dni saluatoris in carne
gnationib ipa. xiii. Porro annos. d. xxxx. viii. extenta uiq
ut gui senecture fessa. malis cerebrioribus plebs hebrea qssat. Sexta
etas q nc agit nulla gnationu t tepu serie certa. s; ut etas decre
pita ipa uoci seli morte osumanda. Has erumnosas plenasq; labo
ribus mundi etates qq; felici morte uicerit septima aii sabbi pennis
etate suscepti. octaua beate resurrectionis etate in q semper cu dno reg
nem expectant. De cursu etami ex de. lxvii.

PRIO a g etate seli nascentis pma h die fe ds luce q appellaut
die. Seda firmamentu celi in medio libuit aqy. ipis aqs actia. ai
celo supiore acuirtutib q meo odiore laudaret. ai hoy. vi. dieru
exordiu creatis. Tertia die ogregatis insiu locu aqs q cucta oper
erat. arida iussit apparere. Qrta syda u firmamento celi posuit.

que nec qnctū eqnoctii directura colligim⁹. xii. klas aplū uo
cat⁹. Qnta naticia & uolatilia creatū animantia. Sexta aialia
terestria & ipm formaunt adā de cui⁹ late dormentis mare
omniū uuentiū eua q nec qnctū in uidr ee credibile. x. kdarū
aplū dies appellat⁹. Vū merito credit⁹ si ñ uerior sententia unc
d beat⁹ theophil⁹ cū ceteris ñ solū palestine. s; ⁊ multis aliaz regionū
epis de pascha disputans sep sit eodē. x. kdaz aplū die dnm fu
isse crucifixū. Ilcebat enī una eadēq; ñ solū ebdomadis s; ⁊ m
sis die secm adam ꝓgnis humani salute uuifica morte soptū.
de pducti s elate suo sacmtis celestib⁹ sponsa s scificare ecclam
q uidl die pmū ad paradisū uidl humani grīs ipe creauīt. eiq;
de late costa tollens. edificauit mulierē cui⁹ adiutorio genus
appagaret humanū. De reliquis sexte etatis. lxviii.

Hec de cursu ptū scli ex hebraica ueritate put potuim⁹ elu
cubrare cutauim⁹. equū tam. ut sic greci lxx. tnslatoz
edicione utentes de [illegible] ea s sunsq; tepoz libros odidere. tta e
nos q ꝓbeati uīp [illegible] tis iheronimi industria puro hebraice
ueritatis fonte [illegible] potam⁹. tepoz q; rone uarta hanc serie
gram⁹. Qd si q [illegible] labore hec ntm culpauerunt ee supfluū. ac
cipiunt hi [illegible] quicq; s iustū salua caritate responsū. qd
pfatus hieronim⁹ prisce cosmogphie calumniatorib⁹ reddit.
ut si displicet ñ legant. Ceterū cunctis uidemune suadem⁹.
ut siue q s ex hebraica ueritate q ad nos pmemoratū uīp te pu
ra puenisse & hostib⁹ iudis unpfesso e. siue ex lxx. uīpū tns
lacione q t mn⁹ sollicite pmo edita e. ut multi astruunt. t pt
agentilib⁹ corrupte ut beato augtino uidr. seu certe ex ut sq;
cōmiato ope codicib⁹. ut s usum fuit. tpoz cur fū notauit.
& siue pliora seu breuiora tns acti scli tpa signauit. aut
signata reppit. Nullatenus tn ex h longiora t breuiora q restat
scli tpa putet memor sep dnice sententie qr de die ultima
& hora nemo scit. neq; angli celoz n pat sol⁹. Neq; enī ullatenus
s audiendi. q suspicant⁹ hui⁹ seli statū. sex miliū annoz abini
tio fuisse definitū. & tne ot sententiā dni uenisse uideant⁹ ad
dunt incertū mortalib⁹ qto anno sexte millenarie partis uen
tur⁹ sit dies iudicii. cui⁹ tn aduent⁹ marie cca tnnmū sexti mil
lenarii debeat spari. aqb⁹ si qris ū h putanda t cedenda legerint.

mox stomachantes qr aliud qd respondere ñ hñt. an ñ legis
in quint in genesi. qr vi. dieb mundũ fecit ds. Ut ñ mto credi
debe eũ pl min. vi. milib annoꝝ ee staturu. Et q ee gui fuere
q propt septimũ die inq requeuit ds a opib suis. sparent p. vi.
annoꝝ milia seꝝ laboris in hac uita mortali septimo millean
noꝝ circulo eos p resurrectione in hac ipa uita immortales inde
licius ꝛ multa beatitudine regnaturos ee cũ x. Verũ his qr he
retica s ꝛ friuola. fundit omissis. intelligã sincere ꝛ katholice
vi. illos dies inq b mundi b ornatũ pfec ds. ꝛ septimũ inq ab
omi ope suo requeuit. que obiect ppetue q ctis benedictione sci fi
caũ. ñ sex annoꝝ milia scli laboramus ꝛ septimũ regni beatoꝝ
in ita cũ x. s; vi. poti etates significare mundi labentis inq b
scli laborant. in hac uita p x. ꝛ septima ppetue q ctis in alia ui
ta. q solute a corpib pcipiunt aie sce cũ x. Qd aiay sabbm
te inchoasse recte credit. cũ pm x mr carne occis asse. mox
aia e etna tñ sit in req e. Te au pfi [illegible] cet cũ in die resur
rectionis aie e corpa incorrupta re [illegible] cepint. ꝛ q nulla
etatũ q nq; pritay mille annis acta re [illegible] pit. s; alie plures
annos alie pauciores hũere. neq; ulla al [illegible] tri simile ha
bunt siima annoꝝ. restat ut par m h q; q [illegible] ne agit inter
tũ mortalib hat. sue longitudinis statũ. Soli aut illi cognitũ
q seruos suos accinct lumbis lucernisq; ardentib uigilare pce
pit. similes hoib expectantib; dnm suũ qñ reuertat a nupcis.

Cuius quide De ina opinatione fidelium qn venit dns. Lxviii
aduent hora mto sci omis diligit. ꝛ eti adee desiderat.
s; periculose satis agunt. si q hanc ppe an longe sit putare l p
dicare psumunt. Vñ pulcherrime beat augtin remoto illo
seruo neqm q die in corde suo. mora fac dns ms uenire. iste
q ppe peiu dubio dñi sui odit aduentũ. dat exemplũ. de trib
seruis optimis aduentũ dñi sui sicient desidantib uigilant
expectantib. fidelit amantib. qy un die. uigilem rorem. qr
cita uenturus e dns. Alt die. Vigilem rorem. qr breuis ꝛ uncta
e ista uita q uis tardi uenturus sit dns. Terti die. Vigilem
rorem qr breuis atq; uncta e ista uita. ꝛ nescam tpis qñ uen
turus sit dns. Qñ si h factũ fuit q pdiaerat pm. gaudebunt
cũ illo seds ꝛ tri. Si au factũ ñ fuit. metuendũ e ne ptbent

q̄ illi credidерant. ⁊ incipiant aduentū dn̄i n̄ tardū puta
re ſ; nullū. Qui aū credit ꝗ dic̄ ſed̄s tardi⁹ dn̄m ee̅ uenturū.
ſi falſū fuerit inuentū cū⁹ dn̄o uenente nullo⁹ q̄ ei credide
rant turbabunt̄ infide ſ; inopinato gaudio pfruent̄. Qua
pp q̄ dic̄ dn̄m cū⁹ ee̅ uenturū. optabilius loq̄r. ſ; piculose fal
lit̄. Qui aū dic̄ dn̄m ee̅ tardi⁹ uenturū. ⁊ tū credit ſpat amat
ei⁹ aduentū. pfecto de tarditate ei⁹ ⁊ nā ſi fallit̄ feliciū fallit̄.
Habebit enī maiorē patientiā ſi h̄ ita erit maiorē leticiā ſi
n̄ erit ac pho c abeis q̄ diligūt manifeſtationē dn̄i. ille audiuit
ſuauiū. iſti credit̄ tuciū. Qui aū q̄d hoy ſit uerū ignorare ſe c̄
fitet̄. illud aū optat h̄ tol'at. in nullo eoy errat. ⁊ nch eoy
aut firmat. aut negat. De tempoⁿ antix̄. lxx.

Duo ſane certiſſima nec dū inſtantis diei iudicij habem⁹ in
dicia. fide uidl̄ iſr'litice gentis ⁊ regnū pſecutionē antix̄
Quā uidl̄ pſecutionē trū ſemiſ annoy fuitū fides eccl̄e tenet.
S; neh impuiſa uenuens omīs paſſi. q̄s inparatos inuenit inuol
uat. enoch ⁊ heliā. maximos pphas ⁊ doctores aī h̄ exortū uen
turos in mundū. q̄ iſr'litica plebē ad fidi ouitant grām. atq; ad
pſſura tanti turbinis in parte electoy inſuperabilem reddāt. Qi
cū ipſi p̄mo tres ſemiſ annos p̄dicauerint. ⁊ ſic̄ de uno eoy helya
pph̄a malachias p̄dix̄. ouiterint corda patrū in filios. idē an
tiquoy fide dilectionē q; ſcoy in eoy q̄ tē uicturi s mīte plan
tauerint. tē excandeſcens. illa horrenda pſecutio. ipſos
in p̄mis mīrij uit̄ tute coronet. de hinc cetos fi
deles corripiens ul' mrēs x̄ glōſiſſimos. t' dāpnatos
apoſtatas faciat. Q̄d' ſignificare uidt̄ apl's ioh's. ita ſcribens
in apokalipſi. datū aut̄ q̄ē fortis tēplū eice foras. ⁊ ne metie
ris eū quō datū ē gentib⁹ ⁊ ciuitatē ſcām calcabit mſib⁹ xl'. ii. idē
eos q̄ nominetenū fideles ſola exterior diligūt. a electoy ſorte
ſeparatos oſtende. qr ipi ad pſequenda eccl̄am ouitent̄. nouiſſi
ma illa pſecutione trū ſemiſ annoy. Et dabo in q̄t duos tes
tib⁹ meis ⁊ pph̄abunt dieb⁹ mille. cc lx. amicti ſaccis. idē ar
tiſſimis ouinentie ⁊ pſſuray laborib⁹ accincti p̄dicabunt.
Et paulop⁹. Et cū finierit in q̄t teſtimoniū ſuū. beſtia q̄
aſcend de abyſſo faciet adūs⁹ illos bellū ⁊ uincet eos. ⁊
occid illos. ⁊ cetā q̄b⁹ minuſtis ei⁹ de beſtie. i. antix̄. de oc

cisione hoy duoy testiū idē mīm letaturos eisdēq; etiam
mortuis insultatos ee cōmemorat idē alio loco. Et uidi inq̄t
de mari bestiā ascendentē ⁊ ded illi draco ītutē suā ⁊ potes
tatē magnā. i. uidi hoīem sewissimi ingenii de mulieribus am
pioy stirpe. ꝑ gentiū. Cui mox nato ⁊ ꝑ magicas artes apessimis
imbuto magistris. adiungens se diabol tota uirtutis sue poten
tiā ꝑ q̄m magica ceciū hoīb maiora patrarat indiuiduus comes
attulit. Et data ē inq̄t illi potestas facē mīses. xl. ii. idē tres
annos ⁊ dimidiū. Ꝑ cuius aūt illo ꝑdictionis filio. siue a ipo dno
siue a michaele archangelo. ut q̄da docent. et ecīa ultione
dāpnato. ñ ēt uno dies iudicii secutur ee credendo ē. Quoq̄ n sci
re possent hoīes illi eius tēp iudicij. si p tres semis annis ī choa
te ꝑsecutionis antiχ ēfestim sequeret. Hē aūt q̄ aūt osūma
tū tp̄s ꝑsecutionis illi dies iudicii ñ ueniat. scire oīb licet. Post
q̄m aūt ū tp̄s osūmate eidē ꝑsecutionis uentūs sit. nemini pe
rfuis scire occedit. Denuq; Ꝑphia daniel q̄ regnū antiχ. mille
ducentis nonaginta dieb futū describit. ita ocludit. Beat
q̄ expectat ⁊ ꝑuenit ad dies mille. ccc. xxxv. v. Qd iheronim
ita exponit. Beat inq̄t q̄ unīfecto antiχ sup mille. cc. xc.
dies. idē tres semis annos. dies. xl. v. ꝑstolat. quib ē dnīs
atq; saluator in sua maiestate uenturus. Quare aūt p unīfec
tionē antiχ. xl. v. dierū silentiū sit. diuina scie ē n forte
dicam. dilatio regni scōy pa[illegible] tuentur ꝑbatio ē.

Lxxi. De die iudicii.

Ad ueniet aūt dies dnī sic fur. [illegible]
q̄ sic ipe testat. nescim q̄n ue[illegible]nit. sero. an
media nocte. an gallicantu an mane. In q̄ celi inq̄t magno
impetu trānsiēt. paulo eleīta ū a calore soluent. Qui aūt sint
celi q̄ trānsiēt. paulo supi docet idē apls petrus dicēs. Celi erat
pri et tra de aqua et ꝑ aqm osistens ūbo di ꝑ quē ille tē mun
do ꝑiit. Celi aūt q̄ nūc s ⁊ tra. eodē ūbo reposita s. igni reserua
ta in die iudicii. Hoīng firmamētū celi inq̄t sydā fiat circū
uent ñ celū etheriū hoc ē in aere illud maximū a celo sydē
reo usq; ad aera turbulentū inq̄ puro ⁊ q̄eto. diurneq; lu
cis semp pleno et ramia. vii. sydā uaga ferri credunt. s; ce
lū hoc aeriū idē tra ꝑ ꝑximū. aq̄ aues celi q̄ ineo uolēt appel
lant. Qd aq̄ q̄nda diluuij deleta tra restrib trānscendendo ꝑ

dicit. Ignis extremi iudicii eidem mensure spacio perescens oc
cupando disperdet. Hec sola hi beati per sententia quibus dicet
celos igni iudicii pdendos q aqua diluuii perierat restat
sydereum celum igni illo quinis maximo non cetangendum s: et ser
mo dni q dicit. Statim autem p tribulationem dierum illorum sol obscu
rabit. et luna non dabit lumen suum. et stelle cadent de celo. Hecq;
enim sol obscurari luna suo lumine priuari stelle poterit cadere
de celo. si celum ipsum locus uidl eorum igni uoratum tmsibit. Hec autem
celum quidem aereum igni marcescere sydereum manebit illesum.
Porro sydera obscurabuntur nisi solo lumine uacuata. s; maiori
sui luminis ad aduentum supni iudicis ne uideantur obtecta. qd
in hac luna stellasq; omnis apotiore lumine sol in medio patu
cuctis impmptu e. Cum autem pacto iudicio fuerit celum nouum et terra
noua idem non alia palins. s; hi ipsa pignem innouata et qui quada
resurrectionis uirtute glificata clarueritt. tunc ut ysaias p
dixit. erit lux lune sicut lux solis. et lux sol septeplicit sicut lux. vii.
dierum. Qd autem iohs in apocalipsi. cum diuisset. et uidi celum nouum
et terram nouam. primum enim celum. et prima terra abierunt. Ad diuinam atq;
art. et mare iam non est. utrum in maximo illo ardore siccetur mare. an
et ipsum uratur inmeli. non facile patet. Celum quippe nouum et terram nouam.
non autem et mare nouum uspiam legimus fuisse. Ha et typice potest in
telligi qd dictum e. et mare iam non est. quia tempestatis hi selm uita mor
talium turbulentum. qd sepissime in scptis maris noie figurat.
Vbi autem ipsum extremum et uniuersal iudicium sit discernendum. inter
multos sepe qritur. Constat namq; quia cum descendente ad iudicium
dno in ictu oculi fuerit omnium resurrectio celebrata mortuorum.
sci o festinum rapiantur obuiam illi in aera. Hoc enim intelligi apls
indicare cum ait. Quo ipse dnus in iussu et in uoce archangeli. et in tu
ba di descendet de celo. et mortui qui in x s resurgent primi. Deinde
nos qui uiuimus qui relinquimur simul rapiemur cum illis obuiam dno in aera.
Virtutes autem et potestates sublimium aetra leuentur obuiam iudici uento
an meritis peccatorum ita pgrauentur. ut quis in mortalia corpa
hmes ad altiora nequeant eleuari et psidente ad iudicandum
dno sci in sublimi adexis ei. ipsi autem in inferioribus assistant. in
sinistris. tempori apparebit. Si uero ignis ille maxim ratissi
m uniuersa tre supficie oprit. et resuscitati a mortuis in iusti ne

queunt. in sublime rapiari. ostat eos ut p̄ea intra positos igni
circūdatos iudicis expectare sententiā. S; an illo urant q̄ ñ p̄
illū castigandi. s; ecīo poti⁹ s̄ igne dāpnandi q̄s p̄dicare aude
at. ¶ Hamq; aliq̄s electos eo purgari aeuiorib⁹ q̄bēdā admissis.
fr̄bs augustin⁹ in libro de ciuitate di. xxi. exp̄phans dictis intelli
git. ⁊ sc̄s papa gregori⁹ in omeliis euglii exponens illud psalmi
graphi. Ignis in c̄spectu ei ardebit. ⁊ in circuitu ei tempestas ual
da. Districtionē quippe inq̄t. tante iustitie tēpestas ignisq; eo
mitant. Quia tēpestas examinat. q̄s ignis excurat. Satis aū cla
rū ē. q̄ raptis aduocē tube obuiā dño in aera p̄fectis seruis il
li⁹ oflagratio mundana ñ noceat si triū puerorū mortalia ad
huc corpa circū posita camini ignis tangere nequit. Verū in his
oib⁹ utili ē cuiq; castū se districti iudicis p̄bere ospectib⁹. q̄m
de iudicij illi⁹ in loco ue discutere. Sane q̄d apls cū diuisset.
rapiem̄ cū illis in nubib⁹ obuiā dño in aera. subdit dicēs. Et sic
semp cū dño erim⁹. ¶ Non sic accipiendū ē tanq̄ in aere nos dure
rit semp cū dño ēe mansuros. q̄ nec ipe utq; ibi manebit. q̄
ueniens ūstitur ē dñs. Veniens q̄ppe ibit obuiā ñ manens.
s; ita cū dño erim⁹. i. sic erim⁹ hīnes corpa semp̄ ita uiuiq; cū
illo fuerim⁹. De. vii. ⁊ viii ētate seli futuri. Lxxxii.

Et hec ē octaua illa etas semp amanda. spanda suspiran
da fidelib⁹. q̄ñ eos aiās ap̄e incorruptibilū corpos mu
nere donat. ad p̄ceptionē regni celestis. ōtēplationēq; diuine
sue maiestatis inducat. ñ auferens glām q̄ exute corpib⁹ asue
queq; egressios ipr beata in requie p̄cepant. s; maiore illas glā
ē corpos reddituos accumulans. in cui ōtuitate ⁊ ñ intrupte
beatitudinis typū. moyses cū sex illos dies p̄mos q̄b⁹ fact⁹ est
mund⁹ a luce ⁊ mane inchoatos a uespā terminatos diuisset. in
septimo q̄ requeuit ds a opib⁹ suis soli⁹ mane ñ aut ē uespe fē
mitionē. s; cuncta q̄ de eo cōmemoranda putauit. etīne requi
ē benedictionis luce oclusit. Quia sic ⁊ sup̄ meminim⁹. cuncte
hui⁹ seli ētates. vi. unq̄b⁹ iusti dño cooperante bonis opib⁹ insistunt.
ita s̄ supna ordinatione disposite. ut in p̄mordiis suis singu
le aliq̄d letarū rerū hīnes ñ paruis erūpnas tenebris p̄sturarūq;
osumant. Requies ū aiās q̄ p bonis opib⁹ in futo seclo p̄cipiunt.
nulla umq̄ cure alicui anxietate turbata deficiē. s; ū q̄s

iudicii ⁊ resurrectionis adueniit. gloriore ꝓpetue beatudinis p
fectione cõplebit. Cõpabit bisetaub sacrissimũ dnice passionis
sepulte ⁊ resurrectionis ips. Legim enim scribente eugtia lohe. qr
ihc añ. vi. dies pasche uenit bethaniã. ũ deuote mulieris officio
iudas offens pdiꝰ eũ sacdotũ pncipib. In crastinũ aũ ipe uenien
s in asino hierlmã cũ turba dno laudes canentiũ. ꝓximos
v. dies insidiosis eoꝝ qstionib appetit. sexto demũ die crucifix
e. septima reqeũ in sepulcro. octaua aũ idẽ una sabbi resurrex
amortuus. Qa pteris. v. mundi h etaub sci nũq repboꝝ insidias
ꝗ odia pati cessaruit. At in sexta q dns in sua incarnatione
ofirmare in fide sua passione redimere ab inferis sua resurrecti
one ⁊ ascensione ad spem ⁊ dilectionẽ regni celestis ascendẽ dig
nat e. eximior beatoꝝ mrtin uirt atrociora ab infidelib psecutio
nũ bella toleraut. S; h tanto forti uicere. qnto certi nouere.
ꝓ illo se pati. q secũ passo pri latroni. s; tc ofessori promisit. hodie
mecũ eris in paradyso: Que beatissima paradysi reqes qr ñ aliũ
finẽ q glifice resurrectionis bt intuũ. h significare uolens eugtia
maths. cũ dnm sexta feria passũ ⁊ sabbo sepultũ ee sepsis
set dicitur de re- surrectione ita incip. Vespe aũ sabbi q lucescẽ
in pma sabbi uenit maria magdalene. ⁊ altera maria uidere
sepulchrũ. Vespa q ipe sabbi q dns in sepulchro qeuit. ñ in noc
te tenebrescẽ. s; lucescẽ dicẽ in una sabbi. qr uidl idẽ ei sepulcrũ
ñ corruptione suscepti corpis ad taminandũ. s; sic ysaias ait.
erit sepulchrũ ei glosũ. cite resurrectionis erat uirtute sublimandũ. Quia nisi q; requies p exuta corpa aiaꝝ. ñ aliqb angloꝝ e obscuranda tenebs. s; solueere ⁊ ꝓpetue lucis suscipienda in fine
& accumulanda munib. Hec e magna illa ⁊ singularis octaua. p q sexti ⁊ undecim psalmi sebunt. cui ⁊ tuba diei ita recordant. Porro matathias ⁊ heliphalu ⁊ alii leuitaꝝ uncy tharis p octaua canebant epinicion idẽ uictori dõ. imp petuũ uente ogdoadis. atq; iudicis laudes canebãt.
Epinicion nãq; triumphũ palmãq; significat. l de resurrectionis a mysterio ꝓphabant. Que merito singularis ⁊ magna uocat octaua. qr ois labentis scli dies octaua ita e p septimã sabbi octaua in ipa sit ⁊ pma septimane seqntis. Quom aut pma toci scli dies ita fuit pma ut ñ habet aliqs. vii. pcedentes

quib⁹ eet octaua. ⁊ nõ singlariter pma ē ita singlariter ñ solũ mag
na s; & octaua ē dies finite resurrectionis. qr sic p⁹ septimã sabbi
p.xim uenitã ē octaua. ut ñ aliqs hat dies se seqntes quib⁹ pos
set fieri pma. s; ipã una maneat celesti luce p ennis. Vñ bñ ppha
uisionē h⁹ dicit sitiens. unã eã uocat dies. qr melior ē dies una
in atriis tuis sup milia. Cũ g⁹ octauã in septis legim⁹. sciam⁹ mys
tice & diē etatē posse intelligi. qr & dñs octaua die idē p⁹ septi
mã sabbi resurrexit amor tuus. & nos ñ solũ p⁹ vii. uolubiles hui⁹
seli dies. s; ⁊ p⁹ sepe memoratas. vii. etates in octaua etate si
mul & die resurgem⁹. Que utq dies in se q̃dē ipsa manet sep
manet ⁊ etna. s; nob te incipiet. cũ adeã uidendã meruerim⁹
intrare ũ q actu occupent. sci pfecta spe ⁊ carnis immortalitate
renouati restat. psalmista q dõ plaudē amoris canit. Beati
q habitant in domo tua. in selm seli laudabunt te. Quo uisu
delectent idē ⁊ seqnt exponit. ⁊ eñ bñdictionē dabit q legē
dē. ambulabit de uirtute in uirtutē uidebit ds deoy in syon. Qles
ad hanc uenire possint. ipe q ē uia ueritas ⁊ uita. testat dñs.
Beati mundo corde. qm ipi dm uidebit. Ergo nr libell⁹ de uo
lubili ac fluctuago ppoy lapsu desept. oportunũ de etna
stabilitate ac stabili etnitate h at finē. Quē rogo si q lectione
dignũ tati fuiit. me suis inpcib⁹ dño cõmdent. piaq; ap dm
& parmos qntũ ualet agat industria. ut p tepales celestiũ ac
tionũ sudores. etnã cunctis celestiũ pmioy mcam accipe pal
mã. Amen.

ARIETE oriente duab⁹ horis. occid libra. ⁊ centrũ supioris
zodiaci. tc cap inferioris optinet cancer. Taurro ori
ente. ii. horis occid scorpio. ⁊ centrũ supioris zodi aci. tc aq
ri inferioris optinet leo. Geminis orientib⁹. ii. hor occid
capcorn. ⁊ centrũ super zodiaci. ariet infer optinet virgo.
Canc or. ii. hor occid capcorn. ⁊ centrũ supior zodiaci aries infer
optinet libra. Leone ascendente. ii. hor occid aqri. ⁊ centrũ
supior zodiaci. taur infer optinet scorpio. Virgine or. ii. hr
occidit pisces ⁊ centrũ sup zod gemini infer optinet sagittari.
Libra or. ii. h. occid aries. ⁊ centrũ sup zod canc infer optin ca
pcorn. Scorpione or. ii. h. occid taur ⁊ centrũ sup zod leo infer optin aqri. Sagitt or. ii. h. occid gemini. ⁊ centrũ sup

zod. ūgo infer opt pisces. C apcor or. ii. h. occid leo. 7 cent
sup zod. lib infer opt aries. A qrio or. ii. h. occid leo. 7 cent
sup zodiaci. scorpio infer opt taur. P isces or. ii. h. occid ūgo
7 cent sup zod. sagittari infer opt gemini.

ORT signoz. xii. qlibet diei t noctis hora qsq; liqdo de
phensur. e. si akt oct horas dierū ac noctiū usq; ad eam
quā ꝯposuit colligens. p xxiiii. metiat. 7 qd excreuit diui
dat ḡnadm subiecta instruit formula. Si unū aut duo re
manserint. ortū libra. Si. iii. aut. iiii. scorpio. Si. v. aut. vi.
sagittari. Si. vii. aut. viii. capcorni. Si. viiii. aut. x. aqrius.
Si. xi. aut. xii. pisces. Si. xiii. aut. xiiii. aries. Si. xv. aut
xvi. taur. Si. xvii. aut. xviii. gemini. Si. xviiii. aut xx.
cancer. Si. xxi. aut. xxii. leo. Si. xxiii. aut. xxiiii. uir-
go.

De liquiū sol augisse fert
anno abincarnatione dni. dccc. viii. Qd g in aut ab
scessit aut abscesserit. annoz p xxiiii. diuidat. 7 semp ut n
nullis placeb. xxiiii. anno eclypsis inueniet. Q clypsis 7 lune
pnosci posse existimat. si cognito solari deliquio. in c. lxx. vii.
dies aputerit. Hāq; si sub ea suma. iii. lune ꝯcordet occur
rerit. lunare defectū parti euenturū. Si n aut rursū. clxx.
vii. alios supputando donec eis etas. xxiiii. lune ꝯcordet.
Qd quens augit. tociens eclypsin n defectura. inq signo uer
set mars. annis ab initio mundi psenariū diuisis. 7 annoz
he numerū excedentiū misib. item psenariū separis. atq;
uniciuq; signo. vi. assignatis. a scorpio. dū taxat supto initio
tradit manifestari. Hā que in eo signo martē inuenendū
cui. vi. tribuendi defuerint.

SCORPIO.

Eisde ab exordio mundi annis p. xv. iii. parte separatis mises
exuberantiū annoz si denuo p eande partē diuisi. xviii. p
mū sagittario. deinde signis ceteis tot tribuant. ūna ūpt domi
cilio hat. utq; uoz da fert opinio. indicabunt siqde cui signo
xviii. n occur rerit. ioue in eo morari.

CAPRICORN

Gorunde an
cūq; unsgsli
corni. cetā de
nulli similit

noz suma si xxx. quens potuerint metiant
qd ostent misib cognoscat. dūq; ex his primo cap
ni signa sortiantur. xxx. ūo sistat. satn no
colligendū existimat. Veniq; ū. xxx. defue
rint. ibi satnū uersari.

Cosdem annos ptta. xxiiii. parte separare iubem. ibinc sume cgnu
entiu annoru mses osideratos applicare signis. exordio supto ali
bra ita ut unu qdq; xxiiii. semp accipiat ren sic expens nu
merus uenis parte facie stationem. LIBRA. VE H V S.

Quis e pfati sepe anni duodenario separati annorumq; supfluen
tiu cogniti mses. hac. xii. uirgini ordine reliquis tot attributi. Mercu
u se recepiet mercuri. indicabt naq; cuicuq; signo defuerint. as
signando. xii. uico usari mcariu curiosi reru taliu opinant. Sin
au pma particio duodenario ocludat. in ugine memoratu semp
inuenitur planeta ugo. De incremento saturni L V H E.

Prior o sciendu e q' intoto decennouenali circlo un dies de sat
turne accrescat. Denq grendu qm paulatim psingl as luna
tiones augescendo ad integru die puenat. Ha in. xcviiii. annis
cc. xxxv. cu embolismis s lunationes. Ctio necesse e ut pfatu
die intot diuidas partes qt in decennouenali s lunationes. Hoc au
nullo opendiosi age potes m. q. si horas dies xxiiii. diuidas pmi
nuta. Vna hora. x. minuta recip. O ultiplica g. x. minuta uices
xqt. habebis. cc. xl. minuta. Cu his da sup dictis. cc. xxxv. lu
nationib tot de minuta unicuiq; scil lunationi minutu. ren
v. minuta residua. Qa u. v. minuta faciunt medietate uni ho
re. i. xxx. momenta. parcere unusq; momentu p. xii. uncias riue
nies. cc. xl. uncias. Vnde au. xii. uncies multiplicate pfatu co
plent numeru. remanet adhuc de pdictis. cc. xl. uncius. v. Has
tm diuide pathomos. cc. xxx. v. tot en s lunationes ecli decen.
sic sup notauim. reuenies q' in una q; lunatione ia dicti eclipsi cres
cit salt lune minutu. runcia uni momentu. rathomu.

Lvna dodrantis semuncias lucere phibent. Dodrans ht. viii.
uncias id tres qrtes partes uni hore. tres au partes uni hore. xxx.
momenta s. qr. xl. momenta faciunt hora integra. Semuncia u est
medietas uncie hi momentu. semis. 7 sextans. id sexta pars mom

Una exiii. partib; .x. momenta habet.

TI. De concordia sol & L V H E.

Noue horis in luna p. v. dieb in sole opinatis id luna. ix.
horis tm minis pagit. qrtu sol in v. dieb 7 uni signi ho
ris iuxta lunare uelocitate enumatis inuenitur ra. liii. q s
sexies noueni. Duob enim dieb 7 vi. horis luna p singula puo
lat signa. Triginta u dieb p qdq; sol pariat. q partito qrte

nario in.v.⁊.v. inuenies sexies quinos. q̃ē sexta pars solaris
ēcunt in singulis signis. ita ut nouem iuxta lune cursū sexta
pars signi reppiunt cuiq; ⁊ sic demū possit. viii. hore lunares
cū.v. diebus solaribus accordare. De eqbus ēbolismi mises ⁊ bissextiles dies adimplent.

Lvna g̃ cotidie ⁊ certa tūsit. xiii. partes ⁊ horas. viii. ⁊ viii.
semis monita ⁊ athomū. i. tcesima pars triū monitorū. Vn fit
ut in xxviii. semis diebus totū signiferū pficiat. idē. xii. sig
na. ⁊ insup. xxviii. semis partes tcii decimi signi excepto do
drante uni hore. ⁊ tibi monitis semisse monitis. ⁊ athomo. i. du
centesima tcesima qinta parte. xl. vii. semis monitorū. Et seqr
g̃ luna. in. xxviii. semis diebus sole in medio tcesime partis cur
rentē. i. in fine duodecime hore. Si tū restant. xxxv. ⁊ ta semis
monita ⁊ athomus ut pdiximus de cursu lune ut in eū punctū
certe athomū in q̃ sol ē incidat. ut ñ solū in una parte. si; ⁊ in
uno tpis athomo sinodon idē cottū faciant. In fine g̃ duodeci
me hore. tcesimi diei cū fuit luna. sol aū in tcia decima hora ei
dē diei. hyperoca. i. distantia int eos ē. dodrantis hore ⁊ triū se
mis monitorū. ⁊ athomi idē ducentesime tcesime qinte partis. xl.
vii. semis monitorū ut pfati sumus. Igit luna. xxv. viii. semis di
ebus. ⁊ xii. horis. totū cursū pagit. q̃ est mīsis ei. ⁊ pea in. xiii. ho
ra. i. pacto ei dodrante ⁊ tibi semis monitis ⁊ athomo. prima soli
sinodon fac ⁊ in pim certissimū accensionis locū incid. Vbi g̃ do
dante ⁊ tibi semis ⁊ athomo monitis. xiii. hore supplent. embo
lismi mises. ut. xxxx. hant dies ⁊ lune bissextiliū dierū. x. ⁊ no
ue annorū. Ha dodnis hore ⁊ ta semis monita ⁊ athomus de cui mē
sura pdixi. si colligant pslingulos lune cott p decennouenale cir
culū q̃ s. cc. xxxx. v. fiunt hore. c. xc. viii. Vbi qbus dies octauus
⁊. vi. hore accrescē possē. Octies enī uicenī ⁊ qtīni. c. xc. ii. fiunt
⁊ remanēt. vi. Et uide q̃ dies necessarii s ad cōplendū lune de
cennouenale q̃ facile patet. Septē enī embolismi mises crescunt
vi. semis dies. i. tres dies ⁊ semisse. Sex decē anni bissextiles. iiii.
dies hīt. Tres anni. iii. qdrīnes hīt. idē. x. ⁊ viii. horas. Crescunt
g̃ dies. iiii. dies lunares. ⁊ xviii. horas. Hos iunge ad sup dictos
. iii. semis dies. fiunt simul. viii. dies ⁊ vi. hore. Adtende g̃ qm
oia lunaria supplēnta possē ofici exuno hore dodante ⁊ trib;
semis monitis ⁊ athomo. i. ducentesima. xxxv. parte. xl. vii.

semis mōnstrōr. p singlos mēses. Hec rō subtilissima ē. ꝛ valde necessaria ꝛ maximo labore undecūq; ab auctoribꝰ collecta. ꝛ adq̄m ēnendā mētis acies purganda. De natā rerū ꝛ tēpor. Rōne.

NON est p̄mittendū cū dicē de natā rerū cur ñ ꝛ de natā tempor. t de rōne rerū ꝛ rōne tpor dicē. Aliud ḡ ē de natā rerū dissere. aliud de rōne. Natā rerū ē suba ipa spāl t corpal creatāq; cū qualitatib̄ ꝓpriis. S; pri q̄rendū de natā tpor. ut facilꝰ rō eor apparear. Honeni ubi loco rō p natā ē posita. Natāq; tpor ē mutabilium rerū motꝰ. S; q̄m motꝰ ipse ordinat ē. ꝛ natāles numos ñ exced ad ō creat ē. t ꝛ creata ordinata ē. ꝛ potꝰ ꝓpa suba ee. ꝛ aliaq; creatāq; qlitas. i. ordinata mutabilitas. S; q̄ motꝰ ipse q̄ ē tpis suba natāles articulos hī. ꝛ moraru certa ꝛ secta spatia cū de ipsis articulis t morulis aliq dissert. rō tpor appellat. Nō ḡ de motib̄ rerū auctor isti libri disserunt. s; de articulis ꝛ ctis speciis tpalium motionū libellū oposuit. Statu cursu ꝛ fine tē por tot isti libri text pficit. Prima enī pars idē a principio usq; ad cronica statū. i. natāle tpor cursū ordinet. Media ū. i. q̄ in cronicis ordinent cursū tpor. i. q̄ in eis facta ꝗ pnunciat. Vltima ū fine tpor. i. reliq̄ sexte etatis ꝛ die iudicii declarat. Nāq; q̄uis tpꝰ semp uideat ēe in motu. tñ ad statū redit. aq incho at. Nūq̄ enī motꝰ fieri potꝰ. q ñ aliqn a statu inchoauerit. finē cū uolunt imponere. Sed notandū q̄ ipa tpa finienda ēe pnuntiat. difficilꝰ q̄stio ē. Tpa enī cata ꝛ ordinata ad ō suba ꝗ. Quomodo suba cata deficiet. ñ forte ipa signa cui motib̄ efficiunt tpa. stabilia erit. ꝛ cirere cessabit. q ndū cde possū. Hā si semp celestia signa cucurrerit. nece ē tpa finē ñ hīre. Si aut labentes tpor curriculos dicē. eaq; in tpib; agunt. i. humana negotia hōies nasci esse desse mori. similit ꝛ cetā aialia. ligna. holera. deficere renouari. ꝛ cetā. facil q̄stio ē. Ista enī oia int curricula finē habebit. Aut ēte sic intelligendū ē. oia tpa ꝛ ea q̄ in eis agunt finē habebit. S; ea q̄ in tpib̄ agunt nta finē habebit. ut pent ñ sint. Ipa ū tpa nta finiant. ñ ut eor natālia cessent spatia. s; ut ipsa currere ñ sentiant. Cū enī sumis hōib̄ ipa ēnitas apparuerit. ū nich pīt. nich futurū ē. s; semp idē ē. tē q̄cq̄d tpor pt labit ñ sentit sic nos cū requiescim̄ insomnis pteuntia spatia ñ sentim̄. Vnū ꝓpha dicē. Melior ē dies una in atriis tuis sup milia. Et alibi.

Inebriabuntur abubertate domus tue. In nomine enim ebrietatis
oblivio omnium rerum mutabilium intelligitur. Diuuso stilo idem
diuisa pnuntiatione ñ diuisa fide. i. ñ diuisa intelligentia.
Hoc testimonio uult scs augtinus ut eos q sensum uerborum ei in
telligere ñ ualentes dicebant augtinum ñ bene sepsisse de
his questionib. de quib alii sptores bene sepserunt. idem fa
cili exuerbis aliorum doctorum qm ex augtini sptis unus atq; idem
sens intelligit. Suadet geis ut relinqnt sua septa his q possunt
ea intelligere. rectam ad eos aquib facili sentiunt. Quo io
necte ē plures libros apluribus auctoribus ofici ubis tmn discre
pantib unum aut atq; eundem sensum hntib. utq;q; in isto auc
tore ñ intelligit in alio facili intelligat. Verbi gtia hieronimus
et augtinus. ñ in una eademq; qstione unum atq; idem sensert. Si ex
ubis augtini intelligo. et iheronimi ñ intellexi. Tu aut contrio
hieronimi sentis. et augtini ñ sensisti. Olimpias ē cuntas gre
cie iuxta q pacta quadriennio agone. quo uocat olimpias. agebat
in honorem solis q semp pquadriennium bissextile pagit cursum.
Et dicta olimpias qsi ola lampias. i. tota illuminatio. Vna
lustrum dr tps quinquennii. In choante enim semp primo anno
agon agebat qm sol orient abequinoctiali puncto pmum abissex
to incipit annum. Nundine publice diuitiones et comercia. Dic
te aut nundine qsi nouem dies. i. nonas et ido. Indictiones dicte
s acerto annorum indictio. Salua rone salt idem si ro salt ser
uat matres undl de q salt efficit. Xii. horis tmn min hnt
misis lunaris q. xxx. dies. Si aut causas salt ñ saluaret.
ñ in xii. horis tm min. s; ce. iiii. monitis et iuntia uni mo
nitis et ad homo. Totum cursum lune tot lune cursus. in. x. et viii.
annis pagit. Ha adeadem loca signorum in quib nic uerbi gtia ac
censa ē adeundem misis die. ad idem ascensionis monitum ad eas
de signiferi latitudines et altitudines adeandem cont solis
ogruentia ñ reuert pri. q. cc. xxxv. v. cont. idem mises pficie
orbis celi. in. xv. partib hora effic. i. xv. partes signiferi in
una hora oriunt. l occidunt. l de loco ad locum mouent. Vna
qq; enim pars mouet duob monitis. et bisse unum monitum. Qd
spacium quindecies ductum integra fac hora. hac rone una ho
ra . . . xv. partes hre dr. Ha tricentesima sexagesima qn

ta portio signiferi pars appellat. & xxiiii. hore idem totius
dies qb sol illa signiferi partem lustrat. ispaciu illud q illa
pars signiferi de loco in loco mouet partes appellant. S; sicut
uarat mensura horay plongitudine dierum. ita & ita montoy
aliqn enim hora eqnoctiale. aliqn maior t minor un efficit
ut cuicuq; longitudinis hora fuit. xl. pars illi montu
appellet. Hullusq; aliud. i. nisi ceta errantia deficiunt. sicut
luna defic. Ita enim sol eclypsin patit. ut nn deficiet ei splendor
ei splendor: s; ut interiectu tre luna n appareat. Stelle q; er
rantes n defectu luminis hnt. s; alie a aliis celant. Defice
dicunt. qs defect philosophi occultationes syderum appellat.
Luna u ita eclypsin patit. ut penit lumine puet. Latitudi
ne signiferi. xii. partes hr. i. qm sol. xii. dieb pgit. Hichil
enim aliud partes intelligim. q. cotidianos in celo solis pgres
sus. S; qe duab medius sol fertur. & io in eas tnm umbra dim
git. luna au pt ita latitudine uagat. pptea hinc aut unde
euade umbra pot. ne eclypsin faciat. Diusa absiday altitu
dine. absides geo uocabulo celi planetay uocant. S; qe lune
culus uariat. nc enim pp inq celo. ne ongua montib cu
in regione umbre uenit. eclypsin facit. Cum au in mechera
scandit ult umbra euad. Et io defectu n patit. qe a sole illus
trat. Sic i ceta que ubo n solu qcqd diuidit in. xii. ita par
tit i appellat. s; & qcqd in alias qs libe minores maiores ue
partes ubi gra. xxviii. qcq partiri uis. ipa. xx. iii. pars
scripulus appellat. xii. scripuli semis. Octo scripuli trens
xvi. bisse. vi. scripuli qdrans. xviii. dodrans. Quatuor
scripuli sextans. xx. scripuli. dextans. Si uis partiri hora
in xl. t die t aliq huium ipsa pars. xl. montu nom accepit.
Semis. xxx. x. montia qdns. xxxx. dodns appellant. Qcq in
x. partiri uis. x. ei partes simul decunces nom accipiunt. Si
milit ei decima pars decunx appellat. Houe u dodrans. De
to bisse. Similit qcq in. viii. partiri uis omis partes simul no
n dodns tenent. ablata n a parte octo remanente; bisse
uocant. Qcq in. viii. partiri uis. omis simul bisse uocant.
Tolle unu. vii. remanentia. septunx appellant. Itaq; ex
suetudine uenit. ut. viii. hore. t. viii. dies. t. viii. puc

Sic ceta

ti. t. viii. monita. ꝛ q̃d octies ducat̃ bissen appelletur.
Tranoue semp dodrans appellant̃. dece decunx. xi. deunx.
Siue iabus. vii. septunx. vi. Sextans t semis. v. q̃ncunx. iiii.
triens t q̃drans. tria. triens. t quadrans. Sic fit ut in omnib̃
hiuiũ rer̃ nõia ponderũ p nõib̃ accipiant̃ numiorꝫ. Satiũ a sa
turando dict̃. Quida hõ erat in italia. q̃ cũ diuicias suas hoies
fame peiuries satabat. satiũ appellat̃ e. ꝛ in diuinũ rapt̃ est
honore. Jupit̃ idem pat̃ ignis. Iu. p. 2. Zeros enim gce ignis t ca
lor intiptat̃. Jupit̃ g q̃ Zeros pat̃ fulmiũ. Hec enim stella ac 1. pat̃ fulmiũ
culo saturni. accipiens aqm. amartis aq stella q̃ infra illũ e
haurit ignem. Cũ aũ q̃ p̃gnans igne ꝛ aqua efficit̃. instar hu
midi ligni flama decocti spargit fulmina in modũ uagi sy
deris apparentia. Mars ares appellat̃ gce. Ares aũ uirt̃ intiptat̃.
Abiecta g. e. a geo noie remanet ars ꝛ addita m. sonat mars.
Jgit̃ mars. q̃ magna uirt̃ uocat̃. Sol eo q̃ solus appareat.
Ven̄ a uetustate. i. ab honestate sui luminis. Mercuri mica
tor curios. i. dis. Vt mercuri medi currens int̃ dm ꝛ homines.
Luna q̃ lucina. Ven̄ iouis mercuri. Ido he due stelle nũq̃ am
pli a sole recedunt. q̃ cca sole cli eay s. ꝛ cclor suor in sole
ponit̃ centrũ. Curuatura g absidũ eas ampli ire ñ pmittit.
qm ñ hiit̃ longitudinem ad sole. Ergo recipiant̃ a longissimis
distantie sue finib̃. Superiores aũ stelle io in longũ tendunt.
quo circuli eay cca tram s. feria a fando. t are quie nom̃ ac
cepit. ipsos annos adbreuiant̃. Notandũ in hi tenere. ebdo
madis. q̃ q̃mmuis adamele spũ. ꝓphie illuminato oputent̃.
q̃ omnes anni ceeint̃ ab exitu sermonis regis artaxerxis
usq; ad x̃ passionem. ñ sic tm ab oib̃ cõputabant̃. S; iuxta se
riem tempor. a sueto more omnium ꝛ emboliismor annor
oputati s. dim̃ g apha numati s. alit̃ secm tpor serie ex
acti s. Partem q; octaui decimi anni. Notandũ in hi loco q̃ si
tmini s h̃ ebdomadis. ꝓphice amise nisan. i. a luna pascha
li in q̃ sermo regis exiuit. ut tm̃ edificaret̃ hierlim usq;
in illũ nisan. in cui. xv. luna passus e xpc. Et int̃ hos duos
tminos ñ inuenium̃t̃ ampli q̃. ccc. lxxxviii. ꝛ mses vii.
Idoq; desunt. v. mses ut impleat̃ ultim̃ anñ. um̃ hii. v.
mses adiciunt̃. Si ex parte. xviii. anni g ñ in numo ebdo

madarū ordinent. qe p̄ xpi passione s̄ in forte ita pintandi
sunt. anni h̄ebdomadis ut inciptant numerari a kl̄. ian̄
que p̄cesserant usan extra sermonis ꝗ fine hab̄ant in kl̄ ian̄.
an̄ usan dn̄ice passionis. ut sit illa pars qin̄ addici ubꝗ de
xviii. annorū ybern̄i ab ipsis kl̄ ian̄. unde finit ē numerus annorū
usq; ad ipsa dn̄ica passione. S; si ita ē in eide qstionis revolu
m̄ difficultate. Hich enim unt ē utrū an̄ annū p̄ ebdomadas
v. m̄ses. adiciant. qn̄ mus cib̄ eorū in̄ inuenium̄t. Sed m̄ q̄da q̄
uolunt hanc qstione ita solui. ut suppleant q̄nq; m̄ses ex bissex
tilib̄ omniū annorū q̄drantib̄ ꝗ ex emboliśmis m̄sib̄. Si enim col
ligas emboliśmos omniū annorū m̄ses. ꝗ si om̄s diuiseris in eqs
partes. ut alia pars eorū. xxx. hab̄at dies. alia ū m̄n. xxx. re
manebit ꝗ vltiū. Sed enim emboliśmi m̄ses omniū annorū. cl
xxv. dimidiū eorū. lxxx. viii. ex q̄b̄ colligis tot de dierū nu
merū. i. ex singulis m̄sib̄ singulos dies qui fiunt. lxxx. viii.
dies. Item uide. ccc. lxx. v. annos q̄t hab̄ant bissextiles dies q̄
dringenti anni centū dies bissextiles h̄ant. lxx. v. anni. xv.
dies. Qui fiunt simul cxv. His adde sup̄ sep̄tos emboliśmorū
dies. lxxx. viii. fiunt simul. cc. iii. Hos diuide p̄ m̄ses. i. p̄
xxx. dies. fiet. xxx. c. lxxx. fiunt. ꝗ remanent. xx. iii.
t̄ q̄. xxxvi. Si uolū trahere. iii. dies ex vi. m̄sib̄ tricenorū
dierū. vi. ḡ m̄ses faciunt. ꝗ xxvi. dies. Non solū ḡ. v. m̄ses
implere potes. s; q̄ aliquid ꝗ remanet. ꝗ in uiscerib̄ eb
domadarū totū annorū numerū inuenisti. S; ꝗ h̄ in simpli
cit̄ placet. ut numer̄ p̄ hic ebdomadis n̄ in inteḡ annis.
s; in. vii. m̄sib̄ finiat. et hoc malunt diuina prudentia. ut
septenario m̄siū numero tot̄ spacii p̄fectio indicaret. unde
fine gra septiformis spc. mundo illuxit. Causa ei dissonantie
ē inter Kalatio q̄drantis ap̄ grecos. iiii. kl̄ das septembriū p̄ m̄
die. Semp̄ enim absq; bissextilib̄ annis q̄rt̄ kl̄ri septembriū p̄ m̄
anni eorū dies ē. In bissextilib̄ autem annis ultim̄ ē. Hā dies q̄drantis in
eo intercalat. Sed q; sollempnitas q̄ nob̄ celebrat̄. iiii. kl̄ das septem
briū. illi. iii. k̄ celebrant. Et tamen ipso intercalati abeis q̄drantis
eade diuersitas p̄seuerat. usq; ad ipsis nrē intercalationis ubi gra una
eade sollēpnitas q̄ ap̄ nos ubi gra celebrat̄. ap̄ illos in crastino
p̄ueniat. Similit̄ ꝗ una eadeq; etas luna ubi septuaga q̄ apd

gra

nos prima sabbi. apud illos sola aderit. S; notandu q̃ n̄ simul
incipiunt diuisiones festiuitatu ⁊ lune etatu. Nam festiuitatu
diuisiones. anni. k̄ septeb̄ semp incip̄. Etatu aut diuisiones lune alu
na ag̃ti m̄sis orit. Omnib̄ enim bissextilib̄ annis ap̄ illos. xxx. dies
hīt ap̄ nos autē uñ. xxx. Vñ fit diuisiones. vi. kl̄ru martiax. Eta
tu aut diuisiones in luna febru m̄sis finē accipiunt, q̄ ap̄ nos in
anno bissextili. xxx. dies hīt. ap̄ illos uñ xxx. Frixes cu helle
sorore insidias nouercales fugiens uelleris aurati arietē mat̄ mi
sit. sup quē mare nauigantes helles in mare lapsa ē. Vñ helles
pontu appellatu ē. Vel in frixus colcos pue nit. ⁊ in lucoma
tris arietē obtulit. cui pelle argo naute q̃re bant. ⁊ unt me
moriā miraculi aries int sydera collocat ē. Taur. iouis adrapi
endā europā agenoris filiam cretā uenit in taur. c insigne tur
tutis taur fuit. Vel in fabulose int sydā taurū collocauit. be
mini iouis in forma cigni decubitu ledē filie thesei. Inde nati
s castor ⁊ pollux. soror eor helena. pp insigne iuuentis int sydā
collocati s. S; io lacone nominati s. qn amicla urbe lacone
nuti s. Lacone aut puuntia ē ingua. Cancer. Cancer tñ structue
dictu ē. acanc marino cui mor rei fit. uñ ⁊ signu in q̃ sol rei
gdit. i. ad inferiora signiferi reuit. Vel acanc rege tuscie ut q̃
dā uolunt q̃ insignu mutat ē. Leo. Leo quē occidit hercules
nemea. sub rupe. int sydā collocat. Vñ ē in celo hercules pelle
leonis indut ingeniculo stat q̃i debellans leonē. q̃ ⁊ iuxta her
cule ad austru insignifero collocat ē. Virgo. Virgo nati athe
nensis regis filia int. xii. signa uirgo nominat. que manu libra
tenet. Et libra dr ob equalitate diei ⁊ noctis. Scorpi ⁊ sagittari
pp fulmina m̄siu ipsor nominati s. Cap. Cap iouis nutrix. int
sydā collocata ē. Hanc aut capra pecus fuisse. fabule ferunt.
S; secdm ueritate hystorie. antiq pastoris oiunx erat mereta.
cui nom̄ cap erat Vel olinea. q̃ iouē satnu patrē fugiente nutri
rat. Tropic capcorn. i. tñsformat apecude Vel muliere insignu.
Trop enim gce formal similitudo intpratur. Vel cte tropic dr. q
in coluro q̃ ppte tropic appellat ostituit ē. Mensis numa feb
dr. q̃ numa eu ordinauit. Aquari aq̃la psaw. Rex troiam
expugnau. ⁊ in ganimede troi filiu rapuit. in fabula fic
ta ē. q̃i aq̃la iouis rapet ganimede. ut in celo dius mi

nistraret. ⁊ iō unū signa collocat ē. Pisces o bimbriferū men
sē nominati s. In hoc loco difficilis q̄stio ē. Si enī. xiii. partes
solum luna cotidie puolat. ñ pot. in. xxvii. dieb⁹. ⁊ viii.
horis totū signiferū p̄agere. restant enī. x. dies. Vicies enī
septies deni ⁊ tūc. ccc. l. v. dies faciunt ⁊ viii. horas. Rema
nent g̃ dies. x. absq; duab⁹ horis. Adde g̃ horas. viii. uicies
septies ⁊ horas. viii. trientē. i. horas. ii. ⁊ bisse ⁊ habebis to
tū signiferi circuitū. ñ. xviiii. horas ⁊ tientē. Restant aū ad
natural' usq; ad plenitudinē mīsis duo dies ⁊. iiii. horę unq⁹
luna. xxviii. semis dies p̄git. ñ tantūm. xiiii. hore
⁊ bisse. Hos iun ge ad sup̄ septas. xviii. horas. ⁊ tria hore
partē. fiunt simul. xxxxiii. hore. partē fiunt simul. xxx.
iii. hore. i. dies integer ⁊ x. hore. S; q̄rendū ūn iste oplent.
duab⁹ g̃ horis q̄ p̄ xxxx. dies accrescunt. nā. xv. dies horā fa
ciunt. In duab⁹ g̃ horis luna tūsit partē unā. i. diē integrū
& duas horas ⁊ bisse. Remanent itaq; vii. hore ⁊ tries. Iterū
q̄re ūn ista supplere ualeas. Collige g̃. viii. semis monita ⁊ atho
mū. Vicies nouies. adde & his. iiii. monita. ⁊ quartā moni
ti partē ⁊ dimidiū athomi exxii. horis. i. ex tricesimo tre
simi die. fiunt simul. ccl. iii. monita. Hec si diuiseris in
horas. faciunt. vi. horas ⁊ tientē. ⁊ paulo pl⁹ remanent. Igit
xxx. ta semis monita ⁊ athomū. i. cc. xxxx. v. pars. xl. vii.
semis monitorū. Qd ē epacta solis & regulares solis.

Si uo audis epactas solis hi lunę etates lunę p̄ singulos
annos intellige in. xi. kl'as ap'liū die. Dū audis epac
tas solis hi ē ocurrentes. septimanę dies intellige. q̄ta feria
p̄ singulos anos non kl'as ap'liū dies p̄uenit. Vū audis regulares
secūm lunā intellige. etatē lunares singulorū mīsiū in eo dū
taxat anno q̄. xxx. luna. in. xi. kl'as ap'liū die inuenit.
Ipse ē ten' p̄m⁹ decennouenal' cicli ann⁹. Vū audis regulares
secūm solē intellige. singlorū mīsiū. kl' q̄ta fer' p̄uenian eo scil'
anno q̄ ocurrentes s. vii. idē q̄ non⁹ kl'as ap'l'. dies ē sabbm.
Dies q̄q; kl'as date uocant kl'de. q̄m ines antiq⁹ dabant
. i. p̄uidebant. q̄t dies sup̄ eent ad nonas. Hinc usq; hodie iusu
retentū q̄t datas dies. i. q̄t dies a kl' de mense mīsierī. t q̄t di
es usq; ad kl'das futi mīsis sup̄ s v h t.

B rissex signifere numerant sydera spere:
P erque planete dicunt currere septem.
Sat. P olluris ples ter denis uoluit annis.
Iouis. F ulmina dispgens duodenis lustrat aristis.
Mar. B ella potens gentior mensum pensare bilibri.
Sol. I n medio mundi fertur phetonea flamma.
T er centu solet sex denos quinq; quadrante.
Ven. T er senas partes bis cytharea retorquens.
Mer. T ernas ter partes puro de uespe tollens.
S ermonis dni complet circulus anni.
Luna. H oras octo dies ternos seruato nouenos.
P rima tellurem dum curris candida phebe.

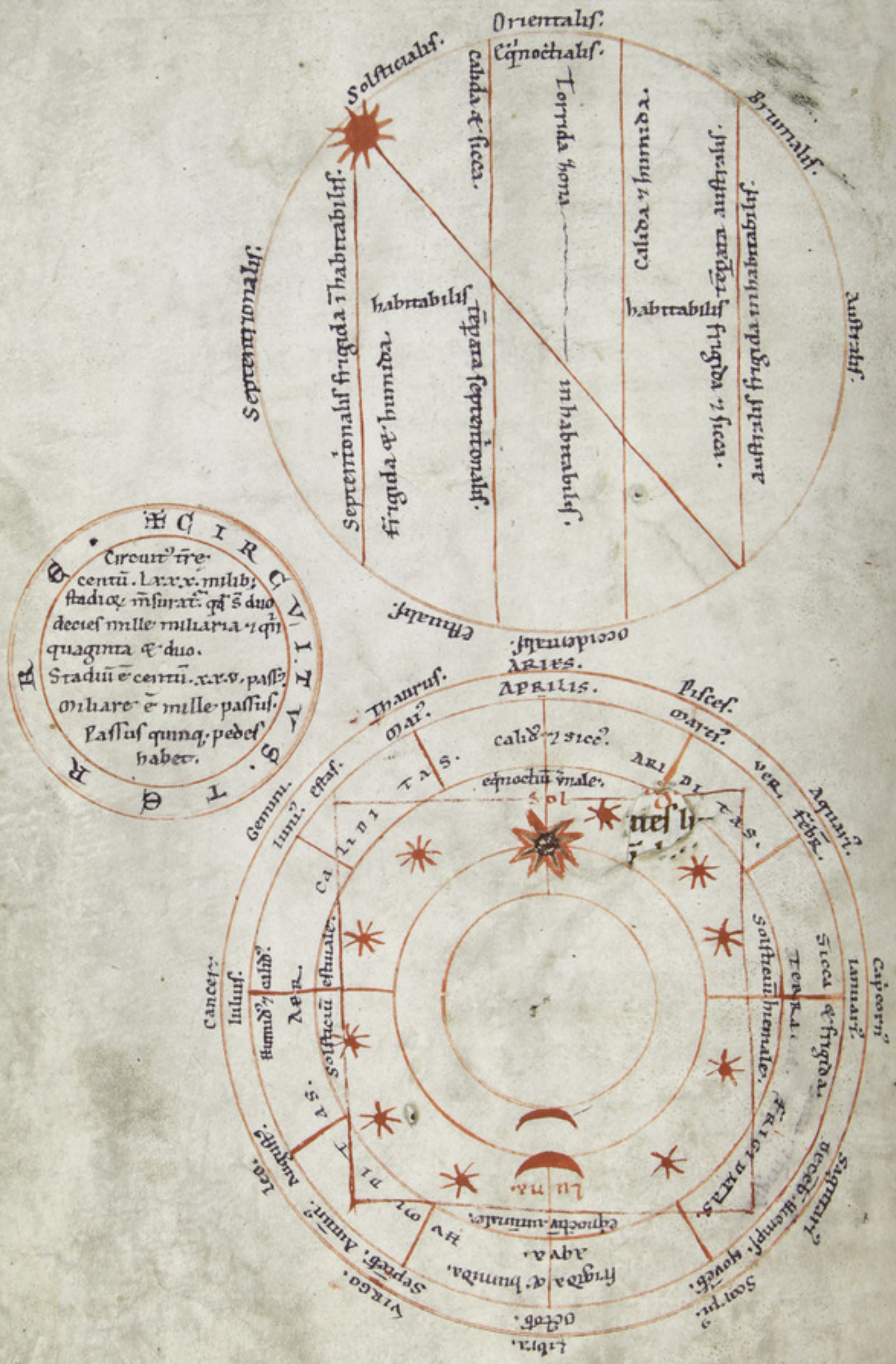
Orientalis.
Eq̄noctialis.
Solsticialis.
Brumalis.
Septentrionalis.
Septentrionalis frigida ⁊ habitabilis.
frigida & humida.
habitabilis
tēpata septentrionalis.
calida & sicca.
Torrida zona
inhabitabilis.
Calida ⁊ humida.
habitabilis
tēpata australis.
frigida ⁊ sicca.
Australis frigida inhabitabilis.
Australis.
Occidentalis.
Circuitus terre
centū. Lxxx. milib;
stadiorū mēsurat. quē s duo
decies mille miliaria ⁊ qn̄
quaginta & duo.
Stadiū ē centū. xxv. pass.
Miliare ē mille passus.
Passus quinq; pedes
habet.
CIRCVITVS TERRE
Aries.
Aprilis.
Pisces.
Thaurus.
Maius.
Martius.
calidus ⁊ siccus.
Aridi tas.
Ver.
Aquarius.
Februarius.
Gemini.
Iunius.
Estas.
Calidi tas.
eq̄noctiū vnale.
Sol
Lu na.
Cancer.
Iulius.
Humidus ⁊ calidus.
Aer.
solsticiū estuale.
Leo.
Augustus.
Virgo.
Septembris.
Libra.
Octob.
Scorpius.
Nouembris.
Sagittarius.
Decembris.
Capricornus.
Ianuarius.
Sicca & frigida.
Terra.
solsticiū hiemale.
frigida & humida.
Aqua.
eq̄noctiū autūnale.

Quinam tam multa dicunt. et alii alia narrasse celum diuersis pferentes uocabulis. s; ipse magis axe iunctum q̃ se iunctio insemetipso reuoluit. Habet aut undiq; inponderata pmedia tre incircuitu celi equale deductu. que et diuidunt duo poli abinuicem. s; uno qdem ñ aspicit alt u econt ab aquilone exatto a parte occani. Duo q; ab utraq; habentes arcturos simul cum rotis que qdam plaustra uocant que et capita psimum habent. Alt uraq; quidem ideorsum. alia u sursum aspiciunt. Et arcturum qdem maiorem uocant helicem. arcturum aut minorem uocant canis caudam. Alia naq; helice que apparet pma noctis. alia u pusilla quidem. s; ananiganuts seruat. maria enim ordinat. Habet enim helix arcturus maior in capite stellas obscuras septem: In spatula unam. Sup pectus una. In pede una. In dorso una. In tibia anteriore duas. Sup caudam tres. Sunt omnes. xvi.

Fertur qui et arcturus minor: et aquilonia canis cauda uocat. Habet aut primum quoq; angulum in humero splendida stella una. In cauda tres. Sunt aut in ambos que uocat polus. ubi dicunt totum mundum reuolui.

Draco qui tenet utrosq; arcturos helicis sup uolunt caput phenicis
circumcidit caudam . habet aut in capite stellas splendidas tres . q̃ p
totū corpus . xii . abinuicē distantes . st̄ omis . xv .

Hercules qui stans genuflexo. Habet aut in capite stellam unam. In utroq; humero stellam unam. In cubito sinistro unā. In dextro femore duas. In genu dextro unā. In eadem tibia unā. In dextera manu unā. Et in propolo quē tenet in eadē manu unam.

Rendos q̄ kom
efect

Serpentarius qui et asclepius uocat. Stans ut sup scor pione tenet serpentem in manib;. Habet .iii. in capite stellam splendida una. In sinist manu .iii. In dextera .iii. In utroq; humero splendida una. In utrisq; lumbis una. In utroq; genu una. In dextera tibia una. In utroq; pedes. Sunt omis .xvii. Serpens que tenet in manu habet stellas in capite duas. Et reliqui corp. .iii. fiunt insimul .xxx. iii.

Corona ut hi stellas .viii. in circulo positas .s; extrinsis sunt ut splendidiores ad caput serpentis arctu ri.

Scorpio habet stellas in utrisq; labris duas. Quas poes magne sede obscure. In fronte ut tres. Media .iii. extrinsis splendidior et cetis. In spina .iii. In uentre .ii. In cauda .v. Sup aculeum .ii. Sunt omis .xviii.

Arcades qui a·bootes fert esse custos plaustri. Habet iii stellas in dextera manu que ñ occidunt. iii. In capite splendida nã. In utq; humero unũ. In utrisq; mamillis. i. In dextro cubito. iii. in sinistro. i. In utroq; genu. i. Sunt omnes. xvi.

Virgo que & iustitia pellat̃ habet stellam in capite obscura ualde:
In una quaq; ala .ii. in singulis humeris singulas. In uno quoq; cubito .i.
In singulis manib; singulas. In penula uestimẽti .vi. In uno quoq; pe-
de .i. Sunt omñs .viii.

Proxime isti uirgi-
nis iacet figura. Primũ
enim in hac stella soluit
incorrupta ire cuncta
obseruantẽ genera. Que
cuiq; fine acceptura cor
ruptionis denominatẽ
omnib; uirginis unta.

Libra aut qd̃ tracti indomib; brutoq; trigenis manib; coaceruat laboribus
tremis tot colligit. Ie inopacis adtras escas tibum. innumabiles nutrimta.
Qn uergilie i colo stinent semite hic accomodat sem tire multis
a fine certam adsummũ introducitur:

Gemini aui iacent ordine manifesto. eo qd fruct adcreuerit. duplex.
Virides aui sup tia inchoant findi natura. et duplices folias addidit
germinantes adserentate sacre disciplinę.

Ex geminis por q excedit acancero. habet stellā in capite splendida.i.
Inutq; humero splendida.i. Inutq; genu splendida.i. Atq v habet
in capite stellā splendida.i. In humero sinistro.i. Psingula femo-
ra.i. In dorso.iii. Sunt omis.vii. Inutrq v.xii.

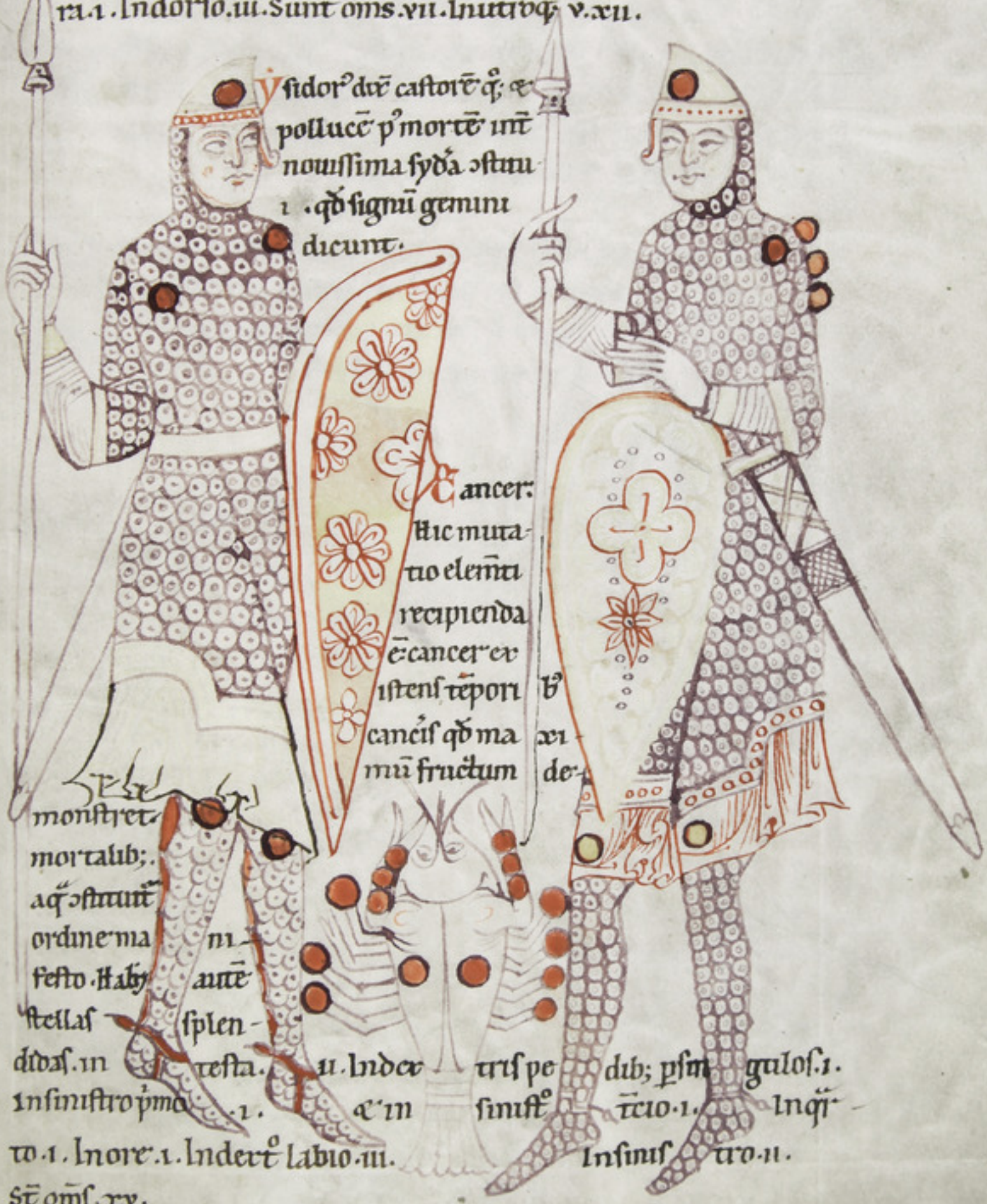

Pedib; quidē retrorsis leo subsistens bene decet. Hic quoq; estu
messores inici iubet. Hic aū ubi spicas & uacue cernunt sege-
tes. estatisq; pme aduenit leo honorifice decantant annua di-
cere adinuenta repente incedunt. Hauigia ū ñ ampli remigis
rectū agnoscere iter m placita sine uentis aduentū quidem
inscuriit gubnacula tendens. Hic aū de illustrissimis astris.
Pinat & aiaue honorificatū animalis istud. peo qd quadrupedib;
pē. Quida ū aiunt qm hercules pmis dimicat fuit memoratus.
Laudabilem enī solū hunc inermis pimit. s; apphensū offocauit.
Habet stellas in capite iii. In ceruice ii. In pectore i. In dorso. iii.
In sūmitate caude splendidam. i. Sub pectore. ii. In anteriori
pede splendidam unā. Sunt omnes. xiii.

Ysidorus dicit. Leonem in grecia ingentē hercules occidit. & ppt
uirtutē suā hunc int sydera. xii. astruit. Hoc
signū sol cū attigerit nimiū calorē mundi
reddit. & estas facit.

a Agitator habet stellam in capite .i. In utroq; humero .i. s; ea ē clarior quę in sinistro humero ē: In utroq; cubito .i. In dextera manu .i. In summitate manus sinistre .ii. et sup ipso brachio hedulos duos. et in utroq; hedulo stellam .i. Sunt omnes .x.

T Thaurus quidem iacet post ipsum quasi laboriosus figura similis illi
tamquam incerruice continentem qualem condecet iugum directis
aratris. sulcis diuidit terras. in stellarum ordo qui olim dimicat thaur?
S; et hic mortalis sic uocat. uniuersque finium custos. Habet autem stellas in
utroq; cornu. i. in fronte ii. Per singulos oculos. i. in nare dextera. i.
H ec autem stellae pliades et uergiliae nec non et subuculae dicunt. in utroq;
genu. i. in pallio. ii. in collo. ii. in dorso. iii. ex quib; nouissima splen-
didior ceteris. in uentre. i. in pectore. i. Sunt omnes. xviii.

c Cepheus accaron habet in capite stellas splendidas .ii. & in dextra
manu splendidam .i. In utroq; humero .i. In hora .iii. In dextro late
ex transuerso sup ilium .vii. In sinistro genu .ii. In summitate pedu .iiii.
Sunt omnes .xxi. Hic autem in septentrionis inasionem constituitur:

Cassepia habet in capite stellam splendidam .i. In utroq; humero splendidam .i. In dextra parte pectoris splendidam .i. In dextro cubitu .i. In utrisq; manib; summitate splendidam .i. In umbilico splendidam et magnam .i. In sinistro femore .iii. et p singulos angulos in summitate sellule .i.

Sunt omnes .xiii.

Andromeda habet stellam in capite splendidam .i. In utroq; ũ humero .i. In utrisq; cubitis .i. In sũmitate manus sinistre splendida .i. In sũmitate manus in pedali splendidas .ii. In hona .iii. Sup hona .iiii. In uno quoq; genu splendidam .i. In dextro pede .ii. In sinistro .i. Sunt omis .xxi.

Equus qui & bellos fons dr: habet stellas in rostro .ii. obscuras. In capite
splendidam .i. In maxilla .i. In utrisq; auribus splendida .i. In ceruice
.iii. In humero .i. In pectore: .i. In spina .i. In umbilico nuida una.
In utroq; genu .i. & singulas ungulas anteriores .i. Sunt omnes .xviii.

Aries habet stellam in capite: .i. In nare: .ii. In collo .ii. In summitate anteriorum pedum .i. In dorso .iii. In cauda .i. In uentre .iii. In lumbo .i. In summo pede: .i. Sunt omnes .xvii.

Triangulus qui iacet sup caput arietis. habet psingulos angulos stellam splendida unā. ex quib' una splendidior ceteris.

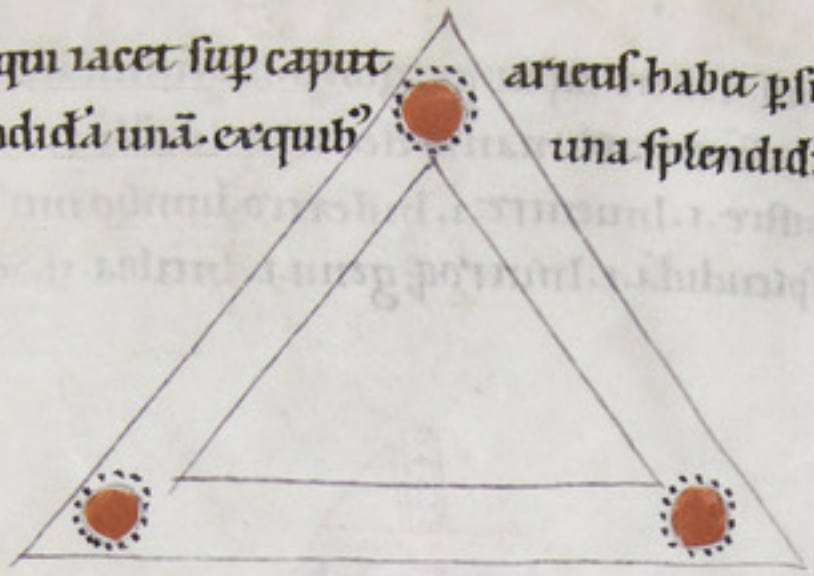

Pisces. Aquilonius habet stellas. xii. Austris. xv. Limeū ex in quo continent' habet stellas. ad aquilonē. iii. Ad occasum. iii. Ad orientem. iii. In conexu. iii. Sunt omnes. xxx. viii.

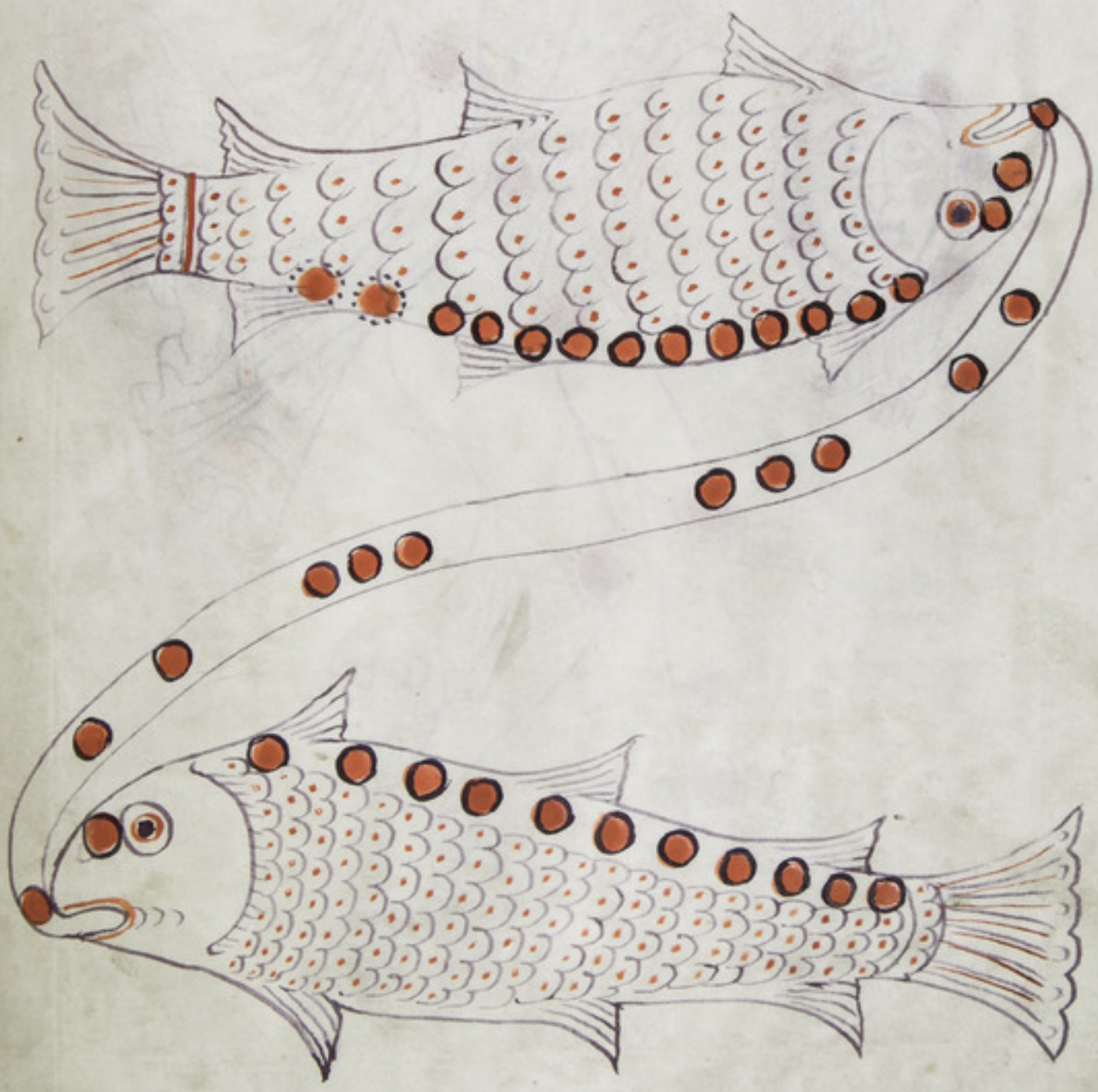

Perseus qui fertur tenere caput gorgonis. habet stellas multas humero splendida. i. In summitate manus dextre. i. In cide cubito. i. In summitate manus sinistre. i. Inuente. i. In dextro lumbo nti dam. i. In dextro femore splendida. i. In utroq; genu. i. In tibia. ii. St oms. xii.

Gorgonus aui dr habere in capite stellam. i. et in eri mib; tres.

Coarte quidē pluresue ꝛuenium omīs pliades uidem. quas eqdē
uniūsas habem. et ipsas quoq; conspicē iugit. vii. ipsonis homi
nū ꝛgnoscunt. Sed quidē coīā oculis uidem ut ioues art. Una qppe
pdidit claritatē stella cerquo agitationib; auditum. Ut ipse art.
Septē quidē ille assidue uocant. que quidē pusille et sine lumine
uidem. has et uergilias uocant Iparchus. Septē inqt stellas iuges
bene iacentes triangulis speciē demonstram. Et aratus quidē. vii.
mstr ēe septima aū uix inueni pōt. hec et estu et hieme incipiunt.
Ideo et uergilie qd uer oriat. Ipt qd addidit dies. Una qppe quom
pdidit claritatē stella. Et aliud qd ioues art. Eo qd ēe cassa ut ē vi
que ēe aspectu oculis. que: vi. ab hominib; ꝛiuncte uidem. alii ū
quia putant fugiens ptimore oriōnis. Aratus aū indiuinis art.
Prinū psecuta asole ilectra ñ sustinens uidere casos pnepotū fugit.
Vñ illa pqd tēpora parere dissoluti crimib; ppt luctū. et ita ꝛgnomi
nari eā stellā comitē. Quida aū illā que ñ paret merope ēe dicē.
nupta aquoda uiro nominari ipodamia.

Lira habet stellas in utroq; pecto.i. ⁊ singulos pedales.i. In modulo.i. In utroq; humero.i. In iugo.i. In tympano splendidam atq; candida unã. Sunt omnes.viii.

Cignus habet stellã in capite splendidã.i. In collo splendidã.i. In dextra ala.v. unã nitidã quę ẽ erga collũ. In sinistra ala.v. In corpore. In genitale magnã.i. Sunt omnes.xiiii.

Aquarius hꝫ in capite stellas .ii. obscuras. In utroq; humero .i. In utroq; cubito splendida .i. In summis manib; .i. Singulas mamillas .i. Sub mamillis ex utraq; parte .i. In sinistro lumbo .i. In utroq; genu .i. In dextra tibia .i. In singulis pedib; .i. Sꝫ oꝫ .xx. Effusio .xii. aquę fit dextę leua q; inq; duę splendidę s. cete .ii. obscurę.

Capricornus habet in utraq; cornu stellas .ii. In manib; splendida .i. In capite .ii. In collo splendida .i. In pectore .ii. In anteriori pede .i. In summitate ipsi pedis .i. In dorso .vii.

In uentre .v. In cauda .ii. Sꝫ omnes .xxvi.

Sagittari hĕt stellas in capite .ii. In costis .ii. In dextro cubito .i. In scapula nuda .i. In dorso .ii. In cauda .ii. In anteriori genu .i. In uiq; pede .i. In arcu .ii. & in iaculo .iiii. Vna ū in summo. & alia in medio obscura. & due in pennis iaculi. ex quib; una ē clarior: St omis .xviii.

Aquila hĕt in pede stellā .i. In medio corpore obscurā .i. In rostro superiori .i. ī subtiori .i. St omis .iiii.

Delfin ñ multum sup eum in capricorno. Habet more stellā.i. In uertice.ii. In ala secus uentrē.iii. Sup dorso.i. In cauda.ii. St ōs.viii.

Orion obliquus quidē thauro. Habet in capite stellas splendidas .iii. ex q̄b; una ē splendidior cetis. In utq; humero splendida.i. In dextro cubito unā obscurā. In insūmitate manus.i. In hona.iii. In mamile.ii. obscuras. In utq; genu.i. In utrisq; pedib;.i. Sunt omīs.xvii.

Canicula que orit p orione hit stella in lingua splendida .i. quam syrii & canii uocant .rutilante multu. & p colores inmutantem. Inuq; humero obscuram .i. In pectore .ii. In anteriori pede sinistro .i. In dextro .i. Sup dorso .iii. In uentre .ii. In sinistro lumbo .iii. In posteriori pede sinistro .i. In summitate caude .iiii. Sunt omnes .xx.

Lepus habet stellas iiii.q; auribus .i. In corpore .ii. In dorso media .ii. In posterioribus pedibus p singulos .i. Sunt omnes .vii.

Nauis que apud arguos argo uocat habet
in anteriori parte: iii. In puppi. iii. Inutq;
Inuelo. iii. In costa nauis. v. Sũt omis. xxvi.

stellas
tenone. v.

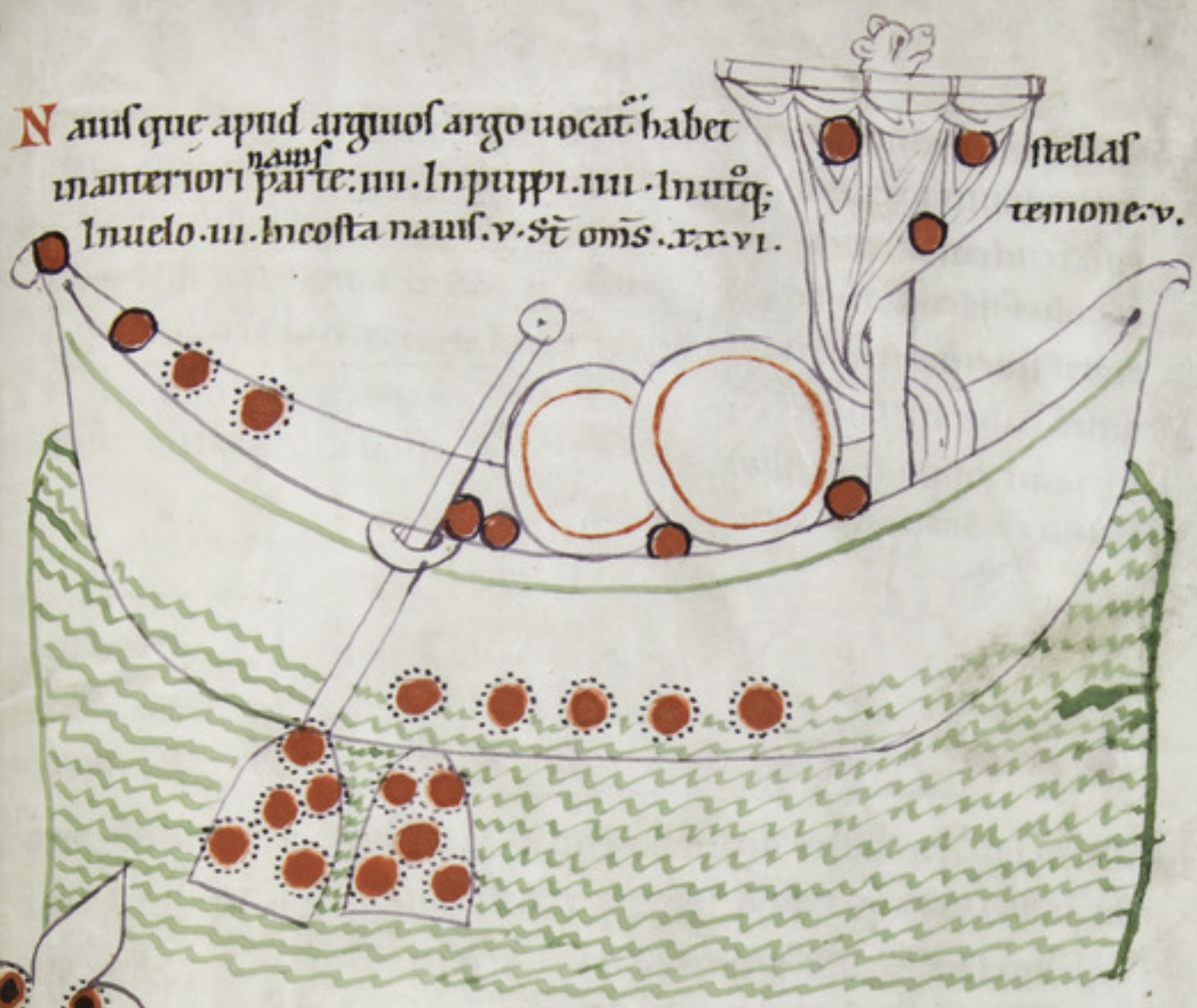

Cetus sub oriente cũ piscib; gradiens habet stellas in cauda
duas obscuras. A cauda usq; ad gippum. vi. In uentre. vi.
Sunt omnes. xiii.

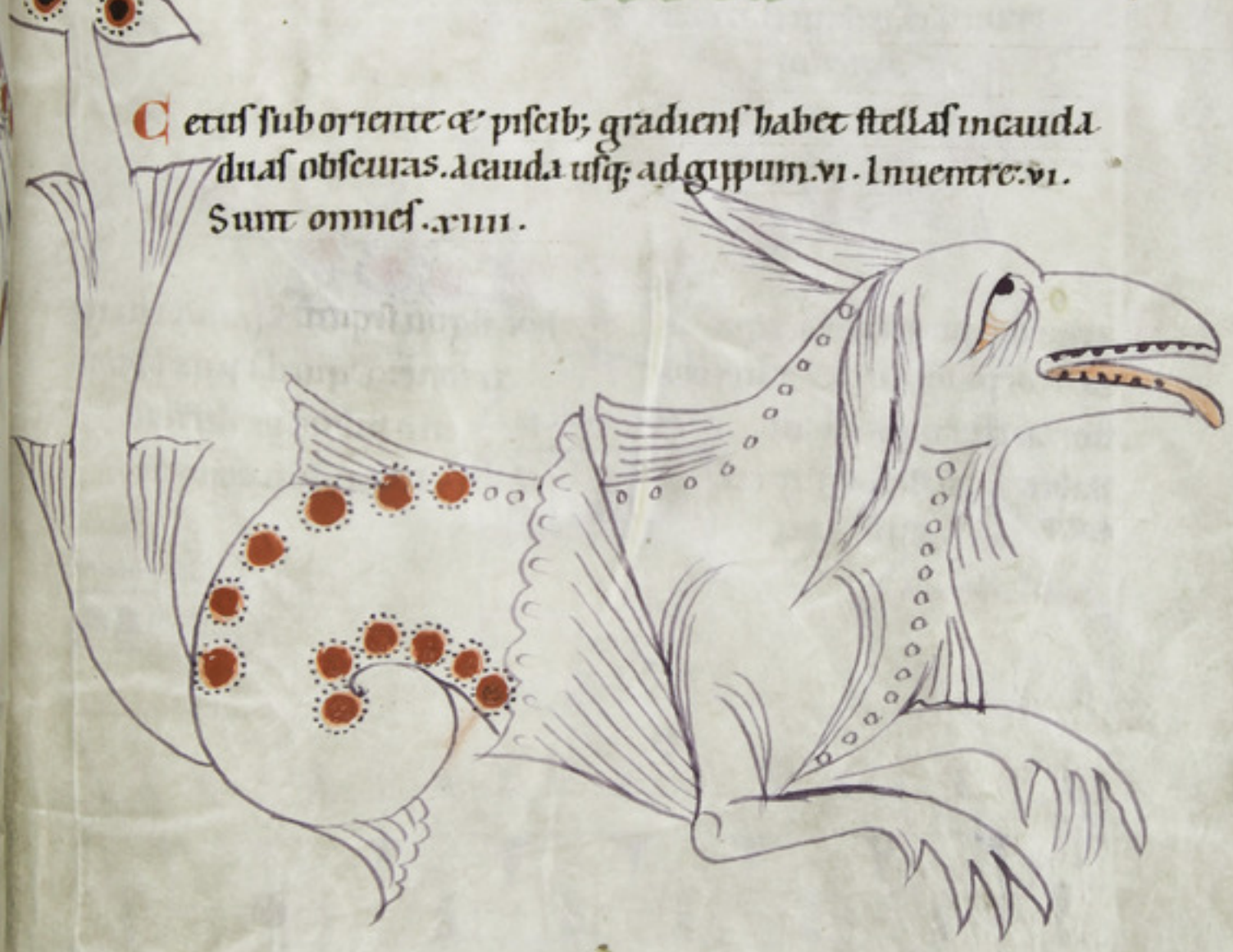

Eurus q̃ & heridianus &
ameridianus partibus
onē tendens. Lacet ei
canouos splendens quę
riorus spaciū paruū pa
uidet. Habet stellas inpri
mēia. iii. usq; adnouissimas
fluuii ee. Sunt omis. xvi.

aqb̃ dā mius. q̃ & gion.
habens in ceū adori
stella quę uocatur
tangit temonē poste-
ret. eo qd circa ūam &
ma acie. iii. In sed ā. iii.
. vii. quas dicunt in ore mu

Piscis magni q̃ & auster dr. a capcorno usq; ad pisces ei longitudo pen-
dit. & subiacet aquario. & suscipit ei effusionē. Habet stellas. xii. ex
qb̃ una fert ee subt̃ pedes aquarii. & tres in
brancis ei. Ipse aū clariores ee
noscunt.

Sacrarius qui & farū accipit
ne scorpioni. Circūdat septen
sior arcturi. quedā aū
Habet aū stellas sup cra
sunt omis. iiii.

hoc signū sequit
trionē. & quedā pars obton
cto subuespe deficit.
ucula. ii. In uasine. ii.

Centaurus fert habere bestiam in manu iuxta sacrariũ. inq; uidet
offerre. Habet aũ in capite stellas obscuras. iii. In utq; humero splen
didã. i. In sinistro cubito. i. In dextra manu. i. In medio pectore. i. In spina.
ii. In uentre splendidas. ii. In lũbo splendidã. i. In cauda. iii. In utq;
genib; retrorsis. ii. In utq; armo. i. In utq; pede anteriori. i. Sũt oẽs. xx. iiii.
fert tenẽ sic supi sic supi significantem in sinistra manu arma
& lepore. In dextra ũ bestiã. & aquilã hydriã accti. Qui hẃ
stellas in cauda. ii. In ũmo pede posteriori sinistri. i. & in spi
na tuã. i. & in anteriori pede splend. i. & subt
ipso pede. i. In capite. iii. Into tũ ũ. xxxvii.
Sũt omes. viii.

Serpens sup cui cauda coruū sedere dicunt. q̃ in medio uirnā habe
posteriorē. fert enī ut submittat cap̄ cancro. q̃ cauda ad centaurū
tendat. Qui habet stellas. iii. In uertice: i. In pectore: i. In uentre: i.
oruus ū habet stellas. iiii. In rostro. i. In ala. ii. In genitale: i.
Ima aū in medio labioq̃ hī stellas obscuras. iii. sunt omīs. x.

Anticanis dicit̄ subtus geminos bene parere: habet stellas. iii. inter
quas una splendidior ē ceteris. & ideo anticanis uocat̄ eo qd̄ con-
traria sit cani.

De stellis que uocantur planete id est erratice: propter quod proprium motum habe-
ant ipse dicuntur quidem deae nomina esse. Prima quidem iouis magna
parens. Secunda uero uocata est phetonsic uocata est a sole. Tercia autem mars
rubea una quidem magna colore similis aquile. Quarta autem uenere:
qui et lucifer candido colore omnium quippe stellarum maxima est.
quam et luciferum uocant. eo quod mane oriatur. Quinta uero mercurii ru-
tilans atque splendida et minor: mercurio autem dicta est eo quod primum ipse
fecit. exornationem celi et ceteraque ordines. et horas dinumerauit. et
significationes temporum demonstrauit. Rutilus autem uocatur. eo quod tan-
tam claritatem ostenderit.

De orbe et oriente stellarum signorum

SIGNALEO autem circulum ita appellauerunt. qd unus quidem
cancer est. Leo autem sup ipsum. uirgo in ipso. quidem uergilie
et scorpio. Ipse autem sagittator et capricornus sup capricornum uero
aquarius. Duo autem sup ipsos piscium stellas positas. his quippe ari-
es. deinde thaurus. gemini autem int quib; fidicula apponitur: Duo
et .x. omnib; totum annum inducunt et ex ipsis pcircumtum erunt oms
dinumerate hore unus quidem quantum circum. et ad oceanum
occidit tantum sup tram reducit pnotam noctem. Ex his occidunt
.xii. circuli. tot u et oriunt tantumq; in longitudine uniuersa
ni extendit quantum ad medietatem circuli incipiens a nocte:
et erigitur ad altitudinem terre. qd n est abiectum. s; pbatum et de-
ma milib; pactatum quando oriunt uniuersa. Semp enim
cum ipsis consurgit. ipsa fidicula. qdq; pactandum magis adni-
ane recte si n fuerint nubes. nigre fiunt. aut montib; abscon-
se: dum oriunt signa superueniente inestimabiles fieri. ipse
autem magis signa utrumq; dat oceano. Tunc quoq; multum
circumuertit ipse sup uinulos portatur: singularum cuius
obscuritas quando cancer ortus: stella utrumq; conuolute
circumiacent. Quedam autem occidunt. alie uero oriuntur:
Occidit quidem corona. occidit autem a spino piscis medius. A sub
limitate dimidie partis. Nouissime autem mitra declinante
corona. Ipsa quoq; arcto conuersa. s; n dum pcedit. supiore nocte
ferenda. Vnde quidem et in humeris deponit laboriosum serpen-
tarium. Cancer uero agenculis. deponitur autem iuxta serpentis
collum. Hec n arctosylax id est arcturi custos. qd non multum ex
utraq; parte minus uel maius. sed plurime admaturinum cernit.
Quaternis enim uicib; descendit bootes et suscipitur a oceano. ip-
se autem pclarus ostenditur: Vel quidem supesse alia nocte sup
ueniente et p noctib; a uespum occidere dicitur: Nouissime qn
fidicula descendente occidit. quanu quidem occidunt. sed con
trarium nichil agunt. Sed bono quidem circulo bona autem
utraq; et diuicida. Tamen orion qui et iugula confidenter om-
nia ferens fluuium rapidum extendens. irrigat agros. Incipi-
ente autem leone quedam per omnia feruntur: Cancer qn
occidit. et aquila statim et nox uoluitur: Alia quidem rema

nem p ordinem splendida non dum fluctibus reuertitur oce-
anus. Ortur autem aquarii caput. & lepusculus & antecanis
priores pedes consequentes. non autem paululum terre subpo-
sita mittit uirgine oriente. Lira tunc reuoluitur & delfinus oc-
cidunt. & iaculis. & iaculus. Cum ipsis autem & cigni priores
alas simul cum ipso & cauda & fluminis terminos adiacentes.
Occidit autem equi caput. occidit & ceruix. Ortur uero aquarii
sup ipsum usq; ad summum. Vrnam autem adiungit & canis
pedes alteruros trahens ad ceto. Hauis puppem quem diuidit ar-
bor in medio ipso. Virgo tamen totum peruansiens nunc facta. Heq;
autem sup uenientes uergilie & subtilius lucentes. Inenarrabi-
lem autem magnum bootis signum. subito exoritur conuolutis
septentrioni. Hauis autem tranquillis tota sublimis assistens.
Sed aquarius fundtur multum uenens incelum. Caudam qui-
dem tantummodo apud uergilias adducit. Dextra leuaq; tibias
eius usq; ad genua semp nox ubiq;. Sic autem lira recedit. Hunc
autem iaculum quem signum sub celo utraq; occidencia. &
rursus orienta multum tocens ea ad mane aspicimus in
aere. Tibie autem cum uergilias uident utraq; ipse uero ac-
pite conuertitur: alter scorpionem exspectans & spiculum
sagitte. Hec enim feruntur in medio aque omnia manu
quidem quam & caput simul & circum adducit. Sed ista
uelut capilli capitis omnia membratim ordinantur: Media
autem scorpionem. & nouissime ipsa cauda centauri uide-
tur ascendere. Adhuc uergilie distantes acapite equi do-
nec occidant. & prioris auis adducitur ultima cauda. Oc-
cidit autem andromede caput. quod in mauis adnxum. ceti
inducit ad austrum. Econtrario ei cepheum magnum ab
aquilone adtrectare iubet. & partem lumborum eius ex
aduerso usq; ad eam. Occidit q; cephei caput. & humeri &
manus. Declinat autem fluuius super uenienti ei scor-
pioni occidens abeuro oceanis. atq; super uenien terret
magnum orionem. Diana helicem primo sermone locu-
ta inducere plurimas ymbres super bestias cunctas.
Sustinentes incolum id est orionem fortiter lamenta-

cornicla abnuens ei ꝓpuino dedicū. iam ex ipso surgens bestia
alia dissipata. Insulas ꝑ medias utrum regiones persequens scor-
pionem. & extendens multum. Ymens plurimę illustras super
dianā ꝓter castratem. qua ratione dicunt supuenente scor-
pione. Incolo circa terras nouissimas fugiente. Hec non andro-
meda & cetus derelicti. Ipsa quoq; oriente continuo alia simul
omnia confugiunt. Tunc autem cingitur cepheus terram ra-
dens & quedam a capite omnia tangit in oceanum. nec non &
ipsi septentriones ꝓhibent pedes ac manus. statimq; ipsa puero
admiscetur: ostendens cassepię simul acrum. Reliqua autē
iam non sedm ornamentum uidentur de sellula pedes &
manus desuper: sed a capite uidetur obseruare a femoribus &
gembus. Nam non utiq; uentura esset illa salua fieri rerum
magnitudo. Alia autem pars in altera fertur: alia uero nup
altera celat. Refert quando coronam circum secundus ordo.
Aquarius autem ultimam adducit centauri partem. Cor-
pus quidem & caput bestiam quam manu dextra centaurus
habet alia quippe remanent. Arcum autem supuenientem
primi pedes equi sepultoris. Et in arcum seminat serpens
& corpus serpentarii oriatur supuenente ei pinguior
esca scorpionis oriente. Assumens quippe ipse serpen
tarii manus. & serpentis multeformē splendo
rem. Ingenii autē ꝑ circumsemp conuersus
oritur: Tunc g̃ transiens egredietur: sed
bona & pectus & humerus omnia dex-
tra leuaq; cum capite & manibus
simulq; arto ascendunt & sa
gittario oriente cū mercu
rio seu lira. & usq; a pec
tore cepheus conse-
quitur oceanum.
Verumtamen
& carus mag
nitudo
omis

occidunt. omnia descendunt ad incolas. Quando cri nes & cau
da ceti stant tempore oriunt. Occidit aut arctofilax id est ar c
turi custos. iam prima tunc portione manum trahen
tes de pont. consecuta et maior subiecta septentio.
Vtrique aut pedes duo serpentarii simul
cum eis genicula gemini super signum
impetentes ex alio late ascen
dentes. tunc neque ceti
nichil ue
niet;

LVNA MARIS.

Iam cuos videris paruulis cornibus esse lunam
uespere lucentem ex ipsa doceris mensa est. quando primo
dio abscidtur: tur exatto quantum sup umbram in quarta
fuerit die octaua autem pmedium diuidtur: ad omnem uul-
tum. Undiq; g aliunde altera reclinat frontibus. Hec dicit
quomodo in mense circumcidtur aurora noctis extrema.
ille. xii. sortes sufficere: Dicit hec ubi magna manuū quan
do terminaut plantas ponere. Aiouc enim omnia constitu
ta ubiq; iacet. Equidem tabernaculum circuit tempestates.
Dicit quid oportet recordatus aseptentrione aut alterum.
Quorum in oceano reuertuntur stelle utreq;. Quarū prima
noctis sic enim omnia remouentur in annum seu septentrio
nem pondus mutans aliquuens aliquod replcuit. Tunc qq;
ascendens & statim occidens. alter alterius stelle pceduit au
rore. Cognoscis hec & tu quando conueniunt simul decenno
uenalem circulum lucente septentrione quantum a hona usq;
ad nouissimum orionem. nor sup ponitur canis hirsuti orio
nis locus ecce ut cernimus pprius ei. Stellas omnib; constitu
tas. omnib; significant. illarum & ego considerabo laborem.
Credo enim quod reuelata iacent signa hiemalis uentibus
tempestatis marium certamen quidem paruum sed dena
milib; ei pfectum fit sobrietas semp obseruanti uiro. Ipse autē
priora tua & alter bene cum alio pduerit. Quando eppinquo
ortur tempestas. multociens enim & serenitatem sup uenie
ente nocte circum mitit pauidam undam maris. Aliquan
do & enim tertia feria occurrit aliquociens quinta. Aiouc
enim homines scimus adhuc alia multa celata & quib; ipse
uoluerit sponte: David ipter qui etiam uirorum generatio
ne oriente ppiciatur: Undiq; uolens signa dabit ubiq;. Hic aū
dicit. ubi diuisa luna multiplici modū utrumq; mor sup ha
bundans. sed ascendere aliquando iubet summa noctis septen
trionem minorem. Hec quoq; erunt & apollinis alia signa
& de nocte & de diebus fieri.

Considerandum est quidem primis cornibus utrumq; lu
ne aliquociens enim alter incurrit uespano lumine

aliquociens autem aliqr figura cornibus suis luna mor fuerit
alia quidem tercia. alia autem quarta. quod circa mensem as-
sistens pficit. Tenuis quidem cum pura fuerit. die serenitas erit.
Si autem tenuis non fuerit inuenta spiramine defenso & ob-
scuris cornibus quarta ex tercia lumen pallidum habens aut
austro obscuratos aut aqua iuncta erit. Si autem & ambobus
cornibus tercio die habens nec obtusa. nec supina apparuerit
sed directa utrisq; cornibus circumasperis lucentes cornua
aduespum non uenti in illa nocte feruntur: si autem sic erecta
in quarta die fuerit tempestatem colligere docet. Si uero
cornibus spacium grande uisa fuerit. aquilonem ostendit.
Quando autem supina est austrum designat. Itaq; in tercia
in circuitu uideris undiq; pallidiorem magis & tunc tempes-
tas erit. Maxima autem tempestas erit si rutilans apparue-
rit. Considerandum autem multiplici modo & utrumq; dim-
sum. Si quando fuerit aut in cornibus suis lucida & calore
significans mensis uniuscuiusq; undiq; pura magis serenum
significat. Omnia autem pertractantes uidetur uentis iubere.
Alii autem aliter putant. quod cum plena fuerit pluuiam
significet. sic omnibus signis omnia designat. sed quanta in
tercia aut quarta computantes adbreuauerunt abipsa di-
uisione donec adipsam significationem pueniat. Diurso aute
mense statim item diminutionem patitur: Suscipitur aute
continente quarta mensis transacti. Si uero tercia transac-
ta per circuitum totam aream se circum dederit. aut tres
uel duos horum iacentes in orbe eius significat uenti
tranquillitatem putandam. aut disruptione uentorum
deficiente traquillitate. si duo non adhuc tempestas
circumdat lunam. maior autem tempestatem
inducit. si tres se circumdederit areas
Magisq; nigrescere & disrumpe
re magis. & hoc qui
dem permanet lune
& satisfacit non
ita esse.;

Sole autem circulaq; parte oriente solis magis assimilantes signa. Hec sunt utrumq; occidenti & afinibus suis oriente non uarias natura segetes. Hic circulus quando serena uiuur signa. etiam adhuc hec signa refert. Cum apparuerit simplex ubiq; si autem ipse purum ñ habuerit orbem. occidit uero sine nubibus obtusum subdiuidens mitor: & surgens mane rutilus serenitas erit. Nam si aliquociens uario colore circumamicit. & neq; radii fuerint iam aquilonum diursum uiuitur. alia aũ p medium lucem. tunc ubiq; pluuiales p transeunt uenti. Considerandũ aũ si & aurora subalbidus fuerit sol ipse. Sic enim oportet inspicere. si inuenit fuerit supercurrens multis aduenientib'

nubibus

Iste lib' est sancte marie de Neuburga.

Sl·t·n dicit·i·d·s. Si quis vult p[ost] me ne.mē. Sm stathen
abneget semetipm et tollat crucē sua & sequat me. Qm enim
voluerit anima sua [illegible] me. salvam facere. pdet eam. Qm am
diderit anima sua pp me. invenet eam. Qd enim pdest hoi
i mundū universū animae vero suae detrimentū patiatur aut
vel dabit homo commutacione pro anima sua. Filius enim hominis
venturus est in gloria patris sui cum angelis suis. et tūc re
t unicuiq; secundū opa eius. Amen dico vobis q̄ sunt de hic stan
tibus qui non gustabunt mortē donec videant filium hois venientē in
regno suo. Lectio·t·d·s. Nolite arbitrari. Sm stathen
ma venerit mittere pacē in terra. non veni mittere pacē. sed g
dium. Veni enim separare hominem adversus patrem suum et filiam
adversus matrem suam. et nurum adversus socrum suam. et inimici
hois domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est
me dignus. sic q̄ amat filium aut filiam sup me. Non est me dignus
q̄ non accipit crucē suam & sequitur me. non est me dignus. Qui in
venit animam suam pdet illam sic qui pdiderit animam suam pp
me inveniet eam. Qui recipit vos me recipit. sic q̄ me recipit
cipit eum qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine prophe
tae mercedem prophete accipiet. Sic qui recipit iustum in nomine iusti. mer
cedem iusti accipiet. sic q̄cunq; potum dederit uni ex minimis istis ca
lice aquae frigide tantum in nomine discipuli. Amen dico vobis non perdet m
t·d·i·d·s. Si quis venit ad me et non odit patrem suum & matrem et uxorem & filios. et fratres &
sorores. adhuc autem et animam suam. non potest meus esse discipulus sic q̄
baiulat crucē suam. Et venit post me. non potest meus esse disci
pulus. Quis enim ex vobis volens turrim edificare non prius sedens
computat sumptus qui necessarii sunt si habet ad perficiendum. ne posteaq̄
ponerit fundamentum et non potuerit perficere omnes qui vident
incipiant illudere ei dicentes quia hic homo cepit edificare et
non potuit consummare. aut qui rex iturus committere bellum adu
versus alium regem non sedet prius cogitat si possit cum decem
milibus occurrere ei qui cum viginti milibus venit ad se. alioquin
hoc illo longe adhuc agente. legationem mittens rogat ea que pa
cis sunt sic ergo omnis ex vobis q̄ non renunciat omnibus q̄ possidet
non potest meus esse discipulus. Secundum Johannem
t·d·i·d·s. Amen dico vobis. granum frumenti cadens in terra

nisi

mortuũ fuerit ipsũ solũ ma[illegible]ret. Si aũ mortuũ fuerit multũ fructũ affert. Qui amat animã suã perdet eam. Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitã eternã custodit eã. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Et ubi sũ ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eũ pat̃r meus. Q̃ in hoc ds. Convocata Sancta Maria cũ pat̃re suo q̃ in hoc ds. Et cata illic turba cũ discipulis suis, dixit eis. Si quis vult me sequi deneget semetipsũ et tollat crucem suã et sequatur me. Qui enim voluerit animã suã salvã facere perdet eam. Qui aũ perdiderit animã suã propter me et evangelium salva eã faciet. Quid enim proderit homini si lucretur mundũ totũ et detrimentũ faciat anime sue. Aut quid dabit homo commutationis pro anima sua. Qui enim me confusus fuerit et verba mea in generatione ista adultera et peccatrice et filius hominis confundet eum cũ venerit in gloria patris sui cũ angelis suis. Item sancta

De vno confessore et pontifice Lectio libri Sapientie

Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit deo et inventus est iustus, et in tempore iracundie factus est reconciliatio. Non est inventus similis illi qui conservaret legem excelsi. Ideo iure iurando fecit illi dominus crescere in plebem suã. Benedictionẽ omnium gentium dedit illi. Et testamentũ suum confirmavit super caput eius. Cognovit eũ in benedictionibus suis, conservavit illi misericordiam suã. Et invenit gratiam coram oculis eius, magnificavit eũ in conspectu regum. Et dedit illi sacerdotium coronã gloriã. Statuit illi testamentũ sempiternum. Et dedit illi illi sacerdotium magnũ magnum. Et benedicavit illum in gloria ut ministraret sacerdotio et habere laudem in nomine ipsius. Et offerre illi incensum dignum in odorem suavitatis.

Tres primi fratres sacerdotes. Adhec fratres mitatis idcirco qui morte prohibebant permanere, ibi aũ eo quod manet in eternum sempiternum habet sacerdotium. Iudas et Salvator in perpetuum pot accedes pro semetipsũ addit, semper mens admpellandũ pro eo. Tales enim decebat ut nos esset pontifex sanctus, innocens impollutus segregatus a peccatoribus et excelsior celis factus qui habet [illegible] die necessitate quotidie sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre deinde pro populo. Hoc enim fecit semel se ob

KLOSTERNEUBURG STIFTSBIBLIOTHEK

SOMERS-PUNZ
Buch/Papierrestaurierung
A-3243 St. Leonhard

CCI.
685
Stiftsbibliothek des
Chorherrenstifts
Klosterneuburg